Utrecht University Library
Partner in Science
Universiteit Utrecht

Rosarium Jesu et Mariae.

https://hdl.handle.net/1874/334030

Incipit prologus libri qui intitulatur
Rosarium ihesu et marie

[F]asciculus mirre dilectus meus michi inter vbera mea commorabitur Predilecte in xpo pr timus nomen necessitas non vrget scribere Cum secundum viri venerabilis fratris vbertini de ordine minorum doctoris eximij quem inter doctores moderni temporis iudicio meo diuina irradiatio amplius irradiauit et celestis deuotio habundancius inflammauit sententiam atque doctrinam in secundo prologo libri sui de arbore crucifixi vite ihesu nichil gratius poteris facere deo patri et filio et spiritui sancto quam in xpo benedicto ihesu deo et homine expendere totum tempus tuum et facere de eo vnum mirre fasciculum qui semper inter vbera tua immoretur [H]inc est quod sicut instanter petisti vna cum quodam iuniore fratre nostro cuius nomen scriptum sit in libro vite rosas magis rutilantes ex libro nostro quem nuper spiritu ihesu operante collegi qui intitulatur ex tus aurearum rosarum ihesu et marie tibi excerpere curaui quarum odore diuinam dulcedinem in hac lacrimarum valle per speculum degustares et ea aliquantulum degustata.

temporalem fantasticam consolacionem perfectius
fastidires ¶ In quo quidem humili tracta
tu si quid tibi displicet precor queso simpli
citati nec presumpcioni deputes. quod tue carita
tiue deuocionis precibus nec non meipsum instruc
cione collegi. ¶ Quod vero placet. et si uel
modicum deuocionis in eo meditando aut le
gendo ad dulcissimum ihesum et mariam concipi
as non michi sed ipsi omnium bonorum auctori. fonti et
principio deinde sanctis doctoribus quorum nomina
marginibus contra habentur asscribas contra
insultaciones quorundam quoniam fere nichil de
meo proprio posui aut scripsi. Rogo ergo te
pater reverendissime omnes et singulos qui forte hec col
lecta paupertatis mee perlegere dignabuntur. ne
me existiment supra id quod sum quoniam heu homo
aridus et indeuotus ac dissolutus frater sum solo
nomine carthusiensis. Sic me sciant deuotis
simorum doctorum quorum nomina posui auctori
tates sumpsisse quemadmodum ex visione an
geli accepisse verba racionabilia et asinam no
uimus. Sed sicut irracionabile animal ra
cionis verba edidit nec tamen ad permutacionem
nature racionalis accessit ¶ Ita sepe quilibet
indignus sancta verba prophecie spiritu accepit. sed
tamen ad promerendam sanctitatis gloriam non pertin
git ut et super se loquendo emineat et in se

Gregorius xxvi° libro moralium

vivendo torpescat. Ita et ego miser peccator vernantes rosas in rosario isto collegi. nec earum suavem sensi odorem sed neque heu adhuc percipio. Fiat itaque tibi o karissime frater. Fasciculus mirre dilectus meus qui inter ubera tua commoretur. Quid est fasciculus mirre. Mirra amara amaritudinem passionis significat. Fasciculus vero coadunacionem multarum passionum ostendit. Fit ergo sponsus sponse fasciculus mirre quando ipsum multiplicibus affectum iniuriis ad mentem revocat. Duo ubera tua sponse sunt adversitas et prosperitas. Ponit autem sponsa dilectum suum inter ubera ista quando illius passionis et in adversis et in prosperis recordatur et sedule de ipso meditatur. Ingredere igitur amantissime frater delectabile et odoriferum rosarium istud. immo intra in ipsum benedictum ihesum. qui est tibi omnia et transi in cordiales dolores eius. et continue in sua crucifixa vita habitaculum construe et ibi inclusus permaneas. Quia nil cogitatur fructuosius nil auditur salubrius nil predicatur suavius. quam ihesus christus et hic crucifixus. Nichil agitur utilius quam omnis in contuitu ihesu christi et suorum operum exerceri. Et hec est radix ianua et via omnis perfectionis. Et in hoc karissime debet esse summum studium tuum ut semper ante oculos mentis tue aliquo modo teneas ihesum christum. nichil nisi ipsum senti

nota

ens in illo quietissimo cubiculo altissimū pa
trē adora et dic Hec requies mea ī sclin
sclī hic habitabo qm̄ elegi eā. Alioqn quo
locū īplees marie: si nō invigilas quieti et cus
todie tue? Aut non estimas onus eē gra
vius indicij hrē tantā providenciā ī tēpali
bus et minꝰ vacare studijs spūalibus? Ti
me ne auferatur ꝑs tua a te: et detur soro
ri tue facienti fructus bonos. Que hūiꝰ mōi
est nō indigne scō ocio fungit̄ marie: sed
expelletur mox ab oī spūali dulcedine ex
iusta rōne. Fac igitur iuxta exemplū ꝓphē
dicentis. Vespe et mane et meridie nar
rabo et ānūciabo ꝛc̄ ne dirigat̄ in te il
lud ꝓpheticū obpbriū. Viri sanguinū et
dolosi: non dimidiabūt dies suos: qꝛ car
nales et aīales tr̄rena sapientes: et ite
riora sua dissimulātes nō dimidūt tp̄a
sua. ut aliqn retractent opa sua et
sciant quid desit eis. Sed non ē talis
actio bonorū qui mesurant thalamos
cordis sui. hinc et inde ne forte in va
nū currant. Hunc mirre fasciculū
sponse. p̄dictus frā vbertinꝰ inter vbera
sua suaviter collocatū habebat sicut ipē
met ꝯfitetur in p̄o. ꝓlogo libri sui sic di
cens Hic ē mirre fasciculus sponse

qui a p̄meuo nouiciatus mei se inter vbera
mea collocare studuit a quibus mille mille
sies per meā īpuritatē sacrilegā crudelit̊
ē reiectus. Nam a p̄ncipio sp̄us ihū ex quo in
me exstat memoria. hunc m̄i mirre fasciculū
colligere compulit de tota silua latissima sue
v̄tuose vite quasi ab vberibus m̄ris mee īpel
lens me eius vestigia imitari. Dictus michi
indigno tā fortiter se īmisit q̄i a nouicia
tus p̄ncipio et totū cor meū occupare vel
let in actibus vite sue. quā et m̄i distinxit
septimanarie iuxta numerū septē dierū
septimane. Vt sicut cū in orbem trāsissent
dies totius vite ihū et sue reuerentissime
m̄ris in corde meo reuolueretur decursus.
Fateor q̄ tanta me sibi vnione iūgebāt
ut nō tā p̄terita recolere. q̄m p̄ncia iugiter
inspicere m̄i videtur. Et nūc me asinum
nūc bouē. nūc p̄sepiū. nūc fenū sup q̄d ia
cebat. nūc sibi assistentē famulum nūc
sibi cogenitū vterinū. nūc ipsemet ihesū
puulum faciebat mira trāsformatione
sentire in omnibus actibus sue vite. Et me
secū ducebat in egyptū fugiens et redi
ens. In templo remanens et cū m̄re ī
nazareth viuēs in baptismo. in deserto.
in sue p̄dicacōis discursu cōtinuo. In īsidijs

De extaticis septimanis feriis continuādis in vita ihū

fugiis et cōtumelijs et iniurijs. miris mo
dis quī sibi assistere faciebat. Tandē iuxta
sue passionis supplicia sic me tūc fforma
tiue faciebat sibi assistere: ut nūc vide
rer mī magdalena peccatrix. nūc vero
quedā ab ipō electā sponsa. nūc frē et disci
pulus ille dilcūs iohēs. nūc ipsa pia mr
lamentans q ipm genuit. nūc latro dex
ter sibi confixus. nūc ipē pius ihūs in lig
no clamans et in dolore expirans. Dic
et sepulture eius clausuram. et infer
ni habitam victoriā. ac pos resurrectiōis
et ascencionis sue gloriā et cōfessionē pnā
miris modis me spūs ihū faciebat in
trare Feriam de lune faciebat me re
uoluere huāni gnīs calamitatē p lap
sum ade et sue incarnaciōis misteriū
et qd qd se offert in evangelijs usqz ad
glosū ortū ihū ex vtero mrīs Die
martis semp mi oriebat in media nocte
et illa dies extendebatur usqz ad fugā
et reuersionē ihū de egipto Die mar
curij in nocte pcedebā et reinueniebā
cū mrē ihm. et mane baptizabar a io
hanne et cū ipō desertū solitudīs itra
bā. et hostes cū ihū cernebā insultus
Post nonā disturrebā cū ihū predican

te et discipulos eligente Et in sero so
lus remanebā cū ipo in monte Die
iouis postq̄ trāsfiguratū cernebā ihesū
et diē palmarū celebrabā ascendēs cū
ihū in ihrlin sepe ipius azellū et oēs con
flictus cū iudeis cernebā ita q̄ in sero
pascha dnī celebrabā Oīs dies vene
ris videbatur m̄i nō memoria s; p̄ntia
ihū passionis et mortis Dies sabbati
semp̄ erat m̄i sabbatū sepulture et des
census ad inferos ihū xpi Die dn̄ico
cū ad matutinū surgerem videbatur m̄i
q̄ celū et terra cantarent. Surrexit
dn̄s vere all'a Et illa die oīa misteria re
surrectōis ascensiōis et penthecostes
faciebat me spūs ihū q̄ sensibiliter et vi
sibiliter experiri Comestioēs oīm die
rū ad aliquod conuiuiolū m̄ris et filij uel
scriptū uel ymaginatū referebā et noctibus
silr̄ dormiebā cū eisdē. Nā die lune comede
bam cū virgine m̄rē in domo zacharie
in medio ihū et iohīs Et nocte cū pegrina
virgīe colligebar in stabulo Die martis
erat m̄i cōuiuiū cū puulo rege tenente curiā
in stabulo cū tribus magis ubi m̄ris vbera
et multa fercula pparabantur Nocte fugie
bā in egiptū cū m̄rē et puulo et scō ioseph

Quō meditādū sit ī comestionibus oīm dierū et dor mitionibus

per desertū. Die martis comede-
bā cū famelicis ihū ministrantibus sibi
angelis post victoriā hostis Et nocte
discipulis in mare vigilantibus cū solo
ihū stabā in monte. Die iouis comedebā
cū ihū in domo pharizei. magdalena ad
pedes eius plorante Vel in domo marthe
resuscitato lazaro cū ihū discūbente In
sero intererā cene ihū et recipiebar cū ipō
Die veneris comedebā panē doloris.
cū ipō miscendo spinas clauos et lanceam
et sāguinē morientis ihū. et bibebā aquā
de apta vena cordis ipius. Nocte vō erā cū
mre xpm lamentante. Vel in sepulchro in-
clusus cū ihū mortuo uel descendebā ad infe-
ros cū victore Et sic in sabbō pdictis tri-
bus respectibus dūsa formabā cummia Et
nocte sequente resurgebā a morte cū bn-
dcō ihū et iubilosa mre Die dnīco cum
glorioso ihū in medio discipulorū comedebā
et dulciter palpabā cū thoma volnera
resurgentis Et post prandiū cū ascenden-
dente ihū ascendebā. et sepe cenabā in
dextera dei prīs. Aliqn cū oratibus disci-
pulis vna cū mre expectabā et recipi-
ebā ut m videbat paclitū repmissū Non
pnt exprimi varietates cōceptuū et mo-

dorū cogitandi quos pius ihesus illis
nouicialibus p̄mordijs in me formabat
ↄtinue. Et licet nūc ineffabilit᷑ alterius
ↄdicōis in me formet ↄceptus. tñ nul
latenus sūt ꝑpendendi p̄fati modi
ↄcipiendi in sue vite discursu Et con
sulo fidelit᷑ oī menti ꝙ licet cognoscat
ꝑ intellcm̄ supiorē gradū ad quē tñ nō
bñ īpellit᷑ ꝑ affcm̄ ↄtitet se nūc in
īferiora ad q̄ sentit se impelle͛ spm̄
Et nūquā se reputet dignū cogitare
minimū actum vite ihū xpī Vn̄ et nūc
ut verū fateor nullus est ita minimus actus
qui m̄ occurrat de ihū quin vē sicut īfi
nitus ē. meū nō saciet appetitū et nitit᷑
spūs ihū meā in illo stabilire mentem
licet mea repugnante malicia nōdū
recepert᷑ mentis stabilē fixione Idē
s. ybertinus in scdō ꝓlogo eiusdē libri
Hec ē xpī generacio eius vita et ꝯu
sacio. eius suscepta passio mors et sepul
tura et ad inferos descensio. resurrec
cio et ascensio. et per spm̄ scm̄ in eccā
ꝑlis multiplicacio. In quibus meditan
do erit semꝑ in xpō tua secura habita
cio et cogitare de istis in quibus solus
est redempcio tua et sensus ↄsūmatus

ut possis dicere cu͂ p̄pha. Meditacio mea in conspectu͂ tuo dn̄e adiutor et redemptor meus es tu Ad hoc nam̄qȝ ut scias et p̄ amore͂ sp̄ possis habitare in xp̄o compo͂itus et collectus est libellus iste. Que͂ si vis te xp̄m sentire iugiter cogita cor tuu͂ fixu͂ tenere. et habitare in aliquo ramo huius arboris crucifixe vite ihu͂ Et p̄mitto tibi s̄cdm̄ verissia͂ lumia͂ fidei xp̄iane q̄ nichil g̃tius poteris fac̄e deo pr̄i et filio et spu͂ s̄cō q̄ in ip̄o b̄ndc̄ō ihu͂ deo hoīe expendere totu͂ te͂pus tuu͂. Et fac de eo vnu͂ mirre fasciculu͂ qui sp̄ int̄ vbera tua amoretur Vnu͂ aute͂ hic nota q̄ q̄r p̄ excitiu͂ huius study totalit̄ tn̄sformaris in xp̄o. sathanas hoc su͂me odiens tibi tendit insidias ut cu͂ tedio et accidia sepe īcipias huius rumi nare Sed hoc p̄ certo cognoscas q̄ licet ex tua difficultate adeo aliq̄n bonu͂ cu͂ tedio et accidia īcepis p̄mitto tibi q̄ si teip̄m vincas et ꝯtinue͂s tristitia tua vertet̄ in gaudiu͂ docente ihu͂ sapie͂ vi de seip̄o q̄ e͂ sapia͂ dei pr̄is. Cogitare de illa est sensꝰ ꝯsu͂ma tus. et q̄ vigilauerit p̄ illa͂ cito securus erit qm̄ dignos seipa͂ circuit q̄re͂s. et in viys suis ostendit se illis hilarit̄ et in oī p̄uide͂cia occurret illis. Ide͂ in lib° p̄notato Caplo° Jhesus panes multiplicans sic ait Oia͂

Scd° q̄ placitu͂ sit deo recolere vita͂ ihu͂

mea noli te in alia distrahere. nec aliū ci
bū q̄re q: sufficit tibi ad oem̄ suphabūdanciā
ihesus. si tū ipē se fregerit et multiplicaue
rit. et q̄nto plus multiplicaueris eū. tāto ma
gis tibi supfluet. Iuxta illud. Glorificantes
eū q̄ntūcūq; valebitis sup valebit adhuc.
Illis solis parū est et puus ē panis iste ī q̄bꝰ
necdū fractus et bñdictꝰ ē. Qui et opa ex
teriora et intīa sblimis ihū in dignitate
sue psone qsiderare nō norūt dicentes Q̄d
valet tm̄ cogitare. et tota die in hoc tēpus
occupare? Verū ē q̄ acceptus et natus et
ī p̄sepio puulꝰ et ī mūdo pegrinꝰ. Q̄d de
hoc? Hec oīa trāsierūt. Quid valet tibi tē
pus pdere? Melius ē seipm̄ ī alijs vtilibus
occupare. O cera stoliditas. Quid ē vtile
ext ihm̄? Est pditio nō solū tpis sed et sbiec
ti opantis. et ipsū ē opꝰ amarū. Aīa mea
noli audire istos garrulos. q: nichil ē saluta
re nichil delectabile nichil refectiuū nichil
pfectiuū nisi bñdictꝰ ihūs. et oē illud ipse
facē dignatus ē in carne. Et nūc aīa mea
sp possis occupare cogitatū in minimo q̄d in illa
carne fuit. uel q̄d de ea exiuit. In oībꝰ cōsi
dera quia deus ē ille qui in illis se dignatus
ē tibi monstrare. Stolidus ergo qui hanc
occupationē nō solū in te reprehendere

presumit sz etiã qui sup oẽ aliud opus
qd extra ihesũ est nõ extollit. Hec ille
Nunc autẽ libellũ si vrẽ placet patin
tati Rosariũ ihũ et marie censui noĩan
dũ. Ad hoc nãqz ut vere dicere possis
dilcõ tuo ihũ et virgini matri sp̃ similiter
lectulus nr̃ floridus cõpositus et collectus
est tractatus iste. Siquidẽ ut ait bernardus
Delectat floribꝫ xp̃us qui in nazareth cõci
pi voluit et nutriri. Gaudet sponsus ce
lestis talibꝫ odoramentis. et cordis tha
lamũ frequẽter libenterqz ĩgreditur qd
istis inueniꝫ refertũ fructibus floribꝫ respsũ
inuenerit. Ubi sue videlicet aut passio
nis gram aut resurrectionis glãm ĩspicit
sedula cogitatiõe versari ibi pfectõ est se
dulus adest libens. Hec mala punica
hu fo flores quibꝫ spõsa se iterũ stipa
ri postulat et fulciri. Credo sentiens
facile vim amoris posse torpescere
et lãguescere quodãmõ si non talibꝫ
iugiter foueatur incentiuis. Ingre
dere ergo amãtissiẽ pr̃ p singulos di
es rosariũ istud scdm qz tibi distinxi
illud iuxta numerũ septẽ dierũ sep-
timane. et iugiter cogita cor tuũ firmi
tenere. et in manu memorie tue por

tare aliq̄ rosā rosarij huius. Ingrede
bn̄dcē dn̄i cur foris stas. Ceterū quia
post lectionē et meditacionē tertiū lo
cū tenet oro. ideo ut oīa que in sequētib9
legeris uel meditatus fueris ad roem
reducant. vbicunq pausaueris vel dimi
seris ꝯiunge orationē sequentē Oratio
Sequitur oratio Ludolphi carthusiensis

Pro hijs et oībus que de te pie cre
dim9 et īdubitata fide credere
debem9 tibi dn̄e ihū xp̄e gr̄as licet
indignas referim9 et ꝑ ea te suppliciť
exorem9 ut teipm̄ ex pte oīm celestiū
terrestriū et infernorum offeras deo
pr̄i indignā laudē oīm. in quib9 sūmā
trinitatē laudabilē recognoscis et in
plenā graciarū actionē p quolibet bn̄fi
cio a singulis debitā creaturis. atq ī ve
rā emendacionē oīm malorū ab origine
mūdi ꝯmissorū et ī sufficientē ꝑsolutio
nē oīm bonorū vnq̄ obmissorum. In
suppletionē quoq meriti oīm btificatorū
et grē oīm iustificatorū et emēdacōe
oīm pctōrū refrigeriūq oīm purgandorū
nec non in releuationē oīs indigentie
corporis et aīe singulorū Amē Exercitiū
aīe deuote ꝑferia scdā de incarnacōe dn̄i

Anselmus

Domine in utero virginis marie
ihesu xpe redemptio mea misericordia mea
salus mea te laudo tibi gratias ago quamuis
valde impares tuis beneficiis. quamuis multum
expertes digne deuotionis. quamuis nimis
macras deuotio a desiderata pingue
dine tui dulcissimi affectus. tibi qualescumque
laudes. qualescumque gratias non quales scio
me debere. sed sicud potest conari tibi psal
lit anima mea. Spes cordis mei. virtus
anime mee. auxilium infirmitatis mee con
pleat tua potentissima benignitas quod co
natur mea tepidissima inbecillitas. Adora
mus te xpe rex israel lux gentium prin
ceps regum terre domine sabaoth. virtus
dei omnipotentie fortissima. Adoramus te pre
ciosum precium redemptionis nostre hostia paci
fica que sola odoris tui inestimabili sua
uitate patrem qui in altis habitat ad re[s]
piciendum humilia inclinasti. et filiis ire
placabilem reddidisti. Tuas xpe misera
tiones predicamus. tue suauitatis memo
riam cum habundancia eructuamus. tibi sacri
ficium laudis immolamus pro multitudine boni
tatis tue quam ostendisti nobis seruum nequam
filiis sceleratis et perditis. Cum enim adhuc
inimici tui essemus domine. et mors antiqua

in oēm carnē ī quā exercet dominium cui
omē semen adam lege pⁱmordialis cul
pe erat obnoxiū recordatus vberū mīe
cōspexisti de sublimi habitacōe tua in
hanc vallē ploracionis et miserie Vi
disti afflictionē populi tui et tactus ar
dore caritatis intrīsecus apposuisti cogi
tare cogitacōes pacis et nō afflictio
nis sup nos et redēpcionis Et quidē
cū filius dei verusqz deus eēs deo pri
spiritūqz scō coeternus et substancialis lu
cē inhabitans īaccessibilē portansqz
oīa verbo virtutis. nō despexisti ī
hoc nr̄e mortalitatis ergastulū alti
tudinē tuā inclinare. ut nr̄am gusta
res et absorberes miseriā nosqz re
parares ad gloriā Ex parū fuit ca
ritati tue ad ɔsumandū opus salu
tis nr̄e cherubin atqz seraphin aut
vnū ex angelis destinare sed tu ipse
ad nos venire dignatus es p man
datū pris tui nimiā caritatem
expti sumus in te Et venisti inqꝫ nō
locum mutando sed pn̄ciā tuam no
bis exhibendo descendisti a regali
solio sublimis glīe tue in humilem et
abiectā in oculis suis puellā. pⁱmo

v͛ginalis gl͛e voto sigillatā in tuo sa
cro sc͠o vtero. sola sc͠i sp͠us inenarrabilis
virtus cōcipi te fecit in vera hūana
natura. Ita ut nō maiestatē diuini
tatis in te nec integritatē virginita
tis in nr͠e violaret conceptiōis occasio
Bernard9 Et bonitas quidē erat in deo et boni
tas multa nimis. sed latebat in corde
pr͠is cumulando quoq3 sup genus filior͠u
adā in tp͠e oportuno. Verbū igitur dei
in sublimi cōstitutū ut ad nos descen
deret, ipsa benignitas inuitauit miā trax
it. veritas qua se venturū pmiserat
cōpulit. puritas vteri virginalis sus
Idem cepit. Virgo siquidē regia gemmis
ornata virtutū geminoq3 mentis et
corporis decore pfulgida specie sua et pul
chritudīe sua in celestib9 cognita celi ci
uiū in se prouocabat aspect9. ita ut et
regiū quoq3 animū tuū in sui concupiām
inclinaret ad celestē et sui nūtiū de supnis
educeret qui diceret. Aue grā plena
dn͠s tecū bn͠dcta tu in mulierib9. Ad ma
riā sponsam dignissimam dei patris
De gaudiis et excellencijs gl'ose v'gīs in cōcep'ōe filij sui ihesu xpi
Eya ergo o virgo singularis. elcā
ex oībus virginib9 quas capiebat
mundus. itaq3 plata oībus dn͠a mea sc͠a

maria gaude et letare in percepcione
muneris huius noue et inaudite a seculo
salutacionis dum archangelus gabriel a Bernardus
deo missus secretarium pudici cubiculi
tui ubi clauso super te ostio orabas dominum in
abscondito. facie rutilans et veste choruscans Augustinus
est ingressus et flexis reuerenter genibus
tuam virginalem faciem honorauit dicens Aue
gratia plena dominus tecum benedicta tu in mulie
ribus O electissima iuuencula hec est salu Albertus magnus
tacio a deo patre dictata a filio scripta a spiritu
sancto nunciata ab angelo tibi portata. parua verba
maxima misteriis. que nusquam est ante concepta
nam tibi soli a summa sancta trinitate hec salu
tacio seruabatur Regina tu vero puella Bernardus
es preelecta et preparata altissimi filio Ciba ergo
hodie pauperes tuos domina ipsi quoque catelli
de micis edant nec puero tantum abrahe. sed
et camelis potum tribuas de superfluen
ti ydria tua Aue gratia plena Cum igitur Anselmus
aduenisset plenitudo temporis quod suo aduen
tui ipse deus ante tempora predestinauit. misit an
gelum gabrielem unum de primis principibus
sui regni nunciare tibi o benedictissima feminarum
instaurare salutem generis humani. et se
eandem salutem operaturum ex te castissima per
sancti spiritus cooperationem verum hominem nasci

Bernardus

turrũ ¶ Merũ suspicandũ nõ est o pruden
tissiã v̾go qđ angelus aptũ īuenerit ostio
lũ tuũ tu nimirũ in ꝓposito erat hoīm fu
gere frequentias · vitare colloquia · ne
uel orantis ꝑturbaret silenciũ uel con
tinentis castitas tẽptaret. ¶ Clauserat
itaqꝫ etiã illa hora sup te habitaculũ tuũ
sed hoībꝫ nõ angelis · Proinde et si potuit
ad te intrare angelus · sed nulli hoīm fa
cilis patebat accessus ¶ Ingressus ergo ange
lus ad te solitariã ↄtẽplacioni vacatẽ et totã
in deũ eleuatã dixit, Aue gr̃a plena dñs te
cũ b̾ndcã tu ī mulieribꝫ ¶ Quare v̾go maria

Quare v̾go maria salutata ē p̄ aue

O Salutacio | salutata est per Aue
O noua et insolita tue marie dignitati
cõgrua et scitati siquidẽ ꝓpter oĩmodã cul
pe carẽciã et īmunitatem · ꝓpter oĩmodã
vite īnocenciã et puritatem merito per
aue salutaris q̃i sine ve · Et ut te ãgelus

Wbtino

in isto ↄceptu oñdeꝛet ab oī maledictione
mulierũ plenissiẽ sepatã dicit tibi aue ·
Quasi diceret Talẽ abãsiatã tibi a deo appor
to · q̄ a te excluditur et in te ꝑimitur oĩne ve
maledictõis corrupte nature ¶ Et reue

Ancelmus

ra ↄueniens erat · ut de mrẽ purissiã nas
ceretur q̃ totũ mũdũ venit purificare ✱

Sicq3 aptum est o regina nr̃a quã dignia

salutata es per aue. Nichil hac saluta — *Celestinus papa*
tione angelica commendabilius. quia quot
sunt in ea dictionum copule tot sunt et do
norum prerogatiue. Aue maria. Dicitur
quoque tibi ab angelo o gratiosa maria.
Gratia plena. quia ceteris per partes prestatur — *Theodorus*
gratia tibi vero simul se totam infudit gratie ple
nitudo. Vere gratia plena per quam largo
sancti spiritus imbre perfusa est omnis creatu
ra. que celis dedit gloriam. terris deum pa
cemque refudit. Siquidem nichil plenitu — *Ysidorus*
dinis defuit tibi nec gratie in habitu. nec
caritatis in affectu. nec spiritualis intelli
gentie in intellectu. Impleuerat enim ani
mam tuam splendoribus qui eam dilataue
rat omnibus dotibus. Et ut ad omne dicam. Nul — *Celestinus*
la creatura fuit gratia plenior te dulcis
sima virgine nostra. que fuisti omni igne arden
tior amando et desiderando. omni melle
dulcior in sentiendo et experiendo. propter
quod dicis. Spiritus meus super mel dulcis.
Es itaque plane ditata fuisti a deo mu — *Origenes*
neribus celestibus. quia fuisti plena
omnibus gratiis et virtutibus. Et in tan — *Albertus*
tum quod nulli bonum tibi defuit cuius pu
ra creatura in statu vie capax fuit. Aue
maria. Ceterum o gratiosissima virgo — *Paschasius*

Celestinus

Joh͠s apls

Bernardus

q̄ tu̅ acceperas in grãrũ munere satis pa
tet in tuo noĩe maria quo sicut nichil dul
cius ita et nichil virtuosius. Nã sicut in
herbis v̄bis et lapidib' p̄ciosis materialit̃
est positus oĩs virtus. sic nichil ẽ vir
tutis spiritalis a deo creatũ qd' in hoc tuo
dignissĩo noĩe maria nõ sit adunatũ
Ipm̃ enĩ ẽ nomẽ tuũ v̄tute culpe pur
gantur pene remittũt' ignorãcie illũi
ant' negligẽcie excitant' iusticie accep
tantur quo diũe sĩnẽ mitigant'. Ipm̃ est
nomẽ tuũ virtute sanant' iusti. restau
rant' angeli letantur celi. adeo ut nichil
sit in celo et in terra iocũdũ qd' tui noĩe
virtute nõ fuerit insignitũ. Erya er
go dulce nomẽ velis dulcescẽ. et hys ro
go labris illabere. ut te sciã sciturus legẽ
tũ tẽr cogit more ingemiscere. Deita
tis v̄go signifera. lacu carnis clausa et
a sidera. et ad nutũ ad nos accelera cũ
in fine mordebit vipera. Noctis in noc
te resplendeas. tenebrosas cecus exter
reas. et me tecũ lucere iubeas ĩeter
nũ. Bnard'. Dominus tecũ o maria.
Nec tñ dñs filius tecũ quẽ carne tua
induis. s₃ dñs spũs s̃tus. de quo cõcipis
pat' in q̃ tecũ. qui suũ filiũ facit et tuũ

filius tecum qui ad condendum in te mira
bile sacramentum miro modo et sibi reserat
genetale secretum. et tibi reserauit virgi
nale signaculum. Spiritus sanctus tecum qui cum pa
tre et filio tuum sanctificat ventrem. Fuit autem — Albertus
dominus tecum o beatissima virgo et tu cum domino omni
modo quo contingit aliquis esse cum alio. Nam
fuit tecum in domo ut frater cum sorore. tecum
in mensa ut filius cum matre. tecum in lecto
ut sponsus cum sponsa. tecum in comitatu
exilio. ut dominus cum ancilla. et est modo tecum
et erit in eternum in regno ut rex cum re
gina. imperator cum imperatrice. Ipse etiam no
uem mensibus cum iacente iacebat. cum se
dente sedebat: et cum surgente surgebat
Pulchre ergo et apte dictum est per — Augustinus
angelum veriditum ad te beatam virginem
dominus tecum. quia dominus fuit in te tripliciter
s. in mente in ventre et in vtroque. In
mente fuit spiritualiter. in ventre corporaliter.
et in vtroque virtualiter. Dominus igitur omnium — Albertus
per creationem. hominum per redemptionem. tuus
per immediatam susceptionem est tecum per presentiam
essentiam potentiam inhabitantem gratiam et
corporalem presentiam. Aue maria etc.

Insuper ab angelo famosissima pro omnibus
mulieribus predicaris. Benedicta tu ait in — Bernardus

bn'nrds mulieribus · Bñdtã autẽ ꝓpter celsitu
dinẽ ꝑsone ex te incarnande · Bñdtã
ꝓpt' mltitudinẽ mĩe per te prestande
Bñdtã ꝓpter multitudinẽ gl'e t per te
Augus cumulande · Bñdictio tua o bñdicta
v'go fuit plenitudo grẽ · que te fecit i ter
ris v'tuosã sup omẽs hoĩes · et in celis
Celestinus sup oẽs angelos gl'osã · Nichil g'o te gr'o
sius · nichil te amabilius · que affcũ et aspcũ
Theos placuisti totã deo et hoibus · Sed quid
mirũ si placebas hoibus q̃ deo fuisti
Celestinus gr'osa et amabilis oĩbus angelis · Fuis
ti vtiqȝ o maria inter oẽs et sup oẽs
mulieres bñdtã · maiorẽ enĩ a deo gra
tiã accepisti sup oẽs · qr et hoiem gce
pisti · quẽ ꝑiendo gl'osis manibȝ exce
pisti · ut eum foueres cũ dulcore · ama
res cũ ardore · et seruires cũ timore
osculares cũ sapore · tractares cũ tre
more · et ꝓ oĩa ipm custodires nobis
oĩbȝ cũ honore · sitqȝ pastor et rtor nr'
frũs ad celestia nos retrahat cũ eter
no gaudio et splendore Aue maria
Benedcã ergo inter mulie
res et bñdictus fructus ventris tui ·
Que cũ audisses turbata es i ser
mone angeli · et cogitabas q̃lis eẽt

ista salutacio. Turbata est inquit non turba cione ire sed admiracionis proxime in promis sione talium magnalium vilitati tue et ideo cogitabas qualis esset ista salutacio. Nimia nimirum humilis et simplex eras. nichil tale penitus a sancto angelo sperabas. Ave maria. Tunc angelus te verecundissimam puellarum intuitus. et varias te tecum vol vere cogitaciones facillime deprehendens pavidam consolatur confirmat dubiam ac fa miliariter vocans ex nomine. benigne ne timeas persuadet. Ne timeas inquit ma ria invenisti enim graciam apud deum. O si scires quantum tua humilitas altissimo placet quanta te apud ipsum sublimitas manet. an gelico te indignam nec alloquio iudicares nec obsequio. Ut quid enim indebitam tibi dixeris graciam angelorum que invenisti graciam apud deum. Invenisti quod quere bas. invenisti quod nemo ante te potuit invenire. Invenisti graciam apud deum. Quam graciam. Dei et hominum pacem. mor tis destruccionem. vite reparacionem. Ave maria. Hec est gracia quam invenisti apud deum et hoc tibi signum. Ecce con cipies et paries filium et vocabis nomen eius ihesum. Intellige prudens virgo ex nomine promissi filii quantam et quam specialem invene

Ubertinus

Bernardus

Eidem

iusti apud deū grām. Concipies sed sine pctō. gravida eris: sz non gravata. paries sz nō cū tristicia. nescies virū et gignes filiū. Quale filiū? Illius eris mr̄. cuius deus est pr̄. filius patris cari-tatis erit corona tue castitatis. sapiā patris cordis. erit fructus uteri tui virginalis. deū deumqz paries et de deo concipies. Et tu quidem o virgo p puulū paries. puulū nutries. puulū lactabis. sed videns puulū cogita magnū. Magnificet ergo aīa tua dnm. qz hic erit magnus et filius altissimi vocabitur. Magnus erit. et magna fecit et tibi. qui potens ē et scm̄ nomē eius. Ave maria. Dixisti autē ad angelū Quō fiet istud qm̄ virū nō cognosco. Primo quidē prudenter tacuisti dū adhuc dubia cogitabas q̄lis eet illa saluta-tio malens nimirū humiliter nō r̄ndere q̄ inconsulte loqui qd̄ nescires. Iā vero confortata et bn̄ premeditata. āgelo q̄dē foris loquēte. sed deo intus psuadēte dixisti. Quō fiet istud. qm̄ virū non cognosco? Quasi dicas. Cū sciat dn̄s meus testis consciē mee votū ancille sue nō cognoscere virū q̄ lege quo ordine placebit ei ut fiat istud? Si oportuerit

me frangere votū· ut pariā talē filiū
et gaudeo de filio et doleo de ꝓposito· fiat
tm̄ voluntas eius· Qm̄ nō concipiā v'go et
pariā· qd' utiqȝ si placuerit ei īpossibile
nō erit· tunc scio uere qȝ respexit humilita
tē ancille sue· Aue maria· Quō g' fiet
istud qm̄ virū nō cognosco· Et rn̄dens
angelus dixit tibi· Spūs scūs superueniet
in te· et v'tus altissimi obumbrabit tibi·
Nō dixit simpliciter spūs scūs veniet
in te sed addidit sup qȝ et prius in te fuit
p gram̄· sed nunc superuenire nūtiatur
ꝓpter habundancioris grē plenitudinē
quā effusurus ē sup te· Prior nāqȝ gra
tua tm̄ repleuerat mentē tuā· Ista uo
sequens etiā ventrē ꝑfundere debet qm̄ in
plenitudo diuinitatis q̄ añ in te sicut
et ī multis scōrū spiritualit' habitabat·
etiā sicut in nullo scōrū corporaliter in
te habitare incipiat· Quid est autē vir
tus altissimi obumbrabit tibi· Qui pt
capere capiat· Quis enī te fortassis excep
ta q̄ hēt sola ī te felicissime meruisti ex
periri intellectū capere rōe discernere
possit qualiter splendor ille inaccessi
bilis sese virgineis visceribus infuderit·
Dicat' ergo· Spūs scūs superueniet

in te qui vtique sua potencia fecunda
bit te. Et virtus altissimi obumbrabit
tibi. Ac si ad te angelus respondeat.
Quid a me requiris: quod in te mox ex
perieris. Verius scies et fideliter sci
es. sed illo doctore quo et auctore. Ego
autem missus sum nunciare virginalem concep
tum non creare. Nec potest doceri: nisi a
donante. Nec potest addisci. nisi a suscipi
ente. Aue maria. Ecce igitur o castis
sima virgo. Audisti quia concipies et pa
ries filium. audisti quia non per hominem
sed per spiritum sanctum: expectat angelus
responsum. tempus est enim ut reuer
tatur ad eum qui misit illum. Ecce desi
deratus cunctis gentibus foris pul
sat ad ostium. Ecce namque offert ipse
pater qui est deus et dominus tibi puelle

vbstung

perelecte in socium indiuiduum ac sponsum
amorosissimum et eternum. donans tibi
vnigenitum filium suum. et eternum deum
immensum in vnigenitum tuum. de te ge
nerandum. a te educandum et contrectan
dum tibi humilem totaliter et amorose se subici
endum. Aue maria. Ecce offert tibi
dei filius. qui est creator tuus et dominus omni
nis precordiis mentaliter et corporaliter

inclinandū et incorpandū augmen
tandū. et recepturū quod q̄d natura
lis filius recipit a m̄re in īdiuisibili amo
re videlicet de tua purissimā carne p
opatione spūs sc̄i concipiēdū et pien
dū et lacte tuo v̄gineo educandum
et tuis amorosissimis labiis osculan
dū et in tuo gremio et sinu ↄfouen
dū et ī oībȝ sicut tuū n̄ale filiū sue
naturali m̄ri reuerentissīe et amo
rosissīe sociandū. nec ad instans
t̄pis et'nalit' sepandū. et omē tibi
gratū obsequiū subiciendū. oī mo
lestia offensione exclusa. Aue ma
ria. Ave offert spūs scūs ī scifi
catorē. inhabitatorē et expurgatorē
oīs defectus tā nature q̄ culpe ad
te replendā oīm v̄tutū pfectione.
ac si in te formandū ↄceptū plis di
uine. et ad sublimandā ↄstituendā
cōtentricē et dispensatricē oīs gr̄e
sue. ut sis plene thezauraria caris
matū b̄tissīe trinitatis. vt nec stilla
alicuius uel modice gr̄e sit donanda
nisi p dispensationē tuā tr̄isiuerit
Et finaliter ad faciendā te reginā
et dn̄am totius celestis curie. Aue maria

Ubtinus

Audis dnā que tibi offeruntur. Audis equidē e et intelligis clare quōniam ipsa super excellens trinitas ista tibi obtulit: non sicut mulieri simplici et indocte: sꝫ sic plene se tibi intimauit in claritate sue sapie quod nullus vnquam posterior doctor uel apostolus quantumcumque sublimus ea post ipsum in tanta plenitudine intellexit

Bernardus

Credidisti ergo et certissime intellexisti deum tam piū tam bonū tam ois mie visceribus plenū ut ad terras de celesti sede descendere et hō factus per indebitā sibi mortem genus humanū a perpetua vellet morte qua tenebatur eripere. Aue maria

Idem

Eya ergo o dnā rnde verbū. qd terra qd inferi qd expectant et superi. responde uerbū et suscipe filium. Da virgo responsū festinater. Cum placuisti in silencio: iā magis placebis ex uerbo cū ipse tibi clamat e celo. O pulchra inter mulieres fac me audire vocē tuā. Aue maria etc.

Anselmus

Rndens igitur nuncio columbina ut eras voce dixisti. Ecce ancilla dni: fiat michi scdm verbū tuū

O fides deo accepta: o humilitas deo
grata: o obedientia omni sacrificio deo dignius
oblata. Quid ergo quod venientis dei oculos
offenderet in te poterat residere: in qua
tantarum virtutum insignia veniens invenit redole
re. Aue maria gratia plena Augustinus — Augustinus
Cuius igitur sacratissimis verbis a te affec
tuosissime atque totali tui religatione placitis:
in instanti spiritus sanctus supervenit in te sicut
ignis divinus mentem tuam inflammans carnemque
tuam dei filio uniendam perfectissima puritate
sanctificans et singulari modo te fecundavit
in te de tuis purissimis sanguinibus ipsi dei
filio humana membra formando quem statim in illa
hora felicissima concepisti et tamen totus in sinu
patris remansit. Aue maria Anselmus Cum — Anselmus
igitur o pulcherrima regina in hiis que
tantopere deo placent tam excellenter redi
mita esses: ut nequaquam te ulla ratione credamus
excellentius potuisse placere nimirum exul
tavit ut gigas unigenitus dei ad currendam
viam donec usque ad medium amantissime sue
veniret illicoque in virginee uteri tui suavis
sima cella novem mensibus requiesceret
et de purissimis sanguinibus tuis spiritu sancto
plenus carnem assumeret bona illa vir
ginalia tum suo potissimum adventu custodi

ens. Namqz ipē nō solū iustus. sed et ipā
iusticia ē. Te ergo mrēm sua iā iustam
iusticia dei penetrans unxit te oleo exul
tationis idest spū scō pre oībus ꝑticipibꝫ
tuis. idest oībꝫ v̓ginibꝫ fecūditatē tibi ↄfe
rens v̓ginitatem nō auferens. Ipē nō so
lū sapiens. sed ipā dei sapiā ē. et ī eo requi
escūt oēs thezauri sapie etiā corꝑaliter.
Inueniēs ḡo sapiētē puellā sapientē
seruauit dei sapiā idest mūdā custodi
uit corde et corpe. Ipē ē tēperans et
ipā tēperātia sicut ipē dicit. Ego lilium
ↄualliū. scilicet flos humiliū. Dignatione ḡo
sua humilitatē tuā acceptans plē diuini
tate ī tuū influxit gremiū. Ipē ē etiā nō
solū fortis. sed et ipā fortitudo dei qui for
tis dyabulo fortior superueniēs expoliauit
atria et diuisit spolia. Nō ḡo fortitudinē
tuā eneruē reddidit. sed sua potencia sub
limauit. ut esses ī periosa totius creature
regina. gaudians et demulcens superos
deturbans et exterrens inferos ¶ Erga
ḡo dei mr̄ alma. q̄ ex dignitate. qua dei
mr̄ es īpare potes angelis et demonibꝫ
ↄpesce demones. ne unq̄ nobis noce
ant ꝑcipe angelis ut nos custodiant et
ad vitā etnā ꝑducant Amen

Innocencius
sᵒ oīs

Augustinus ī
diuſ̃ locis

Gratias tibi dulcedo mea et honor meus gratias tibi de donis tuis. Sed tu domine michi ea serva. Ita enim servabis me et augebuntur que dedisti michi et perficientur que cepisti in me. Oro domine quod ingratitudo displiceat tibi que est radix totius mali spiritualis obstruens fontem divine misericordie super hominem et ventus quidem desiccans et urens omne bonum. Et ob hoc precor te domine mi deus ut tuum de cetero totum sit quod vivo et pro aliquantulum gratiarum actione totus totum me offero tibi totum spiritum totum cor totam vitam meam quoniam totum me liberasti ut totum me possideres totum me refecisti ut totum me rehaberes. Diligam igitur te domine virtus mea diligam te ineffabilis exultatio mea et vivat iam non michi sed tibi anima mea que perierat in miseria mea sed suscitata est a misericordia tua qui es deus miserator et misericors et multe misericordie omnibus hiis qui diligunt nomen tuum. Idcirco domine deus sanctificator meus iussisti me lege tua ut diligam te toto corde meo et ex omnibus viribus meis et etiam ex intimis medullis cordis mei omnibus horis et momentis quibus fruor misericordia tua quoniam semper perirem nisi quia

semp me regis sp morerer nisi quia sp
me viuificas. In oī g° momēto me obli
gas: dū oī momēto mi magna bnficia
prestas. Sicut g° nulla hora ē uel pūc
tus in oī vita mea quo tuo bnficio non
vtor: sic nullū debet ēē momētū quo
te nō habeā an̄ oculos meos ī memoria
mea. Sed nec hoc valeo nisi tu dederis
michi: cuius ē oē bonū et oē datū optimū
descendēs a prē lumīū: apud quē nō ē
trāsmutatio nec vicissitudinis obumbra
cio. Nō ē volētis neqȝ currētis sȝ tui
miserētis. ut diligamus te. Tuū ē hoc
donū dnē: tuū ē oē bonū. Iubes te dili
gi: da qd iubes: et iube qd vis. O ignis
qui semp ardes et nūquā extingueris
O amor qui sp serues: et nūqȝ tepes
cis: accende me. accende in quā totū
ut totus diligā te solū. Minus enī te a
mat qui tecū aliquid amat qd non
ꝓpter te amat. Ego diligā te: qm tu
prior dilexisti me. Et vnde mi vbū ut
explicē signa dilectōis tue erga me.
Quāobrem ad te pulso o sapīa. que
apis os mutorū. da michi vocē laudis
ut enarrē vniusa mirabilia que tu
mi atulisti. Ecce dne creasti me cū nō
essem. Et vn mi hoc dne benignissime

deus. altissiē pr̄ misericordissiē. Que
mea merita q̄ mea gr̄a ut ꝯplaceret
aīī ꝯspcm̄ tue maiestatis creare me.
Nō eni erā et creasti me. Nō dico sti
pulā nō ignē nō auru̅ nō piscē nō ser
pentē nō aliud ex brutis aīalibꝰ sꝫ pau
lominꝰ ab angelis. Confiteor eni dn̄e
deus meus tu me creasti hoīem roīs
capacē ut angelis quodāmō creasti me
parē. quia possū ꝑfici ꝑ v̄bū tuū ut
veniā ad equalitatē angelorū ut ha
beā optionem adoptionē filiorū per
vnigenitū verbū tuū dn̄e ꝑ filiu tuū
dilectū in quo tibi bn̄ ꝯplacuit per
verū coherentem et ꝯsubstantialē
tibi et coeternū ihm̄ xpm̄ vnicū dnm̄
et redēptorē nrm̄ qui dilexit nos plus
quā se ꝑ quē habemꝰ fiduciā repositā
et firmā spem apud te et accessum
veniendi ad te: qui dedit potestatem
filios dei fieri etiā oībz qui īuocant
eū et credunt in noīe eius. Talē me
creasti dn̄e. regge qđ creasti dn̄e. Nō
pereat dn̄e ꝯsō creatura in malicia
mea quā opata est bonitas tua. Het
te cogat dn̄e clementia ad saluandū
qđ creatū ē que ꝯpulit te creare
qđ creatū est. Sicut eni dn̄e nō erā et

de nichilo fecisti me · sic si me non
regis in te · adhuc ad nichilū redigor
in me · Creasti me dn̄e · rege quod
creasti : opa manuū tuarū ne despi
cias · Sed et sume benignitati tue
et caritati ꝓpter quā creasti me :
cōfiteor liberator meus toto corde meo
ne sim ingratus q̄r liberasti me · Quo
ciens me iā absorbuerat ille draco ·
et tu ab ore eius extraxisti me · Quo
ciens peccaui · et ipe fuit ꝑatus de
glutire me : sed tu defendisti · Cū q̄r
te iniqua agebā · cū tua mandata fran
gebam stabat ꝑatus ipe ut raperet me
ad infernū · sed tu ꝓhibebas · Ego te
non timebā · et tu me custodiebas · Ego
a te recedebā : ī̄mo īimico me exhibe
bā · tu ipm ne me acciperet deterrebas
Hec tu dn̄e deus meus bn̄ficia ꝯfere
bas · et ego non cognoscebā · Sic me
multociens a faucibus dyaboli et de
ore leonis eripuisti · et ab inferno li
cet me nesciente multis vicibꝰ re
duxisti · Descendi enī usq̄ ad portas
inferi · et ne illuc īntrarē tu me tenu
isti · Appropinquaui usq̄ ad portas
mortis · et ne me ipā caperet tu se

cisti. De morte etiam corporis me sepius eripuisti saluator meus. Cum me graues morbi tenerent: cum in periculis multis. per aquas per terras ab igne et ab omni periculo liberans semper michi astans et misericorditer saluans. Sciebas quidem domine quia si tunc me mors occupasset: animam meam infernus accepisset: et perpetuo dampnatus fuissem. Sed tua misericordia et tua me pietas preuenerunt eripiendo de morte corporis et anime domine deus meus. Hec et multa alia michi tua beneficia exhibuisti: et eram cecus et non cognoui donec me illuminasti. Nunc igitur lux anime mee domine deus meus. vita mea lumen oculorum meorum per quod video. Et illuminasti me et cognosco te. quia viuo per te et gracias tibi ago quamuis viles et exiles et inpares tuis beneficiis. sed quales habet mea fragilitas offero. quoniam tu solus deus meus creator meus benignissimus qui amas animas domine et nichil odisti eorum que fecisti.

Insuper facis angelos tuos spiritus propter me quibus mandasti ut custodiant me in omnibus vijs meis. Hij enim ex te adiuuant laborantes protegunt quiescentes. hortantur pugnantes. coronant vincentes. congaudent gaudentibus compaciuntur pacientibus. Grandis eis

(margin: fuisse)

Bernardus

cura est de nobis. Diligunt namque quos tu
diligis: et custodiunt quos tu custodis: et
deserunt quos tu deseris. Tu non diligant operan
tes iniquitatem. Ecce Domine quid est homo
quod memor es eius: aut quia ponis erga
eum cor tuum? Denique mittis ei unigenitum
tuum, inmittis spiritum tuum, promittis vultum tuum.
et ne quid in celestibus vacet ab opere sollicitu
dinis nostre et illos beatos spiritus propter nos mittis

Augustinus

in misterium custodie nostre deputas. meos fie
ri pedagogos iubes. Deprecor ergo te
per teipsum ne derelinquas me. fecisti namque
me cum non essem: redemisti cum perissem.
perieram. mortuus fueram ad mortuum descen
disti. mortalitatem assumpsisti et tantum me
dilexisti ut sanguinem tuum preciosum dares
pro me. Ad te clamo libera me de adu
sario meo cotidiano: qui tendit ante me
laqueos infinitos in omnibus viis meis. Am
bulent angeli tui semper mecum. et da eis semper
gaudere de me in omnibus viis meis. Ambu
lent angeli tui semper mecum: et da eis semper gau
dere de me in omnibus viis meis: ut tu per
eos semper lauderis in me et ego cum eis in unum
ovile tuum adducar. ut confitear tibi et nomini
sancto tuo in eternum creator hominum et angelorum

Sequens oratio singularis diebus legenda est post te

lebratione misse ad gloriosam virginem ma-
O Maria aula vniuersalis pietatis via
causa generalis reconsiliacionis vas
et templum vite et salutis vniuersorum
quantum tibi debemus per quam tale cibum habe
mus: Quid gratiarum quid laudis tibi retri
buemus. Tu namque domina admirabilis in
scitate tu ostendisti mundo dominum suum et deum
quem nesciebat. tu visibilem exhibuisti
mundo creatorem suum quem prius non videbat.
tu genuisti mundo redemptorem suum pro
quo perditus indigebat: tu pepisti mundo
reconsiliatorem quem reus non habebat.
Partus tuus domina mundum captivum rede
mit: egrum sanavit: mortuum suscitavit.
Igitur domina gloriosa anima intima mea solli
cita sunt ut tantorum beneficiorum tibi gratias ex
soluam. sed nec cogitare possunt dignas et
pudet proferre indignas. Quid enim dicam
digne matri creatoris et salvatoris
mei. per tuam scitatem peccata mea purgantur.
Per tuam integritatem michi incorrupti
bilitas donatur: per tuam virginitatem anima
mea adamatur a domino suo et desponsatur
de deo suo. Quid ergo digne referam
genetrici dei et domini mei per tuam fecundi
tatem ego captivus sum redemptus. per tuam
partum de eterna morte sum exemptus per

tuis prolē ego pditus sū reductus.
Benedicta tu in mulieribus. Hec oīa dedit m̄ bn̄dictus fructus ventris tui in generatione baptismi. alia ī spē alia in re. q̄ q̄ hec oīa ego ipē sic pec- cando abstulisti ut nec te habeā et spem vix teneā. Quid enī? Si mea culpa euanuerunt. nunq̄ igratus ero illi p que m̄ tanta bona gratis puenerunt? Absit ne addā hanc iniq- tatē ymo grās ago qr̄ habui. doleo qr̄ nō habeo. oro ut habeā. Certus sū enī qr̄ sicut p filii grāz ea potui accipere sic eadem p matris merita potero re- cipere. Ergo dn̄a mea porta vite. ob- secro te p saluatricē fecunditatem tuā fac ut peccōrū m̄ venia et bn̄ viuē- di in grā concedatur. et vsq̄ in finem ego seruus tuus sub tua tua materna protectione ptegar p eū que genuisti viuentē et regnantē cū deo p̄re ī vni- tate spūs sc̄i p oīa secula seculorū. Al

Meditacio an̄ vesperas de gaudiis men- et excellenciis dignissimē sponse dei p̄ris sc̄ē marie In spūs sc̄i superuentione

O Iubilosa virgo gratissimū dei tēplū spūs sc̄i sacrariū dn̄a mea sc̄a maria gaude et letare in pceptione singula

ris donu dū spūs sctūs supueniet in te
et virtus altissimi obūbrabit tibi · Post — Bnardus
aīā tua ligfcā ē ut dilectꝰ locutus ē · s.
deus p̄ locutione īeffabili · dū substan
tiā vbi sui cū illo amore suo spū scō tue
menti · tuo ventri penitus insereret
in quo nec p̄ma silem visa ē nec hr̄e sequen
te · Rum enī vbū suū qd̄ erat et est ī corde
suo totū tibi īfudit · quō nō etiā cū illo oīa
tibi donauit oī dulcedīe sua īebriauit
Aue maria · O dulcis dn̄a q̄nta iebria — Ancelmus
ris dulcedīe quo amoris igne succendeba
ris dū sentires in mente et ventre
tante maiestatis p̄ntiā · cū de tua
carne sibi carnē assumeret et mēbra
quibus oīs pleītudo diuinitatis īha
bitaret de tuis scīs mēbris apta
ret · Et quis est sufficiens intelli — Petrus
gere q̄le fuit e celo īmissum incen
diū · collatū refrigeriū infusum
solatiū tā in tua sacratissima carne
q̄ mente in illo cōceptu · Vere ab
vnguibus pedū usq̄ ad sūmū ca
pitis tui tota diuini amoris flāma
fta es · Aue maria · Eya ergo spon — Bnardus
sa celeberrima letare que sola dig
na īuenta es ut in tua aula vginali
rex regū et dn̄s dominantiū a re
galibus sedibus veniens prima sibi

inter filios hominum mansionem elegerit.
Apis enim illa celestis que pascitur inter li
lia que florigeram inhabitat patriam angelo
rum que ad ciuitatem nazaret quod interpreta
tur flos aduolauit et ad suauem perpetue
tue virginitatis florem peruenit illi insedit
illi adhesit. Tu namque ardorem vetite concu
piscentie virtute caritatis in tua virginea car
ne eatenus extinxisti: ut eius in tuis conspi
ceret astra munda sunt tante munditie carnem
tuam meditauerit: ut eam sue diuine puritati
agglutinare non desperetur. Aue maria

Anselmus

Uerum o castissima virgo que in corde tuo
amor spiritus sancti singulariter ardebat:
ideo in carne tua virtus spiritus sancti mirabi
lia faciebat. Ipse enim spiritus dei primo amor
omnipotentie patris et filii ipse per quem et in quo
amatur quod quod bene amatur: ipse ipse te repleuit
ut ita diceri vertit in te singulariter gratia
pre omnibus que creata sunt siue in celo siue in
terra requieuit in te. et reginam et ac
imperatricem celi et terre et omnium que in eis sunt
fecit te. Aue maria.

Bernardus

Sed in hac o
virgo singularis donum radiat letitie sin
gularis: quia virginitatis pinuteria que sine
corruptione fecunda. que sine grauamine gra
uida. Cum enim esses grauida salubri grauitate
gaudebas. Lumen enim quod in te

habebas pondus huius non poterat Ave maria.

O decora et honestissima virgo maria eterni patris filia nobilissima. represento tibi pro singulari gloria amorem illum eximium quem ondit erga te pater eternus in incarnatione patris cordis sui ubi in te. Intendo namque et contemplor video et ammiror quod unicum filium sibi consubstantialem coeternum et omnipotentem ex sua natura sine initio deus pater genuit. et per eum omnes creaturas visibiles et invisibiles ex nichilo fecit. Hunc igitur tam unicum. tam dulcissimum et omnimodis equalem non passus remanere solummodo suum ebrius nimis amore tuo. voluit in veritate rei esse tuum unicum dilectissimum et naturalem filium sed et ita etiam ut duo essent videlicet ut filius dei alius filius tuus. sed ut filius tuus unus et idem esset et in una persona filius dei. Quis hec audiens non obstupescat. et quod deus tale quidem velle potuerit non esse ultra omne quod dici possit admirabile dicat. Puella de progenie adam nata de peccatrice progenie orta subito versa vice maledictionis eue benedictam

Anselmus

pdicat~ sicut oes mulieres et concepit
pturit ac parit deu~ oes pvaricationes
ab ade filiis expulsuru~ eosq3 in celesti
suo regno sibi coheredes cstituru~. Aue
maria. Merito pinde singulari a
nobis pconio extolleris que singulare
comerciu~ mudo pbuisti. tu tn~ te ad
celi fastigia sblimasti ut vbu~ i pnci
pio apud deu~ manes de supna celi
arce susciperes. O igit~ vgo sublimis
ad qnta celsitudine~ vtice~ scm~ erigis
usq3 ad sedente~ in throno usq3 ad dnm~
maiestatis. neq3 id miru~ qm~ i altu~
mittis radices humilitatis. Aue maria.
In tuo igit~ ihu~ o maria sola p oibus
gaude gaudio magno q2 te sola scentans
corda et renes deus ex oibz vginibus
q~ capiebat mudus elegit et sacrauit
ut habitaret in te corpaliter q iam
plena pride vtutibz fouebat et circu~
plectebat spualit~ ihus xpc dns nr.
Nulli enim dubiu~ castissimu~ corpus
et sanctissima~ aiaz tua~ funditus fuisse
ab oi macula pcti. angeloru~ custodia
ptecta~ utpote aula~ qua~ tunc et oim~
creato2 ihabitaturus. et ex qua hoie~

Augus — Bernardus — Ancelmus

in sue psone unitate ineffabili. fuerat
operatione sciptururus

Ave verbum ens in
principio. caro factum pudoris gre
mio. fiat quod fragrat plus oratio laudatio.
et placeris pio preconio. Et tu stella
maris eximia. mater patris et nati filia. lau
de preciosa reple precordia. tu sis laudis
mire materia. Salutata celesti nun
cio. fecundaris divino radio. sed tu venter
contexisti filio. laureatis venati lilio. Que
corruptu sola non laberis. partu pena nulla
deprimeris vim nature virgo transgrederis
natum gignens in caste federis. Natum
ligas mater funiculo. qui se sinit vinciri
vinculo. Et presepis ponere claculo. angularem
petram in angulo. Celi sona regiras cir
culum. sole novo serenas seculum. Pecus
regi donens in pabulum. lacte fovens cere
tem flosculum. Princeps patris thronum
ex ebore sibi facit de tuo pectore. unicor
nis domatus robore. pium placas amoris
pignore. Uber uber in lactis pabulo.
lac propinat lactenti flosculo. Que tu mater
honoras osculo. plus florescis quam flos di
luculo. Lac manans uber virgineum. ubre

flori dat tēporaneū et flos sugens liquorē lacteū· in nitorē se trāsfert niueū Ut uir tus fouens florē dulcedīe suctos vincit ama ritudinis māmā lābens allator lucis· noctē necat nr̄e caliginis

Ancilla ad sororē suā

PRimū cū btā maria cubiculū ingressa libros qbus virginis ptus· et xpi pphat^r aduentus euol ue· Ibi aduentū angeli pstolare· ut vide a[...]s intrantē audias salutatē et sic re pleta stupore et extasi dulcissimā ma riā dnām tuā cū angelo salutante sa lutes clamans ac dicens Aue maria gratia plena dn̄s tecū &c Hoc crebri us repetens que sit hc grē pleitudo de qua totus mūdus mutuauit grām qn̄ vbū caro factū ē· Et ɔtēplare et admirare dnm q̄ terā iplet et celum intra vnius puelle viscera claudi quā pr̄ sc̄ificauit filius fecundauit spūs scūs obūbrauit

vbertius

Igitur cū tota v̄ginea mentis pfectio istius bn̄dcē virginis ten deret in desideriū nr̄e salutis adue niente pleitudīe tpm· scdm dīne dis positionis archanum missus ē angelus gabriel a deo ad v̄ginē ioseph desponsa tā que in ciuitate nazareth reclusa in camera oroī itēta tota in deū eleuata

ut pie creditur morabatur ¶ Verba hic po
sita plena sunt misteriis et ideo ut dicit Be
da solempniter sunt notanda tantoque corde inse
renda quanto manifestius apparet quod in ipsis
tota redemptionis nostre summa consistit Libenter
enim debemus recordari de principiis nostre
salutis ¶ Itaque hic primo potes cogitare devo
te piam examinationem factam in divino consisto
rio. misericordia allegante pro nobis et severi
tate iusticie respondente et resistente
sapientia quoque que christus est. utraque contemperan
te qui et misericorditer se pro nobis ob
tulit morti exhibuit. et divine iusticie
pro quo homo rapuit plene exsolvit. Sic et
misericordia et veritas sibi in uno ihesu in pacis
osculo convenerunt. dum nichil misericordius
erat quam quod se pro reo morti exponeret
Nichil iustius quam quod integraliter et plene
immo superaffluenter solveret quod debeba
tur Verum debes notare quod licet in divi
nis non sint tales disputationes nec consul
tationes. tamen mens nostra circa divina que
intelligit modo suo potest isto modo cogitare
rationaliter et contemplacionis sue dilatare as
spectum ¶ Diffinito ergo in sancta trinitate
consilio. potes intueri mentaliter quod dum illa
sacra virgo et puella oraret in camera
odor virtutum illius sacratissime mentis

Notandum commendacio dei patris de beatissima virgine maria

Hic Ubertinus

ad ipsi9 btissime trinitatis maiestate īclinan
dā ascendit. Nā qsi potes ītellige prem loque
te. Que ē ista q̄ ascendit an̄ aspcm̄ nrm̄ sicut
virgula fumi ex aromatibus mirre et
thuris et vniuersi puluerís pigmenta
ry. Vere specie sua et pulchritudine
sua meū attrahit aīm̄ ut ocupiscā deco
rē suū. Filius uero iā supplicans pr̄i.
descendā inquit si placet pr̄ in ortū
huius sacratissīe v̄ginis. ut colligam sue
lilia puritatis. Nā ipā ē ortus cōclus9
fons signat9. Fons ortorū puteus aq̄
rū viuenciū nardus q̄z sue hūilitatis
me puocat. Vt in eius mente recūbam
et de eius carne michi tunicā faciam
grosam qua indutus tāquā decore regna
bo in mūā pie redēptis electis. et punita
tib9 demonū supatis ad nr̄e maiestā
tis honore. Capus sc̄us inquit. An nō
videtis qn̄ta caritatis dilatacioē mens
ē illius sacratissīe v̄ginis ampliata?
Nunq̄ eciā non attenditis q̄ thalam9
illi9 cordis nullo virtutis caret nitore.
Videtis eciā miraculū stupendius q̄
in tanta v̄tutū plenitudīe. ipā videt
hūilitatis abissus. Nēpe sic pphetatū
est. quia sup hūilē debeo quiescere et

Cōmēdacio filij de sue matris electioē

Cōmēdacio sp̄us sc̄i de btā v̄gine

orbē terre īplere. Vere volo ꝙ in hac
v'gine ille ӡpleat' v'siculus qui ꝑ multa
te' ē tra. et ꝑ meā irrigationē erit fecū
da. Dn̄i ē terra et plenitudo ei9 ꝛc. Re
plebo ergo huius sacratissime v'gīs tā men
tē q̄ carnē. et erit requies mea ī sclm
scli hic habitabo qm̄ elegi eā. Dic ergo
deniq' videt' p' dicē. Et ego hanc amaui
et exq̄siui et ꝓposui michi sponsam assumē
et amator factus sū forme illi9. Vnigenit9
meus sit vnigenitus suus. et tu spūs scē
sis in ea habitator fecūdus. Predat nrē
nūtius maiestatis. et roboret aīam v'gīs
ipam sblimando nouo salutationis munē
et sibi annūciando nrē volūtatis decretū.
q'a nos plenarie sibi damus sibi damus.
Ergo p' do me sibi in suū indiuiduū et
amorosissimū sponsū. Filius meus se sibi
dat libere in suū vnigenitū. Et tu spūs
scūs scē te dabis in habitatorē graciosissimū
Igit' nō tm̄ mentē virtutib9 sed et vtrū
fecūdes formādo corpus filio meo de suis
purissimis sanguinibus. ut sicut ipē desi
derat pascatur in liliis sue virginitatis
Vocetur ergo gabriel qui est fortitudo
nrā. Quo assistente ait. Audi que tibi
iponūt'. Vides illā v'ginē cuius odor
tā nobis flagrat? Vides illū ortū

Responsio dei pris

plantationū oīm v̄tutū pulchritudinem
germinare. Vides p̄adisū voluptatis quā
plantauit a principio ut sit n̄re deitatis ha
bitaculū gl̃osū. Vides fontē sūme pie
tatis q̄ irrigatur vniūsa terra. Curre
cito nūcia n̄rm bn̄placitū. nūcia diui
nitatis ɔsiliū. Dic filie syon ecce rex
tuus venit tibi. ut sit dilectissimi vteri
tui filius. ut sit ip̄e tibi filius qui ē salua
tator tuus ut sil' p̄ias et v̄go et deū īma
culata ɔcipias tuū et oīm redemptorē
Hec aut̄ in ɔtēplatiōe multū possent
a deuota mēte distendi ¶ Insup̄ sciās p̄to
ueniēti ordine ābasiatā sibi īpositā satis
āgelꝰ v̄tuose ɔpleuit Tria eñ āgelꝰ īten
debat circa v̄ginē opari. P̄mo ītendebat
mētē v̄ginis ītentam redde ad tātē pro
missiōis ɔsiderationē. et reuerēter pro
missa ɔsiderare. Qḋ q̄dē fecit eā nouā
et īsolita salutatiōe īestimabiliter col
laudando. Vn̄ dicit origenes sup̄ lucā.
q̄ sciuisset v̄go ad aliū quēpiā similem si
fcm̄ ee sermonē utpote q̄ habebat le
gis sciām. nūq̄ eā quasi p̄egrinā talis
salutatio terruisset. In hac aut̄ saluta
cione p̄mittit ydoneitatē v̄ginis ad ɔ
ceptū. in eo q̄ dicit gr̄a plē. Expressit
ipsū ɔceptum et ɔpiendū dn̄m ī eo

Vē vbi ma
g̃a mlta bn̄
tat ea hic
omissa

q dixit dn̄s textū Per hoc enī intende
bat exprime ipi v'gini īeffabilē modū quo
deus cū ipā erat p eternā electionē sicut
tū sua dignissia mr̄e // Ordo p̄nunciauit
honorē consequentē ad filij dei conceptū
cū dixit. Bn̄dcā tu in mulieribꝰ. Et ut
ipam ondēderet in tali conceptu ab oī male
dictiōe mulierū plenissiē sepatā. hijs
tribꝫ p̄misit. aue. Quasi dicat. Talem
abasiatā tibi a deo apporto q̄ a te exclu
ditur et in te p̄imitur omē ve maledictōis
corrupte nature // Vides ergo q̄ plene
fecit angelus. Nescio aliū modū. quo po
tuisset virginē tā attentā et sollicitā red
dere q̄ eā sic laudando et talia p̄mit
tendo salutare. Aīo enī humili nichil est
mirabilius nec magis nouū q̄ auditus
sue excellencie. Admiratio aūt maxīe
attencionē ī aīo causat. propter qd' scribitur
q sapientissia v'go q se totā nichil sen
ciebat sb' deo admirans. turbata est
ī sermone eiꝰ. nō turbatiōe ire ſꝫ ad
miratōis p maxime in p̄missiōe ta
liū magnaliū vilitati sue // Et ideo co
gitabat q̄lis eēt ista salutacio. Propter
qd' credo q si angelus vocasset eā oim̄
creaturarū vilissimā et diuino munē

magis indignā nō admirata fuisset nec
turbata. Secdm qd' intendebat angelus
erat v'ginē instrue' de misterio īcarnatio
nis qd' ī ea erat īplendū. Qd' quidē fecit
pnūciando cōceptū et ptū dicens. Ecce cōcipi
es et paries filiū. Et ostendendo dignitatē
plis cōcepte cū dicit hic erit magnꝰ et filiꝰ
altissimi vocabit'. Et demonstrādo modū
cōceptionis supnalē et īeffabilissimū de
quo etiā eā remisit spēaliꝰ et singula
rius p expientiā instruendā ad supiorē
mgr'z spm scm cū dixit s. Spus scus supue
niet ī te. 3° Tertio intendebat angelus
aīm btīssīe v'gīs īducē ad cōsensū ut illud
qd' erat sūmū dei bn̄ficiū fieret v'ginis
meritū p cōsensū. Qd' et fecit exemplo
elizabeth sterilis ubi nō dubitatio v'gīs
firmat' sed eius fides ex cōsortio pture
sterilis letificat'. Potes ergo videre
q' eleganter bn̄dictꝰ gabriel suā ambasia
tā totā impleuit. Et ideo nūc cū reue
rēcia audias vocē turturis nr̄e. Ecce
inquit v'go gloriosa ancilla dn̄i. fiat m
secūdū v'bū tuū. Ubi exprimit' munus
v'ginalis cōsensus ī pnoīe demōstrativo
ecce. Dnꝰ v'tualis apparatus ī noīe
humiliativo. ancilla ist'. Zelꝰ precordialis

Qm̄ excel
lēt' cōsensit
felicissimā v'go

appetitus in v'bo optatiuo · fiat i(n)quit in p(ro)ig(nu)s celestis p(er)missionis et angelici affatus in v'bo relatiuo s(e)c(un)d(u)m v'bu(m) tuu(m) inq(ui)t. Ad exp(ri)mendu(m) aut(em) p(er)fectiōis v(ir)ginis i(n) isto cō(n)sensu puto q(uod) deficit oīs lingua. Si eni(m) p(ri)mu(m) (con)sideret(ur) obiectu(m) cui (con)sentiebat v(ir)go · s(cilicet) · ip(s)a trinitas offerens · super excessiu(u)s et stupe(n)d(u)s e(ss)e debuit actus hui(us) (con)sens(us). Consentiebat eni(m) p(ri)mo deo p(at)ri se offerenti sibi mulieri creature · tenelli puelle humili desp(e)cte in sui recognic(i)o(n)e vilissi(m)e. Se offerebat inq(ua)m ip(s)e p(at)r qui erat de(us) et d(omi)n(u)s illi puelle i(n) sociu(m) indiuiduu(m) et sponsu(m) et(er)nu(m) donans sibi suu(m) vnigenitu(m) filiu(m) et et(er)nu(m) deu(m) i(m)mensu(m) in vnigenitu(m) ipsius puelle de ip(s)a generandu(m) · ab ip(s)a educandu(m) et (con)trectandu(m) · sibi humil(ite)r totalit(er) et amorose subiciendu(m) · et hoc ex sola i(m)mensitate pat(er)ni amoris. Si etia(m) attendas obiectu(m) in q(uo)d ta(n)qua(m) in t(er)mina(m) sui cō(n)sens(us) i(n)uenies q(uod) istud fuit deus ho(mo) · de sua purissima carne p(er) op(er)atione(m) s(an)c(t)i sp(iritu)s cō(n)cipiendus et pariend(us) · et lacte suo virgineo educandus et suis amorissi(mi)s labijs osculandus et in suo gremio et sinu cō(n)fouendus · et i(n) o(mn)ib(us) sicut suus n(atur)alis filius sue n(atur)ali m(at)ri reuerendissi(m)e et amorosissime

sociandus. Modo cogita quali īflāmatio
ne et trāsformatiōe et siu religātiōe et ut
emphatice loquimur siu deificatiōe. debue
rūt se pcordia vgīs armare ad eliciendū
consensū in tale obiectū et certe erit
īeffabile totū ¶ Dī tercio ꝯsideret obiec
tū in quo s. ad quod fiebat ipē deus. filius hu
ius mulieris. s. ad portandū cū ea oēm
paupertatis defectū cū īfinitis penuriys mē
dicitatibus. et afflictiuis penis. īopia corpa
lis sustentationis ad sibi portandū oēs obpro
briū vilitatis ī fuga ꝓpe patrie et ī officiys
mūdane vērūdie. utpote quia fabri filius
putabatur et mulieris paupcule et despe
cte et p ꝓpriū laboriciū victitantis. et eciā
ā in supportatiōe oīm īiuriarū et īfamia
rū et maledictionū sibi et mrī et toti
sue genti allatarū ab emulis. Ultiō eciā
ad hoc fiebat hō ut cōtinue eēt mētaliter
crucifixus. ab oī diuina offensa. et cū elcōr
pena qua crucifixiōe ꝯtinue materna
trāsfixit viscera ex cuius crucifixiōe. ipē
reciprocē crucifigebatur ab ea. Et hec
senciebat vgo procedere solū ab īmēsita
te amoris filij dei. ad ipām vginē et ad
totā humanā naturā tāquā ipā vginis
parentela ipā huāne nature in dignitate

et vērūdys

et rebellione omnio contrarium requirente. Certe hic potes videre quantus excessus gratitudinis et amoris pro se et omnibus ingratis debuit esse in mente virginis ad consentiendum dei filio se offerenti ad sustinendum talia. // Si etiam consideras propter quod videbis ibi excessum super excessum. propter enim humanam naturam redimendam et omnem nostram miseriam et culpam expiandam emendandam. supportandam delendam et divino conspectui excusandam fiebat istius filii genitura. Et ideo sicut filius dei omnium fuit redemptor supportator et adiutor. ita ipsa dei genitrix in dei filio nos omnes genuit et ad omnes nos extunc gustum maternum habuit. et omnes nostros defectus et culpas et penas sicut mater amore ebria supportavit excusavit. deflevit et continue pro eis ad dei clementiam supportavit. Ex huius enim caritatis immenso pervenit quod se et filium ad omnia genera opprobriorum paupertatum et quorumcumque defectuum iniuriarum et omnium dolorum acerbissime mortis. et filium caritative exposuit et seipsam per compassionem amarissimum absinthium una cum filio immolavit in redemptione perditorum hominum quos materno affectu et caritatis visceribus generabat. Considera igitur qualis fuit iste consensus qui ad tot et talia obiecta et sic infinitissima respectum

Nota

hunt ad oīa rn̄dentē. Et q̄nto autē fornatis ardore tuī vides patefieri viscera filij in crucis patibulo semetipam̄ euiscerabat ad amorē eius. qui pro ipā et pro suo genere tā dire mortis se subdebat doloribus. Et q̄nto magis totū hūanū genus sibi videbat igratū. tanto magis ipā pro oībus rependēs grātitudinē et vice oīm sibi cōmoriens stare dinc⁹ iuxta crucem. Que licet sue mortis tpe sensualiter magis appareret in vgine tn̄ ab īstanti cōceptōis filij dei. hec et īfinita alia īdicibilia fuerūt ītime ī mētali vginis caritate // Considera igit̄ ulē. Ecca cū q̄nta euisceratione tā mētis quā corpis et ex q̄ infinitissīo zelo ignei amoris et ex q̄nta melodia cordis vginis pressit illud fiat. O q̄nta caritate relicta fuit in cōsenciendo deo sic se offerēti ut sup̄. Certe nō debuit supficialit̄ calefieri sed ab vnguib⁹ pedum usq̄ ad sūmū capitis sui tota diuini amoris flāma fieri. hoc certe scribit Bernard⁹ sup̄ cātica omelia xxix dicens Est enī sagitta electa amor xpi qui aiam marie nō solūmō cōfixit. sed ptrāsiuit. ut nullā in pectore vginali pticulā amore vacuā relinqueret sed toto corde dilige

ret. et eet grā plena. Aut certe ptrāsi
uit eā ut veniret ad nos et de plenitu
dine illa oēs acciperem9. Et illa quidē
in tota se grauē vulnus amoris accepit
et suaue. ego vō felicē me putauerī
si sūmo saltē qsi cuspide gladij hui9
interdū pungi me sencio ut uel modi
co vulnē accepto dicat etiā aīa mea.
Wlnerata caritate ego sū. Si orō est
ascensio mētis in deū. qꝫ altissiā et qꝫ
sublimissiā fuit ista orō que ad deum
ascendit et itrans penetralia patris
pectoris ipi9 vnigenitū et deuotissiē
pecierit et ꝑpie carnis recepit. Pu
to si oēs stelle vertereñtur in voces
et oēs capacitates celorū verterentur
in tubas et oēs gutte maris et pulue
res terre querterentur in tonitrua
sonorosa. nō tm̄ corpaliter ista clama
rent qntū spūalis affcūs vginens in
ho vbo optatiuo clamauit et sonuit
ad aures precordiorū pijssiē et benig
nissiē trinitatis. Egitur hijs verbis
dictis a vgine statim in illa hora
scīssiā spūs scūs in eā supuenit ac dei
filiū virgo gloriosa ccepit qui ex ea
carnē assumpsit et tot9 in sinu pris
remansit. In instanti etiā fuit totū

Ludolph9 carthusiēs

corpus xpi formatū et aīā rōlis cre
ata et vtrūq3 diuīitati ī psona filij vnī
tū ut idē eēt deus et hō salua vtriusq3
nature pprietate. Fuit autē corpus xpi
formatū ex sanguīe btē virginis nō ex
carne. Et fuit ī instanti sanguis sepa
cio consolidacio figuracio aīācio deifica
cio. Et in eodē instanti fuit plenus et
pfectus hō in aīā et carne scdm oīā corporis
lineamenta. sed puulus valde ita ut mē
brorū distinctio vix posset discerni visu
humano. Postea vō nālıter creuit ī vtero
ut alij. Insup o mens deuota gaude et le
tare ardenti desiderio cordeq3 iubiloso
suscipiens venientē dulcissimū sponsū
tuū ihesū. Nimirū cū tantū fuit desi
deriū scōrū antiquorū pcm videre bnū
ihm in carne pñciā. q aliqui eorū op
tabant celos disrupi et frangi ut uel
sic desiderati ihū pñciā ītuerent adue
nientē. Pudeat g9 deuotā aīām. iā
xpi morte redēptā et totā in suo san
gine lotā non delectari et nō quies
cere in recepto munere et nō toto
desiderio ferri in dilcm ihm. iam
post conuersacionis sue tam īsigne
exemplū. et p9 mortis victoriam
ad dexteram dei pris assumptū. In quē

Nō ē magnitu dinē tuā pbertius

Ysaias
Vtinā disrū peres celū et descenderes

ex sola pmissione tm̄ scōrū patrū se rebat desideriū ut nichil aliud vide retur nec cupere nec vide' nec pete' nec gustare nec velle nisi solū sibi exhiberi bndctm̄ ihm̄ sola dei misera tione pmissū. De hꝯ bnardꝯ smoē ꝛo sup cā cantica. Ardorē desiderij prm̄ suspirantiū xpi in carne pñtiā fre frequentissime cogitans cōpungor et ꝯfū dor in metipō et vix cōtineo lacrimas ita pudet torporis tepōris q̄ʒ miserabi liū temporū horū. Cui naq̄ʒ nrm̄ tan tū ingerit gaudiū ꝯgrē huiꝯ exhibi cio. q̄ntū veteribꝰ pātribꝰ scīs attēn derat desideriū pmissio. Et iſ Illorū ergo desiderium flagrans et pie exper tacionis affcm̄ spirat ī vox ista Osculē tur me osculo oris sui. ¶ Rursus atten de illos amorosos et agilliōs saltus q̄s iste dilcꝯ ihs ad silitudinē sue psone pro nobis voluntarie facit a sue sblimi tatis extremo ī nrā īfirma et nrē sa luti accomoda. vn̄ vere de eo pt̄ dici il lud dauiticū Exultauit ad currendā viā. A summo celo egressio eius et occur sus eius usq̄ʒ ad summū eius nec ē qui se abscondat a calore eius. Delicio sissimꝰ enī sua btītudiē saltauit īmmē

Nō cōlā mea arida

sos dolores pro nrā redeptione ut
vē dicat' de eo. Ve' dolores nros ipē
portauit. Gl'osus sup oēm creaturā.
saltauit ī innumera obpbria et vituperia
ppter qd' in psalmo dicit. Ftūs sū obpbri
um hoim et abiectio plebis. Laudabilis
et bndicty ab oībus agelis saltauit ī pprio
rū blasphemias et malediciones īnume
ras ut ī eo copleatur illud Iheremie xv
Oēs maledicūt m'. Innocentissimy sal
tauit ī oēs culpas nulla gmittendo. sed
gstitutū est ex se oēs delendo. ppter qd' dicit
apls q ipm pro nobis deus pr̄ fecit pctm
Et pro illo statu q' īmediate pcedit dicit
q pro nobis ftūs ē maledictus V Spe
ciosus forma p filys hoim saltauit ad tan
tā deformitatē ex penis sibi illatis ex
īpiorū sputis. ut ysaias gmenens talē
aspctm dicat. Vidimy eū et nō erat aspe
tus in eo et gsideraumy eū quasi lepsū
et pcussum a deo. Sublimissimy qui et
erat oīm creaturarū dns scdm q hō
ab īstanti sue gceptionis siue creacois
ftūs est oīm seruy et oīm nouissimus
Et nō solū sbiectus ē reuerētissime
mri marie vgini et scō ioseph: sed fuit
subiecty multis modis alys hoīby ymo et

volūtarie dimmissimū corpus suū
sbiecit i sensibilibꝫ creaturis et
dolorose afflictioni crucis clauorū
et spinarū et trāsfixionis lancee. Ut
merito posset dicē Ego autē humi
liatus sū nimis. Et illud scdm aliam
trāslationē. Seruire me fecistis in
pctīs vrīs. Virtuosissimus et fortissimus
sup oēm creaturā: ad tantā debilita
tem et īfirmitatē voluit descendere
ut baiularetur mris maibus. Et qd plus
est ut sic cōclauaretur maibz et pedibus:
et qntū ad virtutē corporeā se mouere
non posset. Vere potuit ipse dicere.
Infirmata est in paupertate virtus
mea. Ditissimus cuius erat possessio
oīs creati: ad tantā descendit penu
riā paupertatis: ut nascens a bestiis
mutuū accepit p̄sepiū. Viuens non
habuit ubi capud suū inc reclinaret
Moriens nō potuit hēre aq modicū
Mortuus etiā alienū accepit sepulchrū
Vere enī potuit dicere. Paup ego sū
et i laboribus a iuuentute mea Sapi
entissimus ad tantā deuenit pter
nos stulticie apparentiā i oculis fatuoꝝ

ut ipm̄ sicut fatuū diffamaret̄ dicētes
marci x°. Quid enī auditis fuerit et ista
nit. Et qui erat verbū pris et scdm̄
q hō lingua eucharis et eloquētia gra
tiosa tacuit et obmutuit tā pluribus in
tunabilis q° magnus in accusacionibz fal
sis. Unn̄ potuit dicere illud Jheremie. Stul
tissimus sū virorū. Vita iocūdissiā q
oēs celos adimplet leticia saltauit
in lacrimosā et flebilē mortem qui
cū clamore valido et lacrimis tradidit
in mortē aiam̄ suā. Vides ergo tu sal
tus amorosos bndicti ihū quos pro nobis
saltauit ad silitudinē saltuū dinorū. et
in hijs saltibus tā deus q° hō assumptus
nobis beq benignissiē descendit qui
exinaniuit p nobis nrā sic habitu de dig
natus est pati. Sed consumata nrā sa
salute p gradus quos descenderit re
trocessit resaltando usqz ad dexterā
dei pris. Mors enim tā sicut i immorta
litatē. penalitas in salutē: ifirmi
tas in virtutē. Conteptus in honorē
deformitas in decorem. Paupertas lo
cupletat. seruitus emancipat. su
ma infirmitas in exaltat. Blasphe

matus ab omni creatura laudatur. Tempa
alitas ꝑpetuatur. et humanitas deificatur
Que quidem figurata fuerunt in illo fa
moso horologio achas. quod describit tum
regum historia quam ysayas ꝑpha vbi dicit
quod regressus est sol decem lineis per
gradus quos descenderat in horologio
lo achas. Mo quam armoniace illud horologium
debet sonare in auribus sponse anime de
uote. Tales saltus descendendi et re
ascendi audit et videt sponsa in dul
cissimo sponso suo. An non tibi videtur
sponsam hos saltus considerare cum dicit.
En ipse venit saliens in montibus transili
ens colles. Numquid non resaltum ꝑfectionum
ꝑdictarum exoptat sponsa dilecto suo cum
in fine libri concludat. Fuge dilecte mi
assimilare capree hynuloque ceruorum
super montes aromatum. Numquid tibi videtur
montes aromatum ꝑfectiones eminen
tes et odorifere superius nominate quas reas
sumpsit benedictus ihesus exeundo de mundo
do cum resurrexit et ascendit in celum.
Hic ergo vides saltus tui amatoris
ihesu per quos ad te descendit et te in suam
diuinitatem assumpsit. Exulta ergo anima
mea in benedicto ihesu in quo es quid quod es

et extra quem non nisi male est. Ipse tibi
celum latissime capacitatis et eminentis
sime dignitatis. Ipse est tibi terra non
quidem in opere tuo maledicta, que spinas et
tribulos germinat, sed terra benedicta et or
tus et paradisus voluptatis, que dat tibi
fructum centesimum, plenum principii deitatis
in quo est omne lignum pomiferum faciens
fructum secundum genus suum. O benedictum genus
fructus et dulcissimum ad gustandum
in quo gustans a suo malo deficiens
sentit se per amorem beatissimum deum. Ipse tibi
aqua omnem sitim refrigerans cupidi
tatis mundane. Ipse tibi aer vitalis res
pirationis, in cuius afflatu vivus vi
ta divina. Ipse tibi ignis ardens qui
nunquam dicit sufficit in amando. Ipse tibi
angelus salutaris consilii et continue cus
todie et protectionis eterne. Ipse tibi
thezaurus. Ipse tibi cibus. ipse tibi lectus.
ipse tibi lux ipse tibi pater ipse tibi filius
ipse tibi sponsus. ipse tibi omnia que po
tes desiderare ut sis plena. Ingre
dere ergo anima mea benedicta in deum cui
forie stas. Ingredere in locum taberna
culi admirabilis. Intra in paradisum tue re
formationis, quia multo es felicius refor
mata quam condita et in Christo plene dotata es

Et tu plene dotata gaudeas in mēsura
quā tibi distribuit dn̄s in funiculo distri
butionis sue in hac bn̄dcā terra pmissio
nis cordis boni ihū: que nō solū fluit lac
te et melle sed dei dulcore et puritate
Hec ergo sicias nichil ultra queras ꝫ
tali porcione ɔtenta cantes cū ꝓpha. Fu
nes ceciderunt michi ī p̄clariꝯ etenī he
reditas mea p̄clara est m̄. Et si intelli
gis bn̄ hanc claritatē doni quā tibi do
nauit deus in xp̄o ihū letāter subiūges
Bn̄dicā dn̄m qui tribuit m̄ intellectū.
Intra ergo istū tuū bn̄dcm̄ ihm̄. qui ē
tibi oīa. inclusa pmaneas. nec cū dina
egrediaris ad videndas mulieres re
gionis id est vanas curiositates dis
tractionis. qz sic' cū ipā corrūperis a
malo emor filio sychem. Nec cū sene
semey exeas de ihrlm id est de tranquil
la pace cordis ihū egrediaris ad ɔren
dos seruos p ambitionē tēpales hono
ris. qz sic' cū illo occideris a plena sub
iectione in paterna pusione tui bn̄dcī
ihū. p tue ꝓprie volūtatis abusum. qz
cū ipso oīa dissipabis et ad horrendam
famē porcinā descendes nec saciaberis
malis tuis. Clauso igit' ostio cordis ihū
nichil nisi ipm̄ senciēs. in illo quietissimo

cubiculo altissimū p̄rem adora et dic. Hec
requies mea in seculū s̄cli hic habitabo
qm̄ elegi eā

Ut autē solēpnitatē huius
sacratissime diei īcarnationis filij
dei breuiter epylogando cōcludā. Atten
de admirare. et obstupesce diē magni
ficū sup oēm diē. Hodie nāqz ē solēpni
tas p̄ris et̄ni. in quo fecit nupcias filio
suo sibi indiuisibili copula hūana natu
rā vniendo. sed et sibi ip̄i. dū sacratissi
mā virginē mariā suā accepit in spon
sam. et suā patnā fecunditatē sibi ꝯcia
uit dū eā verissimā dilectissimi filij sui
m̄rēm effecit. et sibi sponsali munere
tantā fecunditatē tribuit. ut illū eudē
generaret in tp̄e. sicut vera m̄r ī assup
ta natura quē ipse generat ī et̄nitate
in sue veritate nature. Et sicut ip̄e ī celo
nō habet sociā in generacione et̄na sic et
ip̄a nullū h̄et sociū in mūdissima ꝯgnacio
ne hūana. Est eciā ista solēpnitas singu
lariter filij dei. in quo ab eterno dilcm̄
nām in dilectioē ꝯsūmauit. dū eā ī diui
sibili matrimonio in vinculū p̄sonalis
vnionis assūpsit. O quā mira p filiacio
nē suā eternā hodie fecit iste filius dei
bndictꝯ. dū et assūptū hoiēm vere ī seipso
fecit filiū dei nālē. et in eius sblimi mei

nō

to oēs electos tamquā membra corporis
sui fecit filios patris sui adoptiuos. Uere
ergo hec dies fily dei singularis et ppria
Hodie etiā singularissima solepnitas est
spūs scī. Cū enī ipse inuitatur ad scificatiō
dū creaturā. Hodie pmo plene et pfcē hanc
scificationē confecit dū absqz possibilitate
pcti et ī plenissiā mūditia et grā sūma
huilitate fily dei et sue reuerentissime
mrīs plenissiē habitauit. Hodie illam
huaitatē oī repleuit grā. oī illustrauit sapia:
oī ditauit meritorū efficatia nō solū pro se
sed p tota natura. Hodie virginē expurga
uit fecūdauit et dei genitricē fecit dū cor
pus in utero eius formauit qd' p spm scīm
le psone fily ē unitū. Hodie eā fecit mrēm
oim electorū. Hodie ergo sūma diffusione
spūs scūs suā bōitatē ondit dū tantū naām
leuauit creatam. ut ipsa fieret deus. Ho
die est festum totius beatissime trini
tatis. cuius est actu essentiali omnipo
tentie sue effectus in creatura produ
cere. Hodie enī summū effectum in
creatura produxit dum eam sue di
uinitati in persona fily uniuit. ut
sit quasi ultimum de potentia quo
ad graciam unionis in effectu consfla
uerit ad huius diei superinestimabilē
solēpnitatem satiandam. Hodie ē pain

cipalissime solempnitas assumpti hois
ihu xpi. qr hodie de spu sco conceptus
quantu ad corpus et qntu ad aiam crea
tus et plenissie diuinitati unitus. et dei
fruitione summe btus. et i oi pfectio
ne consumatus. ut hoiem totu accepit
in plenitudine meriti et imobili fixio
ne diuini decreti et in pfectione sui
actus interni et plene possessionis
intra secretu cordis sui tam pro se qua
pro oibus membris electis qui postea
accipiendu fuit in exteriori execu
cione oim fiendoru q oia manebit
in eo qd hodie accepit tam ab effica
ci radice. et sicut actus exterior
ab interno. Merito ergo est sua hec
dies. Hodie etiam est solempnitas
principalissima virginis matris in
qua sca est sponsa dei pris et socia et
genitrix filij dei. officina admirabi
lis spiritus sci. totius trinitatis sacra
No. riu et speciosissimu templum regina
et domina angelorum. genetrix oim
electorum et sic plene thezauraria
Queramus gram p mariam carismatum beatissime trinitatis ut
nec stilla alicuius uel modice gratie
sit donanda ut nisi p dispensationem
marie transiuerit. Hodie ipsa i petra

bilis effēa et oī bono repleta ad tantum
cōtemplationis sblimata ē vertitē ut nul
lā purā creaturā ipassibili carne viuē
tē umq possim credere sibi quolibet
adequatā ppter qd' pie sentio cū linco
niensi. qui nō videtur velle cōcedere.
qꝫ alicui viuenti in nrā carne sit ɔces
sum deū p eēntiā videre. illa visione
q videt beati. Si tn̄ alicui ē cōcessū
credo mřī dei nō semel sed pluries etiā
fuisse donatū. // Hodie etiā ē solēpni
tas om̄ angelorū nō solū qz hodie est
eorū restaurata ruina in pleno accep
to munere grē et glē ab ipso ihū et pro
oībus mēbris suis qui angelicā debent
restaurare ruinā. Sed etiā quia no
uū et altissimū gustū dei qntū pcipere
ditur oēs angeli receperūt dū btitudi
nē aīe xpi viderūt et suā vnionē ī di
uina psona. O qntū est hoc? Penset
qui illuc p deuotionem mente ɔscendit.
qnta ē hec magnificentia itellectualis
vere gustare deū ut suppositū ppriū. in
eo quē quilibet diliget plus qꝫ seipm
// Licet autē hec dies sit om̄ angelorū
in gñ. ē tamē singulariter gabrielis qui
singulariter a deo missus forsitā ē om̄

summus uel ad minus eorum qui extra mit
tuntur. Huius ergo beati spiritus gabrielis non
inmerito dixerim quod hec est solempnitas sin
gularis dum ipse tanto meruit dotari pri
legio ut coniugium dei cum virgine et misteri
um unionis diuine nature et humane nature
meruit singulariter nosse per excellenciam
et annunciare virgini et eam ad consensum indu
cere et sacra misteria domini sui fidei ob
sequiositate tractare. Hodie etiam est
solempnitas totius humane nature que a iugo
sue seruitutis erecta et ab antiqua
infectione purgata in matre et in christo in
ipso ihesu est omni gratia repleta et beatificata
et deo unita. et totus eius appetitus est in
suo summo vertice consummatus. Et ut non
non sit qui se abscondat a calore eius idem
huius sancti diei. Hodie est felicitas totius
uniuersi quia tum corporalia et spiritualia in christo
homine sunt deo unita. omnis est consummata natura
dum tanta unione est suo auctori coniuncta
Unde et hodie et ipsum uniuersum in christo me
ruit. siue christus hodie pro toto uniuer
so meruit totam meliorationem et renoua
tionem mundi que postea manifestabitur
in effectu. Hodie est ergo omnis solempnitas
quia numquam est aliquid solempnisabile de
humana natura neque in hoc seculo neque
in futuro nisi hauriat in hac die Unde

et omnes alie festiuitates sunt quasi quedam expli
cationes in exteriori opere eius quod hodie factum est in
complenta radice. Si addas quod hodie totaliter christus
passus est in cruce ea que mentaliter ipse acceptat
hodie in matris sue vtero non parum addidisti preco
nium ut ista dies merito ceteris preferatur
Unde hec est dies quam fecit dominus singulariter et excel
lenter super omnem diem que tantis est exaltata miste
riis ut merito soli deo sit nota ut sibi vere adap
tetur illud zacharie. Est dies vna que nota
est domino etc.

Domine ihesu christe re
demptio mea. misericordia mea salus mea. te
laudo tibi gratias ago quamuis valde impares tuis
beneficiis. quamuis multum expertes digne deuo
tionis quamuis nimis macras a desiderata
pinguedine tui dulcissimi affectus tamen quales
cumque laudes qualescumque gratias non quales scio
me debere sed sicut possum conari tibi persoluit
anima mea misera et ingrata. Spes cordis
mei virtus anime mee. auxilium infirmitatis
mee compleat tua potentissima benignitas
quod conatur mea tepidissima imbecillitas. Ad Vespertina
recolendum sacramentum natiuitatis tue
sacratissime ex maria virgine sacramentum
vtique sublimissimum ad reuerendum dulcis

simū ad recogitandū. que q̄dē gaudiosa natiuitas tua nobis ꝓponit᷑ post aduētū b̄ndtē v̄ginis marie cū virgineo sponso suo ioseph ad bethleem ciuitatē dauid. Ad quā necessitate ꝓfessiōis et descriptiōēs vniuersi orbis ꝑ imperiū augusti adducti sūt illi paupes virginei ꝯiuges. ubi nō inuento hospicio ꝓ sua paupertate et multitudiē ꝓplorꝫ cōpulsi sūt in diuersorium declinare. et pnoctare in medio bestiarū. Factū est autē dū essent ibi īpleti sūt dies sacratissīē v̄ginis et pepit te filiū suū p̄mogenitū dei p̄ris et ipsa v̄gīe m̄ris an̄ quē nullus. nec post quē alius

Ancelmus O amanda o admiranda dignatio deus īmensē glorie vermis et ꝯteptibilis fieri non desperisti. deus oīm. oīm ꝯseruus seruorum apparere voluisti. Paruū enī tibi ē p̄rem te nobis ēē etiā frēm ēē dignatus es. Et tu dn̄e vniuersorū q̄ nullam habes indigentiā int ipa natiuitatis tue p̄mordia. nō horruisti abiectissīē paupertate degustare īcōmoda. Vt enī ait scriptura. Nō erat tibi cunastereris locus in diuersorio nec cunabula que teneritudinē tuā excipe rent habuisti sed in vili p̄sepio sordē

tis stabili tu q̄ terrā palmo cōclud[is] īuo
lutus pānic[u]lis sup̄ duras iumentorū
stipulas reclinatus es et hoc ipm̄ a bru
tis aīalibus mutuo accepit mr̄ tua   Angel[us]
Ave v[er]bū eius in principio caro
factū pudoris gremio. fac q[uod] fragret
p[er]us laudacio et placeris p[ro]uo p[re]conio. Et
tu stella maris eximia mr̄ p[at]ris et nati
filia. laude precor reple p[re]cordia. tu sis
laudis mire materia. Salutata celesti
nūcio grauidaris diuino radio. sed tu
venter grauescit filio laurearis v[er]nan
ti lilio   O Ihesu flos de radice   P[ro]ph[et]a
yesse q[ui] tū odorē dimisisti in illo tha
lamo virginalis vteri in quo nouem
mensibus quiescens et rubās. mris scissiē
lilia cōmedisti in tuū cōuertens corpus
eius purissimos sanguines spū sc̄o ple
nos usq[ue] ad augmentū corpis q[uan]tū necce
fuit usq[ue] ad cōplementū natiuitatis De
hys lilys eterne flos ihū fabricasti tui
corpis fundamentū de hys cōstituisti et
refecisti tue radicalitatis hūidū: de
hys nouē mensibus suxisti purissimū
dulcissimū grossissimū et delectabilis
simū nutrimentū. In hac mensa
me tuū fr[atr]em refitias vterinū et

introducas me in thalamū m̄ris mee ge
nitricis tue ut possim totus cōuti ī sue vis
cera puritatis. Et fac dulcis emanuel te
cū cōmedere pingue butirū carnis sāc
tissīe v̄ginis impinguante spū scō. exclu
so duro et insipido lacticinie fomitis caseo
q̄ spūs scūs exclusit. Fac me tecū suavis
sime gustare mel sdulcissimū relictiōis
cordis sui in fervore amoris et trāsforma
tionis in te reiecto aculeo oīs ire et ma
licie et pungentis sup̄bie ut sic discam
tecū rep̄bare malū et eligere bonū.
Ave dn̄e ihū xp̄e v̄bū p̄ris. filius v̄gi
nis. agnus dei salus mūdi. hostia sacra.
verbū caro. fons pietatis
Era nūc tibi o singularis sola sine
exemplo m̄r v̄go scā maria quā
dn̄s ita mente et corpe custodivit ut
digna existeres. ex q̄ sibi nr̄e redēptio
nis p̄ciū dei filius corpus aptavit rep̄n
to tibi pro speciali glā īmēsitatē gaudij
quo replebatur tota sb̄stancia tua qn̄
virginitatis tue glā p̄manēte nobis
sedentibus in tenebris et umbra mor
tis lumē etnū effudisti ihm̄ xp̄m dn̄m
nr̄m. Ave Sola inter mulieres a qm̄ male
dicto et dolore p̄turiēcium aliena. Sic q̄
Eius cōceptu sola nō laberis. p̄tu nulla

Ricardo anglico

pena depmeris. vim nture vgo trusgrede
ris. natu gignes vi casti federis. Natu li
gas mr funiculo. qui se sinit vinciri vin
culo et psepis reponis clanculo. angulare
petru in angulo. Celi sola regiras circu
lu solo nouo serenas seculu. pectus redi
donas in pabulu. lacte fouens recente flos
culu. Princeps pacis thronu ex ebore sibi
facit de tuo pectore vnicornis domato robo
re piu placas amoris pignore. Vber uber
in lactis pabulo. lac propinat lactenti flos
culo. que tu mr honoras osculo plus flores
scis q flos diluculo lacte manans vber
virgineu ybre flori dat teporaneu et flos
sugens liquore lacteu in nitore se transfert
niuea. Ductus fouens flore dulcedis. fur
tos vincit amaritudinis mama lambens
allator luce. nocte necat nre caliginis.
Aue maria O Jubilosa mr q iocundu fes
tu fecit tibi etenim prius filius qui ipm vidisti
deu puulu filiu vteri tui que tuu creato
re redeptore btificatore statim ut pepis
ti adorasti humiliter suscepisti reuerent
strinxisti suauiter osculata es dulcius. Que
enim lingua dicere aut quis intellectus
cogitare sufficiat qle gaudiu qle tripu
diu fuit tibi graciosissime puelle. honestis
sime et decore virgini mei que cu sic stares

Vbertung

in diuersorio. in noctis medio noctis dico
paupertatis vilitatis destituta temporali subsidio
in frigore et nuditate paupercula contecta
tunica qualem decebat vxorem carpentarij
peregre constituta servientium priuata obse
quio. in medio frigoris quiescentem in di
uersorio iuxta presepium bouis et asini. Nisi
inquam regijs stematibus tu regina magni
ficata in terris corpore plena eras in deo.
plena angelorum consortio recubens. in celi
palatio summo in trinitatis medio. omnium elec
torum refecta gustu materno. Sic ergo ipsa
virgo nostra stans. subito sine dolore sine aper
tura deum paruulum genuisti. per illam vnam quam
natura instituit. que est in alijs porta aperitio
nis et corruptionis in generatione prolis. In te
autem fuit sigillum et porta clausa perpetue virgi
nitatis. Et tamen per illam eandem sicut flos de
virga sicut radius de luce inuiolata incar
natus deus tamquam sponsus exiuit de thala
mo suo exultans ut gygas ad currendam
viam passibilitatis assumpte. Aue maria
O Ecclesie dei porta que non aperta verita
tis lumen ipsum solem iusticie indutum carne
duxis in orbem. Partus sine dolore solus
nescius pudoris. corruptionis ignarus.
nec reserans sed consecrans virginalis

Bernard.

vteri templum. Proinde o alma redemptoris mater solum te predicare quod dei mater es excedit omnem altitudinem que post deum dici uel cogitari potest. Anselmus

Quod enim natura non habuit. usus nesciuit. ignorauit ratio. mens non capit humana. pauet celum stupet terra creatura etiam miratur celestis. Hoc totum est quod per gabrielem tibi diuinitus nunciatur. et per christum adimpletur. Ita quod quicquid in te gestum totum puritas est et simplicitas totum gratia et veritas fuit. totum misericordia et iusticia que de celo prospexit. Aue maria. Iheronimus

Et tu o beatissima feminarum in qua fluxit tam copiosa et supereminens gratia omnium graciarum quod cum rogo gerebas ad deum qui tibi hec magna fecit a quo te tam ineffabili dignitate sublimatam intelligebas. Unde sicut dixisti ab omni generatione beatam dici meruisti. Vere magnificauit anima tua dominum et spiritus tuus exultauit in deo salutari tuo. O salutare mirabile. quod non solum dominam te ineffabili salute sublimauit sed et totum mundum perditum vulneribus putridum ex te prodiens mira dispensatione sanauit. Aue maria. Anselmus

Verum dum hic qui tibi hec miranda fecit puulum inter manus Idem

tuae versari et ad ubera tua pendere atque
ad puericias puerili corporis lesiones puerulorum
more vagire conspiceres quis precor affectus
movebatur piissimus animus tuus quo ve
studio ad occurrendum cunctis que incommodi
illi fore timebas parabatur tunc castissimum

ubertima corpus. Ave maria. O mater mater
sollicita tu quanta compassione viscerum tuorum
et effusione lacrimarum nitebaris blandi
ri puerulo vagienti et ipsum dolentem et plo
rantem consolari blanditiis et confovere
mamillis. Vere etenim mater mea
dulcissima meliora sunt ubera tua vino. scilicet
carnalis amoris fragrantia unguentis
optimus eterne suavitatis. Hoc unguen
to puerulus noster ihesus unctus est in amoris
suavis aplexus. Hoc cibo mundissimo ube
rum tuorum quotidie puerulo lacte pastus est. Puer quidem
que de ihesu tu pectore. sed habundantissime
que de religioso amore. Ne posset alens
esurire, propinans labiis eciam ubi suggen
tio a pectore amoris sui. Ave maria.

ubertima O puerule ihesu plus sugis de
sacratissime virginis corde quam de eius
carnali pectore. De sua carne fecit tibi
puerulam tunicam statutis diebus tamquam alteri
samuheli. quam novem mensium breuitate
contexuit quam te deum puerulum induit ante p

tā actu a spū scō cū qua tibi sacrū hitatio ɔsuit
sic splendidā ciuitatē tue diuinitatis. De sua mēte fe
cit tibi aulā amplā regalē et ꝑpetuā. In hac stas
īmobilis amictus mentis luce sicut vestimēto. Ipā
ē tibi aula ipā palaciū. ipā refectoriū habūdan
ciū ferculorū. ipā lectus floridꝰ suauiū soporū
ipā clarū speculū rutilanciū splendidorū. Ipa
cella aromatica fragrāciū odorū. Ipā altū soliū
tue maiestatis. Ipā reclinatoriū totius trinitatis
Ad hāc bone ihū venisti cū prē et spū scō quā tue
iusti tenaculū grande stratū et tēplū cōsecratū
Apud eā mansionē fecisti et ī ea ɔsecrasti festū
eternū nullis tempibꝫ finiendū. Hanc talē et
tātā reginā glīe. mrem grē. portantē et gustan
tē te regē celorū et dnm. tantis angustiis fami
culis pauptatis ut uix nō habuerit ī quo te
īuolueret nisi in sue necitatis austeris pāni
culis ī quibꝫ ipā te īuoluit. nō habuerit ubi
te reclinaret. nisi in angusto ꝑsepio qd a deuo
cione bestiarū accepit mutuo. reprobata
tenacitate hoīm pro quibꝰ solis natus es
ī mūdo. Ab hys mutuo accepit fenū de quo
strauit tibi durū lectulū. quia nō habuit
molles culcitras nec pelles calidas neqꝫ cu
nas pictas. Sz et tu rex celi et t're p nob
miseris redimendis feno iacere ptulisti
ꝑsepe nō abhorruisti deuote quoqꝫ bestie pas
tū suū s. fenū distribuūt tibi. et anhelitu respi
racois sue pusulo frigescenti calefaciūt aerem

circumstante. V Aue domine ihesu christe splendor
patris · princeps pacis ianua celi · panis vi
uus virginis partus · vas deitatis Aue
maria Aue

Igitur mater intacta sancta maria nato tuo
deique filio sine dolore et tristicia primo
cum iubilo et leticia quanta dulcedine sedu
litate paruulum foueris que uel cogitatu non
Abstinus dico dictu queat coniecturare. Siquidem
iocunda astas et grossa non in pallore et fa
tigatione mulieris corrupte et per parturi
tionem grosse · sed in decore et vigore faciei
virginee. propter quod agilis et letabunda et
iubilans puerum leuas deuotissime · fascias
dulcorissime reclinas reuerentissime · Et ipsa
senties te indubitanter consecratum templum spiritus sancti
carnem filij dei et omnia que circa illam carnem
fuerunt tamquam preciosissimas reliquias future
deuotioni fidelium sedule conseruasti · Quid
plura? Nichil obmittis sedula mater et dei
ubi et cure fidei · Non enim te latuit futura
ipsius sancte prolis et tui glorificatio et futura
fidelium filiorum generatio et deuotio quos
omnes iam portabas et generabas et lacta
bas et nutriebas cum paruulo ihesu talium filio
rum primogenito · in affectu proprio gustorum materno
quorum consolationi et reuerentie filij talia
conseruabas Nam vbi haberentur christi cuna
bula caro christi circumcisa scissimus vmbelicus

per quem adhesit tue scissime et scissificate matrici non talium fuisses eterne sapientie matris scolaris pueri ihesum sedula reseruatrix. Denique cum quanta reuerentia ipam tractaueris xpi infantilia. uel illa que vrgente necessitate nature de illo sacro corpore vbi exibant. non est expressibile etiam angelice lingue. quia non dubito quod ad hec intuenda ipa beatissima trinitas suo modo admirative iubilat. et ipa tota celestis iearchia subiectiua reuerentie deuote miratur et tuo sacratissimo misterio colletatur. Unde et fuisti vera marthia que satagebas circa frequens misterium pueli. V. Aue maria

Era deus filius huius

O felicissime matris qui est virtus et uera sapientia summi patris oramus te quatinus ipa mediante quod factus es homo pro nobis informare digneris corda nostra quo animo qua cogitatione tenebatur hec tua dulcissima mater. cum te. te inquam tantum et tantillum in brachiis suis exultans et leta teneret. cum tibi ut infantulo gestienti dulcibus osculis atque frequentibus congauderet cum te lacrimantem super genua sua quibus poterat modulis consolaretur. cum denique aliis atque aliis studiis ad que ipam materna pietas informabat tibi pro qualitatum vicissitudinibus sedula blandiretur. Doce inquam nos

bone dn̄e ihu̅ paululu̅ mente ꝑcipe ip̄m
affc̄m quo replebat᷑ cor illi9. ut si eu̅ perc̄p
mod̄z: squaloribꝫ obruti q̄stus fiu̅t plene non
mereamur attinge̅ salte̅ pauca de illo itellige̅
do mereamur in nr̄is erumpnis aliq̄teus respi
rare ‖ Salue dn̄e ihu̅ xp̄e laus angeloru̅
PReterea o virgo sacrata enume
ro tibi pro speciali laude altas et vari
as consideratoe̅s mentis tue virginalis q̄
nu̅c respicis filiu̅ tuu̅ dulcissimu̅ deu̅ imen
su̅ nu̅c ligatu̅ puulu̅ nu̅c gaudiu̅ angeloru̅
nu̅c vagiente̅ infantulu̅. nu̅c in medio p̄ris
et sp̄us sc̄i. nu̅c in medio bouis et asini. nunc
apiente̅ oculos multo lucidiores sole sup om̄e
creatu̅. nu̅c claudente̅ illos ad modicu̅ sopni.
Nu̅c replente̅ celu̅ et t̄ra̅ nu̅c artatu̅ inter
p̄sepiu̅. nu̅c pane̅ et ̇inu̅ cibu̅ angeloru̅. nu̅c
grosum puerulu̅ lactante̅ pectus tuu̅. Verbu̅
qd' dicit tota̅ patria̅ sciam. infante̅ tace̅te̅ ad
pastoru̅ p̄n̄cia̅. Eterna̅ leticia̅ celi. ꝑmen
te̅ tp̄ale̅ lacrima̅ incolatus nr̄i. Ignem replen
te̅ celu̅ calore. puulu̅ frigescente̅ in media
hyeme. Deu̅ et ̇iu p̄ris filiu̅ om̄i bto̅z sacia
tiuu̅ obiectu̅ hoīe̅z puulu̅. paupis nr̄is na
tu̅. hoīu̅ viatoru̅ informatiuu̅ exemplum
‖ Et o virgo prudentissima quis estimare

reueri et cogitare sufficiat illā cordis et corpis tui pfectione. deuotū ↄsideratione. scīs simā veneratione. plenissimā trāsformatione. qua cor tuū spū scō plenū. et ab ipō agitatū et motū miris et ieffabilib9 modis ferebatur ad ista. Vere solus iste dilectus tuus ihesus emanuel natus tuus. verbū qd' dicit oīa nō solū creata. sed patria p̄cordia solus inc'o illē mr' īmensissiā posset tui cordis eructuare archana. Siquidē tu sola ꝓprie sciuisti honorare venerari et adorare maiestatē et puritatē gloriā et vilitatē iusticiā et ligaturam risū et puulū fletū. Tu ponderasti celū et stabulū. thronū et p̄sepiū. stolā et fasciā medū psenarū et mediū bestiarū carnē et verbū Aue maria Ut aurora Anglicus vgo pgrederis solē tenens celū efficeris paradisus p̄digne diceris. dū huc vite fructū ptuleris Solē verū dū sinu retines dum regitas moues et sustines oī celo tu terra promines centrū sperā claudis et ↄtines. Florē foues adolescentula. quo re florent vetusta scl'a flore fulges a vgo virgula. te tellure p̄gigt hic p̄mula. Vertū tibi fatis de lilio qd' assumis de sinu pprio quo cū vnas te lucis legio. veneratur supplex vestigio. Sinus tuus fit iā rosariū rosā gignens rosarū oīm. sertū regi donas regnātiū. qd' marcorū nescit dispen

duū V lac et mella sub lingua salutat ves
tes thura venustas condiunt panē vite mam
me restituunt q̄ pudoris florē custodiunt
E Panē pastis quo vere viuitur et te pascit
dn̄s a te pascitur. lac spinas et tibi reddit mel
amoris quo mens immigitur. Sic tu mr̄ letata
germine natū alis lactis innuamine sopnū
vocas nunc modulamine. dū blandiris matris
famine. Dumque stupet seraph mirabile sū
mū videns robur domabile tegi lumen
iterminabile mām̄a pasci mām̄a laudabi
le. Tuū amor dulce dominiū sic sic domat
regē regnātiū a te vinci wlt rex vincen
tiū ut sic victus vim vincat hostiū. Quali
regnas. amor potencia victi cuius vernat
victoria. dulcis amor mea precordia vincas cū
sint tibi rebellia V Aue maria

Hugo de sc̄o victore

Eya ergo virgūcula nr̄a singulariter
casta excellenter speciosa. vnica mūda
q̄stis a nobis efferēda ex p̄conijs que deū
captiū et ligatū duxisti i huc mūdū O rimi
nis seculis admiranda nouitas pduxit hō
iuuēculā in tpe et ab illo adamatur qui
ex deo pr̄e predicit sine tpe Ille celi clari

Ex quodā libro sup Ego qi vite

tas tu terre gloria. Ille in angelis rutilat tu lucens in tenebris. Illi inter filios dei non est similis. tu inter filias hominum es singularis. In illum denique desiderant angeli prospicere. tuam spem enim ipse rex totum prouit angelorum. O igitur puella fortissima que suauiter capis que dulces illaqueas que fortiter stringis. Ecce enim de quo dicitur. Dominus potens in prelio qui tam frequenter dominus exercituum replicatur tuis o virgo astrictus vinculis iacet. tuo subditus est imperio. Iacet enim autem etiam in presepio et in nubibus tonat ut quid hoc. nisi quia tu puella pulchre dilectionis ingressa cum fluuio tui paradisi inebriasti et quasi sopitum subiugasti. O vere pulchre dilectionis pulchra mater. Quomodo enim pulcherrima inter mulieres non pulcherrime diligeret illum qui pulcherrimus est. O certe dilectio de tota dilectio suauissima ubi nec dilectus nec diligens a summa deficit pulchritudine. Felix plane dilectio in qua et dilecta tota pulchra est et dilectus totus desiderabilis

Anglicus

Ora mortis hora mihi aduenias et hinc pro me librum apias et allega tot amicicias. que amore me dignum facias. Eius pro amore nimio qui se tibi dedit in gremio. et quem carnis vestisti lilio assis mihi mortis in prelio. Tunc assistas metum in acie. et constringas conatus bestie. ibi mirem omnipotencie te declarans des regnum glorie Amen

Gracias tibi domine ihesu christe

O creator hominum et angelorum qui

ad declarandū toti mūdo caritatē tuā cenā pa
rasti magnā in qua nō agnū typicū sed tuū sctissi
mū corpꝰ et sanguinē ꝓposuisti manducandū le
tificans omēs fideles ꝯuiuio sacro et calicē
inebrians salutari · In quo sūt oēs delicie ꝑa
disi et epulatᷣ nobiscū angeli sci sed suauita
te feliciori · Tu dn̄e vniūsorū qui nullꝰ indiges
voluisti ꝑ sacᷓmentū tuū habitare in nobis conser
ua cor meū et corpus īmaculatū ut leta et
pura ꝯsciā sepius tua valeā celebrare miste
ria et ad meam ꝑpetuā suscipe salutē q̄ ad tuū
p̄cipue honorē et memoriale ꝑhēne sanxisti
et īstituisti · O ieffabilis grā o admirabilis dig
natio O amor īmensus hoī singularit' impen
sus · Sed quid retribuā dn̄o pro grā ista pro
caritate tā eximia · Vere nō est aliud qd' gra
tius donare queā q̄ᵐ ut cor meū tibi ihū meo
amabili totalit' tribuā et intime coniūgā ·
Eya hoc ōro hoc desidero ut totus tibi cor meū
ab oībꝫ creatis rebus abstrahā magisqꝫ ꝑ sacrū
cōiōnē ac frequentē celebratione celestia et
eterna sape discā · Ach dn̄e deus qn̄ ero tecū
totus vnitus et absorbtus meiqꝫ totalit' oblitus
tu ī me et ego ī te et sic nos pit' ī vnū manere
cōcede · Vere enī tu es dilectus meus electus
Augustinus — ex milibꝰ ī quo ꝯplacuit aīe mee habitare · oībꝫ
diebꝰ vite mee · Sed heu q̄ᵐ longe ꝑegrinor ex
clusꝫ a te · nūc vero pietati huili redeuntē in
te purga a ꝯsuetudine mala et ꝑpiciꝰ esto

pctīs cōfitentis tibi et solue vincula que fe
cisti michi. O ihū sūme bone pulchritudo pulchro
rū oīm. O vias veritatis suspirent tibi intime
medulle aīe mee. et sapiat dulcedinē tuā cor
meū. Des meus recordet ī graciarū actione mise
racōēs tuas quibz eruisti me ab oībz viis meis
pessimis ut dulcescas mi sup oīā et amem te
validissiē et amplecter manū tuā toties pcor
dys. ut eruas ab oībz tēptacionibz usqz ī finē
cōpsciādant dilectoē tua oīā ossa mea et dicunt
Dnē qs silis tibi. Disrupisti vincula mea
tibi sacrificabo hostiā laudis. Dicunt et rnde
mi. et dic aīe mee salus tua ego sū. Xpē ihū
adiutor meus et redēptor meus eice a me oēm
suauitatē mūdanorū et intra pro illis oī volup
tate dulcior. En dnē ihū ego pusillus seruus
tuus tu me posside et neqq deserens cepta
tua cōsūma ipsā mea. Tibi subdita ē aīā mea
et īfirmitas mea nota ē tibi. Trahe me post
te ut currat vita mea in amplexus tuos. nec auer
tatur donec abscondatur in abscondito vultus tui
Pulcherrime rogo te p illā sacratissimā effusionē
pciosi sanguinis tui quo sumus redēpti da mi cordis
cōtricionē et lacrimarū fontē pcipue dū preces et
oroēs meas tibi offero dū tue laudis psalmodiā
decanto dū bnficia tua recolo. dū tuo sacro altari

licet indignus assisto. cupiens illud sumere in
mirabile et celeste sacrificium. cum reuerentia et
deuotione dignum. quod tu domine deus meus sacer
dos immaculate instituisti et sumere precepisti
in commemoratione tue caritatis mortis scilicet et
passionis pro nostra salute pro cotidiana nostre
fragilitatis reparacione. Ita confirmetur mens
mea intra tanta misteria dulcedine presencie
tue. sentiat te tibi adesse et letetur coram te.
Ignis qui semper luces. amor qui semper ardes dulcis christe
bone ihesu lumen eternum et indeficiens. panis
vite qui nos reficis et in te numquam deficis come
deris cotidie et integer semper manes. res
plende michi. arde me illumina et sanctifica. vas
tuum ab omni malicia euacua et imple gracia tua et ple
num conserua ut ad salutem anime mee manducem ci
bum carnis tue quatinus manducando te viuam
de te. vadam per te. perueniam ad te. repausem
in te. O dulcedo amoris et amor dulcedinis
comedat te cor meum et nectare amoris tui re
pleantur viscera anime mee ut eructet mens mea
verbum bonum. Caritas deus meus. mel dulce lac
niueum. cibus es grandium fac me crescere in te ut
sano palato possis manducari a me. Tu es enim
vita mea qua viuo spes cui inhereo gloria quam adipis
Anselmus — ci desidero // Precor te per miserationes tuas o
caritatis ihesu ut sacramenti corporis et sanguinis
tui adipe et pinguedine repleatur anima mea ari
da. Presta ut pane caritatis tue satietur esu

riens aïa mea . fac ut igne caritatis tue fla
grent frigida aïa mea. Certe dilcẽ ihũ si cor meũ
ꝯtritũ fuit . si viscera mea cõmota fuerit . si liq
factã fuit aïa mea . si riui duo fluent ab oculis meis
tunc spero quod ad ees et ꝯsistis ĩ medio mei. Con
cute ergo dñe ihũ cõcute spm meũ excita cor meũ
ꝯmoue mentẽ meã ad affectũ scdm veritatẽ suã
ut senciã tui sacramenti effcm scdm potenciã tuã
Impingua et succende aĩam meã tua dilectiõe
tuo cõtinuo amore langueat cor meũ liqfiat
aïa mea . deficiat caro mea. Vtinã sic intima
spũs mei dulcedĩe tui affectus ĩpinguentur ut me
dulle corpis mei exsiccentur. O ihũ amor meus
et desideriũ. Qui viuis et regnas eternaliter
Amen. Sequitur ad btam vginẽ oro
O maria aula vniuersalis pietatis etc. Que
re feria 2a ĩ fine gratiaꝝ actionis
Grãs tibi
ago dñe ihũ xpe misericordissĩe q̃ tã
cito pro me misero et tibi igrato redimendo
tuũ pciosũ sanguinẽ effũdere voluisti. Vnde
postquam ꝯpleti sũt dies octo a natiuitate tua sa
cratissiã ut circũciderẽris scdm legis pceptũ
vocatũ et declaratũ ẽ nomẽ tuũ esse ihs . i
saluator. Merito sane dũ circũcideris salua — Bnardus
tor vocaris . q videlicet ex hoc iã opari cepisti
salutẽ nrãm . ĩmaculatũ pciosũ tuũ sanguinẽ
pro nobis fundens. Itaq o mi sponse ihũ ĩ car — Vbtinus
ne tua virginea ĩ ipo natiuitatis tue exordio

mi fedus affinitatis contraxisti obseruare vo
lens circumcisionis cauterium quod erat peccati origina
lis remedium et vulnus dolorosum pro me pati non ab
horruisti ubi sil' mei pudoris signum et mei dolo
ris suscepisti supplicium et econtrario mi tuam gloriam
et leticiam eternaliter largireris. O sponse san
guinum ihesu bone quantum te ondis in assumpta natura
dei verbum caritate ad peccatores ebrium et in te
dira passione austerum. Quam cito voluisti istam tuam
virgineam carnem sanguinare pro nobis. O sol ius
ticie in ortu et occasu voluisti rubore sanguineo
rutulare. Et in ortu rutilas triste celum future
pluuie effusione sanguinee in aliis tuis vulne
ribus signatum. Sed in occasu fuisti diuine se
ueritatis signum dum celum tui corporis totali effusione
sanguinis apparuit rubicundum. Ut nebulas nostre mor
tis tue passionis rubore fugares et mortem nos
tram destrueres moriens et serenam vitam nobis
reparares gloriose resurrectionis. ¶ Aue domine ihesu christe

Vbertus

Eya ergo mater laus angelorum
virgo singularis sancta maria quanto dolore quassa
bantur viscera tua virginea quando iam vidisti dei filium
et tuum tam tenellum in carne sua carnem et sangui
nem suum recipere in circumcisionis vulnere. O cum quanta
deuocione recollegisti sanguinem qui a vulnere ema
nauit et carnis particulam quam circumcisio amputauit.
Quid credam doloris fuisse in te quando ista videbas in dei
filio tenello. Eya cum quanta compassione viscerum tuorum
et effusione lacrimarum nitebaris blandiri paruulo

vagienti et ipm̄ dolentē et plorantē ɔso
lari blāditijs et ɔfouere mām̄illis. et suis
brachijs pussie stringē. et in amore ꝑiter
et dolore trāsfigi. Et vere dulcis mr̄ nō
ē admirandū si totū cerebrū matnū deflue
bat ī lacrimas qm̄ et corp⁹ filij totū fluere
sanguinē. et oculos eius ī lacrimas q̄i fon
tes efflue tuo doloroso cōturbaris aspcū
Quid enī mirū si puer octo dierū. cultro
lapideo in sensitiuo multū mēbro vulnerat⁹
fleuit cū eēt dolor maxim⁹. Et reuera
totus vite xp̄i filij tui decurs⁹ nō fuit aliud
nisi quidā fletus spūalis ɔtricōis nr̄arū of
fensarū. doloris iniuriarū diuinarū. supplicatio
nis supnarū gr̄arū remissiōis hūanarū cul
parū. distractionis īfernaliū penarum
Quē etiā dolorē fuisse ī te nō dubito o bn̄dcē
pr̄ scē ioseph ad silitudinē sponse tue mr̄is
ihū. qui ipm̄ nō dubitabas dei filiū q̄ ī sup
fuisti circūcisiōe istig mīster cū et ista ꝑpas
sive faceres et istos dolores cerneres et in
puero et ī mr̄e. Itaqȝ totū te in lamento sa
cri corpusculi et ḡli poteras ꝑticipio matnis
suspirijs et amaritudibȝ exhibebas. Aue maria
Sed o puer scissie ad quid Bernard⁹
cīrcūcisio necessaria. qui pctm̄ nec ɔtraxisti

nec amisisti. Et ipē nō feceris etas ipā ma
nifestat qđ nō contraxeris multo certius ꝓbat
pris diuinitas et ītegritas mris. Est enī pr̄
ab eterno. sed deus ē ī quē pctm̄ nō cadit
Est et mr̄ ex tempe sꝫ virgo. nec parere po
tuit īcorruptio corruptelā. Nā qđ pctm̄ ex
ea cōtrahē potuisti que te sine īiquitate cōcepit
et salua ītegritate pepit. Sed sup hec oīa
circūciditr̄ puer agnus sine macula. et si nō
eguisti. tn̄ circūcisionē nō refugisti quā pctō
ribꝰ ipē ꝓdideras ob purgationē vtiqꝫ delic
torū. Jā minoratus es multo minꝰ ab ange
lis. qꝛ nō solū formā hoīs sed formā habes
pctōris. et īfigeris velut cauterio quodā
latronis. Quid ē enī circūcisio nisi supflui
tatis et pcti indiciū? In te dn̄e ihū quid ē
supfluū qđ circūcidatur? Nōne tu verus
deus es de deo prē. hō verꝰ sine oī pctō
de vgine mr̄e? Sed quid mirū o ihū dul
cis memoria si p nobis dignatus es circūci
di pro quibꝫ dignatus es mori? Totus siquidē
nobis datus es et totus ī nros vsus expen
sus es. Deniqꝫ ꝓpter hoc circūcisus es.
ꝓpter qđ natus. ꝓpter qđ et passꝰ. nichil
horū ꝓpter te sꝫ ꝓpter electos. Nec ī pctō
genitus nec a pctō circūcisꝰ. nec pro pctō

tuo mortuus es magis autē ꝑpter delicta nr̄a
Jhesu clementissiē q̄ de virgine
natus sub lege circūcidi voluisti · circūcide ob
secro cogitationes v̄ba et opa serui tui ut nil
amplius volūtati tue cōtrariū · cogitando lo
quendo aut opando pagā · sed in corde sit michi
cogitatus dei et oēs narratio mea ī p̄ceptis
altissimi · et ī opibus mandatorū tuorū diri
gant oēs actus mei · Eya o purissiē puer ihū
agnus es cū lana et lacte veniēs qd̄ q̄ ē in me
contrariū te clementer abscide a me sanguiē tuo
p̄cioso quē tā mane fudisti p me extingue in
corpe meo totū fomitē ardentis libidīs mor
tifica in mēbris meis carnis stimulos oēsq3 li
bidinosas cōmotioēs · et da m̄ verā et ꝑpetuā
corporis et aīe castitatē cū ceteris bonis que
tibi placent ī veritate · ut sacrificiū laudis cas
to corpe et mūdo corde tibi offerre valeā · Hec
tui p̄ciosi sanguīs p nobis p̄ma effusio sit oīm
peccatorū meorū plena ablutio · Aufer dn̄e ihū
potenti macheria tua meorū putredines peccatorū
Dū habes ligatū caritatis vinculis secta quicquid
viciosū ē · Veni cito incide occultas et varias
latentes peccatorū passioēs · Apito vulnus ne noxius
serpat humor · Emenda omē qd̄ fetidū ē pegri
no lauachro · Tu enī solus sanare potes vulnera

Ambrosius

mea qui tua nescis. tu auferre dolorē cordis
pallorē aīe qui oīa nosti occulta

Petrus blesensis

O dulcedo cordiū ihū aiarū sani
tas et gl'a te diligentiū. spes mea a iu
uentute mea. aufer a me cor ītīcrūtisū co
coagulatū cor lapideū. et da michi cor carne
um. cor nouū. cor hūile et cōtritū. Inspira m
amorē tuū ↄtēptū mūdi pcī odium. et pse
ueratiā pnīe. quā nec pr̄rūpat mors nec
morbꝰ anticipet donec eā miseratio tua cō
tinuet ad pfectū Amen

Ubertinus

Gratias
tibi dn̄e ihū xp̄e piissime qui tā copiose
pueniisti nos ī bn̄dictionibꝰ dulcedīs sacra
mentis īfancie tue gaudia nr̄a mltiplicas
Te nāqȝ saluatore nr̄o nato. ī oriente stel
la mirē claritatis que te ihm̄ pr̄is splen
dorē et mūs gaudiū gētibꝰ nūciauit et
apparuit. Nō enī decentiori signo corpali
tu splendor pr̄is habuisti reuelari q̄ es eter
na et spūalis lux. qͥ corpali pfulgēde stel
le qui ut lux ī mūdū venisti ad mūdi tene
bras effugandas. Sed multo maioris splen
doris stella mētibz illorū illuxit. que fecit
eos intelligere cui in auro offerrent subiec
tiuā reuerētiā tāqȝ regi. In thure adoratio

meditatio [illegible] de [illegible]

nis latriā tanq̄ᵘ deo. In mirra pfessionē sue
redēptionis p suppliciū mortis assumpte. Sic
ergo illustrati stati venerūt sequētes stelle
ducatū. letanter festinātes reuerētes ita q tuo
adiutorio lōge vie spaciū in diebꝰ tredecī pege
runt. Et tercia decima die ad sctm̄ puenientes pse
piū inuenerunt sacratissimā v̄ginē mr̄em et te
dei verbū i assumpta natura. Et humiliter pcū
bunt pedibꝰ tuis et v̄ginis mr̄is. preciosa munera
affluenter offerūt et admoniti p aliā viam
redeūt ad pria istructi in fide Aue dn̄e ihū
xpe splendor pr̄is Uenistis ergo o bndicti
magi iherosolimā dicentes. Ubi ē qui natꝰ est
rex iudeorū? vidimꝰ enī stellā eius i oriente
et venimꝰ adorare eū. O audacissima ɔfessio. Crisostimus
Non enī timuistis i pn̄cia regis iniqui ɔfite
ri dignitatē regalē nati pueri in terra aliena
corā herodiana malicia. qui se sciebat tyrānū
rege et usurpacioe nō successione reg
nare. Optimi magi ante xpi ɔfessores q̄ con
teplatores. An nescitis q qui cōfitetur regē in
alterius regno. regnāti facit iniuriā? An creditis
q vobis pcat crudelis herodes qui nec ppriis
filiis pepcit. sed plures trucidauit ex eis qui
eciā i puulis inocentibꝰ nephanda crudelitate
et dyabolica ɔposicione lac vberū et puerorū
sanguinē miscuit. Sed puto bn̄ magi. qui iā a puu
lo illustrati quē nondū vidistis. iā cū aplō eius pau
lo alligari et mori pati estis i ihr̄lm pro noīe dn̄i

nr̄i ihū xp̄i Aue maria

O dn̄e ihū xp̄e p̄ncepe regū terre adoro te
cū scīs magis venerabilit̄ · corū adherendo
vestigijs cupiēs tria illa p̄ciosa munera q̄
magna in se cōtinēt misteria · deuoto tibi af
fcū offerre · Siquidē illi p̄udententer obtule
rūt aurū · in signū regie dignitatis · Thus
autē ī veneracionē diuine maiestatis · Mir
rā uo in ostencionē assūpte mortalitatis · Qua
p̄pter mi p̄ijssīe dn̄e ihū xp̄e suscipe oblacio
nē misticā de manu paup̄is seruuli tui · quā ti
hodie p̄ īterceßionē btōrū regū supplex repn̄to
Offero tibi p̄mo fidē rctām · spem firmā puraq̄
caritatē sine fine custodiendā · Credo te eē re
gē celi et t̄re · Adoro te verū deū vnicū p̄ris
filiū · ofiteor te p̄ mea salute mortale corp̄ꝰ de
maria virgine assūpsisse · Accipe adhuc alia
munera boī odoris suauitatē ī se cōtinēcia ·
Et dono tibi qd̄ a te accepi · scilicet substanciā
mūdi p̄ amore tuo relinquendo · nec aliqd̄ p̄p̄eu
ī hac vita opto possidere s̄; cōi victu ac simpli
ci vestitu volo cōtentꝰ eē · Et hec ē auri p̄cio
si moralis oblacio Addo et thus donū quo deuote
orōis designat̄ īcensū p̄p̄rijs p̄ p̄ctis gemitibꝰ
et lacrimis orando p̄ro īfinitis bn̄ficijs tuis gr̄as
tibi deuotas agendo et ī oībus aduersitatibꝰ con
stitutis cōpaciendo · Et hec ē odoriferi thuris
acceptabilis tibi cōcremacio · Offero eciam
mirre speciē in memoriā tue amarissīe passio

nus cupiens viā ambulare pfectiōis p aspita
tē ꝓprie mortificatiōis. Quotiens enī ob tuu amo
rēm amaritudinē passionis tue recolo totiens
tibi electe murre spetiē offero. Et qn̄tuq̄z
meipm̄ ī desideryes pūis vinco et ꝓprie volū
tati renūcio fortit' redolentē mirrā in mor
tariolo confringo ut dignū tibi dilecto ihū meo
holocaustū exinde prepararet. O quā felix es
sem si mirre fasciculū tibi iugiter offerre
possem omnē scilicet laborē et dolorē tuū
quē pro me misero et tibi ingrato passus es
nec nō totius passiōis tue amaītudinē in vnū
colligendo inter vbera mea collocando et
sedule de ipis meditando. Tali enī mixtu
ra ex mirra et thure ad emendatiōis ferno
rē ad agendū penitētiā ad mortificationē
passionū aīā fidelis incitari. Grās tibi ihū
xpē pro sūma huius diei reuerētia refero.
quē tribus gloriosis decorasti miraculis. Ho
die nāqz stella duce tres reges ad tuū dixisti
psepiū. Hodie a iohē baptizatus es ī iordane
Hodie ex aqua vinū fecisti ad nuptias In qbz
oībz te verū deū et hoiem euidēter declarasti
Precor gr̄ te huilis et māsuete dn̄e ne
me pmittas hodiernus seduci fallatyes mūdi
scilicz honoribus aut carnis illecebris sz meritis

scoru regu atqz castissie mris tue pcibz pduc
me angelico comitante psidio cu btis regibz
p via rcam i regione celeste ubi te ppetua
in claritate merear speculari Aue dne ihu
Bnardus xpe laus angeloru
O maria pclara et eximia stella ex iacob
orta cuius radius vniuisu mudu illuiat cuius
splendor et pfulget i supnis et i inferos
penetrat repnto tibi p singulari gla gau
diu cordis tui ieffabile quo gauisa es qn
reges arabu et saba ab oriente egressi se
cuti stella isoliti luis. genibz curuati et
humi purpura defluente ihesu nem pan
nosum i virgineo gremio tuo adorauerut
et donis sacrmentalibus venerati sut quibz
ipm veru deu et hoiem ostenderut Aue ma
Ludolphus Qua ergo iubilosa mr Maria
qto gaudio replebatur tota substancia tua
qn eu que nup genueras saluo pudore et ad
instar pctoris tui igenti dolore cordis tui
circucidi videaris ia ut deu adorari et tan
tis honoribus a tantis et talibus venerari
Bnardus videris. Siquide igredietes bndicti magi
stabulu iuenerut iuolutu pannis ifantulum.
procidut an eu adorant ut deu venerantur ut
rege. Offerut copiosa munera tua adhuc

virginea lactenti vbera. Nō illis sordet sta
bulū nō offenduntur pannis. nō scandalizantur
lactētis īfantia. Quippe qui illos adduxit
ipē et īstruxit. et qui p stellā foris admonuit
ipē in occulto cordis intus edocuit. Obtule
runt denique auri pciū ad paupertatis tue et filij
sustentationē. thuris odoramentū contra sta
buli sordidi feditatē. mirre vnguentū ob
infantilis corporis teneritudinē et debiliū
mēbrorū consolidationē. Aue maria

Benedico et grās tibi ago dei mr alma Vbi tunc
p tua maria humilitate que cū puulo ihū nō
luisti psepe sordentis stabuli relinquere
etiā postquā regales magnificentie subdide
runt colla puulo regi nato et sic semp ī oībus
marie in paupibz nō onerosa sed vtilis eē
voluisti. sicut psepiū filij a pauperū pabulo
nō vacauit sp dura retinēs ut alijs delecta
bilia cōpmares. Ver illa scā bethleem debuit
ī paupibz suis ī xpi paupio eē vacua a bnfi
cio nati regis scā ppter miseriā inopū et
gemitū paupū assumpserat nrē paupertatis et
huiātatis amictū. licet enī in se paupimus
eē voluerit. voluit tū sibi offerri ut paupū
necessitati puideret. ppter qd' tu pia mr pau
pie ihū q ipm noue mensibz ī vtero porta
ueras. ī tuus mente sp quiescebat plene no
ueras mente filij. q venerat pauperū mise
reri et ī ipo sp paupertatis funiculo circūcingi

Vn̄ ipā plena spū pauptatis ihū thezauros
regū deuone oblatas liberalissiā caritate
absq3 mora paupibus regionis distribuisti
Non enī potuit tuis virgineis manibus
adherere aliqd tpalis sbstancie q̄ iā audie
bas puulū ī oībz signis q̄ assumere voluit
pauptatis altitudinē pdicare ex mirabi
lis vocis tonitruo comendare Aue maria

Aug9 Ipa lacta mr̄ xpm̄ · et dnm̄
nrm̄ et tuū · lacta panē de celo venientē
lacta eū qui talē fecit te · ut ipē fieret
ex te · Tibi et mun9 fecunditatis attulit con
cepti9 · et donū virginitatis nō abstulit nati
Vbtin9 Et quis uel cogitatu nō dico dictu queat ymer
turare quo toto in fluxu spūs et pfectione
mentis tue illū gratissimū puulū tue carita
tis et virginitatis dulcissimū vnigenitū
gubernabas et cōtractabas amplexabaris
et osculabaris · Nō sine cā causa de hijs sci
ewangeliste noluerūt scribere qua sunt
īeffabilia omni lingue Aue maria

Domine ihū xpē redēpcio mea
salus mea · te laudo tibi grās ago
quāuis valde īpares tuis bnficijs
cōmuis multū expters digne deuotionis gusti
nimis mactas a desiderata pinguedie tue
dulcissimi affectus · tamē cōlestiuq3 laudes

qualescunque gratias non quales scio me debere
sed sicut potest conari tibi persolvit anima mea mise
ra et tibi ingrata. Spes cordis mei vir
tus anime mee. auxilium infirmitatis mee comple
at tua potentissima benignitas quod conatur
mea tepidissima inbecillitas. Adoramus
te xpe preciosum precium redemptionis nostre. hostia
pacifica que sola odoris tui inestimabili
suavitate patrem qui in altis habitat ad res
piciendum humilia inclinasti et filiis ire pla
cabilem reddidisti. presentatus et oblatus in
templo pro nobis in sacrificium matutinum
deo patri virginibus manibus matris tue benedic
te transactis a nativitate tua gaudiosa diebus
quadragita. Igitur o mi dulcissime ihesu consum
matis in templo legis divine preceptis. cum devo
tissima virgo matre tua tecum atque cum sancto ioseph
nutricio tuo nazaret properaret. sive tunc
sive circa illud tempus apparuit angelus domini
in sompnis ioseph. et propter futuram persecucionem
herodis ipsum tecum atque cum matre virgine iubet
fugere in egyptum. O bone ihesu quam tempesti
vam incipis persecucionem accipe. et quam puulus
es peregrinus pro nobis in terra longinqua et

tibi et tuis ignota. Noluisti enim tuam puerilem
infanciam in matris vbera tutam esse. quin a crude
li tirano quereris ad mortem. In hoc filiis fratris
patribus ex quibus secundum carnem descendisti qui in
populo nostro peregrinati sunt in egypto Vnde dicis
cum propheta. Aduena ego sum et peregrinus sicut
omnes patres mei. Fugisti itaque domine ihesu a facie
regis iniqui et sugens matris vbera magistri bo
ne legisti lectionem pacis imitatoribus exem
plo. non verbo adimplens in te et in dulcissima
tua matre. quod postea docturus fueras. Si vos
persecuti fuerint in vnam ciuitatem fugite in aliam
Addidisti ad hoc hoc bone domine ihesu. quia
non ad ciuitatem vicinam terminabatur tua fu
ga sed ad gentem tibi barbaram et multarum
dietarum dimissione longinquam transiens
ut fertur per desertum asperum ubi et tibi et hos
pitii et vmbraculi inopia et asperitatis et
estus et aliorum affligencium copia habeba
tur Aue domine ihesu xpe verbum patris

Vesperas

Eya o dulcissima virgo mater sedula
sancta maria cum quantis fatigacionibus et sudo
ribus cum quanta mentis anxietate et sollicitu
dine eras intenta ne dulcissimus puerulus
ihesus lederetur ab estu ymbre uel frigore.
et cum quanto austero cibo et vix cum aqua potu
tantum vie spacium peregisti. Sed et lassata
membra virginei corporis tui et illius sancti senis
ioseph ymo quod plus est pueri dei ihesu duci

stratu accubitu pocius affligi poterat quã
foueri. Sed et in egyptu͂ puemens virgo
btã nõ inuenisti ibi palaciu͂ regiu͂ nec copiã
thezauroru͂ in pteriti laboris solatiu͂ sed ut
paupercula et pegrina. paupculu͂ conducens
tuguriu͂. de labore scãru͂ tuaru͂ manuu͂. et
sci senis ioseph pauperrime victitabas cu͂
supfluitate et curiositate exclusa. Aue ma
O ihu͂ fons oĩs boni flet9 Ria Ad ihm̃ Idem
concede m̃ q̃ q̃ per oe͂m modu͂ indigno et
imerito cu͂ multo lacrimaru͂ fletu sepe ĩtue
ri te rege͂ celi agnu͂ mansuetissimu͂ fuge͂
ab insultu lupi rapacis. et ipam̃ graciosis
simã dnãz delicatam v̄gine͂ et iuuene͂ aspi
cere pegrinã et scm̃ sene͂ ioseph pro vtri
usqz necessitatib9 sollicitu͂ et anxiu͂ cõtepla
ri meqz eis iuge in via comite͂ ut adiuuen
mr̃em v̄gine͂ onus suaue portante͂ silicet te
pueru͂ ihesum. et ipã dignetur te michi comit
tere baiulandu͂ Aue dnẽ ihu͂ xpe laus ange
loru͂

Deniqz o dulcissime ihu͂ puulor͂ bñissie.
cõpletis septe͂ annis ĩ egipto quibz bñ
dicta virgo mr̃ tua ad testimoniu͂ eximie
paupertatis colo et acu sibi et tibi victu͂ acqui
sierat. Iteru͂ angelo dn̄i iubet ioseph mr̃em
et te pueru͂ ihm̃ ad t̃ram isrl' pducere im
pio rege defuncto. Attendo hic et cõteplor
o pie ihu͂ maiore͂ labore͂ ĩ reditu q̃ ĩ fuga

ꝯpendi. Tunc enim paruulus infans poteras ba
iulari. nunc autem grandiusculus nec commode
portari nec per te adhuc tenellus poteras
tantum vie spacium ambulare. Siue enim pe
ditando siue per asinum reductus fueras mul
tos fuisti labores expertus tam in cibo auste
ro quia iam tunc non alebaris lacte mater
no quam in lectulo duro transiens per desertum. quo
iam tunc credibile est te ut forsitan pro dum fu
geres in cunabulo dormitasse

Orō
Vtinus

Eya igitur ihesu fili dei et maria ma
ter eius dicite et date anime mee lapidee totum re
liquare in lacrimis in meditacione tante au
steritatis circa te delicatum ihesum et te matrem
tenellam virginem et videre nos mutua in vobis
ipsis et duplici [illegible] crucifixione crucifixos
dum vobis mutuo compatimini in penis. et abo
sic fil' materrami pro nobis. Vtinam posse
de me lectum facere quem sternere lassa
to ihesu decubanti in terra. Vtinam calidos de
corde meo possem panes recentes tibi
paruulo ihesu et matri in feruenti caritate
decoquere. et matri et puero famescentibus
ministrare. quos oportet panes duros et
aridos et forsitan bis coctos vix posse ro
dere intueri deuote et racionabiliter medita
ri. Vtinam in habundancia lacrimarum posse vobis
refrigerantis aque offerre potulum qui sepe
itinerantes et siti aridi. vel nichil quod bibe

tis inuentis. uel aquā calidā et insipi
dā ex corporis sartinulis sumitis O dulcis
sime fili ihū et o dulcis mr̄ maria exten
dite sicut pellē viscera mea caritate
et compassione ad uos continuus umbraculū
de corporis intestinis vobis texere valeā
pre lassitudīe sepe sedentibus in estu
in desertū umbraculi. Proueniens autē
ad terram iuda verus heres dauid regie
nō est coronatus in regē sed fugisti ī partes
galilee āmonitione angelica interim
fratri ioseph propter regnū archelay qui
patrie nequicie heres pro ipso tunc
regnabat Aue dne ihu xpe sic Anselmus
Uerū o dilecte E splendor patris [illegible]
ihū illā infanciā tue vexationem nō
solū in corpore ptulisti. sed et mortē ī pusillis
tuis quorū multa milia inter matrū vbe
bera pro te herodis horrenda trucu
dauit imanitas. Conatus enī herodiane Ubertinus
malicie qui in effectū occisionis nō habuit
hic ī occisioē paruulorū inocentiū ipse
consumauit. Mittens enī ipius rex cru
delitatis satellites ī bethleem et ī oībz
finibz eius oēs pueros occidit a bymatu
et infra. Et vtique conueniens erat ordo
sapie diuine ut tu paruulus nr̄ ihesus q̄ iam
mortificationē carnis portabas ī corde
ī tue natiuitatis primordiis paruulos comites

haberes orticos in carne. Hii pueri sequuntur
te agnum indiuisibili comitiua. Sequuntur
pueri puerum in celebatu priuilegii virginalis
in candidatu martirii triumphalis in concen
tu cantici specialis. In hiis o puer ihesu precedis
et deducis pueros innocentes. iuxta quod scrip
tum est. Puer paruulus minabit eos. Tu namque
agnus ihesu quem sequuntur. reges eos et dedu
ces eos ad vite fontes aquarum. Aue domine
ihesu xpe. lumen celi precium mundi. gaudium
nostrum. panis angelorum. iubilus cordis. rex et
sponsus virginitatis

Anselmus

GRacias tibi domine ihesu piissime qui infan
cia teneriori decursa cum fratres esses
annorum duodecim. discendi nobis humili
tatis exemplum prebuisti. non sedens cum consilio
vanitatum. sed in medio doctorum interrogans et
audiens. cum tamen deus sciarum tu es esses atque
ipsa dei patris sapiencia. Quamquam congruum tempus
fuit sapiencie ostendende et singularis reue
rencie cultus dei. cum facti tibi essent anni duo
decim quia in hac etate liberum arbitrium incipit vi
gere et ingeniositas pueri cuiter declaratur. que
in te tamen patuit in plenitudine sapiencie ut eciam
summi doctores legis mirarentur super prudencia
et responsis eius tue. Dedisti igitur nobis exem
plum etiam in patre colendi in spiritu non in carne propter

Albertus

q̄d' ꝑntes carnis tue q̄ q̄ scissio̅s fugisti et in
templo dn̄i q̄usabaris. sine licencia tue dulciss
me mr̄is. cui ex lege filiali eras subiectus. pres
tans sibi amarissimu doloris materiā. ut nō pe
tendo licenciā de religione assumēda carnis
ꝑntibus nos doceres. Vera ergo q̄ utiliter
nobis seruisti ihū bone. de mr̄is doloribꝫ in
isto tuo mistico actu sicud et nobis seruisti de
alijs actibꝫ tue passibilis vite. Nulla enī
negligencia fuit in mr̄e fidelissiā in custo
dia tui o dulcissime ihū. q̄z q̄suetudo fuit iudeis
seorsū viros. seorsū mulieres ad festa ascen
dere et redeundo precedere. Idcirco cōpleta
solēpnitate ioseph ex hūanitate multū te
dimittebat esse cū mr̄e. Mater eciā cari
tate plena et ꝑ̄titudine et reuerēcia ad
ioseph erat sibi de te mater liberalis. et cog
noscens feruorē spūs scī in ioseph feruere
circa te sollicitā custodiā et obsequiosam tutelā
tui te liberaliter ei dimittebat et seruire cre
debat. Aue dn̄e ihū xp̄e via dulcis. veritas
uera. p̄miū nr̄m. caritas sūma. fons amoris
pax dulcedo requies vera vita ꝑhēnis
Eya ergo o mater fidelissima
nutrix et filia desolata scā maria quibꝫ ge
mitibus quibus suspirijs cruciabat' scissiā
aīa tua ꝑ illud triduū sup amissione dulcis
filij tui. cū ignorares quid fcm̄ eēt de eo et
te ipm̄ sine eo videres et tante rei misteriū

Jordanus ignorares. Iā expiri cepisti btā v͛go q̄lis eēt
futurꝰ dolor tuus de quo p̄dixerat tibi syme
on. Tuā ipsius aīam ptrāsibit gladius. Nescie
bas pre dolore quid ageres. qui thezaurū tibi
pie commissū a deo p̄dideras. Vn̄ lamentabi
liter potuisti dicere. Puer nō comparet. et
Origenes ego quo ibo. O q̄ tristia vestigia posuisti q
q̄rendo eū inter cognatos et notos flebili
voce īterrogando Nū q̄ diligit aīa mea vi
distis. Heu quid faciā ut eū īueniā. Quo
me vertā ad quē ibo. A quo cōsiliū petā. Quis
percūctabor. Quis mei miserebitur. Quis indi
cabit michi quē diligit aīa mea. vbi positus
sit ubi cubet ubi requiescat. Queso nūciate
illi q̄r amore langueo et dolore deficio. nec est
dolor sicut dolor meus. Revertere dilcē mi re
vertere dilcē votorū meorū O amabilis o desi
derabilis redde m̄ leticiā salutaris p̄ntie tue
Ostende m̄ faciē tuā. sonet vox tua ī auribꝰ
meis vox enī tua dulcis et facies tua decora
O spes mea ne cōfundas me ab expectatione
mea. Demonstra m̄ faciē tuā e et sufficit
aīe mee. Hijs et multis alijs q̄rulis vocibus
triduano spacio usqꝫ ad mortē fatigata demū
pallens facie cū anhelosis suspirijs et gemi
tibus īterruptis. et fletibus lacrimosis in
manibus dilcī ioseph v͛ginei sponsi tui ī ciuita
tē ihrlm reducta eēs et tēplū ingrediens
īuenisti quē dilexit aīa tua nō sedentem in

9silio vanitatu sed in medio doctoru Unde quasi reminiscens et maternus affecta viscerib9 q̃i cu lamentis inquisicione dolorosam ostendisti dicens. Fili quid fecisti nobis sic? Quid tu dilecte et diligenti mei tantu materia doloris inferre potuisti. In cui9 dolore participatio etiã sctm ioseph associas et sicut humilis tibi preponis dicis ad filiu reuentu. Pater tuus et ego dolentes querebam9 te. Nõ hoc increpatiue virgo prudentissima dixisti. Ipse quoqz ad te. Et quid e qp me querebatis? Qd' etiã nõ fuit increpatoris ingratitudinis ad dolore viscerũ maternorum sed fuit instructio et sublimatio mentis tue virginee et ioseph ad sublimitate ineffabilium magnaliũ diuinitatis sue Aue maria

Sed o dilecte ihu quis te in triduo illo sustentauit? Plane ut te per oĩa paupertati nre conformares. qi vn9 in turba pauperũ stipendia per ostia mendicans quesisti Eya o bone dñe ihu xpe quis dabit m bucellarũ illarũ mendicatarũ participe fieri et illi9 sacri eduli reliquiis saginari? Insuper pie ihu et obediẽ nobis forma prebuisti dũ parentũ ipse creator mundi humiliter subditus exstitisti. Propter qd' dicit qp descendit cu illis in nazaaret floride quisacioñe et erat subditus illis Itaqz reuentus o bone ihu a sctissima matre

Olymarch9

Ubtin9

Bñard9

Aurelin9

Ubtin9

tua et ioseph ad galileam reduceris. et cum eis in nazareth habitans in multa paupertate et humilitate labore et sudore et obsequiositate tam matri quam ioseph seruiendo humilis. de quo nichil legitur in ewangelio usque ad tricesimum annum quo ad iordanem veniens a iohanne baptizari voluisti. Aue domine ihesu xpe verbum patris etc.

Preterea rex regum et domine dominancium et innocens mater tua non solum non habuistis superflua. sed vix necessaria assumpsistis. Non ibi fuerunt vestimenta duplicia delicata vel mollia non curiosa vtensilia sed rudia et pauperrima. magis que humilitatem tegerent et mortem arceret quam que delicias quocumque modo prestarent. Et hec austera de labore manuum suarum gloriosa virgo mater ut plurimum extraxit et etiam de laboribus sancti senis ioseph. Sed tu piissime ihesu totus plenus pietate et compassione ad labores eorum quantum potuisti et sciuisti secundum infantilem tuum statum eis collaborando sedule subseruisti. Unde valde deuotum est cogitare quod ad aquam scissime matri afferres et ignem attenderes. et aquam in manibus tuis ipsius matris quam ioseph humiliter propinares. Et quod tu mater omnis perfectionis: cum esses sanus corpore et fortis in iuuenili etate. licet complexionis delicatissime. quam etiam ad tuorum laborum

dolores multiplicandos assumpsisti. cu͂ videres
sene͂ ioseph in laborando sudare pro co͂qui
rendo victu tu͂ tibi q͂ tue sctissi͂e mr͂i. q͂ ip
su͂ sepe cu͂ mlta caritate iuuabas. Et cum
videbas mr͂em colo et acu co͂quirere vic
tu͂ tibi et alia ne͂cia domus tu͂ pro te q͂ pro io
seph deuoto ministerio facere. cu͂ mlta co͂passio͂e
iuuabas aquā afferendo a fonte igne͂ faci
endo ad necessaria decoquendu͂. et i͂ alijs
q͂ꝰ necitas requirebat. Nec expectabas
co͂passiuꝰ et pietate plenꝰ q͂ ad hoc re
quireeris a nutritoribꝰ tuis. p͂mo tp͂is
tuitis multis te subdebas laboribꝰ. Tu no͂
hoc faciebas ut o͂em humilitate͂ impleres
et ut eoru͂ necessitatibꝰ seruires. ac labo
ris p͂ticeps ees. cu͂ ipi no͂ haberent aliu͂ in
seruicijs adiutore͂. Qui enī veneras o͂n
iu͂ pcto͂ru͂ onera supportare no͂ voluisti
scis tuis parentibꝰ onus paupertatis et dolo
ris sine tua societate relinquere. Era
quales fuerunt pfectiones illoru͂ subli
miu͂ parentu͂ tuorum. et q͂les fuerunt tra͂smu
tatōs (?) cordis eoru͂ in te ꝛ oībꝫ q͂ expiebant
tur in te marie v͂gīs et viris (?) tue. Aue
dn͂e ihu͂ xp͂e laus angeloru͂ ꝛc.

Et (?) o misericordissima mr͂ mea scā
maria. quis estimare reuereri et co
gitare sufficiat illā cordis et corporis tui
pfectionem deuotā o͂sideratione͂ debi

tū ponderacionē sācissimā veneracionem· plenissimā trāsformacionē qua cor tuū spū sctō plenū· et ab ipō agitatū et motū mirific et ineffabilib9 modis ferebatur ad ista. Dic

Gregorius

quidē o virgo sacrata· vē sapiē mr̄ scolaris pueri ihū· voces eius et opa· voces diuinas et opa diuina reputabas. Id circo nichil ex dictis aut actis ab eo ītassitū tibi patebat sed sicud ipm̄ vbū prīs ī visceribus suis eiusdem modos et dicta ↄcipiebas ī corde tuo quodāmō et fouebas· Et hec quidem tāq̄ regula et lege p totā vitā vtebaris

Anselmus

Eya ergo iubilosa Aue maria mater quo uel quali gaudio replebatur tota substancia tua· qn̄ eū quē tā tope diligebas· quē creatorē atq3 dominatorē rē oīm rerū ēē sciebas· tecū degentē tecū edentē· et ↄtinue nosci volebas dulci affatu docentem habebas quem capi

Aluus quidē

et. Infelix nimis puella· cui se deus tam familiarē exhibuit· cuius creator filius ēē elegit· cuius sibi vterū in thronū tha lamū ↄsecrauit· cuius vbera suxit· in cuius gremio sedit quā totiens ↄplexatus osculatusq3 ē· in cuius vlnis tā vberti quieuit· cuius mēse tā frequenter assedit ac ministrauit· cū qua triginta ānis tā dulciter humiliter filialiterq3 ignotus aliis

Augustinus

ↄuersatus ē Aue maria

Itaqz hoc singulare priuilegiū v̄go sin
gularis habuisti· ut haberes tibi subiectum
quē nō solū hūana nā verū etiā angelica
reueretur et adorat mltitudo· Quod eī ait
scriptura: Et erat īquit subditus illis Quis
quibz: deus hoibz· Deus īqm̄ cui angeli ser
uiūt cui p̄ncipatus et ptātes obediūt subdi
tus erat marie· Nec tm̄ marie sed et io
seph ꝓpter mariā In laudibus v̄ginū
singulariter canitur q sequūt agnū
quocūqz ierit· Quibz ergo laudibus iudi
cabo dignā que etiā p̄ceit: Ceterū ab
ortu saluatoris vsqz ad baptisma āni tri
ginta defluxerūt· nec toto hoc tp̄e seiūc
ta es o mr̄ fidelissiā a filio tuo sp̄ idiui
dua astitisti et diuini gscia sacramenti
hūili affcū venerabaris ut deū· amplec
tabaris ut filiū Aue maria Bnardus

O felicissime
iosephi iubila et letare in tua giuge
virgine dei mr̄e· et in v̄bo dei filio tibi
dato sub diuinissimi et v̄ginalis matrimo
nij mirabili sacramento· Exulta inq̄ et
lauda in mensam dei benignitatē in te et
attende cū risu leticie btissimā v̄ginem
puulo sedule ministrantē· Amplectere sc̄e
ioseph v̄go speciose v̄go et pr̄ dei verbi Dic
enī te appellat sacra v̄go nō fallax loquens
ad filiū reinuentū cui nec mentiri foret

securū. Pater tuus ait mr̄ ad puerū ihm̄ et ego dolentes querebamus te. Am plectere ergo et osculare diuinā plē et v̄ginalē carnē tibi datā nō ad gene randū ut v̄gini ꝫ ad ministrandū ad obse quendū ad fruendū ad ieffabilit' hono randū. et associa me indignū tripu dio mentis tue. Esto solicitus ministrare mr̄i et proli. et nitaris eos pascere nō tm̄ de tue opationis gmerciis q̄ntū de ītimis visceribus cordis tui Aue maria. Merito o venerande pr̄ io seph p illū patriarchā ioseph significatus qui ꝑplis frumenta seruauit. sed tu p̄cedis qz nō solū egiptijs panē corporalis vite. sed oībz electis panē de celo qui celestē vitā tribuit tu multa sollicitudine enutristi. Memento igit' mr̄i b̄ndc̄e ioseph et tue orōīe suf fragio digne manducemus huc panē ī sacro altari. Sed et beatissimā vir ginē sponsā tuā nobis redde ꝓpiciā. et impetra nos indignos ī dilectos filios adoptari ab ipā Pr̄ nr̄ q es in celis ⁊c̄

Gratias

tibi dn̄e ihū dulcedo cordiū qui tā copiose p̄uenisti me et p̄uenire nō c cessas in b̄ndictionibus dulcedinis tue. cū quā p oēm modū indignū et ī meritū

Dilexisti namque me antequam diligerem te. Un- Augustinus
de amator meus. et ad ymaginem tuam cre-
asti me. omnibus creaturis preposuisti me. Dixisti
enim veritas antiqua delicie mee esse cum
filiis hominum. O quam amabilis est circa nos Bonaventura
tua dilectio ihesu rex admirabilis qui tantum
videris hominem dilexisse ut ab ipso non vale-
as separari. Unde quia et ascensurus eras ad dex-
teram patris tui potestatem homini dimisisti. ut cum
velit habeat te in altari. Hanc potestatem
antequam mori inciperes tribuisti ne amittere te
timeret. O lux antiquissima que lucebas Augustinus
ante omnem lucem in omnibus sanctis eternitatis anti-
que cui nuda et aperta erant omnia antequam fierent.
Nonne homo putredo et filius hominis vermis?
Nonne universa vanitas omnis homo vivens. et dig-
num ducis super huiuscemodi aperire oculos
tuos et adducere eum tecum in iudicium? Lux
que odio habes omnem maculam ut pote mundis-
sima et inmaculata que tibi delicie cum homine?
Que conventio lucis ad tenebras? Ubi sunt
in homine delicie tue? Ubi reperies delicias di-
lectionis tue? Mundum enim cenaculum decet
te mundans virtus que numquam nisi mundis
cordibus videri potest multomagis nec habe-
ri. In homine ubi templum tam mundum ut te suscipi-
at qui regis mundum? Quis potest facere mun-
dum de inmundo conceptum semine? Nonne tu qui

solus es. Ab inmundo enim quid mundabitur?
Nam secundum legem quam dedisti patribus nostris tenebro-
sa quicquid tetigerit inmundus inmundum erit. Omnes
enim nos tamquam pannus menstruate de massa
corrupta et inmunda venientes maculam
inmundicie nostre quam celare saltem tibi qui omnia
vides non possumus fronte portamus. Quapropter
mundi esse non possumus nisi tu mundaveris
qui solus es mundus. Hec ergo domine considerans
pavesco et obstupesco. et ego tam inmundus
peccator te fontem puritatis contrectavi et
Alius devotus — suscepi hodie in altari. Ecce enim Moyses
famulus tuus archam ex lignis imputribili-
bus fecit quam et mundissimo vestivit auro ut
tabulas legis in ea reponeret. et ego putri-
da creatura quomodo ausus fui te conditorem legis
Augustinus — ac vite datorem tam facile suscipere. Vera
nisi in tantis huius inmundicie meis aliquid fo-
ret mihi tuum amminiculum desperare. Sed spes
michi subest de te mitissime princeps deus
meus. et consideracio multitudinis miseracionum
tuarum que apud te sunt sublevant mentem meam
et precedentia signa nature tue que me antequam
nascerer prevenerunt et nunc specialiter in me
effulsere: et de futuris benignitatis tue
melioribus et perfectioribus muneribus quod tuis
amicis reservas spem meam admonet ut
in te letetur domine deus meus leticia mea. qui
semper letificas iuventutem meam. Adiuva ergo

me dn̄e deus meus et da letitiā in corde
meo. Mane in me ut videā te. Angusta
ē michi domus aīē mee quousqz venias ad
eā et dilatetur a te. ruinosa ē refice eā
habet ea q̄ oculos tuos fateor et scio. Sed
quis mūdabit eā aut cui alteri clamabo:
Ab occultis meis mūda me dn̄e et ab alienis
pce servo tuo. Fac me queso dulcis xp̄e bo
ne ihū amore tuo et desiderio tuo depone
onus carnaliū desideriorū et cathenam
gcupiātie. Dominetur rogo carni aīa. aīe
racio. rōni grā tua. et tue me exterius et
iterius subde volūtati. Tribue michi ut
laudet te cor meū et līgua mea et oīa ossa
mea. Dilata mentē meā attollite ītuitū
cordis mei. Dissolue me vinculis quibz
gstrictus teneor. ut relinquens oīa tibi
festinē tibi soli īhereā tibi soli ītendam
Audio dn̄e q̄ iubes me redire sed mise
rabiliter ligatus et nimio pondere gra
uatus nō possū exire. Sed precor te dn̄e
p v̄tutē tui sacramenti. cū tu melius hoc
possis. ne auertaris quē ipe iā visitasti
p̄ius reū tuū. Deus in te pono spem
meā. sup te iacto curā meā īmo tibi iacto
aīam meā. hoc ē q a te me magis exigis
Suscipe eā tibi iactatā habe eā tibi pro
stratum. Custodi eā cū dormio serua eā
cū aliud facio. Vide eā cū aliud cogito

Anselmus

Bonauētura secure eā tibi cōmendo ‖ Ratio nāq3 q plus
q̄ ego me diligis· de me amplius non cura
bo· sed solū tuis desideriis inherebo et tu mei
curā habebis· Nō enī possū intendē m̄i et tibi
et ideo pmutatiōe tu ītende mee īfirmitati
ut ipām subleues· et ego intendā tue bōita
ti ut ī ipā delecter· Et q̄uis ego tecū lucrer
nimis· et tu mecū nichil· scio tñ q tu liben
tius mecū es· et me cōserues et pmoueas q̄
ego tecū tua pfruar bonitate· Vñ hor.
Certe q̄m ego me odio· tu me diligis· Si
autē dñe vellē discurrere p oīa dilectionis
tue signa deficerē· q3 nec bona nature
nec bona fortune· nec bona grē nec bona
glorie· si hoīm et angelorū linguis loquerer
Hugo exprimere valerē ‖ O q̄tū dilexisti me
et pre q̄ntis dilexisti me· O quot et qua
les ī cōparatione mei abiecti sūt qui hanc
q̄ m̄i a te data ē grām cōsequi nō potuerūt
Ipa ergo q̄ magno debito obligatus sū
caritatiue Ihū multū nimis accepi et
nichil a me habui et p hys oībȝ nō habeo
quid retribuā nisi tm̄ ut diligā· Nā qd p
dilectionē datū ē nec meli9 nec decentius
q̄ p dilectionē rependi pt· Diligam
Bernard9 ergo te dñe fortitudo mea dñe firmamen
tū meū et refugiū meū et liberator me9
in quo denique quicq̄d optabile atq3 amabile
dici pt· De9 meus diligā te et si q̄ntū debeo

nō possū. nō possū tn̄ vltra q̄ possū. potero
nō plus tibi donare plus donaberis nunq̄ tn̄ p
ut dignus haberis Cum es sup oīa bn̄dictus ī se
cula Amē Dext[r]o O maria aula vniu̇salis
pietatis Quere feria 2a ī fine grāꝝ actiōis

BEnedicto te grās ago
tibi dn̄e ihū xp̄e fons bōitatis et ori
go v̇tutū pro humili susceptione sacri baptis
matis et p īpletione oīs iusticie et p spontanea
sbmissione sub p̄cursoris tui manibus a quo ī
iordane dignatus es baptizari. cōsecrans nobis
baptismi fluenta. Cōsūmato siquidē o dul
cissīe ihū xp̄e silencij et humilis subiectionis
tue scdm̄ altissimū disposicionis archanū iā
volens exire ad publicū et ex magna ca
ritate volens tue diuinitatis manifestare
secretū. voluisti an̄ mittere p̄cone autē
ticū iohēm baptistā sanctissimū qui et ipē
usq̄ ad illa tpa in magno cōteplacionis silen
cio. et rigide maceracionis exemplo latu
erat ī deserto. qui sicut nouus hō baptizando
regnū dei p̄dicando te ihm̄ meū p̄nunciando
viā tibi p̄parando p̄cessit. Igitur cū ānū etatis
tricesimū venisses regeneratorū vite spūa
lis quā in sacramento baptismatis oēm aīam
recipe scīssima ordinacione disposuisti. ut prius
faceres q̄ doceres mgr̄ humilitatis. p̄us ipē
in te recepisti qd' recipiendū oībz īpasti. O

Vbertinus

mitissime agne dei quanta humilitatis tue commen-
datio erga nos extitit. cum tu dei filius tamquam
peccator et immundus pro nobis coram populo nudaris
et in aquis iordanis in signum spiritualis ablucionis
immergeris quem nulla umquam maculavit peccati
stilla. Unde nec mirum si baptista contremuit
in tam stupendo humilitatis tue exemplo. Videns
te quem sciebat totum mundum baptizare in spiritu
sancto sic humiliter velle baptizari ab ipso et con-
gaudium iusticie in humilitate complendum. Unde ipse di-
cit Ego a te debeo baptizari et tu venis ad
me? Nec mirum quia te cognoverat esse filium
dei vivi. Sic enim ait. Et ego vidi et testimonium
Ancelmus perhibui quia hic est filius dei. Baptizatus itaque es
o mi dulcissime ihesu non te in aquis sed aquas in
te sanctificans ut per eas sanctificares et nos. Ame
domine ihesu christe verbum patris etc. Eya ergo mi
sponse ihesu dote me ordinatissima lectionem
tue profundissime humilitatis devotissime reco-
lere. Siquidem nullum remedium legitur tuo
tempore fuisse contra peccatum quod ipse recipere nolue-
ris agnus sine macula qui veneras aliorum
emundare peccata. ut nobis veris peccatoribus
verecundiam auferres et nos ad salutaria
remedia querenda sine quibus iustificari non po-
teramus tuo exemplo ferventius animares. Unde
circumcisus fuisti octavo die et quadragesima presen-
tatus in templo et nunc maiori humilitate iam tri-
cenarius voluisti baptisma recipere quod publicanis

et petitoribus dabatur in signum parentis. Ave domine ihesu christe verbum patris

De baptismo in desertum ingressus es o benedicte ihesu in spiritu fortitudinis et gygas fortis ad currendum viam totius miserie tue ut in te solitarie vite non deesset exemplum. Solitudinem et ieiunium quadraginta dierum et famis acerbitatem et temptamenta illusoris spiritus equanimiter tolerasti. ut hec omnia nobis tollerabilia efficeres. Itaque o dilecte ihesu post receptionem baptismi post eterni patris testimonium. post sancti spiritus descensum post apertionem celorum. predis ad solitudinis desertum et tuis vestigiis pro me in solitudine amorarie ubi in desertu lecti tibi et tecti pro me informando et redimendo materias carnem tuam ut qui pro me baptizatus fueras in aqua. baptizareris etiam in austera vita et temptacione hostili Ave domine ihesu christe laus angelorum etc.

Anselmus

O ihesu nobilis rex celi quamdiu fabri filius te pateris appellari pariter et putari? Quamdiu dei virtus et dei sapientia quasi infirmus aliquis lates in populos? Diu tacuisti et valde diu. et nec iam licentiam loquendi habes a patre. Igitur o triumphalis pugil qui mundum te calcare ostenderas asperitate deserti et rigore ieiunii et principem mundi luciferum vincendo prostraveras

Bernardus

Ubertinus

tempus ut ad publicū exeas et iam te mūdo ma
nifestes ꝙ̄sierās. Ideoqꝫ a de deserto ad iohānē
baptistā reuersus ēs. tā ut iohānē tua pn̄tia ho
norares ꝙ̄ ut ab ipo in ꝯspectū ppli testimoniū
acciperes. Tunc enī vidit iohānes ihm̄ venien
tē ad se. et ait. Ecce agnus dei ecce qui tollit pctā
mūdi. Hic ē de quo dixi. Post me venit vir
q ante me factus ē cuius ego nō sū dignus ut
soluā eius corrigiā calciamenti. Ubi subli
mis preco et fidelis nūcius et verax ser
uus tuus iohēs de tua inocentia et ptāte tol
lendi pctā. et deitate testimoniū tibi reddit.
Altera q̄dā die stabat idē iohēs et ex dis
cipulis eius duo et respiciens te ambulantē,
iterū repetiit dicens. Ecce agnus dei ecce q
tollit pctā mūdi
Ipu o venerande iohēs bapta cū quāta precon
te putabo te ꝯmendasse grosam inocentiā
agni imaculati agni ihū et cū quāta relugione
ne visceru tuorū i ꝯpassione ipsius ihū pferre
bas holocaustū tue deuotissime mortis i quo ag
nus thesus morties tulit pctā mūdi. Preter qd̄ ēt
an sollicitus eras hoc repetē et semp ꝯsueue
ras illud ruminare. Totus ei fuisti o btissime
iohēs xpi passiōe et morte ꝯfficiens. Et quāto
minus xpm ppter ipius obuiam seqbaris corpe
tanto magis i eius passiones et dolores ꝯffor
matus ipm̄ ihm̄ comitabaris i mente
Et tu scē iohēs

qui ondisti mundo tollentem peccata sua propter gratiam tibi datam fac meum hanc mitaz ut tollat peccata mea. Tu deus tollis peccata mundi. et tu autem eius dicis hic tollit peccata mundi. Ecce autem vos homo omnium peccatis mundi. Probate in me. tu actum tuum tu dictum tuum. Experiar quod audio senciam quod credo Ihesu bone si tu operaris quod ille testatur fiat in me opus tuum. Iohannes monstratur dei si tu testaris quod ille operatur fiat in me verbum tuum Renoua ergo bone domine ihesu per merita magni baptiste tui. renoua in me graciam baptismi tui quam ego peioribus sordidaui me. Sanauerat pie deus animam meam a parentibus vulneratam. Ego ipsius interfeci sanitatem. Exueras me misericors deus vetustis pannis originalis peccati et indueras veste innocencie promittens alteram incorruptibilitatis vestem et ego illa reiecta quam dedisti operui me sordibus nequicie filium ire tu fecisti filium gratie tue. et ego illa contempta feci me filium odii tui. Reformasti in me amabilem ymaginem tuam et ego superimpressi odibilem ymaginem inimici ymitacione peccati. Tolle ergo creator tolle tantum malum de creatura tua si gratias agit quia est factura tua. Pie deus parce peccatori tuo. si non desperat de bonitate tua. Preueniat me gratia tua subsequatur me misericordia tua. Da per penitencie lamentum quod dedisti per baptismi sacramentum. Dona petenti quod dedisti nescienti. Reforma

Anselmus

faciē quā fedaui restaura īnocentiā quā vio
laui. Cui abstulisti peccā q̄ attrahi nascendo tol
le peccā q̄ cōtraxi viuendo. Tolle q' tollis peccā
mūdi q̄z ista sūt peccā que porto de guersatione
mūdi. Tolle qui tollis peccā mūdi p̄ merita il
li9 q' hoc testimonio te ondit mūdo. tolle peccā
q̄ ǫtraxi ī mūdo. Tolle de me qd' nō ē ex te.
q̄z odi qd' ē a me et adhuc spero de te qui es
ieternū misericors et bndict9 deus in secu

Crisostum9

la. Amē

Uerū o mi pyssime ihū humilē hanc et inopē vitā pelegisti
sime ihū humilē hanc et īopē vitā pelegisti
duodecim viles hoīes terrū circūferens. quos
inter īfirma mūdi hui9 et abiecta elegisti
ut p̄ ipsos fortia et alta mirabilit' expugna
res. Cū his tandē venisti ad oues que pe

Ancelm9

riūt domus isrl' ut diuini verbi lampadā
palā extolleres ad illuminationē orbis ter
re et regnū dei āuntians cunctis obtēpan
tib9 verbo tuo. Tuū sermonē signis sequen
tib9 cōfirmasti et virtutē diuinitatis osten
disti ī cunctis male habentib9 oīa oībz gra
tis exhibens. que saluti eorū cōgruerent
ut oēs lucrifaceres. Sed obstinatū ē insi
piens cor eorū dn̄e et sermones tuos p̄ie
cerūt retrorsū nec attenderūt ad oīa mi
rabilia que opatus es ī eis. Nō solū autē
īgrati bn̄ficiis tuis extiterūt sed et ǫtu
meliose asserentes te dm̄ dnāncie... facere
rūt ī te quecūqz voluerūt. Te ... facien

re in eis opa dei que nullus ali9 fecit · quid
dixerunt? Non e hic ho a deo · In principe
demonioru eicit demonia · Demoniu habet
Vorax e et potator vini · Seducit turbas
Amicus publicanoru et pctoru e · Quid eni
auditis? Furit et sa isanit · Hec quide et
hijs silia blasphemantes et i te quoqz lapi
des iactantes ihu bone patienter sustinuis
ti et factus es cora eis sicut ho no audiens et
no hns in ore suo redargutiones · Expa ergo Bnard9
misericordissime ihu que cogitare sufficiat
qualiter ipe reru dns pueneris nos · bene
ris ad nos sbueniens nobis et singularis
ipa maiestas volueris servire ut regna
rem9 · teptari ut nos a teptacionib9 libe
rares et mae vinceres · exulare ut repa
triarem9 et usqz ad servilissia opa iclina
ri · ut gstitueres nos sup oia opa tua · Qui
es cu pre et spu sco deus solus bndictus in
secula seculoru Ame

Ad intentiu
vo amoris adhuc
p exercitio hui9 ferie quarte hac no inutili
arbitror uti meditacioe · Cenate dno ihu
die martury cu discipulis suis i domo ma
rie magdalene et marthe · et maria mre
eius i alia pte dom9 · Magdalena ministrans
rogavit dnm dicens Magre sis memor q fa
cias hic pascha nobiscu · Rogo te ut hoc mi

non deneget. Quo nullatenus acquiescente
sed dicente quod in Iherusalem faceret pascha, illa re-
cedens inde cum fletu et lacrimis venit ad do-
minam et hec ei narrans rogat ut ipsa eum in pas-
cha eum ibi teneat. Cena igitur facta venit dominus
Ihesus ad matrem suam et sedet cum ea et copiam sue
presencie ei prebuit quia in brevi se subtracturus erat ab
ea etc. Conspice nunc eos pariter sedentes
et quomodo dominus reverenter se habet ad ipsam. Ipsis sic
colloquentibus Magdalena venit ad eos et ad pe-
des eorum sedens dixit. Domina ego invitabam dominum ut
hic faceret pascha. Ipse vero videtur velle ire in Ihe-
rusalem ad pascandum ut capiatur ibi. Rogo te ut eum
non permittas ire. Ad quem mater. Fili mi rogo te ne
sic fiat sed faciamus hic pascha. Scio enim quod insi-
die ad capiendum te ordinate. Et dominus ad eam. Mater
karissima voluntas patris est quod ibi faciam pascha quia tem-
pus redemptionis advenit. Modo implebuntur omnia que
de me scripta sunt. et facient in me quicquid volunt.
At ille cum ingenti dolore audierunt quia bene intel-
lexerunt quod de morte sua dicebat. Dixit ergo
mater vix valens verba formare et proferre. Fili
mi concussa sum ad vocem istam et cor meum dereli-
quit. Provideat pater quia nescio quid dicam. Nolo sibi
contradicere. sed si placeret rogo eum quod differat
ad presens et faciamus hic pascha cum ipsis amicis
nostris? Ipse vero si placebit sibi poterit providere
de alio modo redemptionis sine morte tua quia omnia
possibilia sunt ei. O si videres inter hec verba

dnm̄ plorantē modeste tū et plane et magda
lenā tāquā ebriā de recessu ingr̄i sui largi
ter singultibus flentē. Forte nec tu posses
lacrimas ɔtinere. Considera ī quo statu eē
poterant q̄n hec tractabat. Dicit ergo dns
blande ɔsolans eos. Nolite flere scitis eni
ꝑ obedientiā pr̄is mei me oportet implere.
sed pro certo ɔfidite quia cito revertar ad
vos tercia eni die resurgā. In monte aū
tē syon scdm pr̄is volūtatē faciā pascha.
Dicit ergo magdalena ad dnm̄. Ex quo
nō possumus eū hic tenere. simus ī domo nrā
ī ihrlm. Sed credo q̄ nūq̄ʒ habebit pascha
nisi amarū

Exercitiū aīe devote ☞ ffia quīta
de institucione sacramenti eucharistie
Cuius quidē institutio int' oīa opa dilecti ihū
memoriale sue fervide caritatis et admira
bilis ptātis et diffuse liberalitatis exstitit
Pro quo sciendū scdm devotū vbertinū q̄
inter cetera q̄ apponit ī altari pponitur
nobis sacrificiū hūane redēpcionis ☞ Sicut
quale efficaciā hūit tūc actualiter ī cruce
pendebat ad pccōrū remissionē talē hʒ
rememorationē passionis ī altari. Et q̄n
tū habuit deꝰ acceptā oblacionē sacrifica
ti filij in cruce pendentis. tantū ī sꝫ se
iteratā eius oblacionē et īmolacionē ī
altari. Et eodē affcū et amore bullienti

☞ Nō h' mirabile dcm̄ et attractivū mltū ad devocionē sacrāti altaris

+

quo pater aspiciebat plagas filii sui pro nobis
inflictas et quasi filii oblitus cogebat humano ge-
neri reconsiliari eodem aspectu nunc aspicit filium
suum sibi in altari oblatum

Domine ihesu christe redemptio mea misericordia mea
salus mea te laudo tibi gratias ago quamvis
valde impares tuis beneficiis quamvis multum
7 expertes digne devotionis quamvis nimie macries
a desiderata pinguedine tui dulcissimi affec-
tus tamen qualescumque laudes qualescumque gratias non
quales scio me debere sed sicut potest conari
tibi persolvit anima mea. Spes cordis mei virtus
anime mee auxilium infirmitatis mee. Compleat
tua potentissima benignitas quod conatur mea
tepidissima imbecillitas ad recolendum maximam
caritatem tuam erga nos qua te ipsum verum deum
et hominem in cibum et potum salutarem aidrum
mirarum nobis preparare et tribuere dignatus es
in cena novissima antequam pro nobis finaliter pa-
tereris ostenderes amorem tuum ad nos et amorem
quo nullum utique constat esse maiorem posse. Ut sic
te in isto et cum isto venerabili sacramento ha-
berem mee reconsiliationis sacrificium mee
refectionis viaticum mee contemplationis speculum
et immensa angelorum mee beatificationis premi-
um (4) O sacramentum mee mortis
vivificativum o beatitudinis mee materia o mee
punitionis solutivum o mei desiderii satiativum
transforma me in te ut in te vivam in te requiescam

te cogitē . te cōmedā . Tu sis michi liber study
tu lectus sopni . tu archa thezauri . Tu tñquilla
tio aī . tu plena crucifixio meę carnis p̄cti tu
plena tñsformacio cordis mei ī te o suauissi
mū sacm̄entū ¶ Vere o dilce ihū oem carita
tē tuā expti sum⁹ ī institucione huj⁹ sūmi sa
cramenti corpis tui . Parū nāqꝫ fuit caritati
tue ad ostendendū nobis caritatē tuā . ꝙ oēs
creaturas corpales vtilitati et seruicio hoīs
subieceras . ꝙ etiā p̄ncepes hospicy tui s. ange
los mīstros ei⁹ ꝯstitueras . ymo tuipe descen
disti et venisti ad hospiciū hoīs ei mīstratur⁹
sicut scriptū ē . Filius hoīs nō venit mīstrari
ꝭ mīstrare Et qꝛ de meliori fercul o mīstrare
nō poteras qm̄ sis ipemet de teipo ferculū fe
cisti . dans teipm̄ nobis ī cibū et potū ¶ Sed vn̄ — Bnard⁹
hoc nobis pijssiē ihū ut nos vermiculi rep
tantes sup terrā nos inqᷓ qui puluis sum⁹ et
cinis . te p̄ntē habere mereamur pre manib⁹
ꝑ oculis qui totus et īteger sedes ad dexterā
pris ? Vnde inqᷓ hoc ? Certe nō ex debito
certe nō ex merito nr̄o sed ex volūtate rie
dulcedinis tue bn̄placito . Pasti enī ī dulce
dine tua paupi deus . O benignissiē dn̄e ihū
nobile satis sponse tue dotaliciū indulsisti
ut uel sic teneret columba tua dulcissimū me
moriale dilecti tui . Eya quid misericordi⁹
intelligi valet qm̄ tū pccori tormentis eterne — Anselm⁹

dãpnato · et vñ se redimat nõ hñti deus p̄r
dicit ĩ altari · Accipe vnigenitũ meũ et da pro
te · Et ip̄e filius Tolle me et redime te · O sin
Rabanus gularis liberalitas · vbi donator venit ĩ donũ
Eya quã larga et ꝓdiga largitas tua ihũ xp̄e
neq3 eñ plus potuisti · Nã tue diuinitatis vo
lens nos ee̅ ꝑticipes naturã nr̃am assumpsisti
ut hoĩes deos faceres factus hõ · Et hoc insup
qđ de nr̃o assumpsisti totũ nobis cõtulisti ad salu
tẽ et · Corpus naq3 tuũ pro nr̃a recõsiliatione
ĩ ara crucis obtulisti deo pr̄i · sanguinẽ tuũ
fudisti ĩ p̄ciũ sil' et lauacrũ ut redempti a mi
serabili seruitute a p̄ctis oĩb3 mũdaremur
Et ut tanti bñficij iugis ĩ nobis maneret me
moria corpus tuũ ĩ cibũ et sanguinẽ tuũ ĩ po
tũ sub specie panis et vini sumendũ fidelibus
Vbtinus dẽreliquisti · Itaq3 o mi caritatiue ihũ inter oĩa
opa tua · memoriale tue feruide caritatis et ad
mirabis ꝑtatis et diffuse liberalitatis fuit
institutio istius tm̃ amabilis sacramenti
O sacramentũ ĩmensi lucis absorbe me idigr
nũ famulũ tuũ ĩ ꝓprijs tenebris obcecatũ · in
tui ĩfinitã et desiderabilẽ claritatẽ · ĩ qua ẽ
oĩs aĩe btĩtudo et requies sempiterna · Sed
tu bñdcẽ ihũ qui huius sacmenti tui misteria so
lus plene cognoscis · agnosce me indignũ per
catorẽ ĩ huius sacmenti ꝑticipio semꝑ · et fac
me membrũ tuũ illã grãm hodie plene ꝑcipe

quam apostoli sancti eodem dulcissimo sacramento prima-
rio corporis tuis sacratissimis manibus refecti in ce-
na novissima acceperunt. ut mea conversatio
numquam deviet in exteriori opere. neque in interio-
ri affectione. ab eo quod in me hodie de teipso
efficere voluisti gratuito munere bonitatis
tue. Vere igitur quam amabilis est circa nos dilec- Scriptura
tio tua domine ihesu christe. qui tantum videris
hominem dilexisse. ut ab ipso non valeas abstinere
seu separari. Nam cum ascensurus esses ad dex-
teram patris tui. hanc potestatem dimisisti ut
cum velit habeat te in altari. Hanc potesta-
tem ei antequam morereris tribuisti. ne amitte-
re te timeret. Sed cur sic facere volui-
sti. cum ad eum missurus esses spiritum sanctum? Cur
semper cum homine vis morari? Sed et tuo corpo-
ri nos totaliter incorporare voluisti. et tuo
nos voluisti potare sanguine. ut tuo inebria-
ti amore tecum unum cor et unam animam habea-
mus. Quid est enim aliud tuum sanguinem qui est
sedes anime bibere? nisi nostram animam tue anime
inseparabiliter colligare? Hoc est quod vis hoc
est quod desideras deus meus hoc est redemp-
tor et domine mi quod tanto tempore procurasti. Pro
hoc enim a tua infantia laborasti. Hoc igitur
nobis concedas qui pro nobis plenum amo-
re sanguinem effudisti. Sed heu o domine quod
nisi iniuriam tibi facimus qui te nobis tribuis
sic libenter? Nichil enim tibi proderit si te

habeamus. et tu sic nos diligis ut libentius
nobis teipsum tribuas quam aliquid aliud peta
mus. O quantum dilexisti hominem deus meus.
Cur in omni loco vis cum homine habitare? Cur p
ubique vis homini sociari? Quid habet nisi vilia ho
iste? Cur ipsum diligis sic intense? An igno
rabas quod de inestimabili beneficio tui sacrame
ti deberet esse ingratus? Certe me totum vo
luisti. qui mihi te totum tribuisti. Et quis hoc
requirat de manibus tuis domine mi? Cur tibi
cure fuit de tam vilissima creatura? Certe
nichil aliud nisi tua nimia bonitas et in
mensa dilectio atque ut nos amplius tuo in
flammares amore. O amor et desiderium
cordis O dulcedo et suavitas mentis.
O ardor et inflammatio pectoris. O lux
et claritas oculorum. O aurium symphonia
O hostia odorifera deo patri. O melliflua
gustatio sanguinis. O amantissima palpa
tio lateris O anima mea vita mea et inti
ma cordis mei. o medulla ossium vegetatio intel
tacio carnium sensificatio organorum intel
lectus inspiratio et plena exultatio me
Cur ergo totus non sum in tuum conversus?
amorem? Quare est aliquid in me nisi amor
? Quid possum aliud meditari? Et quid
amore tuo dulcius? Cur ergo non sum
illaqueatus et captus? Undique circumdat
me amor tuus. et nescio quid sit amor.

Sed heu michi cur sic insensibilis maneo
sine causa? O mira et stupenda cordis
mei cecitas et duricia ingemiscenda. In ha
bundancia namque maxima spiritualium diviciarum tam
longo tempore pauperrimus extiti. In copia tanta
rum deliciarum miser fui. In redundancia gra
rum avidus remansi. Miser ego tantalus
alter ego. Rubescentes rosas delectabiles
de rosario tuli nec earum suavem percepi odorem
Flores vernantes manu gestabam et pul
chritudinem eorum non advertebam. Oculos
aptos habui et ex ignavia ad tot mirabi
lia non respexi. Stillicidia celestia recepi
nec sensi. Ad mensam deliciosissimam cotidie
invitatus fui et vacuus et macie confectus
inde recessi. O mi deus tibi conqueror cum inti
mo gemitu cordis mei quod tam diu longe
a te aberam et tu michi tam prope fuisti. Tu mecum
eras et ego tecum non eram. O dulcis hos
pes anime qualiter ab ineunte matura etate
tu primo ad me venisti usque ad hanc horam
te recepi. Qualiter te pertractavi summa
pulchritudo. Heu me miserum quod freque
ter te summe maiestatis irreverenter sus
cepi. Quam tepide panem angelorum summe
delectabilem sumpsi. O insensibilitas anime
mee. Liquorem balsamiticum mellitum delicio
sum et suavissimum in ore habui nec fragran
ciam ipsius sensi. O tu iocundissimum speculum

Ex horologio eterne sapientie

Tantalus in medys undis siti periit

cunctorū btorū gaudiosū spectaculū oim̄ ange
lorū. et felicissiā leticia bonorū hoim̄. sic vitam
meā miserā expendi qꝛ raro vel nūquā sua
uitate tantā ex pn̄cia tua exptus sū nec spūa
lē aliqn̄ ꝯsolationē de tua dulcissiā pn̄cia ha
bui qn̄tū possibile fuisset si me cū debita reue
rentia et deuotione ad tuū sacro scm̄ corpus
et sanguinē disposuissem. Heu proh dolor me mi
serū sic me terrenis actionibꝫ et affectionibꝫ
mūdanis iplicauerā. sic eis p desideriū inhe
serā. ut palato meo nō sano magis saperent
corpalia q̄ spūalia et terena plus mouerent
q̄ etna. Vn̄ et si in crastino amici alicuius ad
uentū m̄ dixi p̄sciuissē p̄ gaudio nocte illā
i sopnē duxissem et studiose totis viribus
p̄cogitassē qualiter sibi i oibꝫ placere potuissē.
O mi deus sed e regione te sūme reuerendū
sūme dilectū quē celi ꝯcentꝰ honorat. quē ter
ra pōtus ethera colūt adorant p̄dicant. cuius sa
crē abissus ꝯtremiscit. et cui oīs creatura obedit
Nūq̄ tanto affcū te et desiderio recepi e nec
honoraui ut potui et debui. Ach me miserū et
stultū q̄ntū i hoc deliqui. O quā cito me a te
ad alia ꝯuti. Quā cito te expuli nec tibi i me
locū ad manendū p̄misi. Sic me sepius tedio
se ad te habui ac si tu deus meus presens nō
fuisses. Sic dissilām ac si te pn̄tem minime ad
uertere vellē Nūc aūt oī dissimulatione p
iecta q̄si de sopno ad vigiliā expgefactus ꝯu

los apto. tuā p̄ntiā affectuosissiē amplectens
tū desiderio cordis et aīe mee. Nā quotiensciuq̄
p̄ntiā tuā recogito. exultare incipit spūs meus pre
iubilo. q̄i qui bonū nūtiū recipit veniente de lon
ginquo. Careo de dnī p̄ntia veneranda. certe q̄
minus ē. sola angelorū tuorū felix p̄ntia ī quocuq̄
loco etiā multū distanti īuenta michi fuerat af
fcū p̄cipuo ā plectenda. quos et si oculus corporeus
nō vidisset saltē p̄ fidei expimenta affcū īterio
ri edoctus eorū p̄ntiā honorasse. Nūc aūt certissiē
cognosco q̄r nō solū angelorū delectabilis exerci
tus s̄ et angelorū dn̄s locū huc desiderabilē red
dit. Vere etenī dn̄s ē ī loco isto et ego nesciebā
Et ideo vehementer doleo q̄ huic loco magnā re
uerētiā nō exhibui verbo et fcō. Nā vbi dnm̄ meū
p̄ntē sciui humilit̄ īclinare debui cū aliud signū re
uerentie sibi exhibere nō potui. Quod fecit da
niel vir desideriorū. qui ī terra aliena ɔstitutus
verso vultu ɔtra ciuitatē ubi tēplū dnī ēē scie
bat deū suū adorabat. Et ecce tēplo maior hic
ē. Heu quotiens ī choro ī p̄ntia sacramenti
steti tū īdeuote et distracto corde p̄ oculorū euā
gatione cordis mei ondebā īdeuotionē. Quo
tiens locū huc ī quo sub sacramento hospes dulcis
simus
p̄ns fuisti negligenter et festinanter
p̄terii q̄ neq̄ voce quidē deuote salutatioē
cor meū tibi meo amabili cū affectuosa īcli
natione exhibuit. Propterea nēpe q̄r tu deus

mey et dñe meus amor meus es. cordisque mei thezaurus preciosissimus. ideo tue presencie debuit cor meum adgaudere animus applaudere. oculi leta ter arridere. os iubilare labia te benedicere et glorificare et singula queque membra et ar tus tibi ostendere signa amoris. Quis enim ignem in sinu suo potest tenere ut non comburatur: et amo rem ignitum presente amabili abscondere ut non prodatur. Velit nolit prodit ille lumen suum. Heu igi tur quam negligens amator ego sum. atque ideo non ama tor quia negligens sum. Intensus namque amor negli gens esse non potest. Operatur enim magna si est si aut operari renuit amor non est. Eya ergo dulcis ihesu utinam cuncta corporis mei membra innumerosita te arenam maris excedencia essent organa dul cisona et omnes potencie mee essent voces iubilo se. hiis omnibus laudare te cuperem. totis viribus meis conditor orbis. Flens insuper et dolens quod huc usque ad hoc celeste misterium intellectum ha bui tam exercitatum et affectum induratum eo quod nimis superficialiter transiui nec ponderanda ponderaui. Ideo et me ad tantam graciam non melius habituaui. Ideo nunc expansis in modum crucis manibus et erectis in celum luminibus precor veniam de omissis. In te nebris namque desidiose consideracionis fui usque adhuc. Nunc autem lumen sapiencie tenebras propul sauit et te michi affectu quodam ineffabili demon strauit desidia detulit et fidem dormitantem

excitauit. Ideoque o ihesu mi dulcissime spes sus
pirantis anime quemadmodum desiderat ceruus ad
fontes aquarum ita festinat ad te venire anima
mea. Preueni ergo seruum tuum in benedictionibus
dulcedinis tue: ut ad tuum magnificum sacramen
tum digne ac deuote merear accedere. Tu domine
vniuersorum in cuius conspectu omnis creatura tunc michi
illum est et inane omnipotens et misericors ac metuen
de deus tu domine nosti spiritum meum et iniquitates
meas multas et magnas tu vides. Confiteor
ergo domine et agnosco quam nimis indignus sum
ut ego tam ingratus et negligens tam vilis
et immundus. tam pauper et iniustus altari tuo as
sistam et te regem glorie vnigenitum dei et nostro
patri offeram et te contractam atque manducem. Sed
o Christe tu qui te a nobis sumi iussisti qui mihi
ordinem contulisti et eum a me obsequium exigis
da propter hanc eandem inestimabilem dignatio
nem caritatem et misericordiam michi gratiam. ut te
tam humiliter et timorate tunc reuerenter
et affectuose tractem et sumam sicud tu requi
ris et te decet mihi quoque expedit. V Visita
ergo me in salutari tuo domine ihesu ad gustan
dum in spiritu suauitatem tuam que in hoc tuo sacra
mento tunc in fonte plenarie latet. Tuam
quoque precor clementiam. et specialem michi
ad hoc imploro gratiam ut totus in te liquefiam et
amore perffluam atque de nulla aliena consola
tione me intromittam. Ecce domine deus meus

Alia oratio deuota
deuotius

creator meus et redemptor meus ihū pie
ut tali affctū reuerētia laude et honore cū ta
li gratitudine dignitate et amore · cū tali fide
spe et puritate te hodie affecto suscipe sicut
te suscepit et desiderauit scīssima mr̄ tua gloriosa
virgo maria qn̄ angelo ewāgelizanti sibi
īcarnacōis misteriū hūiliter et deuote solū
bina ut erat voce respondit Ecce ancilla dn̄i
fiat m̄i scdm̄ verbū tuū · Sed heu longe ē a
me talis affectus et deuocio tā vehemens ar
dor et amor · Ideo ihū bone saluator scīssime
qdq'd m̄i deest tu pro me supple benigne et
grōse qui oēs ad te vocare dignatus es dicens
Venite ad me oēs qui laboratis et onerati
estis · et ego reficiā vos · Quapropter ego mi
ser homūcio innumeris viciis onustus offero
tibi oīa pccā et delicta mea q̄ amisi corā te
et scīs angelis tuis a die quo p̄mo peccare
potui usq̧ ad horā hanc sup placabili altari
tuo ut tu pariter oīa īcendas et comburas igne
caritatis tue et deleas vniu'sas maculas pec
catorū meorū · et ꝯsciām meā sanguine tuo ebul
lienti tanq̄ fortissīo lixiuio ab oī pccō emū
des et restituas m̄i graciā tuā quā peccando
amisi oīa m̄i plene indulgendo et ī osculū pa
cis me misericorditer assumendo · Ecce ꝯmit
to me tue et resigno me manibus tuis
Age mecū scdm̄ boītatē tuā nō scdm̄ meā
maliciā et īiquitatē

Doctor angelicus

Ave corpus pignus amatum morituro cordi remedium sis hac vita mihi subsidium et in morte perhenne prandium Tu divino melle cum resplendes degustatum fame exactus. si te mihi migranti tribuis. dignus ero donis perpetuus. Corpus aue passum amoribus delectans dignum amplexibus mei cordis donec affectibus te sitire magnis ardoribus

Ave sacer christi sanguis iter rectum nobis pandis ad eterna premia Ave potus salutaris nullus fuit unquam talis bonitatis copia. Miserere mei christe. mihi fiat ritus iste. peccatorum venia. Serva me ab omni malo fac me frui summo bono in eterna patria Animabus defunctorum presta luce beatorum ad eternam requiem Amen

Quum dissilia noli

unuri. Similitudo enim facit unionem bonam et atque decentem. Dissilitudo autem facit ea nociua imparatque corrumpit. ut si aquam igni commisceas. Perscrutari queris diligenter antequam christum accipias si te ei conformem et assimilatum inuenias. aliquin unio tua cum eo innaturalis erit nociua permanens. Denique ipse quem tractas et sumis sanctus et purus est mitis et humilis. amorosus et innocens. Itaque nisi quoque te talem inuenias uel actu uel certe in affectu. non utique accedere expedit. Unde et in cena agnus et panis sociantur. ut per hoc significetur quod non congruat panem dominicum corporis qui per carnis mortificationem eius non congruat

passioni. Itaqȝ si nō es agnus ꝑ inocenciā nō
attedas ad panē. Si canis ꝑ morsū rephen
siōis. si canis es ꝑ latratū detractiōis. si canis
es ꝑ caudā adulaciōis. si canis es ꝑ imūdiciā
libidinis nō attedas. Nō eni sociauit panē et
canē. sȝ agnū et panē. Et nō ē bonū sumere
panē filiorū et dare canibꝫ. Si leo es ꝑ fero
citate Iuxta v̄bū eccl'. Noli eē sicut leo ī do
mo tua euertens domesticos tuos. Si taurus
ꝑ sup̄bia Iuxta illud eccl'. Ne extolleris in
cogitacione aīe tue nō attedas. Si lupus es
ꝑ rapinā. Si vulpes es ꝑ dolositatē nō atte
das. Nō eni te vocat sȝ arcet qui dicit ī canti
cis. Capite m̄ vulpes &c.

Vb'tinus O Maria misericor.
O dissiā mr̄ mea t'ra b̄ndcā O ager plenus
cui b̄ndixit dn̄s. da nobis b̄ndcm̄ fructū ven
tris tui quia fructus tuus dulcis gutturi meo
Fructꝰ eni tuus spūs ē q̄ v'ā et nālis caro
tui ventris de spū sc̄o ɔcepta ī fr̄cm̄ spūs
nobis ē cōu'sa. Tu t'ra illa p'missa fidelibus
quā ē locutꝰ dn̄s dare p'ribꝫ nris t'rā lacte
Bnardus et melle manantē. Aue maria. O maria
regina regni dauitici tu ecce v'ga floris de
mūci tu es archa panis angelici de qua nr̄a
Celestinus meret' refici solitudo. Itaqȝ nō ab re ē o b̄ndc
ta v'go q̄ venter tuus ē acuꝰ tritici vallatus
liliys q. s. ī eo habūdauit et sup̄habūdauit re

fertio spiritalis tibi. Nam deo seminante et
pluuia gratie in te descendente semen in herbam
mutatum est dum purissimus sanguis christi fructus
est. Herbam vero in spicam mutata est dum de carne
tua virginea deus homo fructus est. Spica autem in tri
ticum mutata est dum sanctissimum corpus christi collatum
est in totius ecclesie sancte dulcissimum et efficatissimum
nutrimentum. O vere celestis planta preciosior Bernardus
cunctis sanctorum vniuersis. O vere lignum vite
quod solum dignum fuit portare fructum salutis
Aue maria. V. Benedicta gratia tu in mulieribus
o maria in cuius visceribus superueniente igne
sancti spiritus coctus est panis iste. panis inquam ange
lorum panis confirmans cor hominis. Vere paradi
sus dei tu es que mundo lingnum vite protulisti.
de quo qui manducauerit viuet in eternum. Ora
o virgo fecunda casta puerpera nos illo pane
celi dignos effici. Intende prospere tu super
omnia benedicta. et tu tota celi milicia procede. nos
deo filio tuo reconsilians quem ipsum totiens placasti
vagientem puulum. plenamque precum meritorum ex
audicionem reportans. Aue maria. V. O sponsa Albertus magnus
celeberrima memento nuptiarum illarum dum
virgo excipes. a gabriele tam officiosissime sa
lutata salutatione vtique tibi soli seruata a
deo patre dictata a filio scripta a spiritu sancto nun
ciata. et impetra nobis virtute huius ineffabi
lis sacramenti cum affectum excipere per effectum pa
rere et in profectum delicatissime nutrire ihesum

Aug⁹ | bn̄dcm̄ fructū ventris tui. Aue maria.
 | Vere tu es o maria scala celestis. p quā deus
 | descendit ad t'ras. sed et scala peccatorū per
 | quā peccator ascendit ad deū p te psperū ascen
 | sū hodie et cotidie habeā ad altare dei filij
B'nard⁹ | tui bn̄dcī qui p te ad me descendit. Per te
 | o bn̄dcā inuentrix grē veniā i grām ipsi⁹
 | qui p te in meā miseriā venit. Aue maria
Ex l° sup | Vere tu es o arbor decora et fulgida q̄e non
Exp̄ sū vite | admiretur q̄ suauiter fructu tuo deli
 | ciosissimo fidelium corda reficis et corpa. Esu
 | rientes inquis īplevit bonis. Quis o elec
 | tissima iuuencula nisi bn̄dict⁹ fructus ven
 | tris tui qui solus corda oīm replere suf
 | ficit. O certe salutare quiuiū in q̄ iusti
 | exultantes epulantur nō solū in cōspectu
 | dei sed etiā ipm̄ deū. O cena gloriosissi
 | ma ī qua ferculū apponit̄ quale nunquā
 | salomon ī oīb⁹ delicijs suis reficī potuit
 | O mensa delicatissima cibus lautissimus
 | et p⁹ eū sup oīa tu pincerna eius suauior
 | et quodāmō si dici fas ē est amabilior. Qui
 | ne te emi o maria ihesus carnē quā ha
 | bere nō pt̄ q̄ sua caro. caro tua ē. Igitur
 | a te q̄ntumcūqȝ spontanee seipm̄ ihesus
 | tribuat principaliꝰ xp̄i carnē suscipim⁹
 | Aue maria. Vere o q̄ntū letificari debet
 | animam deuotā q̄ liberalissima cellerariā
 | tamen tu hylari vultu ad tue bn̄dicte car
 | nis edulium purpureiqȝ cruoris poculū

nos īuitas dicens. Comedite amici bibite et
īebriamini carissimi. Ecc̄a quid dulcius q̄d suauius
quid sapidius nobis apponere potuisti. Quō be
nignissimū cordis tui quē ad nos geris amo
rē lucidius exp̄mere potuisti. q̄ꝫ carnē tuā
virgineo flore sup̄ oīā aromata redolentē
nobis dares ad manducandū. Aue maria
Ciba ergo paup̄es tuos hodie o dn̄ā glo̊sa
ipi̇ꝫ catelli de micis edant nec puero abra
he tm̄. sed et camelis potū tribuas de sup̄efflu
enti ydria tua q̄ꝫ tu vere puella es p̄electa
et p̄parata altissimi filio. Aue maria
O Dulcissimū aīal
O pre oībꝫ dilectis g̃tiosissīa honore
suscipiendū quē hodie desidero deuote susci
pere tu scis īfirmitatē meā et necessitatē
quā patior et q̄ntis malis et viciis iaceo q̄
sepe sū tēptatus grauatus turbatus et īqui
natus pro remedio ad te venio pro ꝯsolacio
ne et subleuacione te dep̄cor. Ad oīā scientē
loquor cui manifesta sūt oīā īteriora mea
et qui solus potes me p̄fc̄e ꝯsolari et adiuua
re. Tu scis quibus bonis īdigeo pre oībꝫ et q̄
paup̄ sū ī virtutibus. Ecce sto aū te paup̄ et
nudus grām postulans et mīaꝫ implorans
Refice esurientē mendicū tuū. attende
frigiditatē igne amoris tui. Illumina cen
tuem meā claritate p̄ñcie tue. Verte m̄
oīā terrena in amaritudinē. Oīā grauia

et cōtraria ī pacienciā. oīa infima et cre
ata ī ɔtēptū et obliuionē. Erige cor meū
ad te in celū. et ne dimittas me vagari
sup terrā. Tu solus mī ex hoc dulcescas usqȝ
in sēlm qr tu solus cibus et potus meus amor
meus et gaudiū meū dulcedo mea et totū
bonū meū. Utinā me totaliter ex tua pñcia
accendas ɔburas in te et trāsmutes ut vnū
tecū efficiar spūs p grām intīne vniōnis
et liquefactiōnē ardentis amoris. Quid
mirū si totus ex te ignescerē et ī meipo
deficerē cū sis ignis semp ardens et nunqȝ
deficiens. amor corda purificans et ītel
lectū illuminans. Ne paciaris me ieiunū
et aridū a te recedere. sed age mecū mise
ricorditer sicut sepe opatus es cū scīs tuis
mirabiliter. Igit͛ o imp dnē ihū suscipe
spm meū vita mea. suscipe aīam meā
Gaudiū meū attrahe cor meū dulcis
cibus meus cōmedā te capud meū di
rige me. melos meū tēpa me odor meus
viuifica me verbū dei recrea me la
us mea letifica animā seruū tui. Intra
rogo in eā et coapta eā tibi ut possideas
ac eā quā fecisti et refecisti ut habeā
te velut signaculū sup cor meū. Intra
ī eā dulcedo sūma ut dulcia sapiat. lu
men eternū illustra sup eā ut ītelli
gat cognoscat et diligat. Ob hoc eīm

en· te nō diligit dn̄e· qr nō cognoscit te· et
te nō cognoscit· qr nō intelligit· et idcirco
nō ītelligit qr lumen tuū nō cōprehendit
O lux veritatis O lucens veritas· O ve
ra claritas q̄ illuminas oēm hoīem veni
entē in huc mūdū· Venientem sꝫ nō dili
gentē· qr qui diligit eū timꝰ dei cōstituitur.
Expelle igitur tenebras desup̄ faciē abyssi
mentis mee ut videat et intelligendo cog
noscat et app̄hendendo diligat te cognos
cendo. Quisq̄s cognoscit te diligit te· obli
uiscitur se· amat te plus quā se· reliquit
se et venit ad te ut gaudeat de te. Itaqꝫ o
amor qui sp̄ ardes et nūq̄ extingueris· dulcis
xp̄e bone ih̄u caritas mea deus meus accen
de me totū igne tuo· amore tuo caritate tua·
iocūditate tua ut totus dulcedine amoris tui
plenꝰ· totus flāma caritatis tue vaporatus
diligā te dn̄m meū dulcissimū et pulcherrimū
ex toto corde meo ex tota aīa mea et totis vis
ceribꝰ meis seu viribꝰ oīqꝫ ītencione mea
cū multa cordis cōtricione et lacrimarū fon
te cū multa reuerentia et tremore hn̄s te
p̄ oculis meis ī corde et ī ore semp̄ et vbiqꝫ ita
ut nullis adulterinis amoribꝰ pateat locus.
Tribue m̄ ut laudent te cor meū et lingua
mea et oīa ossa mea. Te sp̄ querat aīa mea et
presta ut q̄rendo nō deficiat. Famuletur tibi
mens mea pyssiē suspiret tibi p̄egrinatio
mea. Ardeat ī tuo amore cor meū. Requiescat
ī te deus meꝰ aīa mea cōtēpletur te mentis

excessu · et cantet laudes tuas in iubilacione
et hec sit in hoc exilio consolatio mea donec
videam te ihesum meum in syon

Salve salubrima
salus infirmorum Salve lux pulcherri
ma in tenebris cecorum · salue desiderium prim
antiquorum solum te amancium auctorum Salue can
didissime panis angelorum salue sapor optime
in corde dilectorum · Manna mel et simila gustus
suauitatis saturitas suauissima fame fatiga
tis Tu es veraciter quem desiderat cor meum · confi
teor tenaciter te hominem et deum In mea consciencia quicquid
sit obscura · tua de presencia expellet fides pu
ra · Cor meum diuinitus valide accende · te in
sibiliter presentem hic ostende · Per mei cordis ne
bulam tuos da fulgores · omnem fuga maculam
eice languores · Veni veni optime veni ihesu ca
re · in sinu mee anime gratanter hospitare Tibi
fiat hospicium per graciam dulcoris sedem in triclinio
in corde pectoris · O deus sanctissime mi gubernaris
et peccatoris anime nequaquam irascaris O rex et
ne domine vnum precor a te · fac pro tuo nomine in
ea caritate qua in carnem fragilem dignatus es
venire ad me despicabilem digneris introire
Totus in vigere verus helizeus cor meum
tu amplectere verus hospes meus. Cum
sim non consideres peccator sum et reus · sed cur
homo fieres memento pie deus · Ut peccata tol
leres vulnera curares · infirmitates adu
nares cecos illuminares · Hec in me perfi
as deus auctorum · menteque reficias salue auctorum

In caritate nimia qua crucē ascendisti · cui
amabilia membra cruxisti Amoris tui
brachia sup me extende cū habūdanti
grā q̄ pn̄e sic ostende · Accelera ingre
dere veni festinanter peccatori ingerere
rogo te amanter Ut voluisti subueni
dissue peccā et benigne pfice bona ichoa
ta In hac me miseria dignare guberna
i aduersis psperis fac constanter stare ·
Tibi laudes canere te iugiter amare
cōpleto tandē cursu seli tibi cōregnare
Amen

Hanc igitur obla
tionem seruitutis nr̄e · sed et cunc
te familie tue qs dn̄e ut placatus acci
pias · Placatus tua ipius ineffabili benig
nitate q̄ oīm meritorum est puentrix
sine qua nemo placat ..ā nemo venit
ad uiāt · Dies q̄ nr̄os in tua pace dispo
ne · Propter amatos illos dies quos unige
nitus tuus triginta trib9 ānis iter nos
pegit · Atq3 ab eterna dāpnacione quā
idem dn̄s a peccātorib9 sustinuit ad mortē
cōdēpnat9 · Et ī electorū tuorū iubeas
grege numerari · Propter illā criminosam
annumeracionem q̄ ipē scelerati̅s ānu̅a
tus ē · et cū eis reputatus Quā oblatio
nē tu deus ī oīb3 qs bn̄dictam sic eā grā
et bn̄dictione suprelendo ut oēs quorū
memoriā habui ex ea mereant̄ bn̄dictio
nē accipe · Ascriptā sic eā dignificando
ut in libro paterni cordis tui ut oēs bt̄e
hostie cōscribūt̄ indelibiliter locū mereat̄

habere. Ratam sic eā approbando. ut cū il
la quā unigenitus tuus suis beatissimis
manibꝫ obtulit eandem virtuositatem
mereatur obtinere. Rationabilē. ut si
ego miser peccator vel intencione vel dispo
sicione minus rōnabilit̄ me ingero tu tā
eā facias rōnabilē id est rōnabiliter imo
latā oīa supplendo que mea merita nō me
rentur. Acceptabilēqꝫ facere digneris
id est nō obstantibus multiplicibus offen
sis meis. sic dono largiflue tue pietatis
fiat acceptabile. ut oēm effectū ī quē of
fert̄ pfectissīe opetur. Ut nobis corpus
et sanguis fiat dilectissimi filij tui. hic
aspicias sursū deuotissime aspirans ad
piū prem qͥ dicas. O pr̄ clementissime
nō dedigneris qͦ ego paup et īmūdus
ausus sī tā magnifica postulare quasi
postularē a te celū et trā parū eēt.
sꝫ postulare a te corpus et sanguinē
filij tui. ut sub tā īmūdis manibus trac
tetur. quis nō dubitet cōtremiscere. Qui
pridie quā pateretur. dic tūc ad piū patrē
O pie pr̄ recordare timoris doloris et an
gustie qͦ sui dulcissimū cor tuū psensit.
Accepit panē in scās ac venerabiles ma
nus suas. quē heu tā turpibꝫ et pollutis
manibꝫ accipio. Et eleuatis oculis ī celū
ad te deū prem suū oīpotentē. O pie pr̄
respice ad deuotionē et dulcedinē sui
purissimi cordis quibꝫ ad te tūc suspirauit.

memorans illam ineffabilem caritatem in qua cum di
lectis discipulis suis hanc dulcem cenam fecit et tam
nobiles cibos preparauit. Tibi gratias agens. nunc
quoque tibi offero pro omnibus ingratitudinibus quibus
tue paterne bonitati umquam ingrati fuimus. Bene
dixit. Referre ad hostiam quasi dicas tu sic bene
dicam. Fregit dedit discipulis suis dicens. Hic
si vis recole verba que verisimiliter dicere potuit
suis discipulis cum transiturus esset ab eis ad patrem
O amantissimi fratres o carissimi filii O dulcissi
mi amici ecce recessurus sum a vobis sed ante
omnia dabo vobis valedictionem donum quo maius
numquam datum est munus quo dignius acceptum non est do
vobis totum quod sum totum quod possum. volo vobis to
tum incorporari. totus adunari et vos totos in me
transformari. Tunc dicas Accipite et mandu
cate ex hoc omnes. Hoc est enim corpus meum In
hiis verbis non puto tutum intendi ad meditationem
Tamen ut tu omni humilitate perficias que quidem
humilitas est optima preparatio in hoc officio Con
sidera qua venisti ad mensam altissime digni
tatis. ad mensam dei. ad tractandum frangen
dum dispensandum consecrandum et sacrandum corpus
ipsius dei unitum diuine persone per verba que non
licet angelo loqui nec alicui creature secundum
proportionem nisi homini digno. Recogita ergo cum quanta
humiliatione et consideratione de propriis meri
tis debeas procedere quantum te oportet indi
gnum iudicare quam reuerenter tractare et

Meditacio in eleuatione sacramenti ...

cū q̄nto tremore et q̄ sola dīna iussione . Tūc
leua hostiā cū oī deuotione et p̄mo paruū gen
tulando an̄ eleuationē roga benignissimū eter
nū dei filiū . q̄ nūc nos paupes nō deserat sed
cū aptis et defluētibꝰ suis vulneribꝰ atqꝫ cū
toto thezauro sue crucifixe vite se ī ꝯspcū p̄ris
p̄ntet sicut pro nobis pependit ī cruce cū tā do
lorosā figura Et tūc eleuans sursū sit tota
ītencio tua q̄ ipm̄ offeras ī ꝯspcū patris ma
iestatis et dicens O alme clemētissime p̄r et
te īmolo tibi hic inetnū tuu patiu cordis tibi
in carne nrā humilit' depcans ut eodē affcū
et amore bullienti quo aspiciebas plagas filij
tui ī bona feria sexta sibi inflictas pro nobis
eodē affcū nūc aspicias eū inter manꝰ meas
suscipe eū pro laude et grāꝝ actione omniū
bn̄ficiorū q̄ a te vmq̄ꝫ accepimꝰ Suscipe eū
pro remissione et indulgēcia oīm peccōꝝ
q̄ vmq̄ꝫ ꝯmisimꝰ. Suscipe eū pro restaura
tione et remediatione omniū defectuū et mi
seriorū quibꝰ subiacemꝰ. Suscipe eū ī emen
dacionē totiꝰ miserabilis vite nr̄e et libera
tionē et ꝯsolationē vniu'salis mris ecc̄ie et
singulariter pro oīm quoꝝ memoriā habui
mus viuorū et defunctoꝝ salute et requie. Amē
¶ Tūc hostia eleuata et cū multa deuotio
ne deposita . accipe calicē nō tn̄ minori de
uotione . et mentē ad prēz dirigens . dic
Simili mō postqā cenatū ē accepit et

hunc preclarum calicem. Et admone eum
illius caritatis admirabilis que in nullo
se potuit continere sed dedit dona super dona
multiplicavit gratias super gratias. Et refer
te ad dulcissima verba que verisimiliter tunc ha
buit sicut supra in consecratione hostie quasi di
ceret. Accipite et bibite et inebriamini
karissimi. Habuistis corpus sumite et sangui
nem. ut nichil in vobis sit quod verum non sit ut to
ti de me inebriemini toti de me repleamini
mini. Et tunc verba pronuncias usque ad hoc
Hec quotienscumque feceritis etc. tenens te
simpliciter sicut supra de consideratione
hostie dictum est. Et cum finieris hec verba
Hec quotienscumque feceritis in mei me
moria facietis. Tunc eleva parum calicem
et illum preciosum sanguinem cum omni reverentia
adora quasi diceres. O admirabilis innocens
preciosus sanguis spiritu sancto plenus miserere
nobis peccatoribus amore illius caritative
effusionis qua pro nobis de beatissimis
vulneribus effluxisti. Hec karissime scripta
sint in hanc benedictam consecrationem corporis
et sanguinis domini nostri cum totali omnium virium
tuarum recollectione complere studeas.
Quia ut scribit devotissimus Ubertinus
si bene attentus fueris in consecrando et
pertractando eris bene refectus in recipien
do. Post consecrationem considera te stare
per totam missam in paradiso ad mensam dei eterni

Nota

epulis reficiendus. Et sacrū altare est
mensa ubi deus est sedens et scī cū eo re
cubentes et angeli circūstantes. Et ideo
tā stans ī paradiso q̄ʳ ī inferno in illa hora
contremiscit. Ad vocē enī sacerdotis aperiūt
celi sup altare et descendit ibi dn̄s cū ange
lorū societate s̄m Ambrosiū. ipsi quoq̄ an
geli post consecrationē desiderant osculari
manus devoti sacerdotis quibus regē suū
tractari viderint. Debes p̄terea in hoc
sacramento deū sentire ut fratrem rogare et
revereri ut patrem

Bernardus

O dn̄e ad te veniemus post mortē ante
tuū tribunal iudicandi astabimus. Igit̄
qui nobis ita familiaris eē dignaris ī vita
ut a nobis tractaris consecraris et manduca
ris. nobis noli eē alienus in morte s̄z p̄te ne
bis ī die mala confundātur demones qui nos tūc
persequētur destrue fortitudinē illorū ī vir
tute tua quia nō ē alius qui pugnet pro
nobis nisi tu deus et familiaris nr̄. Ha

Effrem

bus quoq̄ in peccatori grām ī illa hora ppe
multas miserationes tuas ut ne sunt
appareat q̄ nunc velata ē iniquitas mea
corā angelis et archangelis et oibus scīs
Sed salua me ī ipsū gratia tua et mise
ratione et induc me ī paradisū deliciarū

Rufinus

cū oibus electis tuis. O bone ihū totius a

teipo effusus. amore nro ebrius in me
teipm effunde et me peccore ipiu a meipo
euacuatu i tua precordia tuo sanguine cru
entata trasporta. O vera requies cordis
mei intret i te tota aia mea et ibi fi
niat de corde tuo sinu reclinatoriu nuq
de cetero ex te exitura. Et qui posuisti Effrem
terminu mari verbo precepti tui pone
etia virtute sacramenti tui terminu cordi
meo. et oibz mebris meis ut no decli
nent ad dexteram neqz sinistram a pulch
ritudine tua i vllu peccatu. O mi dne ihu Effrem Anselmus
xpe helyas et helizeus ut mortuos
suscitarent mortuis se iunxerut et
mebra mebris viua mortuis coapta
uerut. Dne viui mortuos attractos
viuificauerut et mortui viuis nichil
nisi gloriam itulerut. Tu quoqz sitre o
dilecte ihu qui de sinu patris exiuisti por
tare dolores nros quiqz ut mortuas
aias suscitares mortuu te fecisti. descen
de ad mortuu istu. calefiat cofotue tue
compassionis attactu mortuus iste ut viuus
glorificet deu prem et mortuus iste.
Christe ihu saluator meus qui replesti Effre
varias bndictionibz tuis iple sitim mea
gra tua et qui saciasti quinqz milia hoim
de quinqz panibus iple esuriam mea de mesa
bonitatis tue. Irriga cor meu rore san
guinis tui qui virtuosissime penetret me

a sūmo capitis p oēs venas corporis mei
q̄ glutinū fortissimū in tibi totalit' et
inseparabilit' amorose cōiungens quo possū di
cere et ego. Ja corpus ei9 corpori meo so
ciatū ē. et sanguis ei9 ornauit genas

Effrem

meas. Jhesu vnigenite splendor et fi
pris. lumē habitans inaccessibile q̄ illuminas
ti grā tua vniuersū mūdū. illumīa qui ī me
ē tenebrosū oculū meū. et stilla in corde
meo vnā scintillā dilectiōis tue ut ascendat
in cor meū q̄si in siluā et deuoret spinas
et tribulos idest pessimas cogitaciones.
ut tēplū scm̄ tuū efficiar grē tue. ut ihā
bitet in me. et ipā me doceat quō tibi
placere debeā ut pullulet ī membris
atq3 visceribz. de me quoq3 et in me iu
giter operet'. qd' et te deceat et m̄ expe
deat. pfessioni quoq3 mee cōgruat ut qd'
huāno ore dicor ī tuis oculis veraciter
eē valeā Amen

O dn̄e scē pr̄ omīps
eterne de9 tibi grās ago q̄m me
valde īparē būficiys tuis q̄ me idignū
pciōsi saciare dignat9 es corpe et sangui
ne dilc̄i filii tui dn̄i mei ihū xpi Et precor
p eandē patnā miāz tuā ut hec scā cō
non sit michi reatus ad penā. sed int
cessio salutaris ad veniā Sit armatu
ra fidei et scutū bone voluntatis. sit vicio
rū meorū euacuatio. cupis et libidīs
exterminatio. Caritatis paciē humilitat

obediē ac totiꝰ v̓tutis augmentacio. Cont
insidias īimicorū tā visibiliū qᵐ īuisibiliū
firma defensio. motus viciorū meorū tā carna
liū quā spūaliū ꝑfcā quietacio. In te solo vero
et sūmo bono firma adhesio atq̄ mei finis
felix ɔsūmacio. Sed o clemētissiē pr̄ de hac Augustinus
gnōne grē tue desp̄are vtiq̄ potuissē ꝓpter
nimia pctā mea et īfinitas negligentias
meas que egi et cotidie indesinēter ago
corde. ore et ope et oībꝫ modis quibꝰ hūa
na fragilitas peccare pt̄ nisi verbū tuū
deus caro fieret et habitaret ī nobis. Sed
desp̄are iā nō audeo qm̄ subditus tibi ille usq̄
ad mortē tulit cyrograsphū pcōrū meorū
et affigens illud cruci pctm̄ crucifixit et
occidit mortē. In ipō autē securꝰ respiro
qui sedet ad dexterā tuā et īterpellat pro
nobis. Et tibi dn̄e ihū xp̄e amator meꝰ dul Bernardus
cissiē quid digne retribuā hō miser et ia
nuis. Nā et si me ~~me~~ milies et millesies
mulies reprehende possem qd sū ad deū. Aiqui
de plus debeo qᵐ meipm̄ totū. sed nec plus ha
beo nec hoc ipm̄ possū reddere totū. Trahe
tu dn̄e ī amorē tuū vel hoc ipm̄ totū. Totus p
sū tuū ē ɔdicōe fac totū tuū dilectione. Ecce
dn̄e corā te ē cor meū. Conatꝰ ē ꝑ se nō pt̄
fac tu qd ipm̄ nō pt̄. Admitte me intra cubicu
lū amoris tui. fac me sibi gustare p amorē qd
gusto p cognicionē. senciā p affcm̄ qd sencio

p̱ intellectū. peto quero pulso. Cum me facis pe
tere fac accipe dans. querē da īuenire docens
pulsare apꝉi pulsanti. Cui das si negas petenti?
Quis invenit si querens frustrat̄? Cui aperis si
pulsanti claudis? Quid das nō oranti si amore
Hugo tuū negas oranti? Miser ego quātū teneor di
ligere te. Cuꝰ namqȝ pro salute mea facere de
buisti et nō fecisti? Utinā recolere possem
ea quō mī expedit et quō tibi placet. Nā idcir
co mī tanta bona dedisti ut ego semp̱ ea ī me
moria habeā et nūqͣ a tuo amore tepescā. En
respicio vniūsū mundū istū et nichil ꝯsidero
ī eo qd' mī nō serviat. Oīs natura ad hunc finē
cursū suū dirigit. ut obsequijs meis famule
tur et vtilitati deserviat meisqȝ oblectamen
tis p̱iter et necītatibꝫ scdm affluentiā occur
rat. Hoc celū hoc terra hoc aer hoc maria
cū hijs que ī eis sūt vniūsis explere nō cessant
Hoc circuitus tēporū annuis īnovationibus
et redivivis ꝑtubus āntiqua īnovans dilap
sa reformans corrupta restaurans passu ꝯ
tuo subministrat. Et hec quidē cōiter cū oībꝫ
accepi. Cum uō que singulariter mī dedisti
quis enumerabit? O quot et quāti boni sunt
Hugo qui minꝰ me acceperunt? Alios coetaneos
meos ī tenebris ignorātie dereliquisti et mī
pre illis lumē sapiētie tue īfudisti. Tu de
disti mī verius cognoscere te purius dilige
te sincerius credere in te ardentius sequi te

sed o quot iā pierūt qui oīā ista meriū
acceperunt · s; amissa iterum recipere
meritum non meruerūt · Plus g° oībus
istis dilectus sū · qz michi tā benigne amis
sū redditur quod illis pditum tam dis
tricte negabatur · Ecya g° quā dispensatioe
mi ubiqz concurritur · Scius enī dn̄e · nisi Anselmus
tu ad penitendū monet animā meam ·
Tu concussisti torpentem tu sollicitasti
negligentem · tu fecisti penitentē vnde
iocundabatur · et dolentem vnde delecta
batur tu ut relinquerent mūdū ꝯsuluisti
tu ille locū huc pparasti · Fecistiqz mi nomē
grande iuxta nomen magnorum q̄ sūt in paralipomenō 2°
terra · Ecya ergo deus meus qui sepasti
a ceteris populis ut cēm tuus staremqz
corā te ut ministrarē tibi tremarē quoqz
tibi īcensū · Da pter hanc eandē tuam
singularissimam mīaz m̄ grām quatinus
qd' pfessione celebraui imitari valeā effrū
D igitur quantū dilectus sū et pre ꝯtis
dilectus sū qn̄ talis factus sū · Quā singu Hugo
lare donū qd' nō est oībz concessū nō nisi
dilectis et diligendis credendū · Multum
gloriari poteram et multū custodiri debue
ram ne tale donū pderē ne tale orna
mentū fedarē ne tantū decorē corrūpe
rē ne eo amisso uel īminuto āplius miser
fierē q° eo nō accepto uel nō pfecto miser
fuissem ne me cū dāpno amisse pulchri
tudinis simul torqueret ꝯfusio feditatis
et abiectus vilior fierem q° si receptus

Idem

nō fuissem. Siquidē ipē sponsus celestis
me tua caritate preuenerās et enutri
ras in sponsam elegeras anulo tuo sub
arrauerās et ornāueras multipliciter
Mel et lac ex ore tuo mellifluo freque
tius suscepi. osculo amoris tui īterdum
pfruitus sū. nō nūq̄ et āplexu me spūa
li. spūalis ipē sponsus. liliorū amator le
nieras et repleueras multiplicib9 bo
nis. Ac ego misera oībz hijs ingrata de
reliqui sponsū meū. et cū alienis prostitui
amorē meū. Corrupi ītegritatem meā
fedaui pulchritudinē meam dissipaui ornatū
meū. Tā vilis tā turpis et tā immūda
fca sū. q talis sponsi amplexib9 amplius
heu digna nō sum. Oblita sū sponsi mei. et
pro tantis bn̄ficijs condignas grates nō egi
Meretrix fca sū et pre nimijs fornicatio
nib9 meis laxata sūt vbera mea. rugosa
fca ē frons mea gene mee marcide lan
guenter et stupenter oculi. labia mea
pallore obducta exsiccata cutis vultus ifirma
ta. ipis quoq amatorib9 meis odiosa. Heu

Ex horologio

me miseram ad quid hoc facere volui. Cur
vnicū cordis mei thesaurū dereliqui. Ēm
quot et q̄lia certū pdidi. Memetipm nāq
amisi et oēs celestes spūs offendi. Tristia
venerūt solaciosa queq me dereliquerūt
et pth dolor oībz bonis quib9 a dilecto di
tata erā miserabiliter spoliata sū. Sed h
hec leuiter oīa dissimilare posse nisi hoc so
lū q tuā amabilē et patnā faciē offendi

et te dilectū ɔtristum hoc mi infern9 est et
dolor sup oēm dolorē. O mi dulcissime mēte
deficio cū recolo q̄nta me caritate et dilec
tione p̄uenerās cū q̄nta dulcedine ām̄onebās
et q̄ amicabiliter me ad te quondā trahe
bās. Hec p̄mit dolor eo q̄ hijs oīb; ingratus fui
et tanta bona tā modicū curaui tantū thezau
rū tā leuiter abieci. Hui9 rei grā flecto īnūc
genua cordis mei ad te fili regis eterni et in te
terrā p̄uolutus p̄sterno me corā pedibus
tuis clementissimus veniā postulans affectu
feruidissimo q̄tinus me abiectū p̄dicionis fi
liū digneris adhuc recipe et mi reo mortis
oīb; īiquitatib9 obnoxio grām īpendas. Ob
hoc eni veni ad te splendorē patris glorie
et speculū sine macula dīne maiestatis ut deter
gās oēm maculā ei9 sanguinē tuo calido tāquā
fortissiō lixiuio restituens sibi nitorē p̄piū ac
pristinū qui decet tā nobilē creaturā cū p̄ te o
ymago dei īuisibilis ad ymaginē et silitudinē
dei f̄cam. ut sic cesset ab ea oīs languor et
īfirmitas. Ad hoc nēpe hūc cibū salutarē
nobis ɔficere dignatus es nichil tn̄ ī nobis
q̄ amares īueniēs. Vere nulla dilectio
maior. nullus amor sincerior. nullg affcus
ardencior. Qui viuis et regnas eternalit̄ A

Quena sedes p̄n
capis magnifice — doctor ecclesie
corpus donās in parua apice. sacramento sa
lutis vnice nos cibās et sacrāns celice. amor
habens de te dominiū. salutare te dat ī prandiū

et saginat corda fideliũ quos enutrit ad cene
pmiũ. Tunc dixisti rex qđ hic pfero. hoc uobis
cũ pascha desidero. prius vesci quã emigraue
ro. et a uobis migrans recessero. Tunc crathe
rẽ sumens huius vini meri ditis suauis. ex
hac vite non bibam amplius. donec bibam
uobiscũ altius. Tũc dolores fletus suspiria
ipa mortis et desideria corda serant eorũ ancia
velut grando grauosius lilia. Naute naue
rectores latere festinãtis se fluctu ingere nõ sic
gemunt ut tui gemere sciũt ut hoc dict᷑ reco
lere. Cogitantes tuo solatio. rosa gene colorisq
lilio et sonantis oris eloquio. se frustrandos
gaudet gladio. Et reuera ɋfestim ruerent
morituri nisi reficerent. et ad vitã eos
erigerent. uba tua cũ melle supeni. Tũc
ppones ɋsolatoria dicẽs nulla turbet tristia
pua pñs erit absencia et pꝰ iugis mea pñtia
Ecce vado sed ad vos uenia. iã sinatis pua
absentiã. ad hoc vado uobis ut faciã. locũ le
tũ quo uos recipiã. Dico vobis si me diligi
tis gauderetis dũ intelligitis. q ita recedo qui
uos videbitis. et tũc plene de me gaudebi
tis. Istud uobis preceptũ facio. dulcis int᷑ uos
sit affectio. si uos ligat amoris vnio mea estis
ecce pbatio. Si quis uẽ me volt diligere
verba mea seruet in ope iã iam uos nolo
seruos dicere. sz amicos appello libere. Hen
cietis mũdi molestias. penas ɋtiuer pres
suras varias. habetis ĩ me fiducias. eius enim
vici versucias. Tristis mater sentit suppli

ciū quādo parit / sed hūs filiū. tale sumit de ple
gaudiū. q tūsactū nō nouit tediū. Pmansistis
mecū certamine. et uobis iā veraci famine
repromitto vos sūmo luce illustrandos celorū car-
dine. Cor hac nocte vrm torquebitur cū hoc
corpus captū ligabitur. scriptū est enī q tunc
spergitur. grex cū pastor cesus ptitur. Vos
reuera mūdus diligeret. si de mūdo uos ēe
cerneret. sed vos odit ut gratie vulneret /
et vos ad me simul dilacēt. Laborantes ad me
respicite. mite iugū sup uos tollite. vos ad ple
nū de me reficite. et q mitis sū corde discite.
Onus meū ferre nō pigeat cū portantem
onus demulceat. fides in me vrā pmaneat. ut
sic vite mercedem habeat. Ego vitis sū et
uos palmites. maneatis ī regno milites. ma
neatis ī fructū diuites trāscurratis mūdanos
limites. Palmes in me manens fructificat et
hūc pr magis purificat / cū purgatur fructus
āplificat. et in fructū se plus multiplicat. Volo
pr ut ubi manea. meū ibi ministrū habeā. istos
mecū in regno videā. ubi cernāt qua luce ful
geā. Nec soli sit / isti collegio. salutaris pñs oro
sed et eis quorū deuocio in me tendet horū
eloquio. Dū hec ihū dicis et alia fletus rūpunt
cene quinia. corda languēt / dolore sancia cu
mina ergo recordans talia. Dū das ihū q
ista pferam. da q cordi meo tē pferā. et q
laudem habes innumerā. hanc uel audi uel

lege lram. Ceterū o mi dulcissime ihū pacta in cenaculo syon cū multa caritate cena tua nouissima et ẏmno dicto egressus ibas sc̄dm̄ consuetudinē in montē oliuarū trans torrentē cedron Secuti sūt autē te et discipuli. Tunc dicēs illis Omnes vos scandalū patiemini ī me. Scriptū ē enī percutiā pastorē. et dispergent oues gregis Postq̄ aūt surrexero p̄cedā uos in galileā

Exerciciū

Anime deuote in qua sc̄dm̄ bernardū cotidiana lectio siue recordatio fidelis aīe eē debet. Cum ut idē ait. Nichil sic attendit cor hūanū quēadmodū sepe et sedula recogitata passio et humilitas saluatoris. Mortis enī ihū memoria tāquā opus pigmētarij q̄i thus redolens ī diebz estatis q̄i regio aromatū quā purget vicinia solis. et q̄i flores rosarū in diebus vernis et q̄i lilia que sūt ī trāsitu aque. Ceterū Si mēbrū xp̄i es cōpatere capiti tuo. Si f̄r̄ xp̄i es cōmorere f̄r̄i tuo. plange dole cū gemitu et lacrimis super morte p̄ciosa vnigeniti dei p̄ris. Si nō cōpacior do cōmoreris delirias degeneras. beluā sapis letargiā pateris holem diffiteris h̄c bernardus

lectigr(?) ē morbi obliuionis

Domine ihū xp̄e redemptio mea mīa mea salus mea te laudo. tibi gr̄as ago quāuis valde īpares tuis bn̄ficijs. q̄uis multū expertes digne deuotionis quāuis nimis macras a desiderata pinguedine tui dulcissimi affectus. tamē

qualescumq; laudes qualescumq; grãs nõ q̄les
scio me debē sed sicut pt conari tibi psolvat
aīa mea. Spes cordis mei. virtus aīe mee
cōpleat tua potentissiā benignitas. qd' cona
tur mea tepidissima imbecillitas ad recolen
dā tuā finalē acerbissimā passionē. Fini Anselmus
to igitur visceroso sermone in cenaculo
syon o bndicte ihesu. et dato caritatis et
pacis salutari mandato dispositoq; feliciter regno
no pris tui. ad locū notū traditori tuo cū il
lis divertisti. Illā aīe tue tristiciā quā ex
imminente passione sponte assumpsisti sicut ce
tera que passus es in auribz frm pfiteri nō
erubuisti dicens. Tristis est aīa mea usq; ad
mortem. Itaq; sciens oīa que ventura erant Ab'tus
sup te. premunivisti te orōis armatura cū in
terra prem orasti plixius i agonia factus et
dicens. Abba pr̄ si possibile ē transeat a me ca
lix iste. Et angustias quidē aīe tue et cordis Anselmus
tui certissiē indicabat sudor ille sanguineus
qui orōis tpe de sanctissiā carne tua gutta
tim decurrebat in trām. Ecce rivus rubens Anglicus
de carne scinditur. et flos candens i cruo
tingitur. Flos odoris quo mors pimitur i
cruore tinctus affligitur. Dū cor sentit amo
ris gladiū cruor carnis rubricat palliū. amor
urens vincens amanciū carnis florē facit
rosariū. Celū carnis stellat sanguine stille

Anselmus
Ubertinus

micant stellarū ordine. stille stelle me vos
luce serenetis noctis caligine. Quid o dnator
dne vitae aie tue hec tā vehemens tristitia vn
tanti sudoris anxietas et tā anxia supplicatio. Ve
rū licet plena rō nālis nō posset reddi de tā
ineffabili signo doloris in sudore illo sanguineo
tn possumus dicere q aliqualiter dispositive ti
mor et amor bellantes in corde tuo que ad tum
sensitivū in causa fuerūt. Dū enī attenderet
tā ineffabile pluū tibi iminere timor percussit tum
sensitivū ex quo humor sanguineus fuit ad inte
riora reductus. sup quē timorē reiciendū for
tissimus et ineffabilis amor mire imensitatis
malleus repercutiens et ipm excludens oēs po
ros corporis tui et venas resoluisse videtur. ut sic
de toto corpe flueret gutte sanguīs decurren
tis ī terrā. O Jesu dulcissime ihū qnto dilcionis ar
dore me dilexisti pro quo ōtra naturā ex ardenti
patiendi desiderio calidū sanguinē usq ī terrā pro
fluentē sudasti ut me ab īfernalibus penis libera
res. O quali ardore accensa erat fornax cordis
tui que sic carnē tuā totā tali sudore reliqbat. p
nobis. Unde et tunc tuū sensitivū tanto visū ē timo
re ōcussū ut dicitur etiā q angelus tibi apparuit de
celo te ōfortans. Nimirū et ut maiorē erga te
amorē et gratitudinis stimulos haberemus naturā
lē carnis īfirmitatē eiusmodi indiciis ī te expres
sisti. quibus docemur q vere languores nrōs por

Almus devotus
Ubertinus
Anselmus

tasti et nō absq͡ʒ sensu passiōis pcurristi sentē
Vox enī illa carnis fuisse phibetur nō spūs
ex eo q̄ subiunxisti · Spūs quidē pmptus ca
ro aūt īfirma · Qua pmptus fuerit ad pas Ebertus
sionē spūs tuus pyssime dn̄e ihū xp̄e euiden
ter ostendisti · qui statim velut athleta bulli
ens amore et vincēs fortissiē ipsis ultro
occurristi venētibꝫ vna cū pditore tuo vi
ris sanguinū et q̄rētibꝫ aīam tuā cū lanter
nis et facibꝫ Et signo qd' acceperāt a duce Ancelmus
flagicij teipm̄ maifestasti · Nā accedētē ad
osculū scīssimi oris tui cruentē bestiā au'satꝫ
nō es. sed os ī quo dolus nō ē iuentꝫ ori ī quo
habūdauit malicia dulciter applicuisti Inno
cens agne dei quid tibi et lupo illi · q̄ tibi que
tio ad belial · Sed hoc benignitatis tue
erat dn̄e · ut oīa illa exhiberes que prauū cordis
pditīs emollire potuisset · Nā et veteris aīci
tie illū ꝯmonuisti dicens · Amice ad quid venisti ·
Et horrore sceleris sui cor ipsiū ferire voluis
ti cū dicebas · Juda osculo filiū hoīs tradis ·
Ecce philistijm sup te sāpson · Nō illos ter
ruit q̄ ī hora ꝯphensiōis tue oīpotētī bra
chio terre eos allisisti · Nō quidē defensio
nis causa sed ut cognosceret huāna psūptio
nichil se posse adūsū te nisi qn̄tū pmittere
tur a te · Et quis audiat sine gemitu qualit'
ī illa hora hoīcidas manꝫ tibi iecerūt · ino

c̄rentes manus tuas ihū bone vinculis con
stringentes. et brachia tua retro cõtumelio
se retorquentes. te agnū mansuetissimū
nichil obloquentē adinstar latronis trax-
runt ad victimā te ī via ĩpie multiplicit
Bnardꝰ affligētes. Nā capillos et pilos barbe euel
lebant et dorsū pugnis et corpus baculis
pungebāt et ꝑcuciebāt. ut in te exerce
Anselmꝰ rent crudelitatē bestialitatis sue. Sed
nec miam sup ĩimicos tuos distillare fa
uꝰ dulcedis tue xp̄e cessauit. Nā et mu
tilatū a discipulo tuo aurē ĩimici tangens
sanasti ac defensoris tui zelū a lesione
cōprehendenciū te cōpescuit. Maledic
tus furor eorū. qr ꝑtinax quos nec maies-
tas nec pietas bn̄ficij potuit cōstringere
Augꝰ Vinclis p̄cipes diris adiceris. et ut latro
ligatus duceris lator vite. qui tū sic lede
ris. a lesura nos sanas sceleris. Ligatu
ris caro cōprimit᷑. et sub vngue cruor
cōgerit᷑. cū rubore liuor adducit᷑. quibus
vnguis totus cōterit᷑. Cū liuētem vn
guē hūc video. et ꝑfusū ut rore roseo cru
nō statim colore liueo. et fluenti fletu
me misceo. Vincla mea que ferre ī māibꝫ
tuis rogo liga me funibꝫ. fac ꝑfudi me
fusis fletibꝫ doliturū tuis doloribꝫ. Cum
vinceris ut vinctos liberes tui nexus ense

me vulneres cordis petram et saxum superes
et mucrone languore laceres // Denique consilio Anselmus
malignantium adiusus te pontificum putatus es
domine et veritatem prout oportuit confessus qui de
blasphemia adiudicatus es morti amaris
sime domine. O quanta illic indignia a propria gen
te protulisti. Vultum namque tuum honorabilem in
quem desiderant angeli prospicere quod omnes celos
adimplet leticia. quem deprecantur omnes divites
plebis pollutis suis labiis et sputis inquina
verunt. sacrilegis suis manibus ceciderunt
Velo operuerunt in derisionem et te dominum uni
verse creature factorem tamquam servum contemptibilem
colaphizaverunt. Heu heu regi pio illuditur. Augustinus
generosa gena conspuitur floris vultus sputis
inficitur. et flos vernans sputis inpingitur. Ceti
velant solem divinum. et nox nigra semit in radium
prophetie conruit presagium a lucerna prophetancium Vul
tum summe quo sunt delicie. quo refloret flos ami
ticie. colophisat gens perfidie. gens ingrata
fomes infamie. Quid plura o mi dulcissime ihesu Anselmus
Nox tota in soporis ducebatur. nulla prorsus requi
es tibi prestabatur. ministrorum impia plebs iniu
riatur alaphis et colaphis innocenter mactatur
O amantissime ihesu vita spes mea in
tribulatione et angustia queso te totis

pcordijs meis fac me q̄uis indignu̅ huius bn̄
dicte passionis tue dolorosa i̅icia compassiuo
corde ruminare et ex tristi exordio ad maio
ra contēplanda ascendere q̄tinus i̅ singulis
doloru̅ tuoru̅ passibus salutiferu̅ aīe mee re
mediu̅ valeā apphende Ave benigne dn̄e
ihū xpe gr̄a plenus. mīa tecu̅. bn̄dicta passio
vulnera et mors tua. et bn̄dictus sanguis vul
neru̅ tuoru̅ Amē

Oracio

Eia martir cu̅ martiribus benignissiā dn̄ā
scā maria q̄bus pcor doloribus. quibus angustijs
quibus suspirijs cruciabaris i̅ illa nocte ptāti
tenebraru̅ cessa bone ferie sexte i̅ q̄ scie
bas dulcissimu̅ filiu̅ tuu̅. vnicu̅ cordis tui sola
tiu̅ i̅ manus i̅imicoru̅ suoru̅ traditu̅ et a disci
pulis suis derelictu̅. du̅ insup oīa illa dura et
i̅digna p tota̅ longa̅ noctem illā et frigidā i̅
Ibi te pp 229 tpm fieri sub ānna et cayppha i̅ spu̅ videres. Quia
dē tu ipē bn̄dictus ihesus nec pprio corpi suo nec
tuo materno dolori p nobis miseris pctorībz pce
voluisset tibi fidelissīe mri sue oīa dura et i̅dig
Albertus magnus na que ventura erat sup eu̅ pdixit. Ut te pti
cipē faceret bn̄ficij redēptionis quatinus sicut esset
adiutrix p compassionē. ita mr fieres oim p re

creatione Ita totam illam noctem flens absque sompno duxisti mestissimas celebrando vigilias et quodam sustinencie participacio in timencia compassionis affectum mala licet absens que pati sciebas carissimum filium tuum gustasti tibi fere tantum dolorem huius quantum ipse qui tot sustinuit Aue maria Et o gemebunda turtur queso quantum Ioh. pis.

Precipue quantum per totam noctem illam pyssimus animus tuus angustiabatur super dilecto filio tuo. Cruatis vulneribus et cruciatibus tot tuum amorosum sauciatum fuerit que suspiria que lamenta quas anxietates protuleris quis cogitare sufficiat? Ludolphus

Utique tantum fleueras tantum te maceraueras tantum o pia mater nimio in dolore eiulans et pectora delicata contundens viscera omnia fatigaueras ut iam sensu deficiens vix te sustinere posses Aue maria Augustinus

Iam enim et tunc bona domina pro nobis ingratis pati cepisti immo reuera magis a tua radice consensus. Siquidem eo ipso quod consensisti te esse matrem tanti redemptoris quasi redemptorem dicens Ecce ancilla domini fiat michi secundum verbum tuum humeros paciencie supposuisti ad portandum onus cum filio cruciatus Ad supportandum etiam omnium redemptorum defectus Ad portandum insuper cum eo omnem paupertatis defectum cum infinitis penuriis rerum diuersarum et afflictionum penes inopia corporalis sustentacionis Ad supportandum omne opprobrium vilitatis in fuga ipse patrie et in officiis mundane rerum Ubertinus

die ut pote qz p ppriū laborieiū victū et neccia
querebas. Et etiā in supportatione oim̄ iniuria
rū et īfamiarū et maledictionū sibi et tibi et
toti sue genti illatarū ab emulis. Igitur o ma
ria ex tuū .s. a tua radice ꝯsensꝰ martiriū in
corde tuo nō defecit Nā ad hoc fiebat ipē deꝰ
hō et filiꝰ tuus ut ꝯtinue eēt mētaliter cruci
fixus ab oī divina offensa et ab oī electoꝝ pena
qua crucifixiōe tua matna trāsfixit viscera
ex cuiꝰ crucifixione ipē reciproce cruci
Ob'ting gebatur a te. Ave maria Preterea ppter
huānā naturā redimendā et oēm nrām mise
riā et culpā expiandā emendandā supporta
ndā delendā et divino ꝯspectui excusandā fie
bat istiꝰ filij dei genitura. Et ideo sicut fi
liꝰ dei oim̄ fuit redēptor. supportator et adiu
tor. ita tu dei genitrix ī dei filio nos oēs ge
nuisti et ad oēs nos ex tuū gustū matinū
habuisti. et oēs nros defectꝰ et culpas et pe
nas. sicut mr amore ebria supportasti excu
sasti deplorasti. et ꝯtinue pro eis ad dei cle
mencia suspirasti. Et ideo ex tuū oēs nos ī tue
maternitatis visceribꝰ portasti gustans et ꝯ
sensiens oēs redēptas aīas tue filias carita
tis ut nō sit qui se abscondat a calore tuo. Et
huiꝰ enī caritatis īmēso pucit ꝓ te et filiū
tuū dilcm̄ ad oīa gna obpbriorū paupertatū
despectionū et quorūcūqz defectuū iniuriarū

et omni dolorum acerbissime mortis et filium ca
ritatiue exposuisti. et te ipsam per compassionis
amarissimum absinthium vna cum filio imolasti in
redemptionem perditorum hominum. quos materno affectu
in caritatis visceribus generabas et quorum omnium
genitricem te constituisti in tua radice consensus.
ut merito martir et plus quam martir ab omni possis
etiam iudicari. Aue maria

Ora dei sapientia domine ihesu xpe in conlerumque
vicissitudinem tue benedictissime passionis. medi
tatio cordis mei reputat conspectui tue dulcissime
bonitatis qualiter tu sacra nocte illa longa prauitati
tenebrarum gressa. quam iuniti tui principes sacer
dotum cum ipsissimis ministris suis tam diuersis
suppliciorum generibus in te expenderunt. Hora
prima pylato opprobriosissime presentatus fuisti falsissime
accusatus et ignominiosissime morti sine proprio
demerito adiudicatus. Te quidem duris nexibus
vinctum colaphis et alaphis frequentibus resu
sputis oblitum. clamoribus perdampnatum ad
audienciam pylati perduxerunt ut inter tot
preiudicia quem omnes vellent perire non aude
ret pylatus absoluere. Postulantes suppli
cio crucis iterimi qui peccatum non feceras.
Stabas autem o iudex omnis creature ante
presidem iniquum inclinato capite. dimissis oculis
vultu placido. sermone raro paratus ad oppro
bria promptus ad verbera quasi agnus pro toto
grege imolandus. Aue benignissime ihesu xpe

Leo papa

Anselmus

O peccatorum veneran
dissima consolatrix angelorum gloriosissima imperatrix
filii dei sanctissima genitrix virgo maria. memoriam
illius miserandi doloris et tristitie cordis tui
quam passa es ex primo conspectu dulcis filii tui in
hora prima. anima mea misera tibi nunc representat. Ave

Bernardus

Heu me virginea que mane maria
surrexisti in bona feria sexta ut dies factus
est et ad videndum benedictum filium tuum ihesum pro quo
tota nocte afflicta fuisti cum festinacione
venisti ducta cum inestimabili lamento et fletu
quasi mortua a sororibus tuis et aliis hec geme
bunda voce ut puto dicens Heu me ubi est aman
tissimus filius meus? Ubi est dulcissime fili? Ubi
te inveniam? Quis te cepit fili karissime? Quare
te michi abstulerunt benignissime? Ave maria

Bernardus

Cumque gressu tristissimo ad theatrum
usque pervenisses fuissesque primo tuum dilectum intuita
sic captum et ligatum brachia ipsius post tergum tor
ta vultum eius honorabilem cuius specie et pulchri
tudine totiens delectata fuisti. ita deturpatum
ut vix eum agnovisses. Illa ictus ingens pernoc

Anglicus

vigilia. fletus fluens ex fronte regia. et sin
gultus secans precordia gene regis extirpat

Bernardus

lilia. Ipsumque ab omnibus sic despectum a discipulis de
relictum ac omni solatio et auxilio destitutum non
loquentem non se excusantem. sic vituperabiliter
et enormiter a tanta multitudine armatorum
crudelium ad instar latronis ad audientiam pylati

uidētis ? quā trahi cōmota sunt oīa viscera tua sup
eo et nō erat tibi uox neqȝ sensus Aue maria — Idem
Mestissimus etiā dñe ihesu sciens te m̄rēm suā
mestissimā adesse de medio turbe pessīe filia
liter respexit te . et videns uirgineā faciem
tuā ex nimia afflictione noctis p̄cedentis ī
pallorē mortis cōu̾sam . solusqȝ cordis tui dolores
iestimabiles cognoscens . q.s. pro eo usqȝ ad euul
sionē aīe a corpe dolebas . multū nimis afflige
batur ex cōpassione ad te . dolorē enī tuū repu
tabat suū . Ideoqȝ ipse duplicē ī oībȝ patiebatur — Damascenus
dolorē scilicȝ crucis et matris . In illo ergo p̄mo
aspcu magnus valde dolor fuit vtriqȝ . Aue ma
Itaqȝ o benignissime dñe ria — Leo pp
ihū xpe qm mendacia que falsi testes iniustis
sacerdotibus famulando ptulerūt nichil qd'
morte dignū eet afferrent a pylato ad hero
dis imperiū missus ē Fitqȝ cōcursus grandis — Anglicus
currentiū . regē velut furē spectantiū . prin
ceps factus grande p̄digiū iter ait lambit
ludibriū . Deniqȝ ad imperiū herodis faribū
de introductus ab eodē multis sermonibus deriso
rie iterrogatus es sed et a principibus sacer
dotū et scribis instanter accusatus maxīe de
hoc qd' cōmouisses pplm incipiens a galilea .i.
id ē dominio herodis ut ex hoc magis aīo as
sumeret . qȝ ī suo dominio cōmotionē suscitasses
Sed tū oīa iterrogata . ad oēs qȝ accusatiōes
falsas corā herode sicut ouis corā tondente

obmutesceres et nec herodi nec accusatoribus
ullu verbu responderes tanqz fatuus et isane
mentis spretus et illusus es. ac p hoc indutus
ueste alba et fatua ad pylatu remissus es.

Rudolphus — O quanta e humilitas tua et patia tua dne ihu
qui de te quasi de fatuo pmittebas ipsos lu
dere. mittere et remittere et qd volebant
facere. Cotra quos habebas tuos scissos pedes
cofractos quia tu magna festinatioe et idigna
tione te duxerut et reduxerut p vicos et
plateas cu residuo clamore de iudice ad iudi
ce iniquu. nudis pedibus incedente. Aue benig
ne dne ihesu xpe

Et tu o dna mea dilca scta maria quo ibas
et quis te iuuabat i tanta pressura ut ires
Certe exemplu merorie erat oibz amantibus

In libro sup ego su vitis — xpm. Tuc etia erat vide te verecudissimam
virgine que ad angeli quoqz trepidabas aspctu
i ignominia data pplis et ad digitu ab oibz de
monstrari clamatibus et dicentibus Ecce il
la seductoris huius ifelix puerpa. Hec e illa
mulieru abhominatio qz falsum hunc enim
est pphetam. Cur no ut digna e cu eo crucifi
gitur submergit intendit aut aliquo alio
mortis exterminio suffocat. Coprehenda
mus ea et educamus cu seductore filio suo et
sepeliamus ea viua apud patibulu eius. Tu uo
o puditissima turtur cu tota dulcedo sic ies

timabilis. tanta firmitate radicata q nullis unquam conviciis nulla maledictione moveri potuisti nichil a te audivit nisi pyssimum et columbinum gemitum post agnum tuum innocentissimum ihesum Ave maria

Eya agnus

Ai innocens clementissime ihesu xpe repraesentati tibi nunc omnia interiora mea qualiter iam tu nota illusionis ad iterum tuum ihesum hora tertia reductus iussu ipsius denudatus es. stipiti alligatus et acerrimis flagellis mactatus. Non enim pepercerunt amarissimis penis uberibus virgineam carnem tuam euellere. plagas plagis. livores livoribus crudeliter infligentes. donec a planta pedum usque ad summum capitis tui non esset in te sanitas. Itaque corpus tuum sanctissimum speciosum et amabilissimum in tantum erat perforatum perfossum ruptum et vulneratum. ut vix tantum de integro seu illeso reperiri poterat quantum pungeret acumen unius acus. Dictisque detracta carne rosea et dilacerata cute splendida ossa eburnea elegantissimi dorsi et coste viri in eorum laterum patuerunt. In hys omnibus non est saciata perfidorum iudeorum impietas. O dilecte puer domini et dei mei quid tanta amaritudine quid tanta effusione dignum fecisti. pessime nichil. Ego perditus totius contricionis totius effusionis tue causa extiti

Anselmus

Ruysbroec

Anselmus

Ego dñe vuā acerbū ꝯmedi et dentes tui
obstupuerūt qꝛ que nō rapuisti tūc exsol
uebas. Aue o benigne ihū xpē

Anselmus Eya o maria aduocata mea tutis
sima quos fontes lacrimarū dicā eru
puisse de pudicissimis oculis tuis cū atten
deres vnicū filiū tuū sic corā te nudari
ad columpnā ligari et flagellorū vberibus
vulnerari. O q̄nte tristicie aīe tue cū au
dires ictus grauissios de pulcherriō corpe
ipsi9. Heu mr̄ virginea nō illi succurrere
potuisti trementi a frigore et nuditate et
amarissimis vberibꝫ q̄p̄mo symeōis gladi
um tuā maťnā aīam oportuit ptrāsire Aue ma

Deuuqꝫ o mi pie | ria
ihū sic verberū vulneribꝫ laceratus
tū amarissiā ꝯtumelia corā toto pplō p̄nta
tus es. ut uel iā misererent̄ tui sic vulnera
ti et flagellati tāquā pauprimi et despec
tissimi pre oībꝫ qui vmq̄ꝫ erāt ī terra. Sed
Ruysbroc ptinax eorū malicia ꝯprijs crescebat augme
tis ī quē obtinuerat uis illusionis et flagella
Leo pp̄ cionis exigebat et mortis. Vn̄ et cū inac
desceret ira clamanciū ut barrabā ī dul
gencia relaxaret et te pena crucis suscipe
ret cū ꝯsono fremitu diceret̄ a turbis. San
guis eius sup nos et sup filios nr̄os obtinue
runt ī dāpnationē suā qđ ptinaciter exige
bant. Nā cū sūmi sacerdotes et principes

iudeorũ oĩbq multitudo crebris vocibus ac
clamaret. Crucifige crucifige eũ. traditus
es persequenciũ volũtati. barraba illis latrone
dimisso. ut qui in die festo auctorẽ vite iterfi
ciebat ĩpunitas eis prestaret. homicide. O ĩfe Ancelmus
lix et indignũ cambiũ te filiũ dei bñdicti pe
tierũt crucifigi et virũ homicidã donari sibi
cp te eterno et ĩcõmutabili deo. auro lutũ. ag
no lupũ pponentes. Eya qd cõmisisti dulcissĩe Augus
pr ut sic diiudicareris? Quid cõmisisti aman
tissĩe iuuenis ut adeo tractareris? Ego scelus
tuũ. q noxa tua. q causa mortis. q occasio dãpna
cionis? Ego enĩ sũ tui plaga doloris. tue cul
pa occisiõis. Ego tue passionis liuor. tui crucia
tus labor. Ego tue mortis meritũ. tue vindic
te flagiciũ. O mirabilis censure cõdicio et
ĩeffabilis misterij disposicio. Peccat ĩiquus et
punit iustus. delinquit reus. et vapulat ĩnocens.
Offendit ĩpius. et dãpnat pius. Quod pmerit
seruus. exsoluit dñs. qd cõmittit hõ sustinet deus
Quo nate dei tua hũilitas descendit. quo tue
flagrauit caritas. quo pcessit pietas quo excre
uit benignitas. quo tuus attigit amor quo pue
nit cõpassio. Ego ĩique egi. tu pena multaris.
Ego facinus cõmisi. tu vlcione cõpletteris. Ego

crimen edidi tu tortora subiteris. Quid rex
meus et deus meus quid retribuam tibi pro omnibus
que retribuisti mihi. Ve tibi multitudo peccatorum
meorum pro quibus abolendis necesse fuit unige-
nitum dei tam acerba luere tormenta. Ave
benigne ihesu christe etc.

Ancelmus

Et o benignissima domina mea sancta maria quibus
precor gemitibus quibus suspiriis quibus doloribus
cruciabatur sanctissima anima tua quando tandem lata sen-
tentia mortis dilecti filii tui eum a te crudelium
manibus avelli et ad crucifigendum militibus
tradi conspiceres. Vere auditum huius sive ig-
nominiose condempnationis qua ihesus filius dei
et tuus pro nobis ingratis peccatoribus tamquam pro
tuo genere adiudicatur dire mortis supplicio rece-
pisti super te quasi gladium acutum penetrantem ama-
rissime a summo capitis te per omnes venas corporis tui
Ave maria

Ancelmus

Igitur o dulcissime ihesu novissime ad tercium so-
rum manus devolutus es morte turpissima condempna-
tus quibus tum parum fuisset crucifigere te nisi
prius repleret omni amaritudine animam tuam sicut
dicit scriptura. Congregaverunt universam
cohortem in pretorium et exuentes te vestimentis
tuis induerunt purpurea et clamidem coccinea

cetrude dederut te et plectentes corona spi
nea iposuerut capiti tuo q mille puctturie
speciosu vertice tuu vulnerabat Et arudine
pro sceptro dederut in dextra tua et ex ipo
reuerendu capud tuu pcutiebat Vnde aculei
spinaru usq ad cerebri teneritudine capiti
ifigebat Et genuflexo an te illudebat tibi
dicentes Aue rex iudeoru Et ptinuo ad psputen
das amabiles tuas genas psiluut et palmis pcu
ciut Vnde ois pulchritudo de vultu tuo effluxe Augus
rat. et qui eras pre filys hoim speciosq. videba
ris oim indecorus Ita q vere ipletu erat i te
illud ysaye Vidimus eu et no erat asspectus
et psideravimus eu qsi pcussu a deo et leprosu
Derisoru aue du dicitur regis gena deiec Anglicus
ta pingit. lux pupille telluri labit. lingua si
let et cor emorit. Ora pallet exhausto sanguie
grgas gemit nature gemine fortis sudat
acri certamie. fatigat pugil luctamie labio
ru rosa vernanciu ia non nouit ruboris ra
du et du vultus marcescit liliu. frons assu
mit palloris palliu. Seraph sctus regnas
sublimus que attendit amor ardenti9 isto
vultu nil vult sublimus audiue nil qrit vmqz
iocudius. Qua creda pena que mrem lace
rat. spineta ple tu viderat. qua vernanti
ventre ptulerat et pudoris papilla pauerat
Quarta dudu ditata gaudio cu floreret itacta

filio · tanto xp̄i terret᷑ tedio plem videns
sub spine gladio · Gena gena tua quassatio · in
vultus est reformatio · et ruboris ista ꝑfusio
gene nr̄e fit coloratio · Spina q̄so ne me preter
eas · durū cordis humū introeas et īfigens ra
Alius q̄dā dices floreas ut in corde fixa redoleas // O
leo sup̄ te bone ihū graviter flagellate pro
me turpiter illuse atrrimeqꝫ coronate · et ut
uberius dolere valeā penetrative ꝯpunctionis
exposco grām Ihū humiliter corā te ꝓstrat⁹ tuā
venerandā adoro maiestatē in hūana natura
ꝯtemptibilit᷑ depressā votivis labiis ītime de
precando ut illā miserabilē vultus tui formā
cordi meo ꝑspicaciter īprimas et ardenter īfi
gas qlē visus es in illa hora habuisse qn̄ velut
abhominabilis leprosus · et tāq̄ abhortivū q̄d ꝓicit᷑
a vulva matris sue ab oībꝫ fuisti despectus et ad
publicū spectaculū spinis coronatus ꝯfusibilit᷑
ꝓductus Ave benigne ihū xp̄e grā plenus
Anglicus Heu mater maria quid corde senseras
cū pallere que dudū paveras labia vi
des et fronte lr̄ae pēna scriptus spinosa lege
ras O dnā q̄lit᷑ stabas et quis te iuvabat sta
re ī tanto dolore · cū videres ihesū unicum
gaudiū cordis tui sic ꝯtēptibiliter positū in
derisū oī populo velut latro ad ludibriū īpio
rū et tāq̄ abortivū q̄d ꝓicit᷑ a vulva matris
Gilbertus sue sicqꝫ deturpatū ut vix eū agnovisse · Re

uera stabas tāquā in sartagine frixa medulli
tus amaritudinū salsugine ɔbibebas q̄e ɔside
rata iudeorū crudelitas. gentiliū irrōnabilitas
carnis in filio puritas reatus īmunitas passio
nis īmanitas patientis hūilitas affectus mater
ni pietas īfluebat Aue quidem m[...] Quapropter
ego insensibilis et īdeuotus precor te ītime ut
īpetres m̄ cordis mei duritiā p modicū ɔpungi.
et vna acutissiā spina capitis sui mediū eius
ɔfigat bn̄dictus filius tuus. ut oīs cruor noxius car
nis ɔmixtus ex illato vulnere effluat et sacri amo
ris sui stimulus magnus illic infixus maneat
q̄tinue a viciorū sentibꝫ et tēptacionū tribulis
plene purgari et virtutū semibꝫ merear digne
adaptari. Sicq̄ terra cordis mei ex prima male
dictiōe inserta sacri sanguīs sui īstillacione bn̄dic
tionē nouā recipiat ut pro spina īdie oriatur
m̄ rosa caritatis p urtica libidinis liliū castitatis
pro lappa vanitatis viola hūilitatis p tribulo as
peritatis flos mansuetudinis. Aue maria
Sicq̄ tandē o amantissime ihū saciatꝰ obpro
briis et illusionibꝰ ac ppriis vestimentis dolorose
et verecunde reindutus ad irrisionē regie dig
nitatis supplicii tui iussus es eē gestator ut īple
retur qd' ysayas p̄uiderat dicens. Ecce puer
natus et filius datus ē nobis cuius īperiū sup hu
meros eius. quia gloriosissimꝰ diaboli victor. et
īimicorū potentissimus debellator pulchra specie

...selmus triūphi tui portabas tropheū O amantissime
ihū quō cohartaris et sperneris et sub crucis
onere dorsū curuare iuberis et tuā ipsi⁹ ig-
Jheronimus nominiā portare. Cōplet⁹ nūc itaq; figura
ysaac obedientis et ad prīs iussū ligna pro
Ludolphus sui īmolatione portātis. Ductus es autē cū is-
tis duob⁹ vtiq; latronib⁹ p mediū vrbis ad
maiorē tui ɔfusionē singulis ad fores cōflu-
entib⁹. Hec est societas tua o bone ihū quātā
tibi verecundiā isti faciūt. latronib⁹ te asso-
ciant sed et deterius tibi faciūt quia crucē
tibi portandā īponūt. Vñ nō solū cū īiquis
deputatus es. sed īiquioꝝ īiquior. Indicibilis
ē dñe paciā tua. Aue benigne dñe ihū xp̄e
leo papa Preterea mi pie ihū te eūtē ad locū glori-
ficationis tue sequebat⁹ multitudo populi
et mulierū plangenciū et lamentanciū. Nec
istū planctū dedignatus es tibi īpendi q2 nō
decebat luctus triūphū nec lamenta victo-
riā. Deniq; ad eas ꝯ filie inquis ihl'm nolite
flere sup me s; sup uosipās flete et sup fi-
lios vestros. q2 venient dies ī quib⁹ dicet
bte steriles et ventres que nō genuerūt
et vbera que nō lactauerūt. Nō est ī eo q
dolere in me filie ihlm debeatis p nobis i
plangite et p filijs vr̄is eiulate. Sup illos
fundat⁹ iste ploratus quos tales viscera
urā peperūt. Lugendū nobis plane ē nō

de saluatione credencium s3 de impietate pere
uncium. Ego uobis crucem patior et mortem quam
pempturus sum admitto. Nolite pro mundi re
dempcione flere morientem. quem in maies
tate uidebitis regnantem His verbis ex mag
na pietatis affectu pductis a militibz festi
nantis ire furibunde compulsus es. Sed quia
ita fatigatus et fractus atqz debilitatus ex
afflictionibus precedentibz eras ut vlterius
crucem portare non posses illi pessimi nolen
tes differre mortem tuam timentes qz ne py
latus sententiam reuocaret coegerunt symo
nem cyreneum eis occurrentem ut portaret
crucem post te Aue benigne

Heu mater amabilis castissima virgo
maria quis queat pcipe qlitatem pussi
mi pectoris tui cum amantissimum filium tuum sic
crucem in qua suspendi debebat ppriis hume
ris ad locum passionis sue subuehere gemebunda
conspiceres Vnum ipsum ad passionem oibz auxilijs
destitutum tendentem hac uoce ut reor sequeba
ris dicens Vadis propiciator solus ad imolandum
dum pro oibz. Non tibi occurrit petrus qui dix
it pro te moriar. Reliquit te thomas qui
ait. Cum eo omnes moriamur et nullus de hijs
nisi tu solus duceris qui me castam conseruasti
filius meus et deus meus O dna mea sic
vere qz tu libenter crucem filij portares

Ludolphus

Ancelmus

Bernardus

si posses et q̃uis nõ posses tñ libenter acce
pisses eã. O quã tristes et dolentes ibãt sc̃e
mulieres q̃ lamentãtes et plorãtes susten
tantes te dñam nõ valentem te sustinere
Anglus: Sitez gcursus gñdis currentiũ. regẽ velud
furem spectantiũ pñcepe factus gñde pdi
giũ iter agit labit ludibriũ Et cor tuũ fun
git' funer. tñ curuatũ sub ligni ponde'. natũ
vides et iter agere Aut plectat' ut fur p sce
lere vides q tñ plata patuit. crux et claũs
palã apparuit. os passiui saliua carũt labia
tremuit et cor euanuit Heu heu data mortis
sentẽtia vlulatus plausus obpbria letũ vulgi
velut victoria furis instar tñ portat spolia.
O dux me tecũ ut finẽ videã ut migranti sal
tẽ gdoleã. et ut mortis sacre frameã plectu
Alig adẽ: ris doles enucleã Illic me deuotissime. poster
nã ibi iaceã a cruce nõ recedã. ut saltem de
stillante sanguĩe vnã guttulã recipe merear
Queciiqz terra ihm bñdictũ fructũ ven
tris tui suscepit morientẽ me pñ' recipiat
et vbicũqz sepultus fuit thes' ibi sit sepor et
mee requietiois locus Inueniat me crucifix
us filius tuus piũ mestumqz discipulũ gtum
deuotũ et internũ et amorose in suis vulne
ribus tractũ ut totus mũdus m' crucifixus
sit et ego mũdo solus xpus m' viuere sit et mo
ri sibi lucrũ maximũ Absit m' gloriari nisi in

ceruice dn̄i nr̄i ihū xp̄i. Aue maria. Vultū
tuū ihū heu noti nesciūt. quis ē qui stat hic
ricquiūt. nunq̄ hic est ihesus quē quatiunt.
cuius vultū pallores abiunt. Nulla lux ē Anglicus
ocelli sidere. dū flos frontis emarcit liber
labri rosam facit affluere mortis horror
occurrens ꝓpere. Vbi frontis prioris liliū
ubi labri dudū rosariū singulare cur luget
gaudiū. cur mutat⁹ in vitiū aliū. faciei quo
flos euanuit. Vbi vultus quē celū stupuit.
Vbi decor qui pari caruit heu flos ver
nans totus exaruit. Nōne ihm̄ videre pri
die sūme nobis erant delicie. iā erupit hor
ror in facie. o quis dolor cōite tristicie. Cuius
heri fuit eloquiū auri melos mel audientiū
nūc adductus ad cōsistoriū. linguā ligat et
claudit labiū. Heri stolā sc̄ōrū texuit et
nūc veste carens erubuit. heri doctū che
rub edocuit. nūc quesitus ut oues mutuit.
Heri dedit vincenti laureā. ecce portat
iā frontē spineā. heri se dixit verā vineā
nūc labruscū degustat felleā. Heri solem
attinxit radio nūc suspirat pressus sudario
sc̄ōs erat heri refectio. nūc exclamat i
cruce sitio. Sic affines sic ꝯsanguinei pro
lē plangūt ventris virginei planctus sīul
unit tāquā turturei regi merso morsuri
laquei. Aue benigne ihū xp̄e

Albertus

O Aīa quecuqz es xpo deuota eris
O tu insensibilis et petra dura ut auditū
talis sniē q' ihesus filius dei pro te adiudica
tur diro crucis supplicio nō recipias sup te
q̄si gladiū acutū penetrantē a sūmo capitis te
p oēs venas corpis tui et diuidentē te ab oī
vicioso amore carnis tue inferre et te totali
ter dolorib3 sue mortis cingentē. Nunquid nō vi
des q̄lis est ista mutatio ut sententia tui et sui
supplicij in crucifixionē mutetur filij dei Et
none si ipe voluit fieri tu in tua recipienda
sentēcia fieres tu ipe in sua utriusqz pticipan
da āgustia. Vere ingrata es aīa mea nequā
et īpia nisi auditū talis sniē q' crucē transuer
sabiluū gladiorū a capite in pedes et a manu
in manū spi i teipsa portaueris te dolorib3 cru
cis ihū cōtinue transfigientē

O clementissime dñe ihū xpe
O representat tibi nūc memoria mea illā
vulnerati corpis tui crudelissimā cruci affixio
nē. Sicut ad locū deductus supplicij mirra pota

Anselmus

ris et aceto vestib3 iterū spoliaris cū ingenti
dolore q̄ in sanguinē flagellationis adherebāt
corpi fortiter vñ renouate sut in te fracture
vulnerū et ut ad pudoris cumulū vento et fri
gori nudus exponaris. Dictiqz illi nequissimi ope
rarij te sup crucē in terra positā supinū piecie

medicus ... circa illud ihū morte ... de ... passione dñi ...

runt. dulces manus tuas q̄ fuderunt ce
los. et pedes tuos. quorum scabellū adora
re debemus qm̄ sc̄m̄ est foderūt crudelit̄
et qui se non extenderūt manus tue et pe
des usq̄ ad foramina in cruce fc̄a ligatis
in ea funibꝫ ita atrociter extenderunt
q̄ i oībꝫ iuncturis tui bn̄dicti corporis appare
bat tanta dissolutio cōpaginis et unionis
mēbrorū ex illa dura ꝑtencioē et tractura
horribili v̄gineorū mēbrorū ab hijs hoīū
dis maibꝫ ꝑfidorū sup̱ patibulū crucis q̄
nexiu et iuncture tui sc̄issimi corporis vide
bant̄ oīno laxari a debita armonia Iuxta
illud. Dinumerauerūt oīa ossa mea id est dinuā
bilia fecerūt. Et ecce sup̱ hec oīa auditur
tyrturis gemitus et agni balatus. Pater
ıgs dimitte illis q̄ nesciūt quid faciūt Aue
benigne dn̄e ihū gr̄a plenus

Et revela
cionibꝫ meth
tildis v̄ginis

Anselmus

Et o dn̄a mea misericordissima quos fluc
tus lacrimarū credā ꝑfudisse pyssimū vid
tū tuū cū iā ad locū passionis ventū eēt suspi
cerer dulcissimū filiū tuū deū et dn̄m sine cul
pa in cruce extendi et carnes de carne tua
ab ipys tā crudeliter dissecari. O in q̄nta
amaritudīe erat aīa tua dulcissima cū audi
res sonitū malleorū tūc uerberanciū illos
clauos ferreos ꝑ manus et pedes eius. dolo
resq̄ gemitus et balatus īnocentissimi ag
ni filij tui pre nimio dolore. Aue maria

Gubertus

IGitur o mi pie ihū fossis ī cruce maī
bz et ōfixis pedibz et ōtrisso capite vepribz
patefactis et dilatatis in toto corpe poris vis
cera mīe patuerūt tanto habūdanci⁹ q̄nto ma
gis frendentibz in te dentibz īfideles populi et
rugientes cōgeminatis clamoribȝ irrisorie
ante crucē vnanimi ōviciorū classito torrentis
sputis et linguis viperijs augentes obpbria su
per dolorē vulnerū. Ecce qualis es tu o dulcissi
me ihū q̄ ī oībz pressuris tuis nec semel q̄dē
os tuū aperuisti ut aut querele aut excusacōis
aut maledictiōis aut ōminaciōis vbū adus⁹
maledictos canes illos pferres sed dimittis
peccātibz in te. Et nouissimū verbū excusa
cōis et benedictiōis ōple a seclo nō est audi
tū sup īimicos tuos effudisti dicens. Pater ig
nosce illis. q̄r nesciūt quid faciūt. Licet enī
flagellis cesus. spinis coronatus. clauis con
fossus crucifixus obpbrijs saturatus. oīm dolo
rū īmemor dixisti. Pater ignosce illis. Hinc
multe miserie corpis hinc multe misericordie
cordis. O q̄ firma ē sup ipsos misericordia
tua O q̄ magna ē multitudo dulcedinis mīe
tue. qūa potabis dn̄e desiderātes te torrente
voluptatis tue O q̄ntā tranquillitatē ī oībz hijs
illud tuū dulcissimū pectus seruauit. Non
tuā attendis iniuriā nō reputas penā. nō sen
tis ōtumelias s ipsis pocius a quibz pateris illis

Anselmus (beside line 9)

Bernardus (beside line 16)

Anselmus (beside line 26)

cõpateris a quib; vulneraris illis mederis vitã pcurãs a quibus occideris O cũ qnta mentis dulcedie. cũ qua spũs deuotione i qua caritatis pleitudine clamãs Pat' ygnosce illis etc. Eya ergo dnẽ ihũ xpe Ecce ego tue maiestatis adorator nõ tui corporis interfector. tue mortis venerator non tue passionis derisor tue mortis ꝯteplator. nõ infirmitatis ꝯteptor. interpellet pro me tua dulcis suauitas. ꝯmendet me pri tuo. tua ieffabilis pietas Dic ergo dulcis dnẽ de me et p me Pat' ignosce illi etc. Aue benigne ihũ

Igitur o mi pie ihũ sup crucẽ in modũ pellis ab hys homicidis maib; pfidorũ extractus. et i ea clauis ferreis affixus tandẽ cũ ea leuatus es atq; ad pudoris cumulũ i medio latronũ deputat9 tãquã nõ sine cã crucifixus sis. sed qsi qui facinoros9 ĩuẽtus Putabat eni se hoc posse astruere qd' deterior esses latrone et adeo neq; ut neq; p pietate. neq; p festi progatiua deberes liberari. Que quidẽ eleuatio maximi fuit doloris eo q tũc laceraba͡t et ampliabat vulnera manuũ et pedũ ex graui casu et pcipitatione põderosi atq; dignissimi corporis tui cũ i cruce in foramine rupis Aue benigne ihũ etc. Crisostom9
Eya scribas amor et tuis pinge tuis in me plagas Anglicus

q̄s sponso feceris amatorē cū vulneraueris in
amatū cū iucheris. Si amatū amore nimio
et amātē celi gladio. cedas amor ei p̄ premio
dignus eris hoc dictat racio. O si tuo telo pfo
dior et si dignus eo repiar. ista plaga placatus
moriar. et hoc leto letus efficiar. Scribas a
mor et rursū iteres. regis plagas et viuos
vberes. et dū scribis nō solū vulnerēs īdura
tū cor sed dilaceres. Aue benigne ihū
Et o angustie cordis tui scā maria
qn̄ sic videbas amātissimū filiū tuū ī cruce
īcipientē apparere in aere de medio turbe
pessime. audiresqȝ casū eius cū cruce in foue
am. Vere ex auditu huius pcipitacionis cōfric
Ex artic' sūt q̄si in frixorio oīa ossa tua. O quā gemitus
sis cōtuitibus in ipm̄ respexisti tā tristissimo
gestu pendentē. Corpus autē sacrātissimū penu
sa lassitudine ponderosa pendulitate ni
mia ad yma vrgebat. Caput suū venerā
dissimū fuit ꝓpria mole miserandissiē pen
Vbertin9 dulū et inclinatū. Collū suū pulcherrimū
ꝓtensū fuit grauedine penduli capitis
et curuatū. Facies sua desiderabilis ange
lis sue speciositatis rubore et virginali
candore tota decolerata in morte pallescit
Aue maria Denique o amantissiē
ihū milites acceperūt vestimenta tua et di
Crisostus uiserūt ea sibi. Quod in valde vilibus et abiec

tis fit et condempnatis nichil aliud habentibus
Quasi enim indehonoratum et omnium vilissimum hoc
ita audebant. In latronibus quippe nichil tale opera
ti sunt sed in te omnia ausi sunt. Preterea cum crucifixi l co pp
corporis elevatione sublimis reconsiliationem mundi
exegeris in quadam arte supplicii latronem quoque
conversum ad paradisi vocares habitaculum ipsi principes
iudeorum legisque doctores nec aspectu impietate apud
ti nec effectum sceleris mitigati fixuris clavorum
addebant tele linguarum subsannando et irriden
do dicentes Alios salvos fecit seipsum non potest salvum
facere. Si rex israel est descendat nunc de cruce et
credimus ei. Ave benigne ihesu gratia plenus etc.
Interea o bone ihesu quis posset exprimere quanto
compassionis ferebaris zelo quando materna conturba
ris viscera omni amaritudine tue passionis reple
ta. nec non et ipsam facie pallidam. et quasi sine morte
mortuam. et tunc sanguine tuo vestibus manibus et
facie cruentatam. gemitibus anxiam voce raucam.
lacrimis madidam. et totam tuis doloribus inabis
satam ictibus casuum ex voluntate te tangendi col
lisam et omnis consolationis societate privatam. Vere eam
pie ihesu novam crucem ex tue matris aspectu assump
sisti. Unde tu solus cordis ipsius dolores. omnem crea
ture inmensurabiles compassionis tue statera
mensurasti. Unde hoc in te augebat dolorem dum
nec dum in tuo corpore sed in tue dulcissime matris
corde crucifixus eras. Ave benigne ihesu etc.

Deniq; o fidelissimā mr̄ tū mitissi
mus filius tuus hinc te mr̄ē suā huic disci
pulū quē diligebat, ꝓpe astantes ītuitus fuisset
ne te penitus orbatā relinqueret. tibi p̄nte
discipulū loco sui subrogauit. Mulier inquit
Augustinus ecce filius tuus. Ecce iohēs qui ē nepos tuus de
cetero reputabitur tibi filius et curā habebit tui
et erit solaciū tibi fidelissimū. Intuitus iohēm
dixit. Ecce mater tua ei seruias et curā illius
habe eā tibi cōmendo suscipe mr̄ēm tuā. Dū h
hec pauca diceret vos duo dilecti o maria et
iohēs semꝑ fundere lacrimas nō cessabatis
vos ābo m̄rēs martires pre nimio dolore loqui
nō poteratis. Vos duo v̄gines audiebatis xp̄m
loquentē voce rauca et eū videbatis paulati
morientē amare flebatis q̄ amare dolebatis.
Nā gladius doloris xp̄i aīas vtrorūq; ꝑtrāsibat.
sed seuior fiebat in mr̄e que magis amabat.
Aue maria . O bone ihū eructauit
Augustinus cor meū v̄bū bonū cū diceres Mulier ecce fi
lius tuus. Cruciat te dn̄e dolor tuus sed nō minus
dolor eius. Nō enī mirū ē si doles et cōdoles
si pateris et cōpateris bone fili in desolacione
matris in separacione. in cōmendacione mr̄is. Nū
quā enī te deseruit. Nō in īfancia nō ī adolescen
cencia. nō ī iuuentute. nō in passione tua nū
tibi defuit eius solaciū nec eius obsequiū. lactat
infantē sequitur et audit predicantē. videt et co

mitatur patientē · ꝯtēplat᷑ obp̄bria intuet᷑ aut
tua vulnera aut tua verbera · Tu u͛o bone ihū
ꝙ̄ quā ec̄t dolor ītollerabilis plaga insanabilis
ī agonia mortis et vltīo spū ꝯstitutꝰ nō oblim̄ste
ris mr̄em tuā capud īclināš et eā ī mr̄em iohi
conmendāš · et eū in filiū sibi adoptans · felix depo
situ̅ singulare p̄uilegiū insigne solaciū vrgebat
te quidē dn̄e ihū p̄ceptū tuū qđ iussisti · Honora
pr̄em tuū et mr̄ez tuā · seruiciū qđ ipā tibi
exhibuit exemplū posteris relinquendū · O
misericordissīe ihū me queso clemēt᷑ intuere
illis pietatis tue oculis quibȝ mr̄em et discipu
lū respexisti sub cruce stantes · qn̄ alterū alte
ri cōmendasti vltimū eis aue relinquens dicē
do · Ecce filius tuus et ecce mr̄ tua · Visita obse
cro me in salutari tuo an̄ mortē meā et fac me
audire vocē illā quā audiuit btūs iohēs de cru
ce · Ecce mr̄ tua · ut hac voce p̄cepta a timore
rugientis īimici sit aīa mea tute defensa · Ecia
asta m̄i scīssiā mr̄ ihū cū dulci comitatiua vir
ginū tuarū et sacro collegio scōrū tuorū sicut
dilecto filio tuo in cruce morienti fidelit᷑ ac p̄se
uerāter usqȝ ī finē astitisti · Aue benigne ihū
Considerare libet bona mr̄ et
nutrix et filia desolata q̄s dolor tuꝰ angus
tia tua · Vides enī crucifixū vnigenitū tuū mu
tas filiū in nepotē ingenuū ī discipulū regē
ī militē dn̄m ī seruū oīpotētē in deficientē

Reuera viscera tua penetrat gladius cōsi
git aiām tuā lancea et claui laniant mentē
tuā spinarū aculei · lacerat toꝫ tuū filij tui
amoris aspectus deest tibi p̄ amaritudine la
crima desut verba · deest fortitudo marces
sit pulchritudo · Vulnera filij tui sut vulnera
tua · crux filij tui est crux tua · mors eius est
mors tua · Nutrix quō amittit alūpnū · mr̄ fili
um vna die orbaris cū pr̄e et filio · Aue maria

Iohēs damascenus

Uerū o misericordissiā mr̄ mea ex hoc lo
co vbi dixit dn̄s ihs · Ecce mr̄ tua intelligimus
q̄ dignissimā mrē suā nō solū iohi in mrēm tra
didit · jmo toti eccīe vniusisqꝫ pctōribꝫ in ma
trē assignauit · cū dixit · Ecce mr̄ tua · O ver
bū dulce o verbū spaciosū o uerbū gaudiosū
Ecce mr̄ tua · Tu enī o maria mr̄ es regis
tu mr̄ exulis tu mr̄ rei · tu mr̄ iudicis tu mr̄
dei et hoīs · Cū enī sis vtriusqꝫ mr̄ nō decet
ut inter filios discordiā pmittas

Bernardus

O dn̄a mea mr̄ pia sancta maria recōmen
dacionē quā fecit inter nos et filius tuus de
cruce cōserua in eternū et īpetra nobis gran
am ipsius ut tibi taliter seruire valeamus q
digne mereamur filij tui nūcupari et ipsā dig
neris mr̄ nrā dici et eē ineternū · Aue maria

ludolphus

O ypa ergo o bn̄dicte ihū grās
ago tuo insaciabili amori qui oī mō meā cupi
tur salutē · Nā meis iā cōpaciens lapsibꝫ sa

Vbertinus

lutare . in materia recomendationis michi prude
bas medelā et apud cp̄riā tuā iusticiā effica
ter mihi constituisti aduocatā dicens mri nō solū
de iohē . sed de oīb[us] pctōrib[us] . Mulier ecce filius
tuus . Quasi diceres o mulier prole fecūda filij
gratie sunt filij tui . qui in pectus nati et planacrū
regenerationis redēpti merito mee mortis
ingrati iteratis iniurijs sibi horribiles ingerētes
pctōrū maculas deo irrogantes iniurias cau
sas dolorū mortis repetere nō verentur . Tu
ergo mulier eorū aduocata et mater . suorū ab
lutrix scelerū collige mei sanguinis lauacrū
quo tanq[uam] forti lixiuio filiorū tuorū possis ab
stergere maculas . Collige mee faciei pallo
res . meorumq[ue] vulnerū dolores mee lamenta
tionis clamores . mei cordis anxietates et dig
no affectu mei cōpatiens michi cōmoriaris et cōcru
cifigaris et omni ingratorū [secundum] tuorū filiorū supple
defectū . ut per suppositu meo merito qui sū omīs bo
ni radix in te et in alijs merearis pro istis filijs
quod quod volueris et quantumq[ue] volueris apud meā
clemenciā impetrare . In cuius signū tibi iohēm
trado in filiū qui et teste pectore michi morienti cōmo
rius ut ceteri tui filij quorū iste iohēs gerit
personā tuā a me gratiam obtinere voluerit cōmoria
tur et concrucifigatur michi Aue benigne ihū
Supplico ergo tibi dilectorū dilectissime et
vere dilecte iohēs qui procuratorio uere Obtinq

prome fructus ex in receptiōe passiōis matrne
tibi et m̄ et oībȝ pctōribȝ ab vnigeniti filij tui
dei caritate largitate me in possessionē sacra
tissimi beneficij matrnj amoris pteccionis et
lauachri et sacrarū suarū virtutū optati
bn̄ficij ꝯtinuus apud ipm̄ patrocinijs īcordu
tas· ut uel modicū posset purgi īsensibilitas
cordis mei ex dolorata memoria mortis ihū
quā pijssiā mr̄ tua m̄ et alijs īdignis filijs dei
pensandā habūdantissiā ī se mudatiōe rece
pit· Sed et tue cōpassiōis irriguo quo fluuijs te
pietatis matrne p̄mario refudit illapsu ipso
matrno aspectū pūtando īpetrare digneris ar
do cordi meo sibi liqfactiōe totū ī ꝯpassiōe la
crimas emanare· Era ergo felix iohēs ī oībȝ
ditatus et dotatus singularissimō amore dilci
filij tui ihū gaude et letare ī pceptione huius
singularis grē a dnō ihū xpō tibi exhibite dor
miens nāqȝ ī eius pectore legeras ꝑ pinguis
simus cordi ipius nō in codice sed ī sapiē corde
illud· In principio erat v̄bū dr̄ qd̄ hūanum
trāscendit et angelicū supat ītellectū· Et pa
illud reclinatoriū speale· tibi gazophilaciū ad
custodiā deputatur ubi v̄bū caro fcm̄ ē· Tibi
ꝯmendatur altare īcensi et scā scōrū· Solus
illi assistis ꝓpiciatorio solus illud vas aureū cō
tinens manna illud diuine legis scrinium pon
tifex destinatus obseruas· Tu virgo v̄ginj ad

obsequiũ deputaris. et vice filij subrogatus eius fi
lius nominaris. Vñ et virgini de te dicit̃. Mulier
ecce filius tuus. Itaqȝ b̃tissie iohes carius quod
ihũs in mũdo habuit apud te fidenter repo
suit multũ te locupletauit qñ mariã dulcissi
mã matrẽ suã in testamẽtũ tibi legauit quã
angeli sc̃i digne nesciũt honorare nec totus mun
dus sufficit p̃fc̃e laudare. Ihũs sc̃o petro claues
regni celestis ctulit. te uõ cubicularium mr̃is
cstituit. Olim sc̃o ioseph fuerat maria despon
sata sz nũc secundarie tibi cõmendata. Illi ab an
gel dictũ ẽ. Noli timere accipe mariã cõiugẽ
tuã. tibi ab angelorũ dño ligno dicit̃. Ecce mater tua.
Igitur sta nũc iuxta cruce. latus obserua virginis
sustenta lassam. vlnis tuis erige deficientem
cсolare lacrimantẽ. Memento igit̃ nr̃i b̃tissie
iohẽs et tue orõis suffragio b̃tissimã virginẽ
mrẽm tuã nobis redde p̃picia et ĩpetra nos
ĩdignos ĩ dilectos filios adoptari ab ipã. Ora fer
uenter pro me peccatore. ut et ego feruẽdius
sim ĩ xp̃i amore nec nõ deuotius ĩueniar ĩ
laudibz b̃te virginis marie atqȝ in eius doloribz
cõpaciens. Aue maria

Ihesu qui in cruce anxius mẽti fidelissime ludolphus
oculis et vultu ãnuens fuerẽ matrẽ cõpassioĩ
cpacieñs ipam tuã dilecto discipulo et ei disci
pulũ cõmedare curasti cõmendo me tibi hodie
et ĩeternũ ĩ illa fide et dilectione qua eos

ĩure cõmendasti. Et supplico tibi ut pro tante dilectionis pignora facias me ad amorẽ tuũ veraciť ꝑuenire et me eorũ cõmenda custodie ut inter hui9 vite discrimiã ab oĩ aduisitate et ĩ oĩ sctitate ac puritate et castitate mentis et corpis vitã meã custodiãt et pº hui9 vite exitũ ad te miserantẽ ꝑducat Amen. Aue benigne ihesu

Abbertus

Stupenda erit aĩa mea nequ᷑ et ĩpia ĩsensibilitas tue obduratõis maligne si ad tã excessiuos clamores morientis ihũ qui etiã lapides scindũť terrã cõcutiũť celi luiaria ferũť et qđ terribili9 ẽ mortẽ ipãm absorbo do deglutiũť nõ tota ꝑfundaris ĩ ꝑfluuiũ lacrimarũ luctũ vnigeniti faciens tibi sup mortem dilci ihũ et amarũ planctũ sup querulosis lamentacioĩbꝫ vocis sue. Nec te iam creaturã cõnatibilẽ reputes uel saltẽ sensibilẽ petrã. sed ĩfernalẽ maliciã et dyabolica ꝑtinacia ĩ tua ĩgratitudine obduratãm. si ad tanti clamoris vocẽ nõ frangaris et ad tanti piaculi recordationẽ cõpassiua pietate nõ mollieris. Cum deuote cõsideraret ex quã anxio gemitu et ex quã alto singultu ex qº ꝑfundo luctu ex qº amaro planctu het vox in cruce prorupit ab ore dñi ihũ

Augustinus

nullus ẽ si haberet pectus ferreũ quin molliret cõpunctione. si saxeũ qn scinderet cõpassio

ne. si ligneū quin flecteret⁹ cõdilectione
si creū qui liqueret⁹ cõtemplacione

Anselmus

Gratias tibi dñe scē pr̄ opus et tue deus
referat oīs lingua pro habūdantia pie
tatis tue qui vnico tui cordis filio nō pepcisti sʒ
pro nobis tradidisti in mortē ut tātū tamq̄ʒ fidelē
aduocatū haberemus ī celis corā te. Respice ergo
dñe scē pr̄ de sanctuario tuo et de excelso celorū
habitaculo et ītuere hanc sacrosctam hostiā quā
tibi offert magnus pontifex nr̄ scūs puer tuus
dñs ihesus pro pctīs fratrū suorū et esto pla
cabilis sup multitudine malicie nr̄e qz vox
sanguis fr̄is nr̄i ihū clamat ad te de cruce.
Quis ē ei dñē qui pendet ī ea? Pendet utiq̄
qz pterita q̄si pn̄tia corā te sunt. Respice dñē
in faciē xpi tui qui tibi usq̄ʒ ad mortē factus est
obediens nec recedant ab oculis tuis imperpetuū
cicatrices eius. Ut memineris q̄ntā pro pctīs
nr̄is satisfactionē susceperis ab eo. Utinā autē
dñē appendas in statera pctā nr̄a quibz iram
tuā meruimus. et calamitatē quā pro nobis pas
sus ē īnocens filius tuus certe hec grauior ap
parebit ac magis digna ut pp̄ter ipam effū
das miāz tuā sup nos q̄ʒ sintilla ut pro illis
ɔtineas ī ira miās tuas O dñē scē pr̄ nō appa
reo ī ɔspcū tuo vacuus qz q̄ filius tuus dū in
mūdo esset fecit. pro me fecit. q̄ ad opatus ē

michi operatus est · qui nulla mala commisit · et
nulla bona facere pretermisit Eius obsecro
obedienciam excuset inobedienciam meam. Eius humilitas
superbiam meam · Eius paciencia iram meam Eius absti
nencia superfluitatem meam · Eius benignitas
maliciam meam · Eiusdem perfectio imperfectionem
meam · Morte illius morti quam mereor sub
icio · Penis eius penas michi debitas a me
repello · Ego quidem fateor non feci dignam
penitenciam nec plenam egi satisfactionem sed
quod mihi defuit · ille pro me adimplevit Debui
quidem amplius contristari penitendo sed anima
eius pro me tristis facta est usque ad mortem Debui
plus supplicare orando sed hic pro me factus in
agonia prolixius orabat et sudore sanguineo de
fluebat Oportebat me amplius satisfacere
emendando · sed iste vere satis satisque fecit
pro me moriendo · Et si ego meritis meis
salvari dignus non sum · tamen quia membrum ipsius cre
dendo factus sum ab eo amplius separari non possum
Hac fide hac pietate subnixus non quidem per me
sed divinam confido graciam salvari posse · Ecce advo
catus meus apud te deum et patrem · Ecce ponti
fex summus qui alieno non eget expiari sangwi
ne · quia proprio fulget perfusus cruore · Ecce hostia
sancta beneplacens et perfecta in odorem suavitatis Ecce
te agnus sine macula qui coram tondentibus
se obmutuit qui alaphis cesus sputis illitus

ꝓbris affectus os suū nō aperuit. Et qui peccm̄ nō
fecit pctā mea ꝑtulit et languores meos suo li
uore sanauit. Aspice pyssime pr̄ piissimū filiū
tuū ĩpia pro me passū. Respice rex clemētissie
qui patit̃. et remiscere benign9 pro quo patit̃.
Nōne hic ē mi dn̄e ĩnocens ille quē ut seruū
redimeres filiū tradidisti. Nūq͙ nō auctor vite
hic. qui ut ouis ad occisionē ductus tibiq͙ obediens
usq͙ ad mortē ꝑtūs atrocis nō timuit necis
subire genus. Recole totius salutis dispositor
q͛ hic ipē ē quē et si tua ex virtute genuisti
mee tn̄ infirmitatis ꝑticipē fieri voluisti.
Vere hec est deitas tua que meā induta na
turā crucis ascendit patibulū que ĩ assūpta
carne triste tulit suppliciū. Reduc deus meus
oculos tue pietatis sup opus ĩeffabile pietatis
Intuere dulcē natū tuū toto corꝑe extensum
Cerne manꝰ ĩnocuas pio manātes sanguinē et
remitte placatus scelera q̄ ꝑpetrauerūt ma
nus mee. Considera ĩermē latus crudeli ꝑfos
sū cuspide et renoua me sacro scō fonte illo quē
inde credo fluxisse. Vide ĩmaculata vestigia
que nō steterūt ĩ via peccatorū sed semꝑ ambu
lauerūt ĩ lege tua. diris ↄfixa clauis. et ꝑfi
ce gressus meos in semitis tuis. et fac me odio
habere oem̄ viā ĩiquitatis. Viā ĩiquitatis āmo
ue a me misericors deus facq͙ me ꝑpetuo viā veri
tatis eligere. Oro te rex seculorū ꝑ huiꝰ redemp

torē meū fac me currere viā mandatorū
tuorū ut ei valeā spū uniri qui mea nō hor
ruit carne vestiri Nūqd nō attendis pie pr
adolescentie filij tui carissimū caput niuea
ceruice deflexa p̄ciosā resolutū in mortem.
Aspice mitissime conditor dilc̄e sobolis huānitatē
et miserere sup infirmi plasmatis debilitatē
Candet nudatū pectus rubet cruentū latus
tensa arent viscera. decora languent lumīa r
regia pallent ora. procera rigent brachia.
pendent crura marmorea. rigat terebratos
pedes bti sanguis unda. Aspecta gloriosissime ge
nitor gratissime prolis lacerata membra et memo
rare benignus que mea substantia. Conspice
dei hoīs penā. et reuela conditi hoīs miseriā
Vide redemptoris suppliciū. et remitte re
dempti delictū. Hic ē dn̄e meus quē propter peccā
populi tui percussisti. licet ipse sit dilectus in
quo tibi bn̄ complacuisti. Ecce oīpotes deus pr
dn̄i nr̄i ihū xp̄i dispone benignus quō mise
reris mi qm̄ qd̄ carius repperi supplicit
p̄stitui. Nichil mi reliqui quin tue exposue
rim maiestati. Nichil iā supē qd̄ adiciā quia
totā tibi delegaui spē meā direxi tibi aduoca
tū meū tuū dilcm̄ filiū. Misi gl̄osā progenie
inter me et te propiciatorē misi īquā interces
sorē. p quē confido veniā. Misi verbū ad īterces
sorē officiū qd̄ propter me misisti ī mūdū carnē

frm̄. Enumeraui scissie sobolis mortē qua pro
me credo fuisse ꝯpessam. Credo a te missam
deitatē. meā suscepisse huātatē in qua dux
it dignū sputa alaphas vincula irrisioneꝗ
sustinere nec nō et crucē clauos. teluꝗ sus
citā. Hanc olim infancie vagitibus demo
ribus vexatā. pueritie pānis astrictā. iuuentutis sudo
afflictā. ieiunijs maceratā. vigilijs
gris. le laceratā. itineribus fessam post affectā fla
tus. quā ditatā vere glā resurrectionis celo
rū gaudio īduxit. et in dextre tue celsitudinē
collocauit. En supplicatio mea ꝓpiciatio tua.
hic intende pius quē vere genueris filiū et
quē redemeris seruū. hic aspice factorē et
ne despicias facturā. Amplectere serenus ꝑ
pastorē et recipe misericorē alligatā ꝓprijs
humeris ouē. Hic ipē ē fidelissim⁹ pastor ille
qui dudū errabūdā ouē ꝑ abrupta montiū
ꝑ p̄cipicia valliū multis varijsꝗ āfierat la
borib⁹ quiꝗ iā morienti. iā ꝑ longa exilia
deficienti. tandē īueniente ꝯgaudens se suppo
suit et mu*ro sibi āncxu caritatis īnexam
de ꝯfusionis abisso leuauit. et pijs astrictam
amplexibus ad nonaginta nouē vnā que
perierat reportauit. Ecce dn̄e mi rex omp̄s
deus ecce bonus pastor refert qđ amisisti Sus
cepit te disponente saluādū hoīem quem

tibi restituit omni labe immunem. Ecce tuum tibi ca-
rissimus filius plasma reconsiliat quod a te pro
ui deuiauerat. Potui per me scelere pro te offen-
dere. sed non valui per me placare. Factus est ad-
iutor meus deus meus. tuus dilectus filius me-
am participans humanitatem. ut meam curaret infirmi-
tatem. quatinus unde culpa emerserat offensionis
inde tibi immolaret sacrificium laudis. meque red-
deret per hoc pietati tue placabilem qui sedens ad
dexteram tuam super substantie mee se ostenderet
esse consortem. Ecce spes mea ecce tota fiducia mea
Respi-
ce in me pro mea ut dignum est maior iniquitate.
te saltem miseram pro dilecte sobolis caritate.
de in filio quod percipieris in seruo. Vide carnis
sacramentum et remitte carnis delictum. Recole
quod bonus perpessus est filius et obliuiscere quod ma-
lus operatus est seruus. Quotiens tibi sacre prole
patent vulnera dilateat obsecro mea per-
cata. Quotiens rubet preciosus pio de late-
re sanguis diluatur supplico tabes mee pol-
lutionis. Et quia caro lacessiuit ad iram
te caro imploro flectat ad misericordiam. ut si caro me
deduxit ad culpam. caro me reducat ad veni-
am. Et tibi domine ihesu xpe zelo-
tes fortissime quid gratiarum quid retributionis
digne retribuam homo pulvis et cinis et vile fig-
mentum? Quid enim pro mea salute facere
debuisti et non fecisti? Ab ymo pedis usque ad

sūmū v'tutis totū in aque passionis te di
mersisti. Nā et aīam tuā usqz ad mortē
pdidisti. ut michi meā redderes pditā. Et
ex me in hoc triplici tibi debito obligasti. Cer Hugo
te nāqz dñe quia me fecisti debeo amori tuo
meipm totū. Quia tanta pmittis debeo
meipsū. ymo tantū debeo amori tuo plus q̄
meipm quātū tu es maior me p quo dedisti
teipm. et cui pmittis teipm. Quia redemisti
me debeo meipm totū. Quid uo pro hys Ancelmus
dulcissime ihū ab hoīe rependi possit nō habz
nec inuenio quidq̄ dignū. Nā si celū et terrā
et utriusqz ornatū possū rependere. nec sic
certe usqz ad mensurā debiti ptingere vale
rē. Ut autē idipm qd' debeo et possibile m̄
est reddā. tu muneris ē. Diligendus ēē toto
corde tota mente. tota aīā. tota virtute et
tua michi sequenda sūt vestigia qui pro me
mori dignatus es Et quō illud fiet in me nisi
p te; Adhereat ergo aīā mea post te qr tota
virtus ei9 pendet ex te. Bone ihū. bone dñe Hugo
ne reicias eā. fame amoris tui languet re
focilla eā. Satiet eā dilectio tua. Impinguet
eā affectus tuus. Impleat eā amor tuus. Oc
cupet me totū. possideat totū. qr tu es cū prē
et spū sc̄o deus solus bñdictus ī secula seculorū Amē

O piarū flebile spectaculū aīaꝝ dñe ihū

crucifixe memoria memor sũ et tabescet in
me aĩa mea recogitans qͣliter circa horã no
nã agonizans in cruce · cũ salutẽ huãn gnĩs
sub silencio maturares et in te oĩs dolor irru
eret · cũ pcellosi maris salsuginẽ tã liberali
ter qͣ libent' ebiberes · Vidensqȝ ĩgratitudi
nẽ iudeorũ nequiciã cordiũ ɔtumelias v̄borũ
blasphemias labiorũ · qͣi agnus qui portat' ad
victimã mansuetus · nec pedibus calcitras
nec dentibus mordes nec cornibus ĩpetes
nec murmuras corde nec respondes ore · n'
te vindicas ptãte diuinitatis · potenciã sa
pienter et pacient' occultans qͣsi esses ĩpo
tens ad resistendũ · insufficiens ad respon
dendũ infirmus ad vlciscendũ · ĩbecillis
ad retribuendũ · Tacui ĩquis paciens fui
ut pturiens loquar · Ecce igit' p' cõgruũ
ĩteruallũ rupto silencio · tonitruũ vocis au
dit' quo audito tã celũ qͣ terra qͣ eciã ĩfer
nus mirat' · Jhesus ait ewãgelista clamans
voce magna dixit · Pater in manus tuas
ɔmẽdo spm̃ meũ · Et hec dicens · inclinato ca
pite tradidit spm̃ · Et ecce velũ tẽpli scissũ
Jhe di' est mediũ et terra mota ẽ et petre scisse
Jhe di' sut · et monumẽta apta sut · Crucifixũ nãqȝ
dnm̃ suũ celũ et terra e et oĩa que in eis sut
demõstrãt · et sil' cũ eo vult finiri et dissolui
oĩs creatura · Adoramus te xp̄e et bñdicimus tibi

quia per mortem tuam redemisti mundum qui passus es pro nobis miserere nobis. Vere quis cogitare sufficiat cum quanta dignatione et excessiua dilectione dissolui volueris o bone domine ihesu illud celeste connubium tue anime et corporis relinquendo in cruce per gladium dire mortis tuum corpus exanime ut nos ab eterno dampnatos exilio ad tue beatitudinis communionem indiuisibilem reuocares. O quam indebita miseratio quam gratuita et sic probata dilectio quam inopinata dignatio quam stupenda dulcedo quam inuicta mansuetudo regem glorie pro despectissimo vermiculo crucifigi et mori. Quis audiuit umquam tale. aut quis vidit huic simile. Vix enim pro iusto quis moritur. tu vero pro inimicis et iniustis mortuus es eligens exulari a celis ut nos reportares ad celos amicus dulcis. consiliarius prudens adiutor fortis. Quid retribuam tibi pro omnibus que retribuisti michi. O quis digne stupere sufficiat illam tenebrosam eclipsim luminum gratiosissimorum oculorum tuorum qui sic interiectu dire mortis obscurati sunt in cruce. Non est mirum si tota mundi machina tenebrescit. sic subtracto te sole iusticie domino ihesu christo et clausis oculis tuis gloriosi aspectus. Aue benignissime ihesu

Et continuo tympa[?] ... Abilis. virgo singularis quibus singultibus

Vbertinus
Bernardus
Vbertinus
Bernardus

credo purissimũ pectus tuũ vexatũ eē
cũ cerneres filiũ tuũ amantissimũ et oĩ gra
ciositate acceptissimũ venis iã ex sanguinꝭ
effusione exhaustis et viribꝫ deficientibus
morti appropinquãtẽ qualit̃ incipit oculos
languentes deprimere et facie pallescere
īclinans capud ad te q̃i dans tibi ultimum
Aue. Aue ingꝰ doloris et oĩs desolacionis
qd' nõ poterat ore et voce exprime' pre ni
mia cõpassione et īestimabili dolore. Aue
maria. Ecce astat mr̃ unigenito migrã
ti symeōis cõsupta gladio quã plus necat
nati migracio q̃ʒ necaret mortis illacio.
Videt capud sub spina deici os verendũ spẽ
tosis inficiri frontẽ floris fractã magnifici
quo letantur se seraph affici. Clara videt
lugere sydera et ī fronte langue' libera
q̃ cũ luce trãscendãt cetã. morte lugent
et languent aspa. Cũ pupille splendor
obuoluitur. quo supmus seraph afficitur
migrat mr̃ ymo plus patit̃ quã adducit
mors cũ īducit̃ pectus dudũ tibi delicie.
cuius vinciũt flores fragrancie cũ suspirat.
vi mortis anxie martir migras telo tristi
cie. Ferrũ vides fixũ ī pedibꝫ. et attendis
clauos ī manibꝫ. que iã vernãt stillis ru
bentibus. multis martir mactaris mor
tibus. Pena ptu q̃ te nõ tenuit. iã in nati
nece te necuit crux natura qd' tuĩ non po

Ingluuus

tiui nunc clamat nunc telum acuit ¶ Itaque nunc — Anselmus
exposcit debitum atrox ius nature quod tibi deti
nuit olim pariture penasque cum fenore extor
quet mensure quam toti matribus debebatur iure Pre — Ekbertus
terea o castissima virgo filium tuum quem sine car
nis corruptione concepisti et sine gravamine gra
uida portasti sine lesione pepisti in cruce no
uo puerperio gemens parturisti et dolores quos effu
gisti parturiens sustinuisti tibi repositos tempore pas
sionis Aue maria gratia plena Eya — Ubertinus
tu quanto caritatis ardore tunc videres patefieri
viscera filii in crucis patibulo temetipsam eius
terebas ad amorem eius qui pro te et pro tuo gene
tam dire mortis se subdebat doloribus et quanto ma
gis totum humanum genus videbas sibi ingratum tam
magis tu pro omnibus reddere gratitudinem vice omnium
sibi commoriens stare diceris iuxta crucem Denique — Ekbertus
audiens quod clamans expiraret ad clamorem fere
commoreris et clauso tanto doloris impetu intrinse
cus indicibiliter torquebaris pretendens nichilomi
nus in exteriori homine fortitudinem et pacis digni
tatem. Nam licet egrediente uel quasi anima pre dolore
non humi corruisti Non dolor tam extensus quam inten
sus te virginem immo viraginem vicit sed ipsa tempu
fortior amaritudines superasti suspiria temperasti la
crimis erumpentibus imperasti Et tanto magis intror
sus intumescebat pelagus tempestatis quanto minus
permittebantur exterius egredi lacrime et vapo

rari dolor intra congestus et exteri fletibus et
lamentis. Quod erumpebat exterius ex passione
reprimebas interius ex fortitudine. Et ut esset
dolor quo plus unitus plus infinitus virilem
in corpore femineo gerebas animum. Pretende-
bas exterius quam pie aspectum. interius retinebas
matris affectum. Quid mirum? Ipse enim dei filius
secundum humanitatem te unicam quam patrem et matrem
habebat in terris de qua sola susceperat substantiam
Angelus carnis sue Ave maria Jam in-
migras memor infancie plus florentis quam
flos meridie te priores ledunt delicie quarum
vernat reminiscentie Dudum leta matris
gaudio. nunc letaris letali gladio. mortem mat-
tir in desiderio liam haberes pro refrigerio.
Sed vocata nescit accedere mors crudelis
more digna funere. Ut plus noceat cum sinat vi-
vere quam si vitam vellet adimere. Quid plu-
ra? Prius astra lunarem ethereis quam nar-
rarem lingua vel litteris morientem quantum
commorieris matrem natum tuum cruce videris Ave
maria Igitur pendet in crucis arbore ante ocu-
los tuos pudicissimos benedictus fructus ven-
tris tui ihesus xpistus vulneratus propter iniquita-
tes nostras et attritus propter scelera nostra factusque
holocaustum suavissimi odoris in aspectum eterni pa-
tris. ut averteret indignationem suam a nobis
et consedere nos sibi faceret in celestibus.

Reputat siquidẽ crux p̃ciosa altare aureũ Tu Gumbertus
buĩditũ incensũ. filius holocaustũ. p̃r ad cuius be
niuolẽtiã suspirat. oratulũ hoc est pro nobis gra
tũ sacrificiũ. dũ reatũ nr̃m crux expiat. mr̃ obsecrat. filius ĩpetrat. p̃r adonat. redemptus
exultat. Video p̃inde in passione filij tui dilci Crisostimus
duo altaria. Vnũ in pectore tuo aliud in corpe
filij. xp̃us carnẽ. tu ĩmolas aiam. Optas siquidẽ
ipã ad sanguinẽ filij addere sanguinẽ carnis
tue et cũ dn̄o ihũ corpali morte redemptionis nr̃e
ꝯsũmare misteriũ. Sed ipe xp̃us qui fctus ẽ sicut Ambrosius
hõ sine adiutorio inter mortuos liber suscepit
quidẽ m̃ris affcũ. nõ quesiuit ad hoĩs redemptio
nẽ hoĩs auxiliũ. quia sũmi hoc solius sacerdotis Crisostus
erat p̃uilegiũ ut cũ sanguinẽ intraret ĩ scã
scõrũ Aue maria Igit. o aula regalis scã Obertus
maria ꝯsũmato iã passioĩs agone cũ sup mor
te unigeniti tui videres celũ et terra lugere
et dolorosã corpis exanimi corporeis oculis cer
neres figurã. quõ credã mentẽ tuã virgine
am ĩ sili effecta figura. Vere eteni ipsũ ex
emplar mortis ihũ tãq̃ sigillatiã ĩpressio
totã tuã aiam crucifortmã sĩlitudĩe figurauit
Nulli eñi fideli dubiũ ẽẽ dicit qñ ĩ ipa ĩ xp̃i
p̃sona itentissimo sẽp ferebaris amore et
oĩno ꝯñtũ ad m̃rem talis filij decebat. q̃ gra
dus amoris ĩeffabiliter oẽm aliũ pure creati
re amorẽ qui ad xp̃m ẽẽ valeat trãscendisti.
Vñ patet q̃ ex quo ipm̃ acepisti sic huius amoris

mirranda violencia mens tua virginea a
te fuit · et eē debuit extracta et ab ipō at
tracta et ī ipō visceralit᷑ et totaliter trāsla
ta · et iuxta pfcti amoris leges affixa ut vere
dici posset q̄ aīā tua potius erat in filio ubi
amabas · et extra quē nichil erat qd᷑ amares
aut amare deberes q̄ᵐ ī teipā ubi animabat
Et ideo fuisti ī ipō totalit᷑ trāsformata ut nich
il penitus in te eēt qd᷑ in expressissimā dolo
ris et mortis filij ymaginē penitus nō foret
trāsformatū · Si enī paulus ex amoris vehe
mencia crucifixo xpō se concrucifixū asseruit
dicens · Cristo confixus sū cruci · Ego stigma
ta dnī ihū in corpe meo porto · Quid de te dul
cissima mrē sua senciendū cuius amor ad xpm
oī alteri inferiori amori q̄ᵐ cūcūqȝ in se inten
so sic est ac si ipm mare magnum alicui flu
mī cōpareť᷑ · ppter qd᷑ īfinitis dolorū stimulis
plena eras ex amore q̄ᵐ habebas ad filiū corpis
in cruce pendens · Ipē enī ihūs qui sciebat q̄
dignū erat matrē suā pticipare suā passionē
tē plenissimē suis doloribꝰ cōiungebat · Et hoc fa
ciebat ex magnis amore · qȝ bn̄ videbat qd᷑
nichil aliud ꝑ illo tpe volebas nec desiderabas
nec velle aut desiderare debebas · Et ideo
tuū desideriū qȝ iustū erat aplevit et sic se to
tū doloratū et crucifixū intra cor tuū virgi
neū admodū sagitte iaciens dixit · Ecce fi
lius tuus · Denicȝ qm̄ tantus erat dolor tuus

quantus amor tuus. ergo tota aīā toto corde
et tota virtute doleas. Ave maria

Ceterū pie credendū est qꝫ q̄rulis vocibꝫ Vberting
et lamentacione devotissīa pro morte
filij tui ad prēm clamabas dicens. Et nūqͥ
deus pr̄ omps ego sū sola mr̄. et tu nōn es huius
dolorati et tui unigeniti pr̄ eternus? Cur ĝ
me solā flere pmittis. q̄ nō sola ad ipm̄ filia
lē accepi respectū? Ubi pr̄ sctissime ē amor
tuus quē in monte pn̄tibꝫ discipulis expressisti
dicēs. Hic ē filius meus dilectus etc. Nūqͥ qr
a iudeis reiectus et a discipulo traditus et ab
alijs derelictus. et qr spinis coronatꝰ. et quia
facie cōsputus. et qr toto corpe flagellatus
et qr nūc diris cordis et corpis doloribus cruci
atus tuus desiuit dulcissimus ēē filius qr nul
la ad eū cōpassione moueris. Nūqͥ ego sola et
derelictū flere debeo filiū quē nō sola possedi
dilectū? Cur michi pijssiē pater societatē fran
gis qui me tibi p spm̄ scm̄ in matrimoniū as
sumpsisti. ī unius generatione dilecti? An quia
deus es. ideo bonus nō es? An qr oīpotēs. et
ideo insensibilis es? An tu qui pn̄s es ubiqꝫ nō
intueris opbria et cordis dura iacula et an
gustiosissima corpis vulnera que filij tui psona
sustinet ī assūpta natura. Et si mea est na
tura. nūqͥ nō tua est psona? Noli obduresce
re pr̄ scē. et associa solitariā et mestissimā

mre͞m quā vsq͡z nūc in obsequiis filij tui fidelē
ꝯprobasti ancillā · et sup̱ quā vyscera tue dilectio
nis effudisti   Nys lacrimosis tuis
q̄relis p̄r sic r̄ndit · Ad punctū et ī momento
dereliqui te · et in miserationibꝫ meis magnis
ꝯsolabor te · Nō me reprehendas si sola mor
tē filij mei defles ī terra q͡z sola bona et
munere meo · Reliqui oēs mali scelere suo
et ideo ꝯpassionē ꝯdignā ad meū vnigeni
tū nō ostenderūt · nō meo defectu sed suo re
atu · Sed qd̓ michi deest in diuinitatis natu
ra ꝯsorcij fletus tui · ego supplebo in m̄ subiecta
creatura que tota terū funestas voces dabit ad
celū · lugubre et funerū assumet vestimentū
Ipē enī sensibilis mūdus michi obedit ad nutū
sed hō ipius solus m̄ resistit p̱ suū malignū cona
tū · Nūc ergo v̓go carissima dabo mandatū de
filio tuo et meo · terū defle ... do toti orbi mūda
no · O sol obscure et totū mūdū indue vestimē
tis nigris et illā sponsā dulcissimā matrē illi
angustiati filij mei associa ī lamento O terra
ꝯtremisce de scelere qd̓ sustentas · et illi ama
ritate mrī tuū p̱be ꝯsorciū ī dolore · O lapidea
durities sup̱ oēm duriciā creature exigue cordis
maligna que noluit ad ꝯpassionē scindi · nec de
morte īnocentis filij mei pietate molliri O
mors ipā ex tua crudelitate · oīs vite vocatris
oñde te ꝯpati filio meo cuius mēbra depascis et
antiqua mortuorū monumēta ap̄i ut uel sic con

fundat^r hoim ipiorū sensibilis vita Dic
igitur o pia mr deus pr videt^r quasi filiū
tecū flere p naturā corpeā et sic tibi anxi
ate mri solatiū societatis aferre Quid g^o
putabo tuc matna tua viscera de novo compas
sabat^r conpassiois affcū ad dei et tuū filiū mo
rientē qm sic vidisti sup ipm flere lumaria
celi. t'rā tremere sentiebas sub pedibus tuis
q i inanitate flagitij et saxa durissiā cōtra
naturā pscindi ac si lamētuosis clamoribus
sensū pie conpassionis acciperet. filiū dei in
cruce deplorantis Certe bn poteras concludе
re q debebat te mrem ihm deflere quē ele
mēta isensibilia deplorabat Ave maria

O Dulcissime amator hoim mi dne
ihu xpe recolo tibi p qlicumqz gratiū
actione tue bndte passionis i deuoto licet
corde quō te mortuo in cruce pendēte vnus
militū acuta lancea latus tuū sacratissimū
pforavit. De quo ad tumulū pristine pietatis — Bnardus
ptulisti preciū satisfactionis quo placares
prem p qd' plane illū vsiculū ad te traxisti
Apud dnm mia et copiosa apdud eū redep
cio. Prorsus copiosa. qz nō guta sed vnda san
guis p quinqz ptes corpis emanavit Itaqz fe
nestrat^r latus in lancea et emanat vnda — Augustinus
sanguinea fons redūdat i carne rosea quo

lauat~ mens ut sit niuea. Templi salit de dextro latere aqua viua lauans a scelere dono dei nouit effluere fons iam patens po tens abluere. Dormientis ade subtrahitur costa de qua coniunx efficit~. et dum sopitus in cruce sumit~ sacramentum de costa scindit~. Regis latus mucrone saucium dum hoc nobis dat re frigerium. salutare ministrans fluuium dolitu rus, comprimat gaudium. Te letant o latus laberer et me melle tuo reficere. felix certe si te contingere uel delonge saltem respicere. Dum te tanto cor amans tenere pellicanum cogor re colere lanceato qui rostro latere, plus migrans merear~ viuere. Dumni regis cor aueto te sa luto corde leto te complecti me delectat et hoc meum cor affectat. ut tecum loquar tolere. Quo amore vincebaris. quo dolore frangebaris cum te totum exhaurires ut te nobis impertires ut nos a morte tolleres. Propter mortem quam tulisti quando pro me defecisti. cordis mei cor delic tum in te meum fer affectum. hoc est quod opto plurimum. Per medullam cordis mei peccatoris atque rei tuus amor transferatur quo potenter vulneratur quicumque te complectitur. Dilatare aperire tamquam rosa flagrans mire cordi meo te coniunge. illud vn ge et compunge. qui te amat quid patit~. Tuo vi uat in amore. ne dormitet in torpore ad te oret ad te ploret te adoret te odoret te gustat

Bnardus

oi tpe Aue benigne dne ihu xe Ihesu qui latus in signu federis nobis dignanter apis aqua lotos tu digni lateris nos exornes et in ga supis Salue latus saluatoris in q latet mel dulcoris in quo patet vis amoris de quo scatet fons cruoris qui cordat lauat sordida Salue mitis aptura de qua mana vena pura porta patens et pfunda sup rosa rubicunda medela salutifera plaga rubens apire fac cor meu te sentire sine me in te trnsire velle totus itroire pulsanti pande paupi Ore meo te ctingo i te meu cor intingo te ardeter ad me stringo et ardenti corde lingo me totu in totu te traice In hac fossa me reconde ifer meu cor pfunde ibi latens icalescat et i pace quiescat nec psus sit que timeat In hora mortis meus flatus intret ihu tuu latus hic expirans in te vadat ne hunc leo trux inuadat sed apud te pmaneat Ame — Anglicus

Lenardus

O mucro su... ges sacru lateris mei cordis exara silicem et inscribe plagam multiplicem qua legendo velis replicem Et supplico me vulneres et rebelle tibi cor supes leto sponsi totu me lateres et a carnis hoc luto me liberes Aue benigne ihu — oro Anglicus

O pie ihu dulcis es in inclinatione capitis Inclinans enim caput i cruce qsi dilce tue videris dicere O dilca mea q totiens desiderasti frui osculo oris mei nunciaus mi p sodales meos Osculetur me osculo oris — Ancelmus

sui · Ecce paratus sum · caput inclino os porrigo
osculare nunc quantum libet · Dulcis in extensione
brachiorum · Extendens enim brachia tua nobis
insinuas quod amplexus nostros ipse desideras et quasi
dicere videris · M vos omnes qui laboratis et
onerati estis · venite ad me et requiescite
inter brachia mea et amplexus meos · Videte quia
paratus sum inter brachia mea congregare vos
quia memini me sic promisisse per prophetam · Sicut pas
tor gregem suum pascit in brachio suo congregabit
agnos et in sinu suo fetas ipse portabit · Venite
ergo omnes nullus timeat se repelli · quia nolo mor
tem peccatoris sed ut convertatur et vivat · Dulcis
in apertione lateris · Apertio siquidem illa revelavit
nobis divicias bonitatis tue · caritatem scilicet cordis
tui erga nos · Dulcis confixus pedum clavo uno quasi
per hoc ita nobis loqueris · Ecce si putas quod fugere
debeam et ideo ad me accedere tardas sciens
quia nimis sum velox sicut hinnulus · Vide quia
pedes mei clavo mihi sunt in terra confixi ut omnes
vos fugere non possim quia mia omnino me liga
tum tenet · Neque feriam vos sicut meruistis prop
ter peccata vestra quia manus mee clavis confixe sunt
vbting Ave benigne ihesu christe O amor qui liquas omnia
quem in doloribus pro redemptione tam ipsi peccatoris
Ruysbroec reliquisti · Nempe o pie ihesu ut nos in tuo san
guine plene lavares vix unam sanguinis gut
vbting tam retinuisti in tuo corpore quin capite fosso spi
nis corpore divulso flagellis pedibus et manibus

dilaceratis clamet. et vltra hec omnibus punctis tu corporis sanguinem in sudore fluctibus totus ipse ihesus meus in sanguinem reliquatus est. Quis non stupeat ibi apertas catharactas celi ut inundaret diluuium gratie ad nostram gygantea superbia et carnalem lasciuiam suffocandam. Sed ut vndique inundaret diluuium rupti sunt fontes abissi magni penetralia scilicet vitalium tibi cordis tui quibus usque ad intima pertransiens dira lancea non pepercit. Tu ergo scribas amor et pingis litteris in me plagas quas quas sponso feceris amatorem tuum vulneraueris in amatum tuum non inueheris. Sed amatum amore nimeo et amantem eius gladio cedas amor omni premio dignus eris hoc dictat ratio. O si tuo telo perfodiar. et si dignus eo repiertus ista plaga placatus moriar et hoc leto letus efficiar. Scribas amor et rursum iteres regis plagas et riuos vberes et dum scribis non solum vulneres induratum cor sed dilateres. Aue benigne ihesu Anglicus

Heu o mater misericordie sancta maria quantus te in illa hora perforacionis purissimi lateris dulcis filii tui cordis dolor oppresserat. Vere pertransiuit animam tuam gladius doloris qui tibi amarior extitit omnibus doloribus cuiusuis corporee passionis. Quicquid enim crudelitatis inflictum est corporibus martirum leue fuit aut potius nichil Ancelmus

compassione ipsius tue passionis que nimirum sua
Albertus immensitate transfixit tua penetralia tu benig
nissimi cordis Ave maria // Ergo tu quanto cari
tatis ardore tunc videns patefieri viscera fily
in crucis patibulo. temetipsam eviscerabat ad
amorem eius qui pro te et tuo genere tam dire mortis
se subdebat doloribus. Et quanto magis totum huma
num genus videbat sibi ingratum tanto magis tu pro
nobis omnibus reddens gratitudinem et vice omnium sibi
commoriens stare diceris iuxta crucem. Ita quod ipsa
pro te et pro toto mundo dignum deo de te genito mo
rienti exhibebas lamentum. Unum tantum dolebat
quantum deberent omnes homines pro de se pro quibus aduoca
tionis et reconsiliationis officium assumpsisti Ave maria
Bernardus // Vere tuam mater o beata animam gladius pertransivit in
illa hora alioquin non nisi etiam pertransiens carnem fi
lii penetraret. Et quidem postquam emisit spiritum tuus ille
ihesus omnium quidem sed tuus singulariter ipsius plane non
attigit animam. qui ipsius crudelis lancea nec mor
tuo parcens cui nocere non posset aperuit. Sed
tuam utique animam pertransivit Ipsius nimirum anima iam
ibi non erat. sed tua plane nequibat avelli. Tuam
ergo pertransivit animam vis doloris ut te plus quam mar
tirem non inmerito predicemus in qua nimirum corpo
sensum passionis excesserat compassionis affectus.
Ludolphus // Igitur o carissima virgo in hac hora verissime
completum est in te quod tibi iustus ille symeon tem
plens virtutum quam et dierum prophetauerat in

tēplo dicens Et tuā ipsius aiam ptrāsibit gladius.
Verū pluries hoc hodie tibi accidit: totiens
certe quotiens videbas cōtra filiū fieri nouita
te. Sed nūc singularissīe et latus filij et cor
tuū fil' et semel fuerint lancea pforata et Ysidorus
cruci affixa ¶ Exurge ergo virgo btā. que
sola et vna es dilecti ihū colūba formosa nidi Ubertinus
ficans in sūmo ore foraminis apti corpis et la
teris xpi tui. Recipe dolorosum gladiū quē
tibi sctūs symeon dura pphetia repromisit.
Tuā inquit ipsius aiam ptrāsibit gladius. Vere
tuā ipsius quia aiā tua fuit ipsius bndicti ihū mul
to plus qȝ tu in ipm totaliter p amoris icendi
um trāsformata. Aue maria

O Jhesu nrā redēptio amor et desideriū re
pntat tibi cogitatio mea illā sanctissimā
depositionē bndicti corpis tui de cruce. tibi a duo
bus discipulis tuis Joseph et nycodemo licet oc
cultis hora vespertina deuotissime ipensā vng
clauos de maibȝ trahebat alius ne caderes
corpus exanime sustinebat. tristissiā mrē tua
qntū poterat adiutoriū illis ministrante. Cuqȝ te Ubtinus
ens de te dilcō suo sic extincto saciari nō poterat
Sed tū de cruce depoitū corpus fuisset. i ipm
ruens pre icōtinēcia doloris et imensitate amo
ris Cra quot ex altis precordijs gemebūda suspiria

emisit Aue maria etc.

Ubertinus Cum ergo fidelissima mr̄ dn̄a mea sc̄a maria
deposito xp̄i filii tui corpe de cruce quanta
credā pietate afficiebātur viscera tua mater
na dū corpus illud exanime vulneribus sau
ciatū et cruore madidā tenuisti ī brachiis
caritatis. Vere tota sup faciē illā totā sputis
et cruore liuidū irruisti. et faciē facie coniūxis
ti oscula deuota impressisti totū filii vultū
dolorosis lacrimis lauisti. faciē ppriā sangui
ne filii rubricasti et amarissimis gemitibus
pectoris anhelitū intercludendo disrupisti et
vix pre doloribus verba formare potuisti.
lacrime vero in tua ubertate fluebāt ut
caro cū spū resolui videretur. Aue maria.
Augustinus Igitur o pia mr̄ nō lingua loqui nec mens
Anselmus cogitare valebit quanto tunc dolore aīa tua
scissiā tenebatur qn̄ eū quē tātope diligebas
quē creatorē et dn̄atorē oīm rerū esse scie
bas q̄ inquā tecū degentē tecū edentem te
querēq3 nosse volebas dulci affatu docen
tē habebas sic despicabilē in btīssio sinu
tuo teneres. Sed et recordabaris que et
qualis fuerat quē v'go concepisti sine libidīe
et pepisti sine dolore et erat omē quo ipā
diligebas tāquā deus et dn̄s tuus et unicus
filius. Vn̄ dicebas. Dic fili dulcissime dic amor
meus unice vita aīe mee singulare gau
diū. unicū solaciū quare me sic dolere pmit

tis. Cur tu longe factus es deus meus consolat
ionem meam? Respice in me et miserere mei. Itaque Ubting
tuorum prolongatione fletuum quibus o mestissima
mater a corpore filii auellere non poteras usque ad
horam completorii est sepultura sub protracta. Aue ma
ria

Quid tunc o beatissime iohannes a domino dilectus
Quid tu o fidelis et dilecta christi discipula
gloriosa magdalena. et vos sancte fere sorores
domine mee. et tu martha sollicita faciebatis?
Vere repleti fuistis amaritudine. inebriati
absinthio et intollerabiliter flebatis. Quid
nimium? Quis enim angelorum vel archangelorum
illic non fleuisset ubi contra naturam auctor natu
re. immortalis deus mortuus homo iacebat. Videbant
enim christi corpus sic male tractatum ab impiis sic
laceratum iacere et mariam totam cruentatam
in cruore filii. sic amarissime flere et nullo
modo lacrimas poterat reseruare. Aue maria

Vnde tu iohannes dilecte gusta nunc in vigilia peregrina Ubting
tionis et bibe vinum illius pectoris super quod in
cena ex ardore caritatis ihesu recepisti delica
tissimum sompnum. Sed et tu penitens magda
lena dulcis ihesu deuota discipula et singula
riter predilecta corumina tuam pellem preterite vite
in calido sanguine delicati et pii ihesu. qui igne
amoris feruet et ebullit usque ad primum pectus
sic totaliter adure et expurga ruminans

miam tibi ad pedes ihū misericorditer ipensam
quo in fonte sue miseracionis ut columba al
bissima es candidata et dilcā sua sponsa effecta ra
mū olive portans in pectore pacem pecca
toribus ānūcians remissionis et gracie ut tu
vere solempnis sis vexillatrix et primiceria
oīm · pro xpi sanguine veraciter conversorū Sed
et michi sceleratissimo oīm peccatorū tue utrius
que devocōis prōram expoliacionē veteris mee ma
licie et induicionem plenā cruciformis xpi
vite xpī misericorditer iplorare digneris
Et o vos scē mulieres que sibi dū adhuc vi
veret sedule ministrastis quāto affectu illud sa
crū corpus nitebamini contingere et vos
fletibus sociare maternis · O quā dulciter et
Ancelmus diligenter sacratissimā eius mēbra tractastis et di
gitis · fovistis lacrimis · Vere tūc apte dicere
Ubertinus potuistis · Fasciculus mirre dilectus meus mi
inter ubera mea cōmorabitur · Sed tu dilecte
iohēs experti amoris memoria et corporalis asper
tus figura dolorū vehemencia confossus toti
te in lamento sacri corporis · quali poteras
principio maius amaritudinibus et suspiriis
exhibebas

Denique quid mirū si vos duo dilci o iohēs
et devota xpi discipula · dilcā mea
scā maria magdalena que ab ipō bndicto ihe
sū tot signa dileccionis acceperatis totali
ter reliquabamī in lacrimas · et si prodia
mentis vrē intenso scindebāt dolore aspi
cientes dilcm̄ vrm̄ sic toto corpe laceratū

sanguīe ꝓprio coloratū et in tā īmanissimo
defecisse supplicio. Quapropt ego īsensibilis   Oro
aridus et durior oī petra supplico vobis duobꝫ
dilcīs. ut ab ipō oīs boni fletus fonte īpetre-   ihū
tis mī mei cordis ꝑtinaciā emolliri et īhabū
dantes effluere lacrimas pro mei ꝯpassione
dilcī. ut planctu vnigeniti plangā cū Aue
Eya deus   maria
meus ihū bone pro me totus in mortem
traditus concede michi q̄s q̄s ꝑ oēm modū
indigno et īmerito ut qui hijs interesse corpe
nō merui. fideli tn̄ hec eadē mente ꝑtrac
tans illū ad te deū meū ꝓ me crucifixū et
mortuū ꝯpassionis effcm̄ experiar. que ī no
cens mr̄ tua et discipulꝫ tuus dilectꝫ et fr̄
tuꝫ vterinꝫ. ꝑ adoptionis grām et regimen
dationē matn̄ā iohēs aplūs et penitēs mag
dalena cū sodalibus solabz tuis ī ipā passiōis
hō senserūt. Aue benigne ihū xpē
Et tu scīssime pr̄ etne deus respice vnige   Oratio
nitū tuū in quo solo tibi ꝯplacuit dolorosā
corporis exanimi figurā in virgineo gremio
tristissime mris sue qui pro nris scleribus
tibi sacerdos et hostia factus. tunicā hns ta
lare ꝓpo sanguīe rubricatū. tibi deo etno
in tua scā scorū penetraliū cordis in quo
solus ipē dn̄s ihesus intrat suorū dolorū
pontifex sūmus thimiama sūmi odoris

gcinnat et exterius in atrio carnis suo corporis immolat holocaustum. Esto ergo sancte pater placabilis super nequicia populi tui tante propiciacione accepta hostia et clementi pietati auerte indignacionem tuam a nobis. Pater noster. Ex horologio

O Maria benignissima domina mea quam induratum est cor meum quod ex intimis tibi non compatitur. quam male exsiccati oculi qui te sic flentem videntes nequaquam queunt lacrimari. quam frigidum pectus quod ex hiis non gemit. O utinam commorientur tecum simul etiam omnia ossa mea. Veneranda brachia tua inter que iam dilectum meum reclinatum video. Bene itaque rosifere manus feliter sanguineo colore vernantes pectus tuum maternum superbundiore tui tanti doloris continuum. super quo iam oculis cordis video regem meum reclinatum. O reclinatorium aureum. pre cunctis thronis eburneis sedibusque deauratis perelectum. ad hanc horam seruatum. ut auctorem vite supportaret vita priuatum. Ave

Ex eodem tractatu passionis ihesu xpisti

Eya ergo mater amabilis virgo maria perpetue castitatis tuos quaeso liberales oculos mihi digneris misericorditer aperire et omnem vitam meam clementi bonitate tueri et cunctis hostibus sub scuto tuarum alarum umbra fideliter me defende. Amabilem voltum tuum adme semper o virginea genitrix amanter converte. Dulcis filii tui mortue faciei amantissima

ꝯsulatio m̄ sit ꝑcor illi amicissiā reꝯsilia
tio . dolorū vulnera que cor tuū mater
nū penaliter seruerūt . dolorē m̄ pro pec
catis meis internū mereatꝰ . Tuū m̄ o
dnā suspiriū miserādū . tu dei filij sta
bile desideriū . Fletus quoqȝ uberrimus
tue lugubris lamentationis lacrimas m̄
īpluat salubris contritiōis . verba tua dolo
re plenissima . ociosorū michi sermonū
āputet vanitatē . Tuaqȝ maneries luc
tuosa indisciplinatorū in me viciorū mor
tificet libertatē . Cor tuū virgo btā ꝯsola
tionis īpariēs ꝯtēptū m̄ prestet secularis
amoris et suauitatē m̄ īfluat deifice carita
tis q̄ est vestis nupcialis qua eū indui opor
tebit qui dnm̄ glorie fructū ventris tui bn̄
dictū . tecūqȝ in cenā virgineā in ꝑadiso vo
luptatis etne ꝯtēplari desiderat sine fi
ne Aue maria

O spes et ꝯsolatio mea
O pyssime dn̄e ihū xp̄e mente et ore
tibi memor sū qualit᷑ circa horā ꝯpletorij
qm̄ nō erat in quo diuinissiā caritas tua
sublimius ꝑmoueret sepulture mortis
traditus es auctor vite . Siquidē solu   Wbtung
to ꝑcio nr̄e redēptiōis . atqȝ de hoste ma
ligno obtenta victoria in tyrocinio tue
mortis tibi post passionis ludibria a fideli

bus tuis discipulis ioseph et nycodemo exhibita
ē honorifica sepultura. Tuas autē obsequias
milia milium angelorū decantabāt qui occe
uenerāt ad sepulchrū dnī sui. Illi cantabant Aug.
laudes sed mr̄ tua dabat gemitus et suspiria
cordis. Theophil9. Cum autē in alieno sepul
chro poneris habūdātiā pro nobis suscepte
paupertatis testatur. Nāqz domū in vita nō ha
buisti post mortē quoqz ī alieno sepulchro recō
ris et nudus existens a ioseph operiris. Audi
mus. Itaqz tam paup fuisti ihū fili dei. ut ve
niens ī mūdū nō in tua sz in aliena domo nas
cereris et viuens in hoc mūdo nō haberes
ubi caput tuū reclinares nec moriens vn̄ ī uol
nuditatē tuā tegeres nec mortu9 vn̄ ī uol
uereris nec sepulchrū aut locū ubi corpus
tuū poneret. Aue benigne ihū xpē grā
plen9. miā tecū. Bernard9

O Bone ihū quā dulciter cū hoib9 uer
satus es quā larga et habūdantissiā
eis largitus es qz dura et aspera pro eis pas
sus es Dura verba duriora verbera duris
sima crucis tormenta. Ancelm9 O mi ihū
quid faciā? Te totū iprimā in me. ut iā non
ego sed tu totū sis. ī me. In te oīs affectio
mea. tu oīs et ɔtinu9 amor meus. tu omne
desideriū meum nichil q̄ro nisi teipm̄ q̄muis

nulla pena peccatum sequeretur quamvis nulla
merces iusticie repromitteretur. licet infernus
et paradisus non esset tamen propter dulcem bonitatem
tuam tibi adherere et inherere vellem. Oracio | ludolphus
Da ergo pie ihesu qui in monumento se-
peliri lamentari et custodiri voluisti
da michi te in corde meo spiritualiter sepelire la-
mentari et diligenter custodire ut et ego
tibi consepultus tecum merear ad resurreccionem
gloriam pervenire Et qui positus in sepulchro
a visu hominum es segregatus in pace dormi-
ens absconde me interim servum tuum in ab-
scondito faciei tue a conturbacione hominum ut
mundo mortuus tibi vivens recte dormiam et in
te suaviter requiescam Ave benigne ihesu
Ora o dulcissima mater mea sancta maria quis | Ancelmus
modus tui luctus in illa hora. Siquidem
tu illum quem te virginem concepisse. te virginem
peperisse. et post partum te virginem noveris
permansisse nec non per quem te intelligebas
ab omni generacione beatam dici meruisse
videres iniquorum sevicia tam crudeli nece
peremptum tam subito tuis aspectibus abstractum
et sepulchri antro reclusum. Et utique pia
domina non crediderim ut ullo pacto potuisses
stimulos tanti cruciatus quin vitam
amitteres sustinere nisi ipse spiritus vite. spiritus

totius cõsolationis spũs s. dulcissimi filij tui
pro quo moriente tãtope torquebaris te ꝯforta
ret te ꝯsolaret te intus doceret nõ eē mortē
assumentē ꝫ magis triũphũ ei oĩa subicientē
qd' in ipo fieri corã te moribũda videbas Mor
tuus est tu et ab oculis tuis te ĩspectante sepul
chro reclusus Aue maria Idem

Verũ cũ ioseph et nycodemus filiũ tuũ po
nerent in sepulchro volebas tu mesta mr
eius simul mitti cũ eo. Erasqꝫ ĩnixa sup dilcm
tuũ et amplexans eũ dicebas Misereminij
mei misereremini mei saltē vos amici mei
Illũ adhuc paululũ relinquite michi ut sa
tiē illius abstracto velamine valeã ꝯtempla
ri. Nolite eũ tã cito tradere sepulture.
Date eũ michi mri sue ut habeã illũ me
cũ saltē defunctũ. Aut si illũ ponitis in
sepulchro me miseram reponite cũ ipo qꝛ
male post eũ supero. At illi ĩ tũba xpm
ponebant. et tu eũ ad te trahebas Tu vo
lebas eũ tibi ad te retinere et illi vole
bant tradere sepulture. Et sic erat ibi
pia lis et ꝯtentio miseranda. Omnes tñ
sic amarissime flebant ut nullus eorũ pos
set ad plenũ verba formare. Videbant enĩ
te mrem oĩ solatio destitutã et sup te porro
dabãt planctũ qȝ sup extinctũ dnm suũ
Magis illis erat dolor de mris dolore quã

fuerat de dnī sui morte. Flebant igitur cunc-
ti miserando dolore gementes. et sic dnīm
vite mortis sepulture tradiderūt. Aue ma. gg p.
Et o vos scē mulieres cū dilcō | Vbertin
discipulo iohāne ewāgelista quā lugubrem
cantilenā vobis in illa hora 9posuistis de oībꝫ
mēbris dulcissimi ihū dicentes. O organū di-
uinitatis psalteriū et cythara veri dauid et
veri pris familias symphoiā et chorus vox tua
dulcissima bndicte ihū. Quis tibi durissime
mortis silētiū iposuit ut iā nobis miseris
in hac vita nō liceat audire auribꝫ corporis
9centū tue suauissime melodie. O pectus sa-
cratissimū paterne sapiē et thezaurorū grē
9tentiuū armariū qui insufflas in facie cre-
ature spiraculū vite quis te priuauit respi-
ratione vitali. O sacratissiē manꝰ que tac-
tu btō sanabatis ifirmos et nō dedignaba-
mini pie 9tingere leprosos. quis vos diri cru-
ti clauis crudeliter affixit? O pedes recti-
stōrū gressuū qui vrē caritatis incessu oīm
virtutū posteris vestigia reliquistis. quis
vrm̄ tinnauit incessū? Currebatis bn̄ et
totā mūdi machinā vrō supportabatis vigore
Quis g° mūdū vrō priuauit exemplo et
vos crudeli affixit patibulo? O caro aman-
tissimi iuuenis spū scō artificiose 9cepta.

de castissimis visceribus virginis mr̃is quo di
vulsa et dilacerata livida et sanguine cruẽtata
maternis aspectibus dolorose te ĩtetisti · Aue
benigne ihũ Vbertin⁹ ¶ Completo autẽ
sepulture officio o martir maria q̃s pijs ge
mitibus ipsũ saxũ sepulchri tua materna
cplectebantur brachia rigabant oculi oscula
bantur labia et toto gestu corpis intra tua
precordia absorbere videbaris sepulchrũ · Am
plectere sepulchrũ amplectere pia mr̃ · et sup
ipm̃ ĩgemina mirrata suspiria et in tuo re
cessu ipm̃ in tuo dolore asporta · ¶ Quia illud corpa
le monumentũ spũalis sepulchri qd' filio tuo ex
cidisti in petra stabilissima cordis tui pfecto
nẽ figurat · Et si illud corpale monumentũ fu
it in orto nõ tñ cultu regio et maũ exsculpto
Pater aũt aĩm⁹ tuus est ortus conclusus spon
si et pomeriũ salomonis pacifici et vestibulũ
assueri bti · In hoc orto virtualis pullulacionis
tue sacratissime mentis dilectissimo filio tuo su
excidisti monumentũ in quo nudũ positus fu
it uel venale pciũ · Nec tibi defuit sindo mũdi
virginalis candoris · Sed nec mirra et aloes
cpassionis amare et aromata fragantium od
ris seu amoris · In hys ergo reporta filiũ · et me
peccõrẽ indignũ ĩpetra ad silitudinẽ tui dignũ
dilcõ tuo pro me crudeliter passo pparare sepul
chrũ Aue maria ? Ancelm⁹

IGitur o[mn]i corde ac voce qua poteras b[e]n[e]dice
bas filiu[m] ad sepulchru[m] sedens innixo capite
filij tui nimis[que] amare ip[su]m deplorans singultu.
Assit tande[m] ioh[ann]es cui te co[m]mendauerat xp[istu]s. et te
leuauit lugente[m]. na[m] cruciata gemitibus fati
gata dolorib[us] afflicta ploratib[us] pedib[us] te sustine
re nequibas. tu[m] sicut poteras mulierib[us] s[an]c[t]is adiuta
co[n]iuncta cunctis plorantib[us] simul ih[e]r[usa]l[e]m cepisti reuer
ti. Ex articulis. Hed o qua[m] inuita discessisti et
qua[m] magno cu[m] dolore a tumulo filij separata fuisti
que sola sibi fidelitate[m] p[er]fecta[m] usq[ue] in fine[m] seruasti
nec vnq[ua]m ad hora[m] defecisti. Heu qua[m] tristia ves　Craigensꝰ
tigia recedendo posuisti et qua[m] sepe retrospex
isti. Nimiru[m]. S[an]c[t]a ioseph posuit in sepulchro corpus
ih[es]u filij tui dilectissimi et tu sepelisti ibi pariter
et sp[iritu]m tuu[m] et ita indissolubiliter iunxisti et quoda[m]
mo[do] vnisti eu[m] cu[m] corpore ipsius ut facilius potuisses
separare a[n]i[m]am te viuificante[m] a viuente corpore
tuo q[uam] sp[iritu]m tuu[m] ih[esu]m diligente[m] a defuncto corpore
suo. Sp[iritu]s eni[m] magis erat in corpore filij qua[m] i[n] corpore
p[ro]prio. Cu[m]q[ue] retro respiciebas post corpus filij res
piciebas pariter et post sp[iritu]m tuu[m]. Aue maria

INsup[er] o m[ate]r fidelissima q[uam] dolorose substitisti
i[n] o[mn]i loco quo sciebas nouitate[m] f[ac]ta[m] co[n]tra
dilectu[m] filiu[m] tuu[m]. amare nimis flendo et o[mn]ia
que f[ac]ta fuerant memorie co[m]mendando. Vbtinꝰ
Cu[m]q[ue] circa crucifixio[n]is locu[m] reuersa fuisses
ip[su]m b[e]n[e]dictu[m] crucis lignu[m] f[ac]t[u]m vitale p[er] co[n]iunctione

corporis filii tui et humectacione sanguinis effusi in ipso
devotissime adorasti. Ludolphus. Ut sicut prima
fuisti que filium natum adoravit ita prima esses
que cruce morte filii sanctificatam adoraret.
Ave maria. Anselmus. Denique te ingre
diente civitatem iherusalem femine multe viden
tes mote pietate super tuos dolores ad luctum mer
tebantur amarum. et illarum quedam ambulantes post
te lamentabantur plorantes. Nam dolor tuus multos
faciebat dolentes vix poterant lacrimas conti
nere quicumque videbant te lacrimantem tam pie plora
bas et tam amare dolebas quod ex tuo pio plora
tu multos invitos trahebas ad luctum. Fiebat
luctus quocumque transibas o maria plorabas tu
plorabant et ambulantes tecum et plorabant mul
ti venientes obviam tibi. Sic ergo deducebaris
a plorantibus plorans quousque perventum est ad
domum iohannis. ibi residisti et permansisti in sua do
mo. Et te iohannes retinuit et sicut propriam matrem
omni corde amavit. Demum cum fidelibus ibidem
congregatis super amabilis filii tui morte compla
cta iterato rursus lamento uberrime planx
isti et omnium in te oculos ad plangendum provo
casti. Ave maria gratia plena. Ex articulis
Tibi igitur o domina sancta maria hec compassio
nis vulnera pro singulari gloria ad
memoriam revoco. Et sicut nunc quoque affectu

devoto inter cordis mei brachia o mater
veneranda te accipio et cōpassiōis lacrimas
te associans per portā civitatis ihrlm ad domū
reduco. Dic o mr̄ grē in hora mortis mee
aīa mea cū de corpore exierit a te maternalit^r
suscipiat^r et ad celestē ihrlm cū gaudio pdu
catur annuēte dilectissimo filio tuo sic totaliter
in usus meos expenso dnō ihū xpō qui vivit et
regnat cū deo pr̄e in unitate spūs scī deus per
infinita seculorū secula Amen Ave maria

Anselmus ad sororem suam

Deserere preciosissimū celi terreqz thezaurū et iunge te mecū et aliis portantibus
sponsū tuū ad sepulchrū et porta tu vel pedes
vel manus brachiaqz sustenta terreqz defluentes minutatim preciosissimi sanguinis guttas curiosius collige et pulverē pedū eius
linge. Attende aīa devota quante cōtulatiōis

Ubertinus

aspectū prebet devote maternus ītuitus. quā
a sepulchro filii dolorose avulsā pallens facie
sanguine respsa cū anhelosis suspiriis et gemitibus interruptis. et fletibus lacrimosis
in manibus dilcī iohīs et scārū sororū magdalene marthe aliisqz devotis mulieribus eā
comitantibus in civitatē reducit^r. Certe
qui nō pcutit^r. pmo qui totus nō cōtrahit^r
cōpassionis affectū in tali memoria virginis
gegener ē filius et sua miseratione īdignus

Anglicus

Mortis huius rememoratio xp̄m trahit
de p̄ris solio et ĩcludit mentis hospicio
ita parit eius imperio. Obseratur amoris vin
culo et se gaudet seratū clanculo tui menta
li se monstrat oculo sauciatū amoris iaculo
Dulcis hospes et felix hospita simul cenant
cena gratuita. palā pandūt affectus abdita
et ĩpinguat ad plenū placita. Nūquid nō iā
audebo dicē q̄ sūt vnū amoris federe cuius
virtus nō solū iūgere duo debet s₃ vnū fa
cere. Ergo plus quā felix asseritur mens qua
mors hec digne recolitur. Nā p̄h̄ēnē sponsū
amplectitur cuius vultu b̄tē viuitur. O cor ren
clausū caligine. te rubicees hoc precor san
guine et de fontis cfracti flumē. rorē hauri
forti conamine. Os ad loca clauorū applices
suaues sugens floris multiplices fontis hauri
fluentes laticies. et amorē haustū multipli
ces. Vere prudens apis effitieris si saciatos
hos succos suxeris fauū mellis diuini cgeris
vite fol flori dū sit ĩheseris. Monstruosū cor
rcē crederis dū in eius morte nō frangeris
cuius ita tu corde cderis q̄ nō spernit prote vm
funeris. Que reuera si rediligeres aut in
grasses aut migrans fieres aut cpassiū migran
gtē plangeres ne nō amans amātē lederes

Plange sponsi turtur exequias. turtur tu es si te non titias voluptatu estus abitias. et te solo fletu reficias. Sustentare pane dolentiu et te liget iugi silentiu fletus fluat adinstar rivuli. et cor gignat dulce suspiriu. Cesam plora cor regis faciem. rubro tinctam rore cesarie et pferri fractu acutie. ossis ebur et coste serie. Nemor frontis qua mors dilaniat labri rose qua livor sauciat et pupille qua umbra palliat. no est miru si mene pficiat Incauati si claustro lateris. cor tibi cubile strauerus miru erit si non migraueris. cu supremos dolores hauseris. Cu in poste mentis aspgit sangius agni qui gratis moritur vastatoris mucro retinditur et salutis quies ccedit.

O Mater tristissia nutrix et filia desolata dna mea scta maria que uno die orbata es pre et filio. recolo gspetu matne pietatis tue pro singulari tibi gloria dolores tuos amarissimos quibus afficiebaris post ihu dulcis filij tui sepultura atq ipius ad inferos descensu expletis oibq q de eis bndcta passione prescripta erant. Ave maria V Siquide o pia mater in

domo iohis tu te commendauerat ihesus plo
rans eras per diem et noctem nec erat qui pos
set consolari ex omnibus caris tuis. Anselmus
Voluebas tuo dolore amaras lacrimas
mortem xpi in corde recolens nimis ama
ram. Passionis loca per omnia mente recurre
bas et que passus fuerat in animo voluebas
Modo clauis cruci affixum ipsum plorabas
et pios gemitus atque turturea lamenta
dabas. Ubertinus. Non tibi anna et cay
phas defuerunt non herodes et pylatus. Non
tibi defuerunt spine pungentes non smar
fulgurata non sputa immunda non vela cecitan
tia non alape et colaphi. non clamis purpu
rea derisorie contegens acclamationes
crucifixionis. tandem pendentis in cruce
multiplex non defecit irrisio nec arundi
ne vacua abhominabilis potus porrec
tio Aue maria Anselmus. Igitur pre do
lore plorans clamabas ihesu dulcis crea
tor omnium qua seua morte strue ho fuisti pemp
tus. Que terra pontus aer celi nequeunt
capere capiunt arta heu nimis septa sepulchri
Ihesu fili mi ihesu fili mi quis dabit mihi ut
ego moriar pro te. Fili dulcor unice. singu
lare gaudium. vita anime mee atque totum desi
derium meum fac ut ipsa tecum moriar que te ad

morte genui ut qui una carne viuunt et uno
amore se diligunt una morte pereant O fi
li benignissime miserere mris. suscipe preces
desine nunc mei esse durus qui semper cunctis
fuisti benignus. Suscipe mrem tecum in mor
te. nam m nichil dulcius quam tecum mori et nich
il amarius quam vitam post tuam mortem. Tu m pr
tu m sponsus. tu m filius. tu m oia eras. Nunc
orbor pre. viduor sponso desolor prole. et oia
pdo. O fili mi ultra quid faciam? Ve m ve m
fili carissime quo vadam quo me vertam dulcis
sime? Ave maria Bonaventura ¶ Sed o dul
cis dna sca maria cur heri iussisti imolari pro
nobis. Numquid non sufficiebat filii tui passio
nobis. nisi cruci figeretur et mr? Sed hoc
imensissime caritatis tue erat pro nobis pdi
tis et dapnatis redimendis dna. Crisostimus
Erat namque videre heri i passione filii tui duo
altaria unum in pectore tuo aliud i corpe xpi
Cristus carnem tu imolabas aiam. Optabas
proinde ipam ad sanguinem filii addere sangui
nem carnis tue et tum dno ihu corpali morte
redemptionis nre consumare misterium Crisostimus
Sed ipse xpus qui solus est sicut ho sine adiutorio
inter mortuos liber suscepit quidem mris affec
tum non quesiuit ad hois redemptionem hois auxili
um quia hoc solus summi sacerdotis erat pule
gium ut cum sanguine intraret i sca scorum Ave maria

Io pp̄ 229 Insup o martir maria fily p̄ma
mr̄ destituta gabriele nūtiū sic et allocuta
aue plena gracia in ptulisti nūc amaritudi
ne sū repleta tristi. Consequenter inquies
dn̄s tecū. heu iacet in tumulo nec ē modo
mecū. Ois bn̄dcio quā tu sposponditi in fit cō
traria propt̄ morte xpi. hys et silibus la
crimabilib9 verbis aīe tue martiriū indu
bas. dū reuolueres aīo cuncta q̄ audieras q̄
videras q̄ cognoueras de filio tuo. Vere scio
dulcis mr̄ q quicq̄d cordis ē quicq̄d mentis
q̄cq̄d virtutis huane p̄mo et angelice si co
tū exhibiā nō sufficiā cogitare scribere uel
referre q̄nto indesinenter cruciabaris do
lore matris cōpassionis q̄tissi cremabaris
ardorib9 py amoris sup dulcissimo filio tuo tā
crudeli nece pempto. tā subito tuis aspectib9
abstracto et sepulchri antro recluso. Denique
ut breuiter totū dicā pia mr̄. Gladi9 dolo
ris idest q̄cq̄d passus ē tuus fili9 amantis
sim9 hoc totū amarissime ptransiuit aīam
mā tuā donec veniret verbū ei9. et ipm
dulcissiē te alloquentē audires. Resurrexi
et adhuc tecū sū dulcissiā mr̄ mea. Aue
maria. Ancelm9 Ehed o dn̄a mūdi dilec
ta mr̄ xpi decus paradisi gaudiū celi scā
maria quid turbaris quid ploras? Tu scis

qua ad hoc venit xps et de te carnē assup
sit. ut p crucis patibulū saluaret genus huma
nū. Moritur vnus ut inde totus reuiuiscat
mundus. Vnus ob meritū quondā ceteri perie
re. et nūc saluantur vnius ob meritū. Quod
placet deo patri. quō displicet tibi? Calicē quē
dedit ei pr̄ nō uis ut bibat illū? Pone ergo fi
nem dolori tuo dulcissima mr̄ sit modus la
crimis tuis. Origenes. Recordare quid dix
erit tibi et alijs mulieribus. Nolite inquit fle
re sup me. Ergo quid ē hoc qd' facis? Ipse
flere phibuit. et tū tu flere nō desinis? No
li ergo amplius flere īmo congratulare ei qz
ad patrem vadit. et ad gloriā paterne maiesta
tis pcipiendā ascendit. Crastina autē die glo
riose resurgens tibi primo oīm apparebit po
nensqz leuā suā sub capite tuo et dextera sua
amplexabitur te atqz amarissimē osculans et
benignissime pectori suo suauiter filialiterqz
te astringens omnē acerbitatē meroris
cordis tui ī leticiā cōuertet. Et tūc precor
te memento maternaliter mei tū bn̄ tibi
fuerit ut suggeras glorioso filio tuo. ut re
suscitet me a morte aīe. quatinus ī resurrec
tionis sue merito corpe et mente renoua
tus possim de cetero in nouitate vite ambu
lare atqz purā sibi ī oībus exhibere seru
tutē. Aue maria grā pl. d'. tecū. Martir
cū martiribus transgladiata morte sanc
tissimi filij tui. rogo te p quinqz vulnera

eius. et p ɔtractione visceꝛū suoꝛū pre nimio
doloꝛe. et p doloꝛē quā habuisti. qn̄ vidisti eū vul
nerari et p fontes sanguinis sui et p omnē pas
sionē eius. et per omnē doloꝛē cordis tui et p
fontes lacrimarū tuarū audi et exaudi me et
iple desideriū meū et vulnera aīām meā la
pideam et cor meū ferreū amore tuo et pas
sione filij tui quando vidisti eū mori. Et p illas
sctās lacrimas quas tūc fleuisti. da michi pu
ras et pfectas lacrimas pro pctīs meis et pas
sione filij tui. Bn̄dcā tu ī mulieribꝫ. reple me
ī oī bn̄dictione et amore tuo et grā celesti. Et
bn̄dictus fructus ventris tui ihesu xp̄e filius
dei viui qui me inter bn̄dictos ānumerare dig
netur. cuius cōtēplatione sine fine frui merea
mur. Qui cū prē et spū scō viuit et regnat
deus p oīa secula seculoꝛū Amē
Nos mrīs ɔpassio ihū rex insignis. Eruet a Oremus
voraginē gehēnalis ignis.

Interueniat pro nobis qs dn̄e ihū xp̄e
nūc et in hora mortis nr̄e apud tuā cle
menciā gloriosa et supbn̄dcā semp virgo ma
ria cuius sacratissimā animā ī hora passiōis
mortis tue doloris gladius ptransiuit. Qui
viuis et regnas deus p oīa secula seculoꝛū Amē

O Maria misericordis
sima mr̄ mea terra bn̄dicta o ager

plenus cui benedixit dominus respiure feria quinta

O Maria carismatum beatissime trinitatis
cellerarria liberalissima gratias tibi refero
ex intimis medullis cordis mei super habundan
tia liberalitatis tue qua tu iocundo vultu colum
bina ut eras vocare ad tue rosee carnis edulium
purissimique sanguinis tui spiritu sancto plenum poculum
nos invitasti dicens. Comedite amici bibite et
inebriamini kantica v. Hester xvi. Tu namque es fons
ille parvus qui crevit in fluvium maximum et in
aquas plurimas redundavit. Albertus magnus
Siquidem ex plenitudine tue gratie sic effluxit
nobis primo precium redemptionis de quo tuus de
votissimus filius benedictus bernardus te dulciter allo
quitur ita dicens. O dulcis in omnes et super omnes o ma
ria de tuis substantia modica per assumpta. totius
mundi suffecit solvere delictum. Eya ergo advo
cata mea tutissima. age materna tua potentia
et auctoritate quatinus huius preciosissimi sacra
menti corporis et sanguinis dulcis filii tui in sancta sancto
rum penetrabilium paterni cordis oblacio sit pro
omnibus debitis cunctorum quibus obligatus sum peccatorum
meorum et universorum quorum memoriam habui ple
na et integra satisfactio. Ave maria. ii p. Albertus
Secundo effluxit nobis ex te o fecundissima
virgo aqua ablucionis. Tu namque es fons ille pa

tens de quo scriptū ē. Erit fons patens domui
dauid in ablucionē peccatorū et menstruate. Et
erit fons ortorū puteus aquarū viuenciū. Es
itaqꝫ dicta fons quantū ad gnalia bnficia q exhibuis
ti oībus. Puteus quantū ad speciale deuocionē
quā das tuis spualibꝫ amicis. Et fons iste
pfiguratus fuit qn pr tuus dauid dixit. Qs
quis michi daret aque poculū de cisterna ista
que ē in bethleem iuxta portā. Cisterna pte
digne diceris quantū a te fluit refeccio peccato
ribus que cisterna ē iuxta portā quia oēs satia
re. vn clamas. Transite ad me oēs qui cupis
citis me et a generacionibꝫ meis adimplemi
ni. Aqua cisterne huiꝰ ē xpus qui ē fons vite
saliens in vitā eternā. Hanc aquā tulerunt
tetres fortes s. fides caritas et hūilitas tua
Fides fortis. quia sci p fidē vicerunt regna
Caritas fortis. Unde fortis ē ut mors dilectio
Humilitas fortis quia solo odore regē de acubitu
suo s. de palacio pris traxit ad vbera mris. S
Sed quid fecit dauid. s. populus iudaicus de
aqua ista. Postquā venit nō bibit sed libauit
in cruce. sed certe illa libacio nrā fuit oblacio
Ipse eni dilexit nos et lauit nos a pccis nris
in sanguine suo. Aue maria. Eya igitur o pulcher
rima regina age pro me et pro oībus quorum
memoriā habui quatinꝰ huiꝰ sacramenti percep

pl…

cio in quo et a quo est omnis anime puritas et pulchri
tudo sit ymaginis dilecti filij tui in anima nostra refor
matio. pro illa enim in nobis recuperanda ipse
qui est speciosus forma pre filijs hominum splendor
glorie in quem desiderant angeli prospicere fac
tus est quasi leprosus omnium in decoris non habens
speciem neque decorem. Quam obrem o maria anime nostre
virtute huius sacramenti. hoc potiatur desiderio
ut recepto decore ac nitore proprio qui tam nobi
lem decet creaturam quem peccando amisimus velut
clara luminaria in conspectu dulcis filij tui fulgea
mus ut vere de nobis dicatur. Et concupiscet rex
decorem tuum Aue maria. Albertus. Profluit
nobis nichilominus ex te o fecundissima virgo panis
refectionis. Tu enim es nauis illa institoris de lon
ge portans panem suum. De longe dicit. quia ipse est
panis viuus qui de celo descendit. Ad quem tam
maternaliter nos inuitas dicens. Comedite pa
nem meum et bibite vinum quod miscui vobis. Deus
trinitas aquam scilicet humanitatis cum vino deitatis
miscuit. cum humanam naturam diuine vniuit. Sed
tu beatissima virgo miscuisti quando credidisti et con
sensisti Panem quoque istum tu fecisti nobis. Tu enim
es mulier illa euangelica que tria sata scilicet id est
corpus christi et animam et diuinitatem conduxit. Ferme
tum autem in ista coniunctione fuit fides tua vera. quia
quem celi capere non poterant tuo gremio contulisti

Iste panis pistus fuit in incarnacione sed fractus in passione qn̄ misit clarissimā aiām suā in lybū diui sam a corpe qd' latuit in sepulchro. Aue mr̄. Abstulit

Effluxit etiā nobis a plenitudine tua o maria medicinā curationis. Vn̄ scriptū est. Altissimus de terra id est de maria creauit medicinā. Et iterū sicut medicina oim̄ in festinacione nebule hoc ē in xp̄o incarne purissiā festinato et subito decisa et de nube candida et in corpus formata. Et hoc nobis ex te beatissiā virgine effluxit. Vn̄ ipā dicit. Ego quasi fluuius dorix exiui de paradiso. Do ex generationis xp̄i meditamen ē que sanat oēs īfirmitates nr̄as et oēs generatiōe. O ergo misericordissima mr̄ mea īpetra michi a dil[c]o filio tuo qui se totū medicinā fecit qtinue hoc vngentū reliq mič reliquate carnis sue et sanguinis sui spū sc̄o pleu sit contra oiā vulnera pccōrū meorū oimqꝫ quorū memoriā habui medicina ꝑpetua. Sit motus viciorū nr̄orū tā carnalū quā spualiū ꝑfcā quietatio ꝯcupiaꝫ liquariū et oīs supbie exterminatio atqꝫ ī oibus mebris nr̄is cuncte libidinose ꝯmotionis mortificatio vt sacrificiū laudis casto corpe et mūdo corde cotidie offerre valeamꝰ. Aue maria. O misericordissiā mr̄ mea que lactasti panē de celo venientem tua materna ītercessione aīā mea arida fame et īedia macerata sit repleatur adipe et pin

guedine huius pinguissimi sacramenti corporis filii tui
quod diuino melle refluit. ut sit anima mea sicut oliua
fructifera in domo dei faciens fructus dignos peni
tencie et confessionis sue perseueranter usque in finem bonum
Ne umquam contingat michi illud quod de ficulnea ste
rili dulcis filius tuus dixit. Succide eam ut quid ter
ram occupat. Aue maria. Quam ergo quam amabilis
est circa nos dilectio tua caritatiua virgo maria que
benedictum fructum uentris tui nobis tribuis sic libenter
Certe ex hoc patet quod recte de te dicitur. Sicut adipe
et pinguedine repleatur anima mea. Jheronimus. Ipsa
enim plena fuisti adipe id est amore tui dulcissimi
conditoris. et pinguedine idest amore proximi quem eo
dilexisti tenerius quo ardencius pro eo mortuus est
tuus dulcissimus filius. Origenes. Ideoque quanto fuisti
omnibus angelis et natura purior et plenior gratia
tanto es et fuisti et eris super omnibus creaturis super
conuersione peccatorum iocundior. Celestinus papa. Et ut
ad omnia dicam o misericordissima mater mea. Sicut nulla
creatura te in gratie plenitudine fuit plenior ita
nulla creatura in misericordia fuit te habundancior. Quicquid
enim accepisti a deo in thezauris gratie totum expen
disti in opibus misericordie. Intus habundabas in diuiciis
graciarum foris exuberabas et effundebas in opibus
misericordiarum. Liberalissimum inuenisti deum in conferendo
largissima ipsa fuisti et es in expendendo. De the
zauro ergo gratie fecisti pecuniam misericordie. quam distri

biusti oibus peccatorum debitis obligatis. De eodē the
zauro fecisti farinā et panes mie quos tribuisti
oib9 fame et tedia maceratis De eodē thezauro
fecisti vngenta mie que distribuisti oibus diuer
sis infirmitatibus tā cordis q° corpis pgrauatis.
Tanto ergo fuisti et es in mia copiosior qnto fuisti
et es in gra plenior ¶ Prophetauerat de oibus
istis longe an pr tuus dauid o fecūdissiā virgo
cū dicebat dns dabit benignitatē et terra n
nostra dabit fructū suū, Origenes. Hic tra
noie tu beatissima virgo intelligeris q nō īme
rito fuisti fecunda quia in te descendit tota diuini
tatis vnda ex qua fructus pdijt copiosus. nā tu
valore p̄ciosissimus quā sapore dulcissimus. qui et
decore pulcherrimus toti mūdo de quo nūā me
retur refici solitudo. Aue maria. Ad ihm
Et tu o benignissime ihū pp̄ter nimiā dul
cedinē dulcissime mris tue que te deū letificat
et hoies. cserua in gram tuā. gram in quā cessa
bilē virtuosissimi corpis et sanguīs tui sacrmen
ti ut merū sit et merū laboret in crucē vsqꝫ in
finē pseueret et ut gra tua ī me vacua nō sit
da michi hoc semp desiderare et velle qd tibi ma
gis acceptū ē et carius placet. Tua volūtas
mea sit. et mea volūtas tuā semp sequatur
et optie ei cocordet. Sit michi vnū velle et
nolle tecum. nec aliud posse velle et nolle

nisi qd tu vis et nolis. Da michi omnibus mori que in mundo sunt et propter te amare contempni et nesciri in hoc seculo. Da michi super omnia desideratum in te requiescere et cor meum in te pacificare. Tu vera pax cordis tu sola requies. extra te dura sunt omnia et inquieta. In hac pace in idipsum hoc est in te uno summo et eterno bono dormiam et requiescam Amen

Suscipe clementissima domina mea sancta maria has quasticumque meritis tuis impares benedictiones et salutaciones. et cum suscepcris eas. reporta omnibus membris meis benedictionem perpetue castitatis et puritatis. Accipe sereno vultu qd offero et me in eo suscipe ut aliquid habeam qd tibi grate placeat. qd michi fiduciam ad te prestet. qd maiorem semper amorem attendat ac in iugi devotione tui venerandi nominis conservet. Utinam ad satisfaciendum desiderio honorandi benedicendi et salutandi te ex totis precordiis meis. omnia membra mea verterentur in linguas et lingue in igneas voces ut modum invenirem benedicendi te dei genitrix in eternum. Utinam pro omnibus peccatis meis quibus heu ita mean et gravissime filium tuum peccando contristavi et offendi has suavissimas benediciones et salutaciones reddere valeam tamquam puram et sanctam

laudacionis tue hostiā oīm peccatorū meorū expiatri
cem. Utinā quoqꝫ cū nimis fragilis et labilis
sit vita mea pro vniuersis excessibus et negli
gencijs meis. pro oībus etiā cogitacionibꝰ vanis
et īmūdis et ꝑuersis cunctisqꝫ ꝯcupiscēcijs iniquis
omēs btī spūs et aīe iustorū purissiā deuocione
et iocūdissiā laudacione dicāt tibi o beatissiā vir
go maria. ac centupliciter in honore tuo altissi
mas has bndictiones et salutationes replicēt
quibus scī noīe tui ardentissimi amatores te de
uotissime statuerūt bndicere et salutare quati
nus sit aliquo mō reperiā incensū dignū inodo
rē suauitatis. qui nichil boni et digne recompen
sacionis in me invenio. Itaqꝫ in pñcia tua pro
stratus et sincera deuocione īuitatus atqꝫ totus
in veneratione almiflui noīs tui accensus. aureo
si possū ore tibi has bndictiones ꝑsoluere cupio
atqꝫ ut mecū ꝑiter oēs creature loquant̄ ex
intimis visceribꝰ cōcupisco ꝑcipue tū singula
rissimi comites tui iohēs ewangelista et ga
briel archangelus. Propono igit̄ hac noua et
inaudita a seculo salutacione tibi soli seruata
a deo prē dictata a filio ꝯscripta a spū scō nūcia
ta ab angelo tibi portata. te saluto et bndico
ex ītimis medullis cordis mei Aue maria ꝯ

Benedictū sit caput tuū reuerendum o
gloriosissima virgo maria a aurea cesa

rie rutilans coronaq stellarū duodecim ac
imperiali dyademate regni celestis coronatū
quod in honorē sūmi dei fructus ventris tui vir
ginei ipm̄ sup omnē creaturā in spū et veri
tate adorando tū humiliter totiens inclinasti
et materno amore ebria sup dilectū tuū amo
rosissimē reclinasti. Ancelmus. Multotiens namque
cū ihm̄ bñdictū fructū ventris tui in beatissi
mo sinu tuo materno more confoveres. pre ni
mia devotionis dulcedine caput suū et totā ei9
faciē lacrimis amoris irrigares et diceres.
O salus et gaudiū aīe mee. Bernardus. Sed
heu dolores virginei capitis tui cū aspiceres
illud divinū caput angelicis spiritib9 adoran
dū dilcī filij tui tā multiplici spinarū densi
tate usque ad cerebri teneritudinē ee confixū
Ubertinus. Vere o dulcis dn̄a nō ē admiran
dū si maternū tuū cerebrū tūc totū deflue
bat in lacrimas qn̄ et caput filij tui totū flue
re sanguinē. et oculos eius ī lacrimas quasi
fons effluere. tuo doloroso cōtuebaris asper
tu. Ave maria. Benedicte sūt aures tue
sanctissime quib9 angelice salutationis mi
nisterio eterni pris filiū in tuo castissimo
utero mirabiliter concepisti quibus insuper
ex ore bñdicti ihū dulcissima verba totiens
percepisti. O in quanto amoris dulcore. balbuti Ubertinus

entē puulū audiebas te matrē inuocare Bnar
dꝰ. Vere cū dulcis erat in voce de cuiꝰ ore
mel et lac procedit. Diffusa ē naqꝫ grā ī labijs
tuis. Sed heu cū qnta tristicia aīe tue eundē
paulatim morientē in cruce audiebas te mulie
rē vocare: Mulier inquit ecce filius tuus. Et
iterū. Ecce mater tua. Heu quā mestissima
rumor aures tuas īpleuit cū te audiente viciis
et blasphemijs paterent aures dilci filij tui
Bnardꝰ. Aures naqꝫ eiꝰ que angelicos acentus
audiūt. s. scūs scūs scūs dn̄s deus sabaoth ī bona
feria sexta audierūt peccorū insultus. s. tolle tol
le crucifige crucifige cū quā voce ad vile cru
cis suspendiū bndictus filius tuus petebatur.
Sed ecia cū qnta iubilatione et melodia
tibi nūc delectabili incessabiliqꝫ voce ab omni
angelica creatura audis proclamari. Scā scā
scā maria mr̄ dei et v̄go pleni sūt celi et terra
ac mare maiestatis glorie fructus ventris
tui. Vbtinꝰ. Verū ne ingrata hijs angelicis
tuis laudibꝰ o quā dulci et suaui modulamine
sup omnē creaturā beatissimā trinitatē mag
nificare nō cessas. Siquidē tu singularis ī ceter
magnificencia virgo gloriosa es et eris ī eter
nū q̄ tu humiliatione deuotione dilectione
et grārū actione et omi bonorū dei fructio
ne plus magnificas deū q̄ omnis alia creatu

ra sil' supta. Aue maria. Benedicti sint ocu
li tui clarissimi cristallino fulgore sintillantes
sintiulātes. quib9 splendidissimū pulchritudinē
ihū sup oēm creaturā q̄to visione ipsi9 grā dig
nior. tanto pspicacius inspexisti. Bnard9. Vere
dulcis erat in facie. Speciosus ē enī modo non
solū p filijs hoim s3 etiā p milibus angelorū
Ubi enī ipē pius ihēs9. quando volebat et quibus
volebat speciosus apparebat. quādo et quibus
volebat speciosior. et quando et quib9 volebat
speciosissim9. credendū ē se frequenter corā
oculis tuis columbinis transfigurasse. et sicut
nouit et voluit pulchritudinē deificā et supce
lestē manifestasse ut videres gloriā ei9 gloriā
quasi unigeniti a prē. Bnard9. Itaqꝫ specio
sū forma p filijs hoim inspicere erat cordis tui
iocunditas. Ipē enī oculorū tuorū erat spectacu
lū. Celestia sil' et terrena q̄pꝫ bona tua ī ipm
inspectio optata tibi prebebat. Ceterū longe
dulcior nūc oculis tuis glorificantis apparet in
diuinitatis visione qm̄ manifestat seipm̄ tibi
residens sup soliū excelsū et eleuatū. et satia
tur iā desideriū tuū qd' pr̄ tu9 dauid desiderans
aiebat. Tibi dixit cor meū exquisiuit te faci
es mea. faciē tuā dn̄e requirā. Quid enī
michi est in celo. et a te quid volui sup terrā.
Et adīplebit me leticia cū vultu tuo. De

Ex horologio

tuus splendidissima contemplatione fulgebunt
iusti sicut sol in regno patris eorum. Sed heu
quam lacrimabile speculum erat tibi videre
oculis tuis lacrimosis ipsum eundem dominum ihesum
benedictum fructum ventris tui pulcherrimum in
crucis arbore inter duos latrones tam tristis-
simo gestu pendentem. ubi pulchritudo omnis
ab eo effluxerat. et qui erat pre filiis hominum
speciosus videbatur omnium indecorus. quoniam neque spe- Bernardus
cies neque decor ei fuit. Augustinus. O quam intolera-
biliter pudicissimis oculis tuis flebas cum as-
piceres oculos suos sole clariores in morte
caligasse et roseam illam faciem sputis illitam
afflictam colaphis addictam delusionibus. Ave ma-
Benedicte sint gene tue turturee lyliali
colore renitentes purpureoque candore per-
fuse quas tenerrime ihesu gratiosissime gene
et maxillis amplexando totiens applicuisti. Sed
heu in hora depositionis eius de cruce cum quanto
dolore cordis tui gene eius pallide ad tuam fue-
re roseam faciem applicate. O quam amarum lacri-
marum ymbrem super vultum eius tunc pluisti vere
vultus dudum tibi delicie magis florens quam
flos meridie. te priores ledunt delicie quarum
vernant reminiscentie. Ave maria gratia plena
Benedictus sit nasus tuus nitidissimus
et benedicte sint nares tue odorifere

quibus sentire meruisti suauē et redolentē
fragrancia diuini floris xpi cuius odore trahitur
vniuersus mundus et mortuu eius reuiuiscit Bn. Bernardus
Flos ē tuus filius o maria flos candidus et
rubicundus electus ex milibus. Flos in quē
desiderant angeli pspicere cuius pulchritudo
nō videat corrupcionē cuius gloria īppetuū nō
marcescat. Huius odoriferi floris fragrancia
senciebat qui dicebat. Ecce odor filii mei sicut
odor agri pleni cui bndixit dns. Sed heu mea
dnā que tua cruciamina cū sentires naribus
tuis sacratissimus odoriferū sacrumque vultū eius
in passione sua sputis illitū et liquorū liuore
fedatū. Aue maria. Benedicta sint labia tua Bernardus
rosea quibus ore dnico reciprocū osculorū dul
cedinē totiens insciuisti. Siquidē cū puulum
tenebas inter brachia quociens osculari specio
sum forma pre filiis homī tibi libebat satis licebat
Nunquā matrem repellebat nūquā faciem auerte
bat. Gaudebat te replere grā que diffusa
erat in labiis eius et dulcedine qua erat ple
nus uberius. O igitur quā dulcia oscula ab
ipso ore recepisti. Bernardus. Felicia prorsus
oscula labiis īpressa lactentis cū virgineo
applaudebas in gremio. Verū nūquid felicio
ra sensebimus que ab ore sedentis in dextra
patris in btā salutatione suscepisti cū ascenderes

ad thronū glorie epythalamū canens et dicens. Os
culetur me osculo oris sui. Ex articulis. Heu heu me
btā tu quanta tristicia aīe cū sub cruce sederes in
cente in gremio tuo virgineo dilecto filio tuo m
mortuo labia eius aneria exhausto sanguine fre
Anglicum quenter linicbas. O mī martirc quid corde sen
serat cū pallere quē dudū paueras labia. videre
et fronte litteras penna scriptas spinosa lege
ras Aue maria. Benedicta sint dentes tui can
dore niueo decentissimi atque mūdissimi quibus lac
tenti dei filio tenerrimo ihū alimenta totiens p
paratoris comminuisti. Era quā libenter vescebat
dentibus tuis niue nitidioribus teneritudini sue
pparato. Sed heu qualē dicā dnā penā quā
tulisti qn̄ dulcissimū filiū tuū quē ita libenter
nutriuisti reuerenter tractasti. et lacte tuo
virgineo tā dulciter lactasti suspiceres ī cru
ce felle et aceto potari. Vbertinus. O pie ihū
quā grauissime anxietatis suppliciū fuit ī te
talē potū ab eis in tua siti accipere quos ipse
in deserto māna habente oīs saporis suaui
tatē paueras quibus tanta dulcia būficia
contuleras. Certe hec malignorū ingratitudo
amarior erat tibi ipō amarissimo aceto et
fellis poculo. Aue maria. Benedictum sit
os tuū mellifluū omni decore refertissimū.
Et lingua mellita quibus cū verbo dei pri coet

no et ex te incarnato colloquia tam sancta tam delec
tabilia et tam frequentia habuisti. Siquidem de
eo loqui dulcissimum tibi fuit solatium. Verba ex
ore eius audire suauissimum tibi erat organum
Bernardus. Verum licet in parabolis loqueretur ad
turbas. licet omnia apostolis nota faceret ut amicis
quedam tamen ut credendum est pre ceteris te quadmo
dum dilexisse. ita propensius eruisse quedam tibi s
secretius intimasse frequenter ad montem
mirre et ad collem thuris sublimasse atque in cel
lam vinariam occultasse. Ave maria gratia ple
Benedictum sit guttur tuum suauissimum tuus
modulatione dulcisona vagientis infantuli
ihesu lacrimas totiens compescuisti. Anglicus.
Nempe. sopnum vocas. nunc modulamine. nunc blan
diris materno famine. modulatur mater in virgine
ut placetur deus in homine. qui tam caro compulsus
carmine flentes dicant tantus dulcedine. Denique
o simphonista que sola pre ceteris. musicorum
melos transgrederis. Celi silent concentus ordi
num te modulante regina virginum. Nam melos
tuas nectens concordias omnis auris vincit deli
ciae. Vbertinus. Sed heu dulcis mater quibus
gemitibus quibus suspiriis cruciabatur guttur
tuum dulcissimum cum ihesum filium tuum benedictum ipsum
fontem diuinitatis tantis arefactionibus ex
siccatum conspiceres quod etiam in ore suo saliua careret aures

clamantē ad te de cruce. Sicio. quasi diceret
O dulcis mr̄ vides ad quantā venit īopiā fi
lius dei et tu. Ecce ego angelis potū porrigo
felicitatis et ꝯsolationis potū prebeo hoībus
salutis et redemptionis. et tū sitis ardore
cruciot. nec est qui meā refrigeret linguā.
Ergo quantū putabo uerbū istud precidit pre
cordia v̄ginee mentis tue que in tanta anxi
etate vides mori dilectū dei tuūq; filiū et cla
moroso vocibꝫ potū expetere et ipā nō habue
ris uel aque simplicis modicū vn̄ suū posses
refrigerare ardorē. Certe tunc potuisti filio
respondere. Fili dulcissime sic sū circūcincta
tue paupertatis et dolorū funiculis ut nec po
tū habeam nec cibū possideā nec aliqd tp̄ale
sed et te dilectissimū thezaurū cordis mei quē
solū habebā in ꝑ oiā sufficientē video michi
sic dolorose subtractū ut nec te valeā ꝯtinge
re nec in dolore tecū vitā finire nec te cla
mantē pre siti etiā diminissimā linguā tua
humore siccatā uel aque modico humecta
re. Fili bone vides ꝙ sū tota ī tuis doloribꝫ
reliquata. me igitur inter tuorū dolorū vul
nera introductā exhaurias ut ī me penitus
annulata tota sim in tuis ītimis dolorata. Recipe
pia dn̄a mentē tuā dolore reliquatā sicientī
vbtīnꝰ filio bibendā porrexisti. Oro O bone ihū

qui pro me misero sit a vitali humore siccari voluisti atque siti amarissima cruciari. siccata me ipsum et tibi ingratum ab omni desiderio mortifero et amore vicioso cunctoque creati. Ave maria.

Benedictum sit collum tuum candidissimum quo salutis nostre precium per amplexus dulcissimos totiens comprehendisti. Ubertinus. O quanta tu dulcedine te senciebas ab ipso suaviter amplexari. Vere enim dulcis domina tibi soli et sibi note sunt in plenitudine delicie amplexuum et osculorum mutuorum que eundem ipsum filium habuisti et sponsum Ave maria

Benedicti sunt humeri tui modestissimi. Et benedictum sit dorsum tuum elegantissimum quod ad obsequendum regi regum dulcissimo dei tuoque filio tam officiose totiens incurvasti. Anshelmus. Vere enim mater fidelissima non est aliqua sciencia que posset penetrare nec eloquencia que posset predicare quanta dulcedinis sedulitate parvulum ihesum fovisti quanta diligencia obsequioque adolescentem et in robur etatis vadentem provexisti. Ubertinus. Siquidem nulla unquam mater tantum dilexit et sollicita pro filio fuit. Immo nec omnes alie simul sumpte. Ave maria. Benedicta sint brachia tua benedictissima quibus et ei gratum vehiculum et suavitate amplexuum totiens impendisti. Anshelmus. Ergo ergo iubilosa mater quo animo qua cogitacione tenebaris cum ipsum. ipsum inquam tam ac tantillum

in brachijs tuis exultans et leta teneres. cū sibi
ut infantulo gestienti dulcibus osculis atq̄ fre
quentibus cōgauderes. Obtinu. Nō sine causa
de hijs sacri ewangeliste noluerunt scribere q̄
sunt ineffabilia omni lingue. V. Sed heu o castis
sima virgo quis queat percipere qualitatē pfūdissi
mi pectoris tui dū corpus filij exanime vulne
ribus sauciatū et cruore madidū suscepisti de
cruce in brachijs caritatis Obtinu. Vere in
ipm̄ ruens pre īcontinētia doloris et īmensita
te amoris osculis et āplexibus saciari nō pote
ras. Aue maria. BEnedicte sint manus
tue virginee quibus tā reuerendissime trac
tasti oīa īfantilia et infirma que vidisti ī deo
exinanito et et in illo gratissimo paruulo tue v
virginitatis et caritatis vnigenito. Cū quanta
autē reuerencia ipā tractaueras xpi īfanti
lia nō est alicui expressibile quin ad hec intuen
da ipā beatissima trinitas suo mō admirati
ue conuibilat et ipā tota celestis iherarchia
subiectiua reuerencia deuote mirabatur et
tuo sacratissimo misterio colletabatur. Et q
quā dulciter et diligenter extincti filij tui mē
bra arefctā et tāquā in frixorio cōfrixa in hora
sepulture eius tractasti digitis fouisti lacri
mis. de singulis mēbris flebilē tibi cantile
nā cōponendo. Aue maria. BEnedictū sit

pectus tuu purissimu cui ihu bndixisti recli
natoriu no habentis. caput totiens acclinasti.
Sed heu quibus singultibus creda pyssimu pect
tus tuu vexatu ee. qn uidisti pectus dilecti
filij tui in quo sunt oes thezauri sapie et scie
dei absconditi lancea militari pfossu vn mie eius
viscera patuerut Aue maria. Benedicta
sint vbera tua virginea atque vberrima quibus
eu p que nec ales esurit lacte tuo virgineo ta
delectabiliter refecisti. Euge ergo o maria
Na pane vite mame reficiut que pudoris flo
re custodiut. Anglicus. Pane pascis quo vere
viuitur. et te pascit du a te pascitur. lac ppi
nas et tibi redditur mel amoris quo mens imer
git. Morituris medela cficis. celi pane cum
lacte reficis. melle tuo mel veru afficis. et
lugentes sic letos efficis. Johes eps sabinesis
Pulchre ergo adolescentule id est deuote aie
in laudibus tuis cu iubilo cantant [illegible] qua melio
ra sut vbera tua vino id est potentio[illegible]res effi
catie qua vinu. Na sicut vinu potest inebria
re homine ut preteritaru sit imemor offen
saru et sit facilis ad ignoscendu et largus ad
tribuendu. Simili mo vbera tua deu qi iebria
re potuerut. Na postqua de tuis vberibus lac
bibit ac si cu lactis dulcedine dulcedine potas
set mie cpiecit post tergu suu et ab oculis suis

petã nrã et factus est facilis ad dandã veniã
petõrũ · largus ad dandã grãm et gloriã

Precor ergo te lacta
trix saluatoris mei ut sicut ubera tua
lyliosa sunt sicut botri vinee semp añ faciē dei
filij tui ne vnquã reminiscat^r delicta mea nõ
vindictã sumat de pctis meis. Et si quãqz
iratus fuerit pctis meis exigentibus allegã
statim datam dudũ lactis dulcedinē ne effun
dat sup me indignationē suã. Aue maria.

Benedictũ sit cor tuũ pijssimũ · quo neces
sitatibus dñicis tã instanter et diligenter
invigilasti ĩ eũ firmiter credidisti ei cõpassa
fuisti et eũ tã ardenter dilexisti. Tu eras cum
quanta sollicitudine cordis eras intenta int
sedula · ne ipē tenellus puerulus ihũs ledere
tur ab ulla re quã incõmodã illi fore time
bas · Credulitatē tuã elizabeth cõmendans
dixit. Be[illegible]ata ees que credidisti pficiēt
in te que [illegible] dicta sũt tibi a dñō. De doloribus
uero [illegible] materni cordis tui iustus ille symo
on pphetauerat dicens. Et tuã ipsius animã
ptransibit gladius. Certe dña gladius filij itel
ligit^r qr qcqd passus ē ipē unicus filius tuus hoc
totũ aiam tuã ptransiuit amare. Vbertim, vi
in holocaustũ suauissimũ et cor et corpus pẽt in
expressibilis amoris incendiũ teipãm plene of

ferebas continens te plene continuis et immen
sissimis et acutissimus doloribus cordis ihu
et continuis penuriis et molestiis sue diuine car
nis. Vnde fuisti verum dei templum et altare in
quo non tantum mane et vespere sed continue et
interrupte mentale sacrificium est oblatum. Tu
es sancta sanctorum in qua summus pontifex ihesus non
semel in anno sed semel pro toto eterno solus
ingreditur et in tue mentis summo et intimo tamquam
quam in perfecto sanctuario se offert odorem suauis
simum deo patri. Ancelmus. Vt magnitudo autem
amoris cordis tui in filium tuum et dulcedinis in
mensitas qua exultabat et liquefiebat cor
tuum maternum in eundem dominum deum tuum a quo te
tam ineffabili dignitate sublimatam intelligebas.
excedit omnes omnium rerum creaturarum amores
atque dulcedines. Aue maria. Benedictus
sit vterus tuus virgineus thronus veri sa
lomonis eburneus quo continentem omnia nouem
mensibus conclusisti. Bernardus. Ortus de
liciarum est nobis tuus sacratissimus vterus o
maria ex eo multiplicis gaudii flores colligi
mus quotiens mente recolimus quam magna
multitudo dulcedinis vniuerso orbi inde pro
fluxerit. O felix femina inter cunctas benedic
ta tuus vterus fuit reclinatorium dei templum
spiritus sancti. lectus eburneus xpi. thalamus maies

tatis diuine triclinium regis felicitatis eterne. Ubertinus. Et o benedicta mater christi cum quanta compassione puellum ihesum cum esset grandiusculus in itineribus que fecit tectum ex labore quassatum super uterum tuum eum requiescere faciebas. Aue maria gratia plena.

Benedicta sint viscera tua castissima intra que superueniente spiritu sancto obumbrante virtute altissimi dominum maiestatis quem non capit vniuersitas creature accepisti. Tunc apte dicere potuisti o mater intacta. Venter meus tremuit ad tactum eius. Celestinus. Misterium hoc plenum est gratia plenum est sapientia quod venter tuus virgineus in conceptione christi tremuit quem deus ventre tetigit. Intremuit quidem non pauore sed reuerentia quia dominus illum tetigit sua dulcissima et gloriosissima presentia propter quod tactus ille non fuit pauoris nec timoris sed amoris et dulcoris ex beatissima presentia conditoris. Sed heu quanto dolore quassabatur viscera tua virginea quum ipsum eundem benedictum ihesum sub cruce supportabat vita priuatum. Aue maria.

Benedicta sint crura tua sanctissima quibus sessori celorum sedile et thronum gratissimum totiens extruxisti. Ubertinus. Quotiens tua felicissima crura filio tuo laboribus fatigato ad recubitum strauisti. Aue maria gratia plena.

Benedicta sint genua tua generosissima que eterni patris filio et tuo domino ihesu christo adorando amplexando et administrando totiens inflexisti

obtinuisti. Quia enī ī oībus īfantilibꝫ necessita
tibꝫ et alijs nr̄e infirmitatis signis q̄ videbas
in dulcissimo dei tuoqꝫ filio ꝯtēplabaris et gus
tabaris altitudinē īmensitatis dei ad talia ex
īmenso amore pro nobis redimendis īflāman
dis et īformandis misericorditer inclinatā. Cum
tū q̄nta veneratiōe tā mentis quā corporis
et ex quā infinitissīo zelo ignei amoris et ex q̄
profūdissīa hūilitate vacabas circa omnē curā
puuli te deuotissīe ānichilando sub eo ī omnibꝫ
seruicijs que sibi exhibuisti et sibi gratissime
tā pro nobis quā pro teipā in oībꝫ respondisti
Quapropt bn̄ digna sedisti ad mensam prepo
tentissīe trinitatis. et ipsius filij dei de te
incarnati. qr̄ s vn̄ siliā ꝯparasti et oīm suorum
pressionū et mortiū plurimarū te ꝓ oīa ꝑtici
pē fecisti. Jmo te in illis totaliter trāsformasti
tā pro te quā pro oībꝫ nobis īgratis oīa tibi
apposita gratissime ponderando. Aue maria
Benedicte sint tibie tue sacratissime in
templo dn̄i columpne marmoree quibꝫ taber
naculū nō manufctm̄ ipm̄ puerū ihm̄ sustentan
do firmissīe roborasti. Tercia bn̄dicto te laudo
te sc̄ā et īmaculata v̄go maria pro tua dolo
rosa statione iuxta crucē ihu. ubi diu fessa
et afflicta stetisti scd̄m ꝓphetiā symeonis stetit

symeonis sententiā gladio trāsfixa doloris. Ave
ROgo te o dulcissimā miseratrix peccatorū assiste
michi indigno in omnibus sacrificiis meis precipue in
sacro altari filii tui sicut astitisti eidē in cruce
pendenti. oīa que offerre desidero gratificari
do aū thronū trinitatis ad gloriā. ne vnquā in
sacrificiis meis arguat me. Ave maria gratia ple
BEnedicti sint pedes tui speciosi quibus vnico
filio tuo tā officiosissime totiens astitisti. et ipm
sup terrā tā feliciter portasti deducendo ipsū
in egiptū et reducendo. et obtulisti deducendo
eū ad festa in ihrlm scdm legis preceptū et immē
aliis q longe est enumerare. Siquidē ingiter
eius adhesisti lateri comes individua nullo se
re abfuisti itinere. que in tanta prece reteris
invigilasti verbo et opi eius. Denique usque ad crucis
ignominiā intrepido vestigio cū humili femi
narū caterva psecuta es ihm precedentem ad
suspēsionis ignominiā portantē. non attendens
discipulorū fugā nec indecorū metuens sentiā
parata cū filio potius subire necē quā in tali
gravamine relinquere ihm Ave maria gr
BEnedictū sit totū corpus tuū virgineū atque
purissimū veri salomonis reclinatoriū aureū
qd' ad cultū dīvini corporis et divine servitutis
iugoque obediencie totaliter mansipasti. Angelorum
VEra dulcis dnā quanta inebriebatur dulcedine

tota substancia tua quo amoris igne succende
bantur oīa mēbra tua cū de tua carne sibi dei
filius carnē assumeret et mēbra quibꝫ omīs
plenitudo diuinitatis inhabitaret de tuis sāc
mēbris aptaret · vbtina · Sed heu qūta ama
ritudine replebat° totā substancia tua qū vidis
ti eūdē filiū dei in bona feria sexta sic horribi
liter toto corpe vulneribꝫ dilaniari et occidi
et assūpta natura de tuis sanctissimis visceri
bus ɔcepta vere tanto dolore ɔpaciebaris ut
dē te totā suo ɔnugebis dolori satagens sibi
crucifigi et amori · Itaqꝫ etiā post resurrec
cionē filij ut grata noluisti ab huiusmodi virtuo
sis doloribꝫ vacare · Aue maria · Benedicta sit
aīa tua benedictissīa paradisꝰ oīm deliciarū que
preter ɔtinuā materne solicitudinis īstanciā
et amoris suphabūdanciā demū morienti ɔmo
rieris · ɔmoriens acerrimi doloris gladio trās
uerberata ē · Bernardꝰ · Cua qūte scītatis
putabimꝰ aīam tuā · sacratissima vgo maria
que ad ymaginē dei ɔdita et sacrata consistit
cū caro tua tantū placuerit creatori ut ex
ea sibi faceret palliū laudis loricā victoriosi
certaminis ut pillā de mortis auctore triūpha
ret īuictus et humanū redimeret genꝰ · O
tota pulchra et tota formosa tu tota delecta

bilis et tota gloriosa et macula nulla fuscaris. sed oı̄ decore vestiris oı̄ sc̄itate ditaris
sup̄ oēs virgines pulchra in carne sup̄ oēs angelos et archangelos sc̄ā in mente. cunctas supe
feminas vincis pulchritudine carnis sc̄itate
ras angelos universos excellencia sc̄itatis. Tota pulchra et decora filia ihr̄lm. tota pulchra es exterius tota pulchra īterius
et sic tota pulchra p̄ totū. Ideoq̄ b̄ndicta
tu in mulieribꝰ ymo certe p̄e oībus que
creata sūt sive ī celo sive in terra. que mirū tot p̄rogatiuarū īsignijs gloriosissime
precellis. Ubertinꝰ. Siquidē tantū accepisti de gloria dei quantū ē pure creature
donabile ī eternū. et inproporcionabiliter
plus tibi quā oībus alijs creaturis simul
sūptis ē datū. Sicut enī ceteris in via p̄ partes donātur grē in te autē se totū infudit
grē plenitudo et in patria divine glorie p̄ticipacio quodāmō p̄ partes datr̄. sed tu totum
deitatis penetrasti abyssū et quantū possibile est creature sine p̄sonali unione tantū illi luci īcreate es immersa

In abyssū ergo glorie tue virgo gloriosa absorbe me puulū tuū īdignū et ipsiꝰ impugnatorē p̄feccionis filij tui et tue
Et quia nūc hoc tue laudis qualecūq̄ clau͂do preconiū claudat et ego tū oībus

Ihūs te bñdictionib9 venerãtib9 et tuã gloriã
expectantibus inter maternū tuū pijssimū
sinū ꝑ illū amorē· oīs pure creature īcommunica
bilē quē portasti ad filiū dei ihm̄ dilectissimū
filiū uteri tui et ad totā beatissimā trinitatē
q ipm̄ in te incarnauit· cū qua viuis et reg
nas post filiū tuū sedā ī imperio celi in secula
seculorū Amen

Et tu o mi dulcissime ihū qui nos prēm et
matrem honorare precepisti· gratificata ob
secro gratiosissime mri tue gloriose dn̄e mee
scē marie pro singulari gloria has quascumque
bñdictiones et salutationes quas te iuuan
te speciali sibi deuotione obtuli· Sed et
modicū istud et exile qd nūc offerre desidero
ad honorē sacratissimorū tuorū gratissimis
illis et oī acceptione dignissimis eiusdē btē
marie virginis manibus offerendū diuino c
conspectui tuo tradere curo nolens sustine
re repulsam· Nimirū candidissimā enī lilia
sunt manus eius· nec causaberis o amator lilio
rū ihū inter lilia nō inventū qtisqd illud sit
qd inter manus marie inueneris· Et ut
eodē alueo ad te largitorē grē· grā redeat
quo influxit· Benedicta igitur sint o dul
cissime ihū oīa mēbra tua tū dire cōtinue af
flicta pro me misero et tibi īgrato· Fuisti namque

primo passus in pedibus non solum confixione in cruce
sed multa fatigatione itineris in decursu tue
passibilis carnis. cum multo labore in predicando
In tibiis corpus supportando In genibus procidendo
do et genuflectendo In cruribus totum corpus
sustinendo Et in omnibus iuncturis sepe mul-
to labore lassatus utpote tener et delicatus
tamen duris clamoribus subditus clamando predican-
do vigilando orando super dura strata iacendo
ssimo sepe in terram nudam pernoctando In deser-
to quadraginta diebus et noctibus residendo
et sepe cum discipulis pauperibus et despectis fu-
isti in multis locis viliter et austere tracta-
tus et aliquando reiectus. Versus. O speciosi pe-
des et recti sanctorum gressuum domini mei ihesu christi qui
vere caritatis incensu omnium virtutum poste-
ris vestigia reliquistis et totam mundi machi-
nam vero supportastis vigore rigore quoque fina-
liter crudeli affixi fuistis patibulo. adoro
vos reverenter et osculor diligenter pe-
tens mihi dimitti quicquid stando vel ambulando
deliqui. Ave benigne ihesu. O decora crura
et humilia genua domini mei ihesu christi qui sepe in
oratione super nudam terram curvata et prostrata
iacuistis et in finali passione gravi stimulatio-
ne vexata fuistis adoro vos humiliter et oscu-
lor suppliciter rogans mihi propitius ignosci quoti-

ens in diuino officio piger et i deuotus extiti
Aue benigne ihu. Membra generationis
p dilecte ihu que in nobis sut pudoris in te fue
runt dolorose vulnerata in circumcisione. O mi
tissime agne dei quanta dilectionis tue commen
datio erga nos extitit cum in scam et imacula
tam carne tua in tam tenera etate circumcisio
nis penam quam non meruisti accipe voluisti.
Cumque enim ego infelix peccator p peccatis meis ple
ne diuine iusticie satisfacere nequiui ideir
co tua mi subuenisti gratia et adhibuisti anime
mee medicinam purgatiuam per dolorosam car
nis tue circumcisionem. Per hanc ergo precor
dolorosam circumcisionem et tuam pyssimam miam
ut indulgeas mi quicquid peccaui pardore libidi
nis. Aue benigne ihu. Intestina membra
tua ihu bone nutrimento deseruientia fue
runt afflicta sepe dura fame. Aue benigne ihu
O sacer et incontaminatus venter dni mei
ihu xpi quem portauit et aluit virginalis au
la scte marie qui multis verberibus fuisti acer
rime percussus adoro te dignanter et osculor appa
tienter supplicans mi relaxari quotiens cor
pori meo ampliorem quam necessitas exigebat
curam impendi. Aue benigne ihu. Uberting.
Membra tua vitalia et respiratiua sicut
cor et gutur pectoris et similia fuerunt

dure afflicta multorū suspiriorū et ge
mituū assūptione pro salute nr̄a. Et certe
p̄dilc̄e ihū toci⁹ vite tue decursus nō fuit
aliud nisi quedā ↄtinu⁹ fletus spiritualis
ad diluenda probrosa nr̄a crimina. Aue be
nigne ihū O pectus sacratissimū bō ihū
sapiē paterne et thezaurorū grē ↄtenti
uū armariū qui insufflat in faciē creature
spiraculū vite qd' prefiguratū fuit in sma
li passione respiratione vitali. Adoro te sim
cere et osculor affectuose deprecans me
plene purgari quidq' sordida vmquā cogi
tatione et ↄcupiā iniqua ↄtraxi. Aue be
nigne ihū O Coste et corpis latera dorsū
et vniuersaliter oīa mēbra fuerunt afflic
ta amarissimis penis et verberib⁹ in fla
gellatione. Nā in omnib⁹ mēbris supfici
es carnis tue tenere et delicate fuit dolo
rose conuulsa et dilacerata truculentis
peccatorū manib⁹ usq3 ad effusionē sanguis
de tuis reuerendissimis sc̄a scapulis et coste
Aue benigne ihū O Pacientissimū dorsū
dnī mei ihū xp̄i qd' ꝓmptū fuit portare
lignū vite et oīm peccatorū onera sine cōtra
dictione pferens eciā grauissimos ictus
flagellorū. Adoro te deuote et osculor mo
rose orans mi remitti quociens minus pa

tienter grauamina īminencia ptuli. Aue
benigne ihū. O Benignissimū latus dnī
mei ihū xpi in quo diuini amoris patet vul
nus amplissime transforatū. Adoro te precipue
et osculor pintime flagitans mi veniā con
cedi quotiens fraternā caritatē lesi et ab
amore celesti refrigui. Aue benigne ihū vbtinq
Brachia tua bone ihū fuerūt dure ligata
et astricta et hinc inde ante et retro contu
meliose retorta tā in orto quā in domo Ane
et Caiphe Pylati et Herodis a quibus lotis
oībȝ ligatus pressisti. Anglicus. Era liga
turis caro cōprimitur et sub vngue cruor
congeritur cū rubore liuor adducitur quibus
vnguis totus conteritur. vincula mea qui fers in
manibȝ tuis rogo liga me funibus fac pfun
di me fusis fletibȝ doliturū tuis doloribus.
Aue benigne ihū. vbtinq O sacratissime
manus dnī mei ihū xpi que tactu beato sanaba
tis infirmos et nō dedignabamini pie contin
gere leprosos que etiā finaliter dire crucis
clauis crudeliter affixe fuistis. Adoro te uos Alia
fideliter et osculor pariformiter postulans
in me abstergi quicquid illicito actu uel contactu
perpetraui. Aue benigne ihū vbtinq Humeri
tui amantissime ihesu fuerūt afflicti dire cru
cis onere et tunc crede collū tuū afflictum

thamo in eo posito p quē ad maiorē ɔtumeliam
trahebaris O candidū et macilentū collū dñi
mei ihū xpi fame et siti frequenter extenua
tū nūquā curiose adornatū nec in altū vane
extensū. sed humili reuerencia pr̄i et mr̄i sub
iectū. qđ in passione amarissime fuit colaphi
zatū. Adoro te humiliter et osculor amabiliter
orans m̄ dimitti quicquid vnquā sustentatione
causa pcc̄i. Aue benigne ihū. Ꝓtinus O s tuū
o ihū flos amicicie fuit afflictū tā proditoris os
culo fetido quā fellis et aceti poculo amaro Na
res afflicte fetore horribili sputorū illorū ab
hominabiliū iudeorū. Sed et facies deturpa
ta in quā abhominanda spuebāt. Bene afflic
te et tumefacte pmo tota facies tua alaphis
Alia quā pcussionibꝰ duris O suauissimū os dñi
mei ihū xpi per qđ effusa ē nobis doctrina
salutis. Adoro te digne et osculor benigne
flagitans michi ignosci quociens edendo bi
bendo seu loquendo excessi. Aue benigne ihū
O inclita facies dñi mei ihū plena amica
bili reuerencia q celos adimplet leticia. mū
dūqꝫ decore letificat. ipis cesa manibus homi
cidis. spurcicia sputorū polluti labii turpiter
inquinata. derisione velata. Adoro te clemen
ter et osculor affectanter petens ut m̄ indulge
as quociens vultū tuū serenitas peccando of

fendi. Aue benigne ihū O felices aure dñi
mei ihū xpī. quas nullius vanitatis aura pfla
uit. nec vllus iniuriosus sermo a statu recti
tudinis mutauit. Adoro vos honorabiliter
et osculor vnanimiter deprecans in me cele
rius oboleri quicquid vanitatis hausi per auditū
Aue benigne ihū O preclarissimi oculi dñi
mei ihū xpī ab oī concupiā puri et in mortis
violentia obscurati. vnī dulcis sepe lacrima
rū pfluxit ymber. Adoro vos cordialiter
et osculor suauiter obsecrans mī indulgen
ciā largiri pro omni macula ex visu noxio
quesitā. Aue benigne O diuinū caput tre
mendū angelis dñi mei ihū xpī qd' fuit acu
tissimis spinis coronatū ictibus arudinis
dure et dire plagatū et usqꝫ ad cerebri te
neritudinē asperrime pforatū. ita ut lar
gi sanguinis riui per collum et aures p ocu
los et genas vndiqꝫ fluerent atqꝫ dulcē
faciē tuā totū sanguinolentū redderent
ac defformē. Adoro te cū angelis et potesta
tibus vniuersis et sup oiā sacra vulnerū
loca osculor carius deprecans humiliter o dulce
te ihū quatinus vna acutissima spina capitis
tui mediū cordis mei pfigas ut oīs cruor noxius
carni gmixtus ex illato vulnere effluat et

sacri amoris tui stimulus magnus illic infixus maneat quatinus a viciorum sentibus et temptationum spinis plene purgari et virtutum seminibus merear digne adeptari. Utique terra cordis mei ex prima maledictione infecta sacri sanguinis tui instillatione benedictionem nova recipiat. ut pro spina invidie oriatur michi rosa caritatis. pro urtica libidinis lilium castitatis. pro lappa vanitatis id est superbie. viola humilitatis pro tribulo asperitatis flos mansuetudinis. Ave benigne ihesu

Spiritus et anima vita et cor nostrum ihesu christe redemptio liberatio penitentia contritio et satisfactio nostra. Fides spes et caritas nostra. Justitia mundicia et sanctitas nostra. gaudium et leticia et corona glorie et omne bonum quod sumus et esse possumus et erimus in eternitate cum sanctissima tua genitrice et omnium sanctorum matre maria que sola virgo mater et ecclesia in triduo tue mortis conservata in conspectu paterne maiestatis vere permansit. Et que tibi virginaliter et materne corde intellectu sensu et affectu crucifixa et unita in tuis doloribus et affectionibus super omnem sensum et affectum absorpta et transformata transivit. Te crudelis

s[...]imū crucifixū et in latronū medio pro no
bis peccātibꝫ obprobriose nudatū et mortuū
adoramꝰ laudamꝰ et glorificamꝰ prem̄ et
spm̄ scm̄ in te et te in pr̄e et spū scō ex oībꝫ
et ī oībꝫ doloribꝫ amarissimis corpalibꝫ et
spualibꝫ quos ad pr̄is honorē et gloriā ut eiꝰ
obedienciā adipleres assūpsisti atq̄ ardenti
desiderio pro nrā redemptione et salute sus-
tinuisti. nichil tn̄ in nobis qđ amares īue-
niens. Vere nulla dilectio maior nullus
amor sincerior nulla caritas sanctior nullus
affectus ardencior. Qui cū deo pr̄e et spū
scō viuis et regnas īmensus eternꝰ et deꝰ
benedicendus in secula seculorū Amē

Ante cele
bracio nē quia tunc parū habes de tp̄e
pro preparatione facienda cura tn̄ diligent'
ut accedas cū totali oīm viriū tuarū recolle-
ctione. quia istud ē sacramentū ītime vnita-
tis. [...]Ra scdm̄ decretū. ideo intrans ad secre-
ta digitorū extremitates lauat. ut p hoc
ostendat q nec extrema cogitatio debet cum
gare exterius. Itē cū omni humiliatione que
quidē hūilitas et resilicio in ppriā puitatē
ē pparatio optima ad celebrandū. Ob quā
humilitatē habendā ꝯsidera q accedis ad men-
sam dei ad tractandū frangendū dispensan-
dū et ꝯsecrandū corpus xp̄i vnitū diuine pso

ne per verba que non licent angelo loqui
secundum dyonisium nec alicui creature nisi homini di
uino. Mensa ergo cum quanta humiliatione et quanta
desperatione de propriis meritis debeas ac
cedere. quantum te oportet indignum iudicare
quam reuerenter tractare et cum quanto
tremore. et quasi sola diuina iussione acce
dere ad hanc mensam ubi deus est sedens et
sancti cum eo recumbentes et angeli circumstan
tes. Ad vocem enim sacerdotis aperiuntur celi su
per altare et descendit ibi dominus cum angelorum
societate ut testatur gregorius in dyalogo.
Dum ergo sederis ad mensam potentis diligen
ter attende que tibi apponuntur sciens quia talia
oportet te preparare. Mensa potentis est sacramentum
altare. quod est mensa christi potentis sacramentum
istud potenter efficientis. Diligenter igitur atten
de non solum que tibi apponuntur scilicet ipsum christum
sed qualiter. scilicet quo caritatis ardore quo compas
sionis dolore qua tua necessitate qua consequen
ti vtilitate qua dei acceptione quanta sanguinis
effusione. quo tempore quia in fine vite sue et in
sua sacratissima morte. ut et tu commoriaris
cum illo et transeas a teipso. Et hoc est preparare
talia et si non equalia. Necesse est enim cum hoc sa
cramentum offerimus nosmetipsos deo in cordis
contritione mactamus. Ait gregorius. Si autem
bene attentus fueris in pertractando eris bene refe

tus i percipiendo ¶ Post consecratione cogita
te stare in mensa dei. in paradiso eternus epu
lis saciandus. Istis igitur meditationibus atten
sius accede deuotissime ad mensam agni ubi
ponitur panis celicus. origenes. Exodi xvi. Hic
e panis quem dedit nobis deus de celo angelicum
dulcedine. ps. Panem angelorum manducauit
homo munificus beatitudine. Johis vi. Ego sum panis
viuus qui de celo descendi ¶ Debes in hoc sacra
mento deum sentire ut frem. rogare et reue
reri ut patrem
Xpe sacerdos summe. pro me non sum dignus accede
re ad sacrum altare tuum nec audere sed in virtu
te caritatis sancte ecclesie sponse tue cuius me mi
serum fecisti ministrum accedo offerre te obla
tionem et hostiam deo patri. pro laude et graciarum ac
tione omnium beneficiorum que ab ipso unquam suscepimus
pro indulgentia et reconsiliatione omnium peccatorum
ab origine mundi commissorum. pro restauratione
et emendatione omnium defectuum quibus subiacemus Ambrosius per totum Doce ergo me indignum
famulum tuum quem nullis meis meritis sed in
sola dignatione misericordie tue vocare dig
natus es ad officium sacerdotale. tam misterium ca
reuerenter et honore. ea deuotione et timore
tractare quibus oportet et decet. Intret spiritus
tuus bonus in cor meum qui sonet ibi sine sono

et sine strepitu verborũ loquatur omnẽ ve
ritatẽ tãtorũ misteriorũ. Scio dñe et vere
scio et idipm̃ bonitati tue ꝯfiteor qꝛ nõ sũ
dignus accedere ad tantũ misteriũ ꝓpter
nimia pccã mea et infinitas negligẽci
as meas. sed scio et veraciter credo et to
to corde meo. et ore confiteor quia tu potes
me facere dignũ qui solus potes facere mũ
dũ de ĩmũdo ꝯceptũ semine. solus de idignis
dignos de ĩmũdis mũdos et de peccatoribus iustos
facis et sctõs Per hanc oĩpotenciã tuã te
rogo deus meus cõcede michi peccatori hoc ce
leste sacrificiũ celebrare cũ timore et tre
more cũ cordis puritate et lacrimarũ fon
te. cũ leticia spũali et gaudio celesti Sen
tiat mens mea dulcedinẽ beatissĩe p̃ncie
tue et excubias sctõrũ angelorũ tuorũ in cir
cuitu meo. Ego enĩ memor venerande pas
sionis tue accedo ad altare tuũ licet peccator
ut offerã tibi sacrificiũ qd̓ tu instituisti et
offerri p̃cepisti in ꝯmemoratione tui pro
nrã salute Suscipe ergo illud sacrificium
queso sũme deus ꝓ ecc̃ia tua scã et ꝓ populo
quẽ acquisisti sanguĩe tuo. Aufer a nobis dñe
iniquitates nrãs. et ignẽ scĩ spũs in nobis
clementer accende. Aufer cor lapideũ de
carne nrã. et da nobis cor carneum. qd̓ te ti

met et diligat in te delectet te sequatur te
perfruatur. Oramus dne clementiam tuam ut
sereno vultu familiam tuam sacris altaris tui
officia prestolantem aspicere digneris. Tu enim mise
reris omnium dne et nichil odisti eorum que fecisti. Me
morare quod sit nostra substantia quia tu pater noster es et
tu deus noster es. Ne irasearis dne satis neque contineas
multitudinem miserationum tuarum super mul
titudinem iniquitatum nostrarum. Non enim in iustifica
tionibus nostris prosternimus preces ante faciem tuam dne
sed in miserationibus tuis multis. V. Rogamus
te etiam dne pro spiritibus fidelium defunctorum ut sit
eis salus sanitas gaudium et refrigerium hoc mag
num pietatis sacramentum. Sit illis plenum et
magnum convivium de pane vivo qui de celo descen
disti et das vitam mundo. Peto clementiam tuam
dne ut descendat super panem hunc et calicem
plenitudo tue divinitatis. Descendat etiam
dne illa sancti spiritus tui invisibilis incomprehensibi
lis maiestas. sicut quondam in patrum hostias
descendebat. que et oblationes nostras corpus
et sanguinem tuum efficiat. Panis dulcissime
sana palatum cordis mei ut sentiat amorem suavi
tatem amoris tui. sana illud ab omni languore
ut nullam preter te sentiat dulcedinem nullam
preter te querat amorem nullum preter te amet
pulchritudinem. Panis sancte panis vive panis
pulcher panis munde veni in cor meum et munda

me ab omni inquinamento carnis et spiritus Intra
tra in animam meam sana et sanctifica me interius
et exterius. Esto tutamen et continua salus cor
poris et anime. Repelle a me insidiatores mei hostes
recedant procul a potentia presentie tue ut foris
et intus munitus per te tramite recta ad reg
num tuum perveniam. ubi non in misteriis sicut in hoc
tempore agitur. sed facie ad faciem te videbimus cum
tradideris deo patri regnum tuum. et eris deus omnia
in omnibus. Tunc enim me de te satiabis satietate mi
rifica. ita ut neque esuriam neque sitiam in eternum
Amen
Gloria tibi domine ihesu christe piissime cum deo patre
domino deo et spiritu paraclito sit et gratia
dno det spu paraclito sit et benedictio sit et gra
rum actio qui me cibasti hodie tuo sacro corpore
et potasti sanguine precioso tuo indignum. qui
te tribuis benignum hominem ac deum totum tibi
michi atque potum. Amorem hunc quis enarrabit
aut quis digne cogitabit meum quod me miserum sic
diligas cum mei non egeas? Et quid vel retribuere
possum pro tanto munere? Omnis tua creatura in
sua te laudat natura adoret et glorificet ac inces
santer predicet Bernardus Ihesu flos matris vir
ginis. amor nostre dulcedinis tibi laus honor nu
minis regnum beatitudinis. Ihesu summa benignitas
mira cordis iocunditas incomprehensa bonitas tua
me stringat caritas. Iam quod quesivi video quod

ncupitu teneo· amore ihū langueo et corde
totus ardeo· Mane nobiscū dn̄e· et nos illus
tra luce· pulsa mentis caligine· mūdū reple
dulcedine· Ihū dulcis memoria dans vera
cordis gaudia· sed super mel et oīa eius dul
cis p̄ntia· Nil canitur suavius auditur nil
iocundius nil cogitatur dulcius quā ihesus
dei filius· Ihesu spes penitentibꝫ quā pius
petentibus quā bonus te querentibꝫ sed quid
invenientibus· Nec lingua valet dicere· nec
lr̄a exprimere exptus pt̄ noscere quid sit ihm
diligere· Cum digne loqui nequeā· de te tamē
nō sileam amor facit ut audeā· cū de te solo
gaudeā· Tua ihū dilectio grata mentis refec
tio replet sine fastidio dans famē desiderio
Qui te gustant esuriūt qui bibūt adhuc siti
unt· desiderare nesciūt nisi ihm̄ quē diligūt· Quē
tuus amor inebriat· novit quid ihesus sapiat qͣ
felix ē quē satiat· nō est ultra qd̄ cupiat· O
beatū incendiū· o ardens desideriū o dulce re
frigeriū amare dei filiū· Sequar quocūqꝫ
ieris mī tolli nō poteris cū meū cor abstule
ris· ihū laus nr̄i gñis· Te celi chorus predicat
et tuas laudes replicat· ihesus orbē letificat·
et nos deo pacificat· Tu vere lumē patrie·
tu fons misericordie· pelle nubē tristicie nobis·
dans lumen glorie· Sed o piissime ihū quid
retribuā tibi pro oībus que tam copiose tam

gloriose et tam magnifice tribuisti michi.
Eya domine tu responde pro me. quia ad tua
immensa beneficia non possum respondere unum
pro mille. Ad tanta namque dona michi indigno et
ingrato tam habunde collata nullatenus suffi
cio respondere condigne. O misericordissi
me deus non enim habeo nisi duo minuta
scilicet istud miserum corpus et animam que
merito tua sunt quia a te ea recepi. Tu
ergo dulcissime deus meus ipsa suscipe dig
neris et expendere ad honorem et gloriam
nominis tui sicut tu totus in usus meos expen
sus es. Tu enim ea per ineffabilem bonitatem tuam
tam pie creasti tam benigne recreasti tam pa
tienter in peccatis sustinuisti. tam misericordi
ter ab eis extraxisti tam dulciter ad servi
cium tuum attraxisti. tam amicabiliter tue di
lectioni astrinxisti et tam magnifice eis
eternam gloriam preparasti. Unde. Sic cir
ca me michi videtur cum tuas miseraciones circa
me attendo quod si fas est dicere quodammo
do nichil aliud agas deus meus. nisi ut mee
saluti provideas et ita totum ad custodiam
meam te occupatum video quasi omnium oblitus
sis et michi soli vacare velis. Semper presentem te
exhibes semper te paratum offers. quocumque
me verto non me deseris. ubicumque fuero
non recedis. et quodcumque egero pariter assis

tis Ego autē fateor creator meus diligencius
hec ꝯsiderans timore pariter et pauore ingenti
ꝯfundor · q te tu tā vehemēter placere cupio
vbiqȝ mi p̄ntē et oīa mea occulta videntem
intueor · O quā multa sūt in me de quibȝ corā
oculis tuis erubesco et pro quibus iam magis
tibi displicere timeo quā pro hys que in me
laudanda sūt si qua sūt placere posse ꝯfido
O vtinā ad modicū ab oculis tuis possem ab
scondi donec maculas istas oēs detergerem
et sic demū an̄ ꝯspectū tuū sine macula ap
parerē · Nā quomō in hac deformitate tibi
placere potero · qui et mi quoqȝ ī ipā vehe
menter displiceo · Nunc ergo dn̄e adiuua
me qua sine te nichil possum adiuua īquā
benignissime deus ea que tibi in me placent
bona inchoata benigne pficiendo et misericor
diter ꝯseruando · q̄ autē adhuc mala ī me pman
serint pie diluendo et ea me quaꝰ volueris via
ad te pducendo Rychardꝰ · O dulcissima boni
tas deus cordis mei pars mea ihū xp̄e ꝯficiat
at obsecro virtute viuifici corporis et sanguinis
tui sacramenti cor meū a spū scō · et caro mea
a ꝯcupiscencys suis et viuas tu in me et ꝯua
lescat a spū meo carbo amoris tui et excres
cat in ignē pfectū · Foueat et enutriat illū
in me grā tua ut ardeat iugiter in ara cordis
mei ferueat in medullis meis flagret in
absconditis aīe mee ut in die ꝯsūmacionis

mee inueniat apud te conseruatus In die qua
exire me iubebis tunica ista mortali quam cir
cumfero · circumdet me dilectio tua et sit anime
mee quasi vestimentum decoris ut non nuda sed
vestita inueniatur et habeat unde abscondatur
infirma eius ab oculis tuis · Ignem alienum
ignem qui aduersarios tuos consumet dilectio
nis tue feruor elonget a me et animam ad te
currentem tuo diuino lumine quantum fas est irrigat
Domine ihesu omnes qui te diligunt repleantur benedic
tionibus tuis attendentes ad te in celo scriban
tur · et pax eis in velamento alarum tuarum
Tibi autem trinitate dei sit cum eterno patre et spiritu
sancto laus indeficiens inmobile decus et regnum
solidum permanens in secula seculorum Amen

Omnis enim dominica
resurrectionem domini representat · Unde
sciendum quod sancta mater ecclesia sabbatum transtulit
in dominicam ob honorem et gaudium dominice resur
rectionis ut habetur de consecratione distinc
tione iii capitulo Sabbato ubi dicitur dominicam ob ve
nerabilem resurrectionem domini nostri ihesu christi non
solum in pascha celebramus verum etiam per singu
las ebdomadas ipsius diei ymaginem frequenta
mus

Domine ihesu christe redemptio mea · misericordia mea
salus mea te laudo · tibi gratias ago · quamuis
valde impares tuis beneficiis quamuis multum

exptes digne deuocionis quamuis nimis
macras a desiderata pinguedine tui dul
cissimi affectus tu qualescumque laudes qua
lescumque gras non quales scio me debere sed
sicut potest conari tibi persoluit anima mea Spes
cordis mei virtus anime mee auxilium
infirmitatis mee conpleat tua potentissima
benignitas quod conatur mea tepidissima inbe
cillitas. V. Gras agimus tibi domine ihesu xpe
deus omnipotens qui es et qui eras qui accepisti
virtutem tuam magnam et regnasti alla.
Regnasti inquam decorem indutus es
ubertim. O quam multiplicem decorem in
tua resurrectione habuisti. Nam cum gloria
resurrectionis respondeat ignominie pas
sionis et pene sicut in passione corpus
tuum fuit passibile et in tantum quod a planta
pedis usque ad verticem non fuit in te sanitas
et tandem dolorum et vulnerum multitudine
in lecto crucis extentus et mortuus. Sic in
resurrectione tua factus es inpassibilis et
inmortalis liberatus a seruitute corruptio
nis. Et in hoc habuisti decorem floris deflo
rentis. Unde et dixisti. Refloruit caro mea r
Et bene refloruit quia tu pulcherrimus
flos ascendens de radice yesse qui floruisti
in tua conceptione defloruisti in passione
refloruisti in resurrectione. V. Aue domine
ihesu xpe laus angelorum gloria sanctorum visio

patris deitas integra verus hō flos et fi
fructus virginis matris Iterum sicut in pas
sione fuisti deformatus et factus quasi le
prosus nō habens speciem neque decorem. ita in
resurrectione accepisti venustatem et glorie
claritatem coruscantem qua fulget corpus tuum
Et in hoc habuisti decorem solis. Si enim quilibet
iustus fulgebit sicut sol in regno patris sui
quanti credam esse fulgoris te solem iusticie.
Tanti namque es ut sis speciosior sole et super om
nem dispositionem stellarum luci cparatus inuem
aris prior. Immo omnis alia lux tui cparatione
nigrescit. Aderat fulgor et singularis
decor in loco vulnerum quasi si in vase aureo
fulgeant lapides preciosi qui te oculis electo
rum tuorum simul speciosum et amabilem reddunt
in tantum q tua visione nunquam possint satia
ri. Aue domine ihesu christe lumen celi. sicut mun
di gaudium nostrum angelorum panis cordis
iubilus rex et sponsus virginitatis.
Iterum sicut in passione fueras ponde
rosus in statera crucis appensus in
tantum q grauitas augeret dolorem et pla
gas clauorum. Ita in resurrectione factus
es tam agilis et lenis ut sine impedimento
corpus tuum disponeretur ad transferendum se
ad imperium nō solum voluntatis diuine sed etiam
create creature. Aue domine ihesu christe splen
dor patris princeps pacis ianua celi paruus

binus virginius partus vas puritatis
Insup sicut in passione in tantū fuisti
extensus q totū crucis locū occupasti et
q oīa ossa tua poterat numerari. et q
aliud corpus nō cpaciebaris tecū in eod
loco. et ab aliis corporibꝰ puta spinis. et
lancea fuisti penetratus, Ita in tua re
surrectione factus es subtilis ad modū
spūs. pro eo q seminasti carnale et susti
tasti spuale qd' sine aliqua resistencia
penetrat alia corpa ipsis corpibꝫ in nul
lo mutatus aut lesis. ut patet qr clauso
tumulo exiuisti clausis ianuis ad discipu
los intrasti et celū empyreū nō scinden
do uel aperiendo penetrasti. Et duo corpa
fuerūt simul dū penetratū nō cesset pe
netrati Augustinus Sic igit' o pulcherri
me deus ihū. decor es pcipuus. et vbiqꝫ
totus pulcher, pulcher in celis pulcher
in terris pulcher in patre verbū. pulcher in
utero virginis ubi nō amisisti diuinitatē cū
suscepisti hūanitatē, Pulcher ergo in miracu
lis pulcher in flagellis. in verberibꝰ pulcher.
non curans mortem et mortuos suscitans
pulcher in sepulchro pulcher in celo Aue
dn̄e ihū. via dulcis. veritas sūma premiū
nrm̄. caritas vera. fons amoris pax dulcedo
requies nr̄a vita phennis Ad mariā Anselmꝰ
O pia nūc iubilosa mater. dn̄a mea scā maria

representō dulcedinē cordis tui oī menti testi
mabilē qua inebriata es. qn̄ ipm̄ pulcherri
mū ihm̄ filiū tuū amantissimū vidisti iā calca
tis legibꝰ mortis gloriose resurrexisse non
solū ineternū victurū. sed et celi et terre
oīūqꝫ creature phenni iure dnāturū. Aue
maria. Ambrosius. Siquidē resurrectio
nē dulcis filij tui pmo vidisti et certitudi
naliter cognouisti. firmiter tenuisti. et
iocūdissimis amplexibus strinxisti. Igna
tius. Ipse naqꝫ pius dn̄s a morte resur
gens te pmo letificauit sue resurrectio
nis graciosa noticia. Bernardꝰ. Et me
rito nulla eū fuit visitacionis grā dig
nior. Nulla expectacionis desiderio feruen
cior nulla deprecandi instancia vehemen
cior. nulla apparenti ītimior. nulla in dis
currendo quietior. Nō eū testimoniū an
gelorū querebas nec iusti aduidendū. Nō
autē posses te abstinere quin ad sepulchrū
curreres audita eius resurrectiōe nisi o
oīa scires. Aue maria. Vbertinus. Mente
quippe tua virginea tota vulnerū filij ca
uernis inclusa. et intra sepulchri angus
tias consepulta vitē ut sic loqui liceat aie
bn̄dicti ihū supplebat in sensualitate sen
sitiua dolores passibilis carnis. Cuiꝫ per
spm̄ scm̄ illuīata resurrectionis horam
sentires īstare. adueniente aīam filij ut

in ppria gloria assumeret corpus suu sic deuote
allocuta est dicens. Quid tu dilecte aduenisti fac
turus? Si vis me tecu absorbere in gloria red
do depositu qd sola custodio. Si autem i passi
bili carne viuentem me vis tuo dolore priua
re. et has tui corporis scissuras in quibus solus vi
no tua vis medicina sanare nisi cu pacto non
annuo. Nuqua enim tu fili dilecte in ista carne pas
sibili tuo me voluisti priuare dolore et nunc qre
me vis facere tue conformitatis exsorte? An hoc
ego a te meru q tibi commortua et concrucifixa a
me avulsa tota in tuos saltaui dolores. Aut me
ergo in tua assume gloria aut sicut ia dixi
ni dimitte doloris angustias. Jhesus. Cui
benignissimus filius deuota consolatione respon
dit. Mater mea dulcissima no pt pusillus
istoru filioru tuoru grex tua nunc societate
priuari. oes enim deficient nisi tue fidei fulci
mento firmentur. Et nimis duru esset eos
simul me pastore et pre. et te magra et mre
salubriter gubernantibus priuari. Multus
est ni populus p eos acquirendus qui de visce
teru tuoru caritate procedet. Patienter ergo
fer dulcissima mr qs te ad tepus cu eis relin
qua et meu corpus in gloria maiestatis assu
ma

Cui tu deuota mr. Hoc
est ais qd attente desidero. quia in tua sacra
tissima cruce moriens in dolore ni recomen
dasti iohane in quo et tu oes includens electos

dulce collo
quiu ihu
et marie

maria ad ihm

in meas visceribus inclusisti. Quō ergo corū
apud te operiā multitudinē pctōrū si mī tue
carnis abstuleris palliū? Quō eorū defor-
mes lauabo facies. si abstuleris lauachrū.
Quō etiā eos tuorū vulnerū crucifixionis īsi-
gnam. si ipōrū vulnerū nō apparuerit signū.
Quō etiā eos in tua morte sepeliā si eisdem
mortis tue mī abstuleris gustū. Istis fili mi di-
lcē prouideas et mī tue passionis instrumēta cla-
uos spinas crucē et lanceā cū tuis doloribus de-
relinquas quia sine hiis in mea passibili carne
nō viuo. Scio enī fili dulcissime q̄ nūquā vo-
lūtati tue nec modicū restiti et ideo si ᵃple-
as desideriū meū reddo tibi carnis substan-
tiā quā de mea virginitate accepisti. Jhesus
At dulcissimꝰ ihesꝯ totus flagrans in amore in
auditu materno. sic respondit tue amorose
querele. Mater dulcissima ait video q̄ mea
glorificatio p oīa tibi placet. Tibi mee mortis
et acerbi doloris relinquā thezaurū instrumē-
ta passionis mee tue menti infigo. Clauos com-
mede qui manus meas et pedes crudeli mor-
te ruderūt. Spinas glutias quas humor
mei cerebri in meo humectauit dolore. Lan-
ceā intra tui cordis archanū includas que me-
um cor aperiens intra mea penetralia ē sa-
crata. Crucē amplecteris et ī ipā requiescas
q̄ meo īebriata sanguinē oibus mee passione

filiys tota dulcescit. Nec credas mr̄ dulcis
sima q̄ passionis mee thesaurū quē tecum
xxxiij annorū circulo ꝯgregaui velim de
mea memoria tollere quātūcūq̄ resurrec
tione beatus. In ipā mei corporis gloria
apparebūt signa victorie et apta relinquā
vulnera q̄ntūcūq̄ sanata. per que dulcissima
mr̄ mea et cordis mei thalamū dulcissimū
et patulū habebis introitū. ut de me intrans
et ad filios exiens et inde possis afferre q̄
velis tuis tribuere filiis et ipōs pro tua vo
lūtate recondere et introducere intra mea
intima cordis. Exurge ergo dixisti gloria
mea qua ꝯsūmata est resurrectio tua. Aue
maria. Ubertinus Tunc tota transformata
in gloriā resurgentis filij o iubilosa mr̄. ipm
dulcissime te alloquentē audisti. Resurrexi
et adhuc tecū sū allā. Posuisti sup me manū
tuā mirabilis fcā est sciā tua allā. Et patrio
honori de hoc mille milies allā In hys potius
verbis iugiter tibi sue resurrectionis pre
senciā et indiuisibilē sue societatis copu
lā subito in gloria maiestatis menti tue ap
parens te amplexans et osculans et te totā
in gaudiū sue resurrectionis trāsformans
tū dixit. Resurrexi et adhuc sū tecū. Expo
nit tue ꝯpassionis et lamentationis mesti
tiā et indicibilē anxietatis experiētiā tū adiūgit

Posuisti sup me manū tuā. Manus hec com
passione tui virginei cordis significat
que tota fuit super filij tui morte effusa
et extensa. Aperit tue stabilicionis scien
tiā et singularē credulitatis pmanenci
am dicens. Mirabilis fcā ē sciā tua ex me
qua in tantis doloribus nichil pdidisti de
fidei claritate et in oībus te habuisti sicut
diuine sapie splendor exigit. Et ideo abo
fil' dulcissiā mr̄ mea iubilemus iocūdissimi
allā. Aue maria Dicat o
Ex horologio mr̄ gaudiosa materia dolorū in materiā
transijt spūalium gaudiorū Et oīs acerbitas
meroris in leticiā versa ē Ancelmus Igit
Jheronimus gaudere nūc oportet Hyemps enī abijt
pluuia recessit flores visi sūt in terra
nrā Vox turturis audita est Vinee flo
rentes dederūt odorē suū redit sponsa
de vmbra sub qua dormiuit in meridie ra
dix amara crucis euanuit flos vite cū
fructibus erupit et qui iacuit in morte sicut
it in gloria. Post sabbata tristia felix irradiat
dies qui primatū in diebus tenet luce pri
ma in ea lucescente et dnō in eo cū tripho
resurgente tibiqz dignissime mri sue po
oīm apparente et dicente. Hec est dies quā
fecit dn̄s exultemus et letemur in ea. Aue
maria. Augus. Eya ergo regina celi leta

re alla

quia post illusiones et verbera
post aceti et fellis pocula mixta. post sup
plicia crucis et vulnera et postremo post
ipsam mortem et inferos surrexit xpus de suo
funere caro nova redit ab occiduo latens
vita et in morte salus reservata resur
git. Ave maria. Ludolphus. Proinde o pia
dna deponamus nunc pyssimas tristitie que
relas ac nebulas meroris et in letitie res
piremus serenum. et qui funera redemptoris
nri prosecuti sumus cum lacrimis qui mortem
nostram moriendo destruxit de ipsius resur
rectionis gloria iocundemur qui vitam nram
resurgendo reparavit. Xpus enim resurgens
ex mortuis iam non moritur mors illi ultra
non dominabitur. Induit enim eum dns pr sto
la immortalitatis et glorie. et coronam pul
chritudinis posuit sup caput eius. Iocundi
tate et exultatione thezaurizavit sup eum
Totum ergo in eum nunc plenum est gaudio totum
letitia cumulatum. totum exultatione refertum
Ad mariam. O stellaria dei genitrix o virgo
gratiosa omnium desolatorum ad te clamancium
consolatrix vera per illud gaudium magnum
quo exultavit tota substantia tua quando agno
visti filium tuum ihm xpm die tercia a mortuis
impassibilem resurrexisse. sis consolatrix pec
catricis anime mee in hora exitus eius a corpore
et apud eundem tuum et dei filium unigenitum

in die nouissimo qn̄ cū aīā et corpe ero resur
recturus et de singulis meis opibus et cogita
tionibus rationē redditurus. me digneris mat
naliter iuuare q̄ ꝑpetue dapnationis senten
tiā ꝑ te pia mr̄ valeā euadere et cū electis
dei oībus ad eterna gaudia feliciter ꝑueni
re. Vbertinus. Interim precor viuifica me
viuificator ihū ꝑ intercessionē tue bn̄dicte
mris et resuscita me a morte mee ꝯsuetu
dinis praue in qua usqȝ hodie fetentē ꝯfite
or me iacere ut in resurrectionis tue meri
to possim de cetero in nouitate vite ambu
lare. et ꝑuenire ad iocunditatē future re
surrectionis gloriose Qui viuis et regnas
cū deo prē et spū scō in secula seculorū Amē

Meditatio de ascencione domini nostri ihesu cristi

Gratias tibi ago dn̄e qui
tā copiose preuenisti m̄r nos ī bn̄dic
tionibus dulcedinis sacramentis glorifi
cationis tue gaudia nr̄a multiplicans
Quatrorū naqȝ dierū post resurrectionē
tuā quibus fidē roboraueras nascentis ec
clesie iā instante quadragesimo die illorū
btōrū spirituū et scōrū patrū qui tecū glo
riosi de inferno ascenderant adunato ex
ercitu recumbentibus vndecim discipu
lis in ipā ascencionis tue die in cena
culo syon vbi btā virgo mr̄ et deuota mag
dalena et nōnulli alij sicut tibi placuit dis

rubebant apparuisti graciose et more solito
salutatis astantibus cū ipīs viscerose come
disti ut p effectū comestionis veritas pate
fieret carnis. Preterea blanda eos conso
latione pro tua ascencione ad patrē benig
ne affatus es. ostendens qd congruū sit pac
tis pro quibus venisti carnis misteriis. q
celorū alta conscendas ubi et de pris amore et
de multa circa ipos sollicitudine et q maxi
mū est de mittendo eis spūs scī munere conso
latus es longo sermone Vtinā fuis me dulcis
xpē bone ihū utriusq3 contēplationis oculis pci
pere. quāta pietate simul et caritate liques
cebāt viscera pietatis materne in conspec
tu tuo in gloriosa carne apparente et in audi
tu tui corporalis discessus Da insup menti
mee digne cogitare mutuos et flāmeos
respectus quo uos duo dilecti o ihū et ma
ria uosipos mutuis visceribus īseruistis et
cordialiū affectuū vobis refudistis archa
na. Vere enī illas ineffabiles ītimationes
et spūales collocutiones insensibiles aliis
qua ītima insertione vobis mutuo frueba
mini nō est possibile exprimere ulli. Sed
et exteriora signa reuerentie et amoris
o pie ihū quibz matrē corā aplis honorā
dis. ipos ad maiorē reuerentiā erga eā
medullitus attrahebat. Aue ihū xpē ver
bū pris filius virginis. agnus dei salus mūdi

hostia sacra. verbū caro fons pietatis. Uber
tinꝰ. Hinc igitͬ o ihū dulcis memoria ī cena
culo syon cū multa caritate cōpletis eduxis
ti reuerendā matrē tuā cū sctis mulieribꝰ
et aplōs cū ceteris discipulis in montē oliue
ti vnū ascensurus celis ad prēm. Ad quē cū
multa deuotione et mentis ardore cōgregā
tis omnibus. de ~~illis sctis~~ amicos de illis sctīs pa
bus qui iā tecū in corporibꝰ gloriosis astabant
virgini tue mrī et ceteris aplīs cōspicien
dos mōstrasti qui et eos sūt familiariter al
locuti et videntes te ī tā effabili regali sce
mate diuina gloria et virtute cū tam nu
merosa magnifica et honorabili comitiua
tāquā sponsum poli arche tibi colletarētur
et cōgauderent pro accipiendo regnū eter
nū ascendere. Intuebātur igitur cū inef
fabili iocunditate et venerabitͬ cū sūma de
uocione et dilectione illā gratissimā vir
ginē mrēm tuā quā suā filiā eē sciebant et
mrēm et dnām et reginā et in cuius bndic
cione ventris ipī erant de captiuitate dya
boli educti et beatitudinis gloriā cōsecuti.
Intuebātur igitͬ cū multa cōmotione cari
tatis cordialis illos dilcōs sue fidei filios vic
toriosos aplōs ꝑ quorū strennuos actus et
passionū cruciatibꝰ debebat tropheum tri
tis tue ꝑ totū mūdū deferri. Aue dne ihū
xpē laus angelorū gloria sctōrū visio pacis

deitas integra. verus hō flos et fructus
virginis mris. Eya bndicte ihu quāto credā
tur mrem dilectū ardore caritatis amotā
et quāto desiderio in gloriā filij ferebatur
Tunc vero qi blanda excusatione ostendens
mri desideriū quo ferebaris ad ipsā qi aptis
verbis dixisti. O vere mea dignissima
mr genitrix et mee peregrinationis et
infantiluū necessitatū sedula ministratrix
et particeps laborū que ultimo fuisti meū
cruci ꝯfixa. Materne dilectionis teneri
tudo requireret qz te meū transducerē
in gloriam nisi horū dilectorū filiorū tuorū
et pusilli gregis mei indigentia me moue
ret quibz te matrē ꝯsolatricē et magistrā
itima pietate relinquo et te eis ut ipsorū
reginā mrem et dnam tibi ꝯmendo. Om
nes enī deficient nisi tue fidei fulcimento
firmentr. Et nimis durū esset eos sil' me
pastore et prē et te mgra et mrē salubri
ter gubernatibz priuari. Multus ē michi
populus p eos acquirendꝰ qui de viscerū
tuorū caritate ꝓcedet. Patienter ergo fer
dulcissima mater qz te ad tēpus cū eis re
linqua. et meū corpus in gloriā maiestatis
assumā. Iterū autē veniā ad te et assu
mā te ad meipm et ubi sū ego et tu me
ternū sis meū qz claritatē quā dedit
michi prē dabo tibi et eā tibi fidelissima

caritate reseruo. Eya dulcissime ihu da
puros mentis oculos in illo delicioso consortio
defigere teque deuotissime intueri in signis
et nutibus faciei affluentem indicijs et mo
dis intime caritatis quibus decens fuit et
potuisti omnium astancium consolari suspiria ut ip
sorum corda fortissime traheres per ostensa
ineffabilia amoris indicia. Aue domine ihu
xpe splendor patris princeps pacis ianua
celi panis viuus virginis partus vas purita
tis ¶ Denique o predilecte ihu omnibus rite perfectis
et matris et discipulorum in terris relinquens
corpa sed corda tecum transportans ad summa
eleuatus benedixisti eis et motu suaui et
plano ferebaris in celum. Adest nubes et celes
tium obsequium graciosum iubilantibus cunctis et
preconia laudis de regis ascendentis vic
toria sibi inuicem intonantibus et dicentibus
Aperite portas quia nobiscum est deus. Attolli
te portas principes vestras et eleuamini por
te eternales et introibit rex glorie. Oc
currite celestes ciues Cantate deo psal
mum dicite ei Educit enim vinctos suos in
fortitudine et electos suos in leticia. O quanto
amore pater totam supernam ciuitatem commonet
ut tibi filio aduenienti digno applausu oc
currant. Festinant illa agmina ciuium
supernorum digne occurrere regi suo. Et ve
re vnus ex eis non remansit omnibus simul oc

centibus. Gloria laus et honor tibi sit
rex xpē redemptor qui in nōiē dnī rex
bndicte venis. Aue dnē ihū xpē lumen
ce celi pciū mūdi gaudiū nrm angelorū
panis. cordis iubilus. rex et sponsus vir
ginitatis. Igitur ascendentiby oibus
simul in iubilo et voce tube et tibi regi
nrō psallentibus sapienter dū intrares
celi palaciū intonas alta voce. Pater
manifestaui nomen tuū hoibus quos de
disti michi de mūdo nūc autē pro eis ro
go nō pro mūdo. quia ecce ad te venio.
Clarifica me pr apud temetipm clari
tate quā habui antequā mūdus fieret.
Pater iuste opus ɔsūmaui qd dedisti m
Ad hec patr benigno vultu respondet
Fili tu semp mecū es et oiā mea tua sūt
Ego te clarificaui in gloriosa resurrec
tione et iterū clarificabo p spūs missio
ne. Et iterū. Ecce odor filij mei sicut
odor agri pleni cui bndixit dnē. Per
totū mūdū effūdā ut oleū nomē tuū
et in nōiē tuo flectetur omne genu
celestiū terrestriū et infernorū. Ad
hec tu bndictus ihesus meus. Pater
inquis grās ago tibi qm audisti me ego
autē sciebā quoniā semp me audis. Ad
quē patr. Fili ait sede a dextris meis do

net ponam inimicos tuos scabellum pe
dum tuorum. Insuper de throno maiestatis
intonuit pater dicens angelis et sanctis
omnibus. Hic est filius meus dilectus in
quo michi bene complacui ipsum audite
Servite ei in timore et exultate ei
cum tremore. Aue domine ihesu christe via dul
cis. veritas summa. premium nostrum. caritas
vera. fons amoris. pax dulcedo requies
nostra vita perhennis O bone domine ihesu
in merito tue per admirabilis ascensionis
eleua obsecro mentem meam pressam mole
peccatorum et terrenum ad celestia totum deside
rium meum suspende ut gustata suauitate
superne felicitatis pigeat de terrenis cogi
tare. Rape me et eripe ab omni creaturarum
indurabili consolatione. quia nulla res crea
ta appetitum meum valet plenarie quietare
et consolari. Iunge me tibi inseparabili di
lectionis dulcedinis vinculo quoniam tu so
lus sufficis amanti et absque te friuola sunt
vniuersa. Ancelmus. Ergo dulcis ihesu fac
ut desideret gloriam et visionem vultus tui
iugiter anima mea. amet eam ardenter
mens mea intendat in illam cogitatio mea
suspiret ad illam totus affectus mei cordis
loquatur de ea lingua mea occupetur in
amore illius tota substantia mea et vita

mea. Aue maria. Ad mariam virginem Anselmus
Eya iubilosa mater dna mea sca maria
Qui gaudiu pro filio tuo tecu in carne
degente habuisti si eode filio tuo calcata
morte et ab inferis resurgente no mino
ri gaudio exaltasti tu ipm eundem filiu
in ea carne qua de te sumpta noueras
tota oculis tuis celos vidisti penetrare
Immo ego hoc gaudiu tuu oibus qui illud
precesserunt gaudiis eminere crediderim
Aue maria. Anselmus Bone mres solent in
hoc mundo magnifice exhilarari cu viderint
filios suos terrenis honoribus sublimari
et tu procul dubio bona mr no ineffabili gau
dio exultares qn filiu tuu vnigenitu oes
celos dominandi iure penetrare ac in dei
pris omnipotentis vidisti consessu ascendendo
contingere Immo qd huic gaudio vnquam fu
it auditu simile Aue maria Delectat Origenes
intueri o bta virgo quale ymaginatione
habuisti de filio tuo post ascensione. Vtq de
formaueras in ymaginatione tua aut deo
formante in tua ymaginatione ceciderat
forma speciosissima. quia speciosus forma pre
filiis hoim filius dei pris et filius tuus ihesus
xpus cuius formam totam tota amplexabaris
tota osculabaris totam. cui tota secundum te
totum vniebaris et ex vnione in dulcedine

ineffabilē resoluebaris. Aue mari
Era ergo castissima virgo quo deside
rio estuabas quo ne cruciabaris amore dn̄i que
reuolueres aīo cuncta que audieras quicquid
videras ꝗ̄ cognoueras. Puta q̄ quicquid humani
cordis ē q̄d est mentis quicquid virtutis huma
ne si totū adhibeā nō sufficiā ut cogita
re valeā quanto indesinenter tremabaris ad
ardore pii amoris quantis mouebaris
spū sc̄o celestiū secretorū incitamentis.
quia et si diligebas xp̄m ex toto corde ex
tota aīa et tota virtute. nouis tn̄ cotidie t.
īflamabaris desideriorū affectibus.
Tanto siquidē validius. quanto diuinis
illustrabaris intus visitationibus. quam
totā repleuerat spūs sc̄i grā totā inuen
duerat diuinus amor. Ita ut in te nichil
esset mūdanū quod violaret affectus. sed
ardor continuus et ebrietas perfusi amoris.
Illa et si xp̄us ab oībus est amandus ex to
to corde et ex tota aīa atque ex tota virtute
querendus maxime tamen a te ardencius. Ipse
tuus et dn̄s erat et filius. Aue maria. pre nimio amo
tristis ergo o amarosa mr̄ sepultus dicitur inter
re in loco in quo xp̄us sepultus continuis pro passe
dū te habitasse credimus. Aue maria lo
re interius amor obtutibus.

cus medius est hinc inde ꝯstitutus ut adire
posses ascensio͞is eiꝰ vestigia et locū sepul
ture atqꝫ resurrectionis seu oīa in quibus
passus est loca īuisere. Nō ꝑ iā viuentē
quereres tū mortuus. sed ut tuis ꝯsolare
ris aspectibꝫ. Hoc quippe habet amor īpa
ciens ut quē desiderat semꝑ īuenire se cre
dat. Quamuis enī o beatissīa v̄go iā in spū
esses tamē dū in carne vixisti carnis
mouebaris sensibus. Intende ergo michi
pyssima dn̄a et effice ut in hora mortis
mee aīa mea ascendere valeat ad thro
nū veri salomonis ihū fily tui. in quo re
sidet pacificus rex et amorosus in dexte
ra pr̄is sui ut sponsus speciosissimus et
desiderabilis totus in quē desiderant an
geli ꝯspicere. Aue maria

Dn̄e ihū xp̄e redēptio mea
salus mea. te laudo tibi grās ago
qui suꝑ celos celorū ascendisti et suꝑ
pennas ventorū mira potestatis agi
litate volasti. sedes ad dexterā pr̄is tan
to melior angelis effectus quāto differen
cius pre illis sortitus est nomen. Ibiqꝫ iugiter

vultum benignissimum patris appares ad
~~vultum benig~~ interpellandum pro nobis
Talis enim decebat ut nobis esset ponti
fex sanctus innocens impollutus et excelsior
celis factus qui in dextera maiestatis e
assistens vultui paterne glorie quas pro
nobis pertulit cicatrices ostenderet.
Gratias tibi referat domine pater omnis lingua
super inenarrabili affluentissime carita
tis tue dono qui unico filio cordis tui
non pepercisti sed pro nobis tradidisti in mor
tem ut tantum tamquam fidelem advocatum habe
remus in celis coram te. Respice igitur in faciem
xpi tui. qui tibi usque ad mortem factus est obe
diens. nec recedant ab oculis tuis ipse
tum cicatrices eius ut memineris quantam
pro peccatis nostris satisfactionem susceperis
ab eo. Salve domine ihesu xpe verbum patris. filius
virginis. agnus dei. salus mundi. hostia
sacra. verbum caro. fons pietatis. V[illegible]
Igitur o benedicte ihesu sacer ille chorus aplo
rum in die ascensionis tue a monte olive
ti cum ineffabili gaudiorum actione et gau
dio maximo pro tua gloriosa ascensio
ne in cenaculo syon reductus unam
cum matre tua benedicta et aliis ipsam bea
tam virginem ut integram venerantes et
dominam et cum ipsa et cum ceteris mulieribus
in magna mentis fervore sacris orationibus

batabant donec acciperent spus sci mune
ra q promisisti nichil dubitantibus q tu qui
viuens in carne in hac vita tot signa di
lectionis eis ostenderas q eis deficere
in promissione no poteras. Credendu
est etia q sicut ipe pdixeras q filij nup
tiaru no possunt lugere nec ieiunare
qua diu cu eis est sponsus. sed venient
dies ut auferetur ab eis sponsus et tunc
ieiunabut carne affligendo ieiunijs cu
multis lacrimis oia signa amoris que
eis in vita ostenderas et dolores passio
nis quos in cruce ptuleras et sacros illos
tactus quibs manus tuas pedes et latu
tractauerunt sil cu suis negligentijs
et defectibus et incredulitatibus cfere
bat durissime pprias deflentes culpas
et dulciter admirantes dignatiuas tuas
mias. Accedebant eciu humiliter et deuo
te ad pedes sacratissime virginis mris
tue et cu ipa cferebant de oibus que
tota spu sco plena oim actuu tuoru erat
ingra et cscia et se eide virgini te co
mendabat humiliter ipaz exorantes arden
ter ut pro ipis mercedem apud te dig
naretur ne eoru exigentibus culpis

spm mittere retardares. Si autem oro est ascensus mentis in deum quantum tunc tecum ascendebant mente sursum acti etiam ab ipsa virgine. Quando recordabantur quomodo te viderant ascendentem in celum eis benedicentem extensis manibus quibus apparebant signa clavorum et omnium aliorum recordantes que ipsorum transportare ad divinam poterant mentem. Propter quod licet numerus iste dierum denarius quo tu benedicte ihesu qui omnia facis in sapientia mittere tardasti promissum sit sacris plenus misteriis tum ex tue miserationis indultu processit ut in hoc disponerentur de tempore exsicitarentur ieiuniis elevarentur desideriis et subtiliarentur in affectibus suis et recolligerent dicta et acta tua sibi tunc mire ingrata ut sic in omnibus circumstantiis disponerentur presertim ut subito arderent adveniente spiritus sancti igne. Ave domine ihesu christe lumen celi pretium mundi gaudium nostrum angelorum panis cordis iubilus rex et sponsus virginitatis. Bonaventura. Septe itaque septimanis dierum a resurrectione tua gloriosa excursis predilecte ihesu quinquagesimo die factus est repente de celo

sonus tāquā aduenietis spūs vehemētis
qui et sup centū et viginti milia hoīm
turba descendit et apparuit in linguis
igneis pro eo q̄ eis verbū et intellec
tū lucē et affectiū ardorē ministra
ret. Repleti sūt quoque oēs spū sco et ce
perūt loqui variis linguis. secdm q̄ eiusdē
spūs sci dictabat instinctus. qui omnē
eis veritatē edocuit et omniū in eis dilec
tionē accendit et in oī eos virtute fir
mavit. Nā ipsius adiuti grā illustrati
doctrina et ɔfortati potencia cū pauci
essent et simplices ptim verbis ignitis
partim pfctis exemplis ptim mirandis
prodigiis p totū mūdū plantauerūt ec
clesiā q̄ et eiusdē spūs sci virtute pur
gata illuminata atque pfcta amabilis
tibi sponsa scā ē. tuisque paranymphis et spe
ciosa nimis mirāque varietate circūda
ta. sathane uo et angelis eius terri
bilis ut castrorū acies ordinata
Quapropt et ego q̄q̄ quā p omnem
modū indignus et immeritus suppli
ter exoro misericorē ihū ut spūs scus
adueniens tēplū me glorie sue dignāter

habitando pficiat. Adueni ergo rogo et mi
o benignissime paclite et in mediu meu assis
te ut te aduenire in meo corde senciam fruc
tu quoque viriditatis me habere gaudeam qua
tinus tuis fluminibus irrigatus merear tibi
suauium fructuum vbertate placere. Aue
dne ihu xpe splendor pris princeps pacis
ianua celi panis viuus virginis partus
vas puritatis. Anselmus. Ad mariam
O Maria sponsa spus sci graciosissima leta
re alleluya. Quippe quidem gaudiorum tuorum magni
tudo non nichil incrementi accepit cum ve
niente sup discipulos spu sco mox ad predi
cacionem illorum fidem filij tui tanta hoim multi
tudo suscepit. Nec mirum quod gaudium tuum aug
mentu in credencium conuersione concipiebat
Intellexisti enim filium tuum non fuisse gra
tis mortuum cum tam efficaciter videbas ope
rari fidem mortis eius etiam in eos qui aucto
res illius extiterant. Aue maria. Itaque o
iubilosa mr gaudium tibi erat in celo gau
dium in terra. gaudium insuper i omni creatu
ra. Gaudium in celo quia fructum ventris
tui iam victor mortis et orbis in celo regn
nabit suaque victoria deum patrem omnipoten

tē glorificabat. et cuncta celestis curie agmina inestimabili magnificentia letificabat. Gaudium in terra qui eos pro quorum salute te matrem dei factam sciebas abiecto iugo dyaboli quo captiui tenebantur. liberos in pacem salutem currere conspiciebas. In omni quoque creatura gaudium habuisti eo quod illam a passiua oppressione eruisti. atque ad illum ad quem facta fuerat statum redire vidisti. Postquam enim deum homo contempsit et mandatis eius tumidus contraire non timuit in nulla creatura quam ad subsidium eius deus instituit iusto iudicio aliquid iuris habere debuit. Cum igitur in contumacia sua contra dominum rectum persistit et tamen usum rectum in subsidium sum torquere non desistit iniustitiam deo. et dei creature violentiam intulit et oppressionem. Nunc autem cum reconsiliatus homo per mortem filii tui redit in gratiam dei redit etiam in usus libertatis ad quam facta fuerat creatura dei famulando s. ei pro quo se institutam esse cognouit. Hec sacratissima domina intellexisti hec vidisti hec per te tali modo impleta esse magnifice gauisa es. Aue maria etc. Intende ergo pyssima domina. ut nobis ad

effectu͂ pueniat ꝓpter q͂d deus nr̄ ex tuo castissimo utero factus hō inter hoīes v
venit. Tibi nos commendamus. tu peccata ne
pereamus. efficē potius ut salus nr̄a de
die in diē multiplicetur et filio tuo dn̄o
nr̄o ihū xp̄o vita nr̄a iugi deuotione
famuletur. Qui cū deo prē et spū sc̄o
viuit et regnat p infinita secula secu
lorū Amen

O diuini numinis amor prīs oīpoten
tis plisq̄ beatissīe scā communio pacliti
spūs. hoim consolator illustrator. merenti
um consolator. Jā cordis mei penetralibus
potenti virtute illabere scīq̄ feruoris
igne succende. Alme spūs ac dulcissime
prī filioq̄ coeterne flagitiorū purifica
tor. sensatorū cogitatuū amator. affectus
tiu ītima dulcedine penetralia cordis
mei indesinent pfunde horridas effuga
tenebras mentis mee purificans oculos
iterioris hoīs. Consume pccōrū rubigine
excute frigoris torporē. Inflāma cor
meū carnale tinge illud tui roris ītima
aspsione extrema flāma īterne dulcedi
nis tue. Attende desiderio eternitatis

coarta a voluptatibus · crucia fletibus ter-
ge sordes pravi opis · prepara domū mentis
prebe incendiū amoris · Veni altissime et
mansionē fac apud me · Illicita desideria
extingue adeo me penetra divinitatis
amore ut nō recedā tēptacionis tpe · Qui
tuā grām singulis diuidis put uis q aplis
tuis sctis oīm dedisti sciām linguarū cuncta-
rū michi queso melliflue indulgenciā lar-
gire culparū · Resera fidei misteria iple
supna grā · Te inspirante te visitante p
amorē suauiter ardeā ut tibi casto corpe
seruiā et mūdo corde placeā · Sicq3 grā
tua tactus · et mansuetudin[ie] lenitate
tranquillus et zelo iusticie sim accensus
Infūde tuā dulcissimā unctionē · solida
mentis intencionē · auerte noxiā delec-
tacionē · sencia tuā dulcissimā iocunda-
cionē · Suggere oīa que ad primi dilec-
cionē et ad divinū ptinent timorē pa-
riter et amorē · Amoue carnalia desi-
deria · infunde potenti virtute spiri-
talia dona · O alme spūs ac dulcissīe
paraclite · multiplex subtilis · discretus

qui vbiq3 es oīa īplendo tenes, oīa regen
do dispensas oīa dispensando adornas
cuncta tua ditione gubernas. O spes hu
milium · miserorū refugium iusticie motor
pietatis amator virtus aīe mee celsitu
do hūilitatis mee purificator cordis re
quies laboris exaudi me de pfund. cla
mātē ad te. Tu gloria mea · tu sciēs īperi
ciā meā et infirmitatē meā. Instrue
me auctor vite doce me quō veniā ad
te. Pateat michi pulsanti ianua mīe
tue, cunctaq3 qd male egit iuuentus mea
pessima dele tua pietate gratuita ꝯsoli
da et corrobora cor meū fac et eo templū
tibi ydoneū septiformis spūs q̄ sup ap
aplōs linguis igneis descendisti qui om
niū seculorū scōs tui numinis instinctu
docuisti · cor meū tuo scō amore accende
mentē hūilitate ac sapiā reple. Qper
mea dulcissiā te inspirante te iuuante
diuine legis sententias hūiliter pferā et
hūiliter ꝯpleā. Sic taceā ut non tor
pescā · sic loquar ut nō supbia · sed semp
et vbiq3 et ī oībus tua virtute pue
har ut qd te donante intelligo in tua la
laude hūiliter ac caritatiue exprimis

V'bo p̄dicatiōis et exēplo boni opis ꝓfitear ut
ad tuā miam̄ quoqȝ ꝑuenire merear. Tene
brosa latibula cordis mei chorusca luce tui
fulgore pius habitator clarifica tuiqȝ roris
habūdantia fecunda. Diuitia interioris ho
minis mei archana. cordis et corporis mei
īquinamenta expia tuiqȝ amoris iaculo tepen
tis medullas iecoris flāmis salutaribus
penetrando succende. Oīa interiora et
exteriora mea reple sc̄iqȝ feruoris igne
collustrando mentis et corporis vniu'sa depas
ce. Pota me torrente tue voluptatis ut
nil mūdanorū degustare libeat venena
te dulcedinis. Beatus qui te promerebit
hospitē. qm̄ pr̄ et filiꝰ ꝑ te apud ipm̄ facient
mansionē. Ubicūqȝ enī viuificator op
time inhabitaueris pr̄is et filij pariter do
micilū condis. Ueni et iā veni benignissi
me et dolentis aīe ꝯsolator ꝑmptissime in
oportunitatibꝰ adiutor in tribulationibꝰ
Veni mūdator scelerū. curator vulnerū
veni fortitudo fragiliū releuatio labentiū
Veni humiliū doctor supborū destructor
Veni orphanorū pius pr̄ viduarū dul
cis iudex. Veni spes paupū refocillator
deficientiū. Veni omniū viuentiū sin
gulare decus. naufragij portus morien
tiū vnica salus. Veni sanctissime spiri

tuū. Deus singulare decus. Deus et mi-
serere mei. Apta me tibi et condescende
ꝓpicius michi ut mea exiguitas et imbecil-
litas tua magnitudini et robori tuo secundū
multitudinē miserationū tuarū cōpla-
ceat. Per ihm xpm saluatorē meū qui tecū
pr̄e in tua unitate viuit et regnat deus
in secula seculorū Amen

Quis dabit capiti meo aquā et oculis
meis fontē lacrimarū et defleā vulne-
ra aīe mee. Conuersi sunt dies festi mei in
luctū et cantica in lamentatione recessit
sonꝰ ꝯnorū et leticia psalmorū et succes-
sit stridor dentiū et fletus oculorū. Obmu-
tui et humiliatus sū et silui a bonis et dolor
meus renouatus ē. Concaluit cor meū
intra me et in meditatione mea exar-
desset ignis. Timor et tremor venerunt
sup me et contexerunt me tenebre. abyssus
circūdedit me postremo mersit caput
meū in fossuras montiū. Heu me quia
fcūs sū sicut sodoma et combustus sū sicut
gomorra. Quis miserebitur cineres in-
meos. Durius offendi q̄ sodoma quia illa

legē nesciens deliquerat · ego autē attep
ta gr͡ā peccaui dn̄o · Cui nē ꝓpiciatorē inueniā:
Concepi dolorē et pepi iniquitatē lacū ape
rui et effodi eū et incidi in foueā quā feci Jdeo
ꝯuersus ē dolor meꝰ ī capite meo et ī vertice mea
iniquitas mea descendet · Jmmūdicia mea an
pedes meos nō fui memor nouissimorū et
cecidi miserabilit᷑ nec ē q̄ ꝯsoletur · O quā
acerbꝰ fructꝰ luxurie amarior felle crudelior gla
dio · Quō factus sū ī desolationē subito defeci perij
ꝓpt᷑ iniquitatē meā velut e sumpno exurgens
ī ciuitate tua · Nullificata ē ymago mea deleti ē
de libro nomē meū factꝰ sū sicut nocticorax ī domici
lio sicut passer viuens ī edificio nō ē q̄ ꝯsolet᷑ me
ꝯsidero a dextris et video q̄ nō ē qui cognosceret
me · Perijt fuga a me et nō ē qui requirat aīā
mea · Factus sū sicut vas ꝑditū audiui vitupe
racionē multorū circa me habitanciū Ve diei
illi in quo me īfelicē genuit p̄r meꝰ et lux ista
crudelis excepit · Oportuerat me non
fuisse natū quā sit in gentibus fabula fierē
Propter me ꝯfusio fc̄a ē oībus famulis dn̄i et ī dignis colen
tibꝰ · Lugete montes et colles Lugete fontes et fluīa q̄ fle
tis filiꝰ ego sū · Lugete siluarū bestie reptilia terre et vo
lucres celi · et oēs aīā que vita fruemini · Nā vos btē
fere et volucres quibꝰ nullus metus de inferis neq̄
post mortē reddenda ē racio · Jd nos manet pena crude
lis tartar᷑ qui habētes sensū deliquimꝰ · Jdeo nō est par pctōri
bus · meū peccatū mea iniquitas nō sūt ꝯsimilia offense
hoīm q̄ ī pietate ē carnē pollicitā seruare vginē et casta
ꝯfessa publice mentita sū dn̄o · Jdeo nō ē michi fiducia
inuocandi dn̄m altissimū q̄ obstructū est os delinquenciū
Nā meū malū ꝓpha retinuit · qm̄ qui elongant se a te peribūt
disꝑdet omnē fornicationē abs te abste Et iterū · Adhesit

lingua mea faucibus meis et in puluerẽ mortis deduxisti me. Veruptamen clamabo ad dñm dũ adhuc tẽpus est dũ dat̃ spaciũ q̃z in morte nõ est memoria et in inferno
nõ ẽ ɔfessio. Dñe ne in furore tuo arguas me neq̃ in
ira tua corripias me. Deus repulisti me et destruxisti
me ostendisti michi dura. Potasti me vino ɔpunctionis. Expulsus sũ ab oculis tuis iã nõ adiciã ut rursum intuear ad tẽpluʒ sctm̃ tuũ et factus sũ in eternum
sũ in eternũ. Que utilitas ĩ sanguine meo dũ descendo in
corruptionẽ. Tuus seruus tua pmissio ẽ. Nolo mortem peccatoris sed ut ɔuertatur et viuat. Ad te deus meus
ɔuersio qui solus potes renouare oĩa et ab inferis
aĩas reuocas. Tu solus ɔpeditos et allesos erigis
cecos illuminas mortuos suscitas. Erraui sicut ouis que
pdita require famulũ tuũ ne lupus crudelis me deuoret. Multi dicũt aĩe mee nõ est salus ipsi in deo eius
sed tuũ ɔsiliũ tecũ est. Quot sũt dies serui tui quãdo facies de ɔsequentibus me iudiciũ. Defecit aĩa mea
in salutari tuo oculi mei in lacrimis defecerũt respitiens
Effossa ẽ in terra gloria mea quãdo respitiens sũ puluis
tues aĩam meã. Memento dñe quia puluis sũ et dimitte oĩa
de humilitatẽ meã et laborẽ meũ et dimitte peccata
peccatũ mea. Remitte michi ut refrigerer priusquã abeã et amplius nõ ero. Ubi erit in inferno redemptio mea. Potens es dñe ɔscindere saccũ meũ et circumtingere me leticia. Potens es dñe vincula disrũpere quibus ligatus sũ atq̃ ɔstrictus. Iniq̃tatem meam dñe aufer a me q̃z peccaui tibi crudeliter domine
iustificas causas meas et educas me in lumine
deus virtutũ. Da penitencie effectũ. penitencie ɔseuerãciã ne me induret deceptor aĩe. Dona
michi dona. Hanc gratiã de tuo fronte prestare
digneris. Qui regnas in trinitate in secula seculorũ Amen